GRANATICA HEBREA

TEÓRICO - PRÁCTICA

CON UN BREVE APÉNDICE

DE.

ARAMEO BIBLICO

POR LOS PRESBITEROS

Dr. D. BLAS GOÑI,

PROFESOR DEL SEMINARIO DE PAMPLONA

Dr. D. JUAN LABAYEN,

CANÓNIGO LECTORAL DE LA SANTA IGLESIA CATEDRAL DE ORENSE

Primera edición: 5.000 ejemplares.

MATHIFLY COMMINING 28810 MILOUN DO TIME

GRAMATICA BEBREA

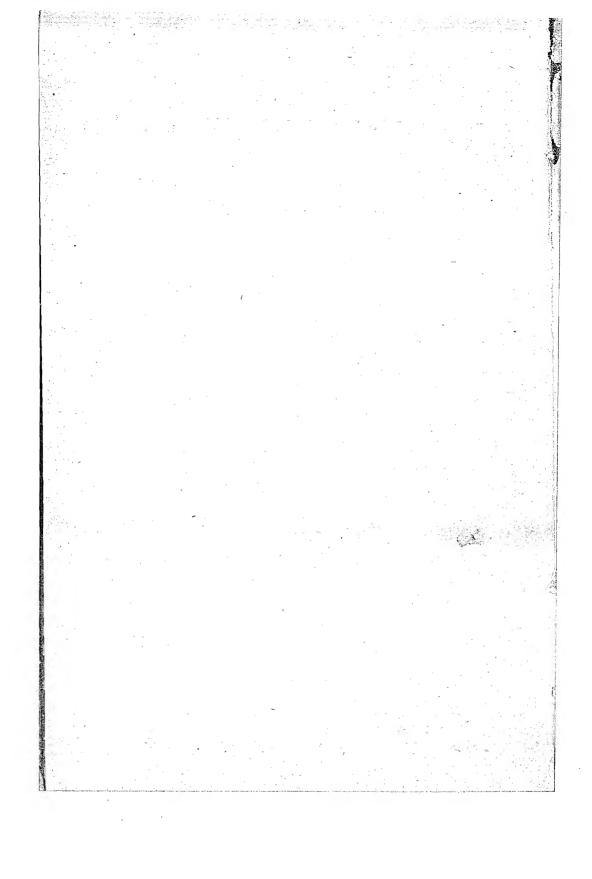
TEÓRICO-PRÁCTICA

CON UN BREVE APÉNDICE DE ARAMEO BÍBLICO

R por los Presbiteros S Dr. D. Blas Goñi, profesor del Seminario de B B Pamplona B B Dr. D. Juan Labayen, antiguo alumno del Instituto Bíblico de Roma y Licenciado en S. Escritura por la Comisión Bí-H H H blica. K K K

Primera edición (5.000 ejemplares)

PAMPLONA Imprenta de la «Acción Social», José Alonso, 2, (planta baja)

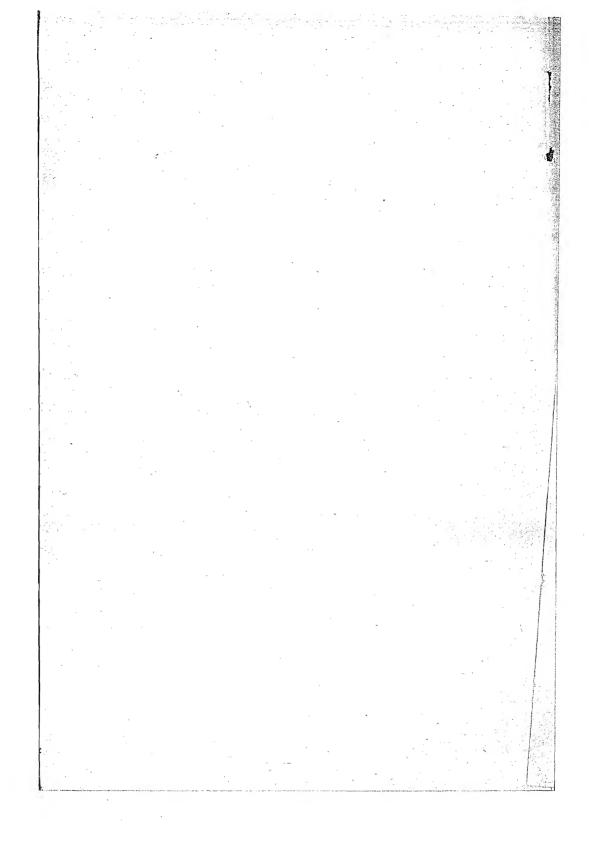

€<u>7</u>3

Dedicatoria

Al excelentísimo e ilustrísimo señor doctor don Fray José López de Mendoza, Ebispo de Pamplona. En testimonio de filial amor.

Los AA.

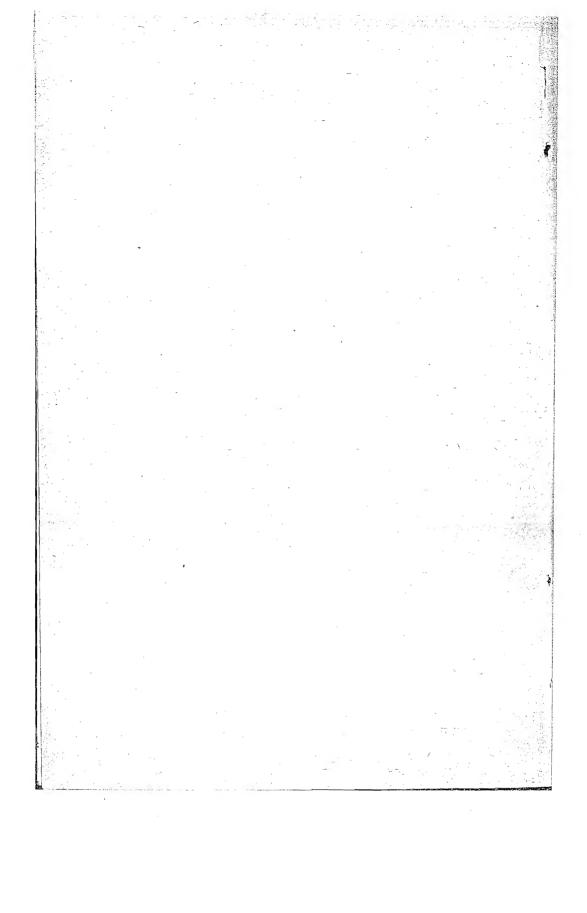
C)

NIHIL OBSTAT
P. LADISLAUS DE YABAR,
o. f. m. cap.

IMPRIMATUR

† FR. JOSEPHUS,
EPISCOPUS PAMPILONENSIS

DR. EMMANUEL LIMÓN, CANONICUS SECRETARIUS

Gramática Hebrea

INTRODUCCIÓN

IMPORTANCIA DEL ESTUDIO DEL HEBREO EN LOS SEMINARIOS.—LAS LENGUAS SEMITAS.
—LA LENGUA HEBREA.—SU EVOLUCIÓN.—
HISTORIA DE LAS GRAMÁTICAS HEBREAS.—
MÉTODO Y PLAN DE LA PRESENTE.

Antes de entrar en la exposición detallada de las reglas gramaticales del hebreo, bueno será hacer algunas breves y sencillas reflexiones sobre la importancia de su estudio en los Seminarios, la clasificación y caracteres comunes de las lenguas semitas, la naturaleza de la lengua hebrea y evolución que ha sufrido a través de los siglos, la historia de las gramáticas hebreas, y el método y plan de la presente.

- 1. La importancia del estudio del hebreo en los Seminarios se echa de ver, omitiendo otras razones, en lo siguiente:—a) Los libros del Antiguo Testamento, excepto los deutero canónicos (Tobías, Judit, Sabiduría, Eclesiástico, Baruc, la carta de Jeremías y 1.º y 2.º de los Macabeos) se conservan en hebreo, menos algunas partes que se escribieron en arameo, como más tarde se dirá. Por donde más de una vez es necesario consultar el texto hebreo, para averiguar el verdadero sentido de dichos libros.
 - b) Por otra parte el Racionalismo bíblico, para quitar

todo carácter divino a los libros sagrados y reducirlos a la categoría de los demás libros antiguos, en los que es cosa frecuente hallar errores científicos e históricos mezclados con mitos y leyendas, acude de continuo al estudio del texto original. ¿Cómo podrá el exégeta católico responder a sus aparatosos argumentos, si no se coloca en el mismo plano, y analiza concienzudamente el significado etimológico y usual de las palabras, y de las frases originales, y las multiples variantes de los diversos códices?

- c) De aquí que la Comisión bíblica de Roma, fundada por el inmortal Pontífice Pío X para promover los estudios escriturísticos entre los católicos, y oponer un dique-potente al torrente devastador de las ideas racionalistas, exige para obtener grados académicos en Sagrada Escritura, conocer a fondo, además de otras lenguas, la lengua hebrea. Y por mandato de los Sumos Pontífices ocupa el hebreo un puesto entre las múltiples y variadas asignaturas que integran el Plan de estudios de todos los Seminarios del orbe católico.
- d) Y chabíamos de olvidar los españoles, que en siglos pasados se cultivaron en nuestra patria con inusitado ardor los estudios hebráicos, brillando entre otros muchos Antonio de Nebrija, y Fr. Luis de León?

Y eno sería de desear, que aquella madre fecunda de insignes Teólogos, que en siglos pasados luchó con valor contra el Protestantismo, pudiese ser hoy también el martillo del Racionalismo bíblico y del Modernismo teológico? Mas para esto, fuerza es dedicarse de lleno a los estudios bíblicos, y lo primero que se requiere para tales estudios, a menos de ser mero repetidor de ideas ajenas, es profundizar en el texto mismo de la Biblia con la antorcha luminosa del estudio del hebreo.

2. Las lenguas semitas—entre las que se cuenta el hebreo—se clasifican según aparecen en el siguiente cuadro sinóptico:

el asirio ORIENTALES el babilonio el siriaco el talmúdico oriental el mandio Norte. . . el arameo occidental / el judáico OCCIDENTALES el galileo) el palmireno el nabateo el cananeo el hebreo Centro. . el fenicio el etíope el árabe antiguo vulgar el árabe moderño de Marruecos de Malta

Las formas que adoptó la escritura semita son

la antigua hebrea, conservada por los samaritanos antigua la del Norte la fenicia media púnica antigua la aramea media la hebrea cuadrada moderna (de la Biblia) la palmirena la nabatea (la arábiga la del Sur la etiópica

Todas estas lenguas tienen las siguientes *propiedades comunes:*—a) la escritura, y por lo tanto también la lectura, se hace de derecha a izquierda; por donde la página que en nuestros libros es la última, suele ser la primera en los compuestos en dichas lenguas;—b) antiguamente carecía dicha escritura de signos para las vocales;—c) casi todas las raíces son triliterales;—d) con frecuencia desaparecen algunas consonantes, y las vocales experimentan diversos cambios;—e) no existe la declinación propiamente dicha, y los géneros son dos;—f) la idea de posesión personal se indica mediante sufijos;—g) en las formas verbales no se conocen los tiempos propiamente tales;—h) no abundan los nombres y verbos compuestos;—i) finalmente, la construcción de la frase es siempre sencilla, sin que admita períodos extensos o complicados.

3. La lengua hebrea es, según queda dicho, una lengua semita del grupo occidental. Fué hablada, en un principio, por los primeros pobladores del país comprendido entre las costas del Mediterráneo y el desierto de la Arabia. Más tarde, cuando los cananeos conquistaron este territorio, se conservó en todo su esplendor, y fué hablada también por los conquistadores. Finalmente, Abraham y toda su descendencia, al ocupar esta región, inmortalizaron dicha lengua, haciéndola suya.

En la Sagrada Escritura se la conoce como lengua cananea חפם (Is. 19, 18) y también como judía יוֹהְוֹרָיהְ (2 Reg. 18, 26 y 28; Is. 36, 11 y 13; Neh. 15, 24); sólamente el autor de la versión del Eclesiástico la llama en su prólogo έβραϊστί.

El pueblo elegido por Dios lleva el nombre de *hebreo*, bien por descender de אָבֶי (Gen. 10, 24), bien por proceder del otro lado de Eufrates o del Jordán (אָבָי traducido por los setenta δ περάτης, el otro lado). Se le daba esta denominación principalmente en sus relaciones internacionales, y por ella se le distinguía de los demás pueblos.

Desde el siglo III a. de J. C., el arameo vino a ocupar el

lugar del hebreo, que pasó a la categoría de lengua muerta. Esta decadencia comenzó a causa de las relaciones del pue blo judio con Babilonia, se aumentó durante su cautividad en ella, y llegó a ser completa con la dominación persa.

4. La evolución de la lengua hebrea, tal como aparece en los Libros sagrados, es la siguiente:—a) terminado el período de su primera formación, se presenta en completo desarrollo. Así consta por sus arcaísmos, la filología comparada y el florecimiento de los cananeos. Además la evolución a que está sometida toda lengua, y de la que sin duda no se vió libre la hebrea, confirma esto mismo. Por otra parte basta hojear los documentos de Tell-el-Amarna, cuyas glosas a todas luces muestran cierta diferencia entre el hebreo de los libros más antiguos y el de nuestros Libros.

Los modernos racionalistas distinguen ordinariamente dos períodos en la evolución del hebreo; uno anterior a la cautividad de Babilonia, otro posterior a ella. Sobre esta base fundan muchos de ellos su teoría y opinión acerca del tiempo en que fueron escritos los Libros sagrados.

- b) No negamos que el hebreo sufriera en su última época la influencia del arameo; pero afirmamos que no fué tal esa influencia que se pueda determinar en todos los casos, dónde existe un aramaismo y dónde no.
- c) Admitimos la influencia de los libros más antiguos en toda la literatura hebrea, como en la de los demás países; así como juzgamos que no pocas veces formas verbales modernas se han introducido en libros de origen más antiguo. Esta es una ley primordial en los estudios filológicos. De aquí que los libros más recientes de la Biblia tengan cierto sabor de antigüedad, y los primitivos ofrezcan algunas formas modernas.
- d) Confesamos, finalmente, que teniendo en cuenta los documentos moabitas (la inscripción de Mesa) y fenicios, resulta que tiene más fundamento filológico la doctrina católica acerca del tiempo en que se escribieron los Libros santos, que los suenos fantásticos de nuestros racionalistas. (Cfr. Kau-

len-Hoberg. Einleitung in die heilige Schrift des Alten und Neuen Testamentes. ⁵ I, 78-82).

5. Historia de las gramáticas hebreas. La primera gramática hebrea publicó en árabe en el siglo X R. Saadja en su comentario al libro de Isaías; le siguieron más tarde R. Jehuda Chajjug y R. Jona.

Abraham ben Ezra (1167) y R. David Kimjí (1255) escribieron sus gramáticas en hebreo.

Desde el sigio XII comenzaron los teólogos católicos a dedicarse con más empeño que antes al estudio del hebreo, y como los Pontífices del siglo XIII hiciesen obligatorio en las Universidades dicho estudio a una con el arameo y el árabe, hubo muchos entre los cristianos doctísimos en la lengua hebrea. Entre estos sobresalió Juan Reuchlin.

Con los nuevos descubrimientos de la Filología comparada, se perfeccionó muchísimo en el siglo XVIII el estudio del hebreo, comparándolo con otras lenguas semitas, especialmente con el árabe; en esta obra trabajó muchísimo la escuela holandesa.

Por fin, en el siglo XIX y en nuestros días han aparecido, muchísimas y muy buenas gramáticas hebreas; así como también diccionarios, entre los que se cuentan como más importantes los publicados por Gesenio, y Leopold.

6. El método y plan de la presente gramática no es otro, como dice su título, que el teórico-práctico, que con tan excelentes resultados y con tan buena acogida por parte de los señores Profesores de los Seminarios y Colegios de Religiosos de España, América-Latina y Filipinas se ha adoptado para el estudio del Latín y del Griego ¹. Convencidos por experiencia propia y agena de que dicho método puede contribuír muchísimo a facilitar y hacer más agradable el estudio del hebreo, nos ha parecido conveniente acceder a

¹ Véanse la *Gramática Latina teórico-práctica* y la *Gramática Griega teórico-práctica* escritas por el Dr. Goni (en colaboración, en cuanto a la Latina, con el Lic. Sr. Echeverría).

las peticiones que varios amigos, dedicados en distintas diócesis a la enseñanza de dicha lengua, nos han hecho para que compusiéramos una gramática teórico-práctica.

En cuanto a la teoría, hemos procurado recoger en nuestra obra, y exponer con brevedad y claridad, todo cuanto de bueno contienen las gramáticas españolas y extranjeras que están de texto en los Centros docentes. Comenzando por la Morfología, en la que se explican todos los elementos que entran a formar la palabra hebrea, y los cambios fonéticos a que están sometidos, estudiamos en la Analogía las distintas partes de la oración y sus accidentes gramaticales, y resumimos en la Sintaxis las principales reglas que se observan más comunmente en la frase hebrea; terminando con un breve pero completo estudio de la Métrica hebrea o forma poética de los Salmos.

Mas como en los Libros sagrados del Antiguo Testamento hay algunas partes escritas en arameo,—a saber: Esdras (IV, 8; VI, 18; VII, 12-26), Daniel (II, 4; VII, 28), Jeremías (X, 11) y Génesis (XXXI, 47, dos palabras)—nos ha parecido muy oportuno añadir una pequeña gramática del Arameo bíblico.

En cuanto a los ejercicios prácticos que acompañan a todas y cada una de las lecciones, hemos procurado que estuviesen totalmente adaptados a la teoría que en dichas lecciones se estudia, para que mejor se entienda ésta y más profundamente se grabe; los hemos sacado todos ellos de la S. Escritura, cuyos lugares citamos para que el alumno pueda servirse en parte de la Vulgata, al traducirlos, y observar la diferencia que tal vez existe entre el texto hebreo y la versión latina; y hemos cuidado que, dentro de las repeticiones convenientes siempre en esta clase de ejercicios, hava no solo progresiva graduación, sino también abundosa variedad. No hemos puesto, sin embargo, ejercicios de traducción inversa, del castellano al hebreo, ya por no hacer demasiado voluminoso el libro, ya porque conceptuamos de mayor provecho ejercitar a los alumnos sobre las frases mismas hebreas que han traducido, haciendo con ellas el profesor diversas combinaciones.

Completan nuestra gramática la *Crestomatía*, que ha venido a resultar una verdadera «Teología del A. T.», por comprender sus principales pasajes dogmáticos; la *Guía de la conversación hebrea*, entretegida toda ella de frases netamente bíblicas; y el *Vocabulario Hebreo-Español* de todas las palabras empleadas en los Ejercicios y en la Crestomatía.

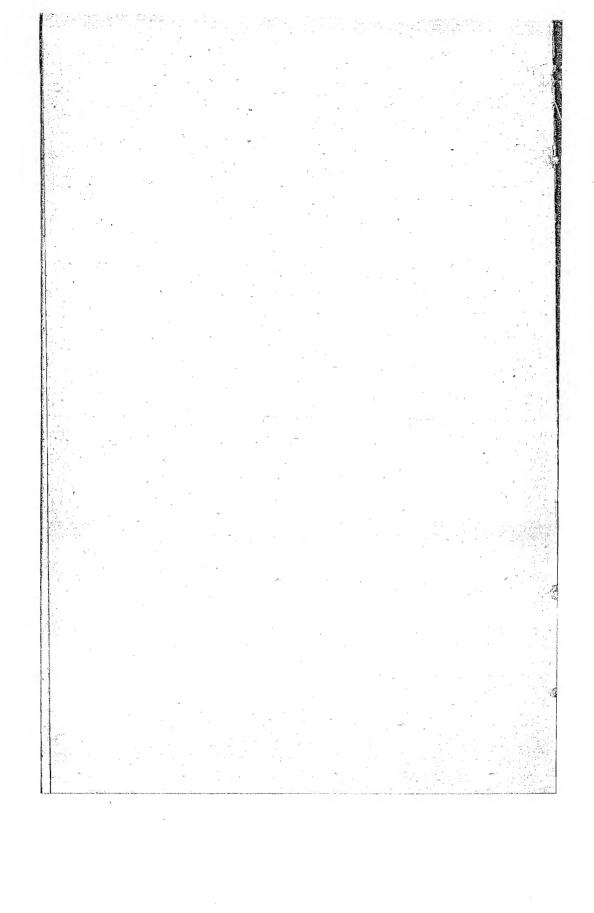
Nuestro mayor deseo hubiera sido dar al público una gramática, que aventajase en perfección a todas las demás. Para tan ardua empresa no tenemos fuerzas suficientes. Mucho pueden ayudarnos con sus advertencias, cuantos se dedican a la enseñanza de la veneranda lengua de Moisés y los Profetas.

Pamplona, Domingo de Ramos—Abril, 13—1919.

Los AA.

PRIMERA PARTE

PRIMERA PARTE

MORFOLOGÍA

Lección I

Alefato hebreo.—Valor fonético y numérico de las letras.—
Propiedades de algunas consonantes.—Su clasificación.—
La numeración por medio de letras.

1. *El alefato hebreo* consta de *veintidos* letras. La escritura y lectura se hacen de derecha a izquierda.

		VALOR			
Figura	Nomb	re	Fon	ético	Num.º
8	Halef	אַלִר	(Buey)	h (muda)	1
בב	Bet	בֿיע	(Casa)	νb	2.
اد اد	Guimel	ונכול	(Camello)	g gh (suave	e) 3
	Dalet	בַּלֵת	(Puerta)	đ đh	4
	He	Nij	(Rendija)	h j	. 5
Juggi da 1	Wau	וָן	(Clavo)	Ŋ	6.
	Zayin	100	(Arma)	Z	7
i i	Jet	ווות	(Seto)	j	8
. · (Tet	ZJJ 🖔	(Recodo?)	t ·	.9, ,
٦	Yod	20,0	(Mano)	у :	10
	Kaf		(Palma)	c k	20
5	Lamed	ح را	(Aguijón)	1 .	30
	Mena	طِرْنِط	(Agua)	m'	40

				VALOR			
_	Figura	Nombr	e .	Fon	ético I	Vum.º	
	ן נ	Nun	ברן	(Pez)	n ·	50	
	D	Samek	קמָן־	(Sostén?)	s	60	
	ÿ	Hayin	צַוּן	(Ojo)	h (aspirada)	70	
	ם פ פ	Pe	Ø2	(Boca)	f p	80	
	2 7	Tsade	م در ار او چيزار او	(Anzuelo?)	ts	90	
	7	Qof .	קוף	(Cuello?)	q k	100	
	Accord	Resch	زرر	(Cabeza)	r	200	
	w w	Sin	ישיון	(Diente)	S	300	
	v^{j}	Schin	زيادا	»	sch	300 ·	
	ព្រ	Tau	لتُل	(Señal)	t th	400	

2.º La He א, final de palabra, con el punto mappiq en el medio equivale a nuestra jota: v. g.: און (yaj) Dios.

3. Las consonantes se clasifican según los órganos que intervienen en su pronunciación, en

Guturales	M, 7, 7, y (7)	Paladiales	1,7,2,7
Dentales	7, 10, 1, 17 (5)	Labiales	ם, מ, ה, ב
Sibilantes	1. 0. 4. 22		

4. En la numeración por medio de letras;—a) se escribe primero la letra que indica unidades del orden superior, y a continuación la que expresa las del orden inferior: v. g.: 45 = 70; 328 = 70; -b) Los números desde 500 hasta 900 se obtienen, añadiendo a la 7 las letras que designan centenas; v, g.: 700 = 20,—c) Los millares se forman colocando dos puntos sobre la letra correspondiente: v. g.: 2.000 = 2.000

N. B. 15 se escribe איה =9+6, y no ה, por empezar con estas letras el nombre sagrado de Yahve(1).

EJERCICIO 1.º (DE LECTURA)

1.° אדני: אל: אַלהים: יחוח: עליון: שדי: 2.° אדם: חוח: קון: הבל: שת: אנוש: 5.° אברהם: שרי: ישמעאל: יצחק: עשו: יעקב: 4.° – נה: שם: הם: יפת: 5.° – יוםף: בנימין: משח: יחושע: שמואל: שאל: דור: שלמה: 6.° – ישעיהו: ירמיה: יחוקאל: דנאל.

Lección II

Las vocales.—Escritura completa e incompleta.—El Kametsjatuf.—Las semivocales.—Empleo de las mismas.

1. Las vocales.—Antiguamente la lengua hebrea no conocía los signos de las vocales. Más tarde las consonantes χ , η , hacían las veces de las vocales largas, siendo llamadas por esta razón madres de la lección (matres lectionis): equivalían el χ en medio de palabra a la \hat{a} , el η al final de palabra a las vocales \hat{a} , \hat{e} , \hat{o} : el η a los sonidos de \hat{o} , \hat{u} ; y el η a los de \hat{i} , \hat{e} . A los masoretas se debe la vocalización actual.

¹ Opinamos con la mayor parte de los filólogos modernos que así debe pronunciarse el nombre revelado por Dios a Moisés (Ex. 6, 5). los judíos por una torcida interpretación (Lev. 24, 16) ponían general mente a esta palabra las vocales de אַרְהַיָּה, y cuando se encontraba acompañada de este nombre, las de אַלְהִיהָם.

Los signos de las vocales se colocan *debajo* de las consonantes, menos el *jolem* que se escribe sobre la letra a que afecta.

Figura	Nom	Sonido	
	Kamets.	לולון י	ă, ă.
<u> </u>	Pataj.		ă.
<u> </u>	Tsere.	<u> بر آر ۾</u>	$\hat{e},$ $(e).$
•	Segol.	קגל	ĕ.
· 0 5 ·	Jirek.	הונב	$\hat{\iota}$, $\bar{\iota}$.
<u> </u>	Jolem.	חלם	ô, ō.
· 	Kamets-jatuf.	בובוין וומור	ŏ.
]	Surek.	שותק	\vec{u} .
-	Quibbuts.	المراجع المراجع	й, (ū)

2. La escritura se dice completa (scriptio plena), cuando en la formación de las vocales \hat{e} , \hat{i} , \hat{u} entran el wau y el yod: e incompleta (scriptio defectiva), cuando se omiten dichas consonantes.

Debiera emplearse la escritura completa, cuando dichas vocales son largas por naturaleza; y la incompleta en los demás casos: pero no siempre se observa esta regla.

Suele suprimirse la consonante, a) cuando se trata de dos sílabas consecutivas, que llevan la misma vocal: v. g.: מַנְיּצִים (nºbihim) profetas, en lugar de מַנְיּבּיּגוֹים; b) cuando antecede la misma consonante: v. g.: מַנְיּצִים (goyyim) gentes, en vez de מַנְיִּצִים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּצִים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּצְים (מַנְיִּבְּים (מִנְיִּבְּים (מַנְיִּבְּים (מִנְיִּבְּים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִנְים (מִּנְים (מִּים (מִּנְים (מִּים (מִּנְים (מִּים (מִּים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּנְים (מִּים (מִּנְים (מִּים (מִּים (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם (מִּנְם (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם מִּים (מִּים (מִים (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם מִּים (מִּיְם (מִּיְם (מִּיְם מִּיְם מִּיְם (מִּיְם מִּיְם מִּיְם מִּיְם מִּיְם מִּיְם מִּים מִּיְם מִּים מִּיְם מִיבְּים מִּיְם מִּיְּים מִיבְּים מִּיְם מִּים מִּים מִּיְם מִּים מִּיְּים מִּים מְּים מִּים מִּים מּים מּיבְּים מּים מּים מּים מּים מּים מִּים מּים מּים מּים מּים מּים מּים מִּים מּים מּים

- N. B. Los libros antiguos presentan la escritura incompleta; en cambio, los de época más reciente emplean la completa.
- 3. El kamets-jatuf—=ŏ se halla siempre en sílaba cerrada, o que termina en consonante, no acentuada: v. g.: ヿ゚゚ゔ゚ヿ゚ (johnah) ciencia: ヿ゚゚ゔ゚ヿ゚ (johnah) compadécete de mí: ロストラス (kol-hadam) todos los hombres. Se encuentra en sí-

laba abierta, cuando le sigue otro kamets-jatuf, o el jatef-kamets: v. g.: מָעָלוֹן (pohºlo) trabajo de él: קַּעָלוֹן (poholka) tu (masc.) trabajo.

N.B. 1.º El punto diacrítico que acompaña a la letra ພ, sirve de vocal *jolem* para la letra precedente y para sí misma, cuando carecen de moción: v. g.: ງພູກ (moscheh) *Moisés*: ແນນ (soneh) *enemigo*.

2.º El wau del jolem puede a veces tener valor de consonante: v. g.: לוְה (loveh) prestamista: אַרְרְ (havon) iniquidad.

4. Las semivocales se colocan también debajo de las consonantes; y las vocales representadas por ellas se pronuncian ligerísimamente.

Figura	Noml	Sonido	
	Jatef-pataj.	המה פתח	ă
	» segol.	« مِدِخ	ĕ
T;	» kamets.	1.55 × ×	ŏ

5. Empleo de las mismas: a)—Con las consonantes no guturales (lecc. I, 5) se emplean solamente el jatef-pataj, y el jatef-kamets.

b)—El jatef-pataj se usa α) con las consonantes reduplicadas, a fin de que aparezca el sonido de la vocal que se perdió: v. g.: אָבֶלְי (schibbaley) ramas de: β) con las sibilantes que se encuentran al principio de palabra, y están precedidas de la conjunción copulativa ן: v. g.: אָנְעָבֶוּן (uschamah) γ rumor: γ) con algunas otras consonantes después de la vocal breve ĭ: v. g.: אַרָּוֹלֵי (yitsajak) reirá.

c)—El jatef-kamets aparece pocas veces con las guturales. Se emplea con las demás consonantes, α) cuando sustituye a la vocal primitiva \bar{o} : v. g.: The condition \bar{o} : v. g.: The condition \bar{o} : v. g.: \bar{o} : \bar

Acerca del empleo de las semivocales con las *guturales* véase la lección VI, 6, d.

EJERCICIO 2.º (DE LECTURA)

ים אַרנָי: אֵל: אָלהִים: שַׁדֵּי: 2.° אָרָם: חַנָּח: בַּןּן: הָבָל: אַח: מַשְׁר: מָל: שָׁרַל: אַם: בַּןּ: בַּת: אָח: מַשְׁר: מַל: שָׁרַל: אַם: בַּןּ: בַּת: אָח: מַשְׁר: מַלְּב: אַם: בַּןּ: בַּת: אָח: מַשְׁר: אַל: אָלהִים: שַׁרַי: אַל: אָלהִים: בַּןּ: בַּת: אָח: מַשְׁר: מַלְּב: אַם: בַּןּ: בַּת: אָח: אַחוֹת.

Lección III

Scheva. - Sus clases. - Daguesch. - Su diversidad y omisión.

- 1. *El scheva* es un signo que se pone debajo de las consonantes: puede ser *simple*, *compuesto* ¹ y *medio*.
- 2. Sus clases.—El scheva simple (בּ) es movil, cuando sustituye a una vocal primitiva: v. g.: בְּרָה (debarim) de (dabar) palabras: es quiescente, cuando indica ausencia de vocal: en este caso es mero signo ortográfico: v. g.: (yiktol) el matará.

El scheva movil—a) da comienzo a nueva sílaba: v. g.: קְּמֵלָהְ (katelah) ella mató: b) no hace perder a los begadkefat que siguen, su pronunciación aspirada: v. g.: מַלְּהָ (maljey) reyes de: c) tenía antiguamente sonido de vocal: v. g.: אַמָּרְאָאַל Σαμουηλ, Samuel: d) en este sonido influía la vocal siguiente: v. g.: מַלְּהָאָל Sodoma.

El scheva quiescente—a) da fin a la sílaba: v. g.: יִּקְמֵל b) hace perder a los bºgadkºfat que siguen, su pronunciación aspirada: v. g.: מַלְשִׁישׁ (mischpat) juicio: c) carecía de sonido: v. g.: יִּישׁישׁ Tarsis.

El scheva simple es *movil*: 1.º cuando se encuentra al principio de una palabra: v. g.: אַנ (tsedakah) justicia: o

¹ El scheva compuesto es lo mismo que las semivocales (lecc. II, 4).

debajo de una consonante reduplicada: v. g.: קמַלוּ (kittelu) ellos asesinaron: 2.º cuando los begadkefat que siguen, no pierden la aspiración: v. g.: מַלְבֶר

El scheva simple es *quiescente:* cuando se halla al final de una silaba: v. g.: יְלְמֵל , o cuando le sigue inmediatamente el scheva movil: v. gr.: יְלְמֵל (yikt'lu) matarán ellos.

- N. B. 1.º El scheva medio se llama así, por participar de las propiedades de los otros dos schevas: a) da fin a la sílaba, como el quiescente: y b) no hace perder la aspiración a los $b^e gadk^e fat$, como el movil: v. g.: בְּרָבָן (dorban) aguijón.
- 2.º El scheva que afecta a la última letra de una palabra, es siempre quiescente: v. g.: אַמַ (hatt: tử (fem.). Cuando las dos últimas letras llevan scheva, ambos son quiescentes: v. g.: מַעַלה (katalt) mataste (fem.).
- 3. El daguesch [1] (·) es un signo que se coloca en medio de las consonantes; puede ser lene y fuerte.

El daguesch *lene* es propio de las consonantes *bºgadkºfat*. Se emplea *a)* cuando estas letras vienen después de un scheva quiescente: v. g.: מְשָׁבְּיֵל *b)* cuando se hallan al principio de una palabra, separada por cierta pausa de la que le precede: v. g.: יוֹבְּיֵל (Yºhovah pakad) *Yahve visitó*.

El daguesch fuerte indica la reduplicación de la consonante a que afecta: v. g.: 500. Puede ser necesario y eufonico.

- N. B. 1.º El daguesch necesario se emplea a) en ciertas formas verbales: (An. lecc. XV): b) cuando existe la asimilación de dos consonantes: v. g.: מָשָׁיָט (mischscham) de מַשְּׁי y מְּשָׁ de allí: e) cuando sirve para conservar vocal breve en una sílaba, que de otra manera sería abierta (lecc. VII, 5.): v. g.: מַבְּילִים (gemal-lim) camellos.
- 2.º El daguesch eufónico es a) conjuntivo; y se llama α) dajik cuando se coloca en la primera consonante de una palabra monosilábica, precediéndole otro vocablo que termina en תַּחָים, y recayendo el acento en esta misma sílaba precedida del scheva movil o compuesto: v. g.: מֵלְיִם בְּיִלְיִם (Gen. 2, 25) porque de varón ha sido tomada ésta: β) hater merajik מֵלְיִם מִרְיִם cuando se encuentra en el

mismo caso anterior, pero no llevando la palabra precedente el acento en la última sílaba: v. g.: אֱבִרֹיםְ שֶׁבֵי (Ps. 68, 19) llevaste tú (mas.) cautiva a la cautivida d.

b) dirimente; y se halla generalmente en las consonantes que llevan scheva medio: y. g.: ענבר (hinbey) las uvas de.

e) afectuoso; y se usa en la pausa con el acento atnaj o el siluq: v.g.: בּי רְבֵנוּ (ki ramu) pues están elevadas (las estrellas).

4. Se omite el daguesch fuerte a) casi siempre al final de una palabra. Exceptúanse אָל tú (fem.): חברות (nattat) has dado tú (fem.): b) muchas veces con las consonantes אָל, בֹ, ל, בֹּ, לִּבְּלָּ, עִרְּכִּשׁׁ (hiw rim) de אָל ciegos. La omisión del daguesch se indica con una rayita horizontal (rafé) colocada sobre la consonante: v. g.: בְּבָּבְּהָ asesinó él.

EJERCICIO 5.º

u⊃Ř	Quiso.	בַּסִיל	Necio, impío.
אָנל	Necio.	283	No.
118	Oído.	וָיִב יֹ	Corazón.
ببرتق	Hombre.	<u>לָק</u> ּח	Consejo.
בְּחַר	Eligió.	दृष्टा	No hizo caso.
בּינְה	Prudencia.	מוּקַר	Instrucción.
ָבָקשׁ ·	Buscó.	מַנְמָה	Consejo.
ָבְעַ <u>ַ</u> ת	Ciencia.	נָבון	Inteligente.
851	Y no.	צַּצְה	Consejo.
חָלָם	Sabio.	り 単二学	Rechazó.
קָבְנְיה	Ciencia.	קנה	Poseyó.
חַפַר	Deseó.	קָרָא	Llamó.
מוב	Bueno.	רַע	Malo.
	Dios.	שָׁמֵע	Oyó.
ŋ <u>₽</u> ţ	Aumentó.	กติจ์เข	Corrección.

Lección IV

Acentos.—Acentos distintivos.—Acentos copulativos.—El Meteg.—Sus clases.—El Maqqaf.—El Queri y el Ketib.

1. Los acentos indican en la lengua hebrea, además del tono, la relación que guardan en la oración unas palabras con otras. Según designen la separación o la unión de las palabras, se clasifican en distintivos y copulativos.

2. Acentos distintivos:

Figura	·Nomb	Valor aproxdo.	
*	,		
12.	Silluq	كإذا	(.)
<u></u>	Hatnaj	עלעלע	(:)
-, (poético)	Hole w ^e yored	מלֶה וְיוּהֵד	(:)
(pospositivo)	Segolta	چران الران	(;)
· · ·	Zaquef-katon		(;)
<u> </u>	Zaquef-gadol	أذاله ألاارم	. (,) (;)

Figura	N	ombre	Valor aproxdo.	
	Tifjah	vibb	(,) (;)	٠,
	Rebiah	רַבניצ	(,)	
—(posp.)	Zarkah	16 Din 1	(,)	
<u>(posp.)</u>	Paschtah	وبأمر	(,)	
-(prepositivo)	Telischah	والإنام	(,)	

- N. B. 1.º Las palabras hebreas llevan el tono en la sílaba última o penúltima: cuando son tónicas en la última sílaba, se llaman milrah= אַבְּלֶב: v. g.: בְּלֶבְעָ mató él: y milhel בָּלֶץ, cuando lo son en la penúltima: v. g.: בָּלֶר rev.
- $2.^{\rm o}$ Algunos acentos se colocan siempre en la última sílaba, y se denominan *pospositivos*: otros, por el contrario, se ponen en la primera y se llaman *prepositivos*.
- 5.º Sólamente el libro de Job, los Salmos y Proverbios emplean el acento *hole-wepored*, que ocupa el lugar de *hatnaj* para la división del versículo.
- 4.º En este trabajo omitimos la mayor parte de los acentos por dificultades de imprenta.

3. Acentos copulativos:

Figura	Nombre		
	Munaj	מונה	
-	Mahpak	בַּוֹתַבַּןרָּ	
	Merjah	ويري ياءن	
,	Dargah	MATT	
Assessment	Hazlah	86 3 56	

- N. B. Gesenio-Kautzsch en su libro *Hebraische Grammatiche*²⁸ 15, h-i hace relación de 13 acentos distintivos y 9 copulativos.
 - 4. El meteg جَرِي (¬) puede ser leve o grave. El meteg leve—a) es ordinario, cuando designa el acento

secundario: su lugar propio es la segunda sílaba abierta anterior a la acentuada: puede encontrarse más distante, pero no más cerca: v. g.: מְבְּעָים (hahadam) el hombre: מְבְּעָים (haharbahim) los cuarenta.

N. B. Dos palabras unidas por el maqqaf (núm.º 5) de las cuales la primera termina en sílaba abierta no acentuada, y la segunda comienza con sílaba privada de todo acento, admiten el meteg en la última sílaba de la primera palabra: v. g.: מָנֵייִשְׁרָאַל hijos de Israel.

El meteg leve—b) es necesario, y se emplea α) con las vocales largas seguidas de scheva movil y acento: v. g.: אָנְיִם: β) con cualquiera vocal delante de scheva compuesto: v. g.: ענקום (tsohakim) los que claman: γ) con vocal larga en sílaba cerrada: v. g.: מוֹבְּיִם (battim) casas: δ) con el tsere del nasog hajor: (lecc. VIII, δ).

El meteg grave se usa 1.º con el pataj o segol del artículo, cuando no le sigue reduplicación: (lecc. VI, 6, a. An. I, 2): v. g.: מְבְּבֶּרִבְּן (hamºsilah) el camino fortificado: חַבְּבָּרִבְּן (hamerim) los montes: 2.º con el pataj del interrogativo delan te de halef (An. lecc. XXIV) v. g.: מְבָּבְּרָן (hahelek) acaso iré.

- 5. El maqqaf (בּקֹרֶ (בֹּי) es un signo que sirve para unir dos o más palabras, que forman una sola para la acentuación: v. g.: בּלֹיתְּרָם. Algunas partículas aparecen casi siempre acompañadas de este signo: v. g.: אָרָ para; אָרָ hasta; אַרָ sobre; בּין con; אַרָר אָרָ אַרָ de, desde; שְׁרָ que no.
- 6. El queri y el ketib eran empleados por los masoretas, cuando encontraban en el texto alguna palabra que, a su juicio, no era la original; no atreviendose a corregirla por respeto al texto, ponían en el margen las verdaderas letras de la palabra primitiva.

El vocablo del margen era el que debía leerse (queri), y el del texto el que estaba escrito (ketib): a éste le ponían las voçales propias de la palabra del margen. Los masoretas in-

dicaban esta corrección mediante un circulillo ° o punto ': v. g.: en el libro de Jeremías 42, 6 se lee en el texto אַבוּן, y la nota marginal tiene אַבוּן כּרִי

la nota marginal tiene אנדונו כךי. A veces parecía que sobraba o faltaba algo en el texto, y los masoretas procuraban suplir semejantes deficiencias con sus notas marginales.

Cuando alguna de esas palabras defectuosas se repetía muchas veces, los masoretas omitían la nota marginal, y puntuaban el vocablo del texto con las vocales propias de la palabra que debía leerse (queri perpetuo): v. g.: און en el libro de Génesis en lugar de און.

EJERCICIO 4.º

⊐Ã	Padre	· 15	Porque
	Hombre	À	Plata
מביני מְלָם	El que ama	- 키 <u>무</u> 구	(prefijo) Para
אַהַב	Entonées	[
游。		לְכִּצוֹ	Por lo que
ΒΫ	Madre	מאור	Luz
אַכֶּור	Palabra	בממנים.	Tesoros
אָלהִים	Dios	כַּחָשְׁבוּת	Pensamientos
אַרָחות	Senderos	כִּוין	De
אָבֶץ	Tierra	お売う	Encontró
LÎJ.	Despreció	र्वेत्रा	Inclinó
- i	Hijo	נצם	Alegre
40.j	Camino	ַ נָפַשֶּׁ	Alma
דַרַש	Buscó	בָּצַל	Libertó
וְשַׁן	Engordó	<u>אָנ</u> וִם	Ojos
ver	Ocultó	מָיָיָט	Hueso, cuerpo
מהַר	Limpio	בּנוּלום.	Justos
נגק <i>י</i> ני	Temor	קשב	Prestó .
יַנְעָר.	Justo	רַחוק	Lejos
JŪŽ	Abundó	יַשְּׁע	Mālo
;	(prefijo) Como	LDA	Alegró

שַׁכַן	Habitó	תבונה	Prudencia
שלום	Paz	תועבה	Abominación
שַמוע	Rumor, fama	* . 1	Perfecto
שמר שמר	Guardó	កខ្មែរក	Oración

Lección V

Raíz.—Prefijos.—Sufijos.—Preformativas.—Aformativas.— Modelo del perfecto de los verbos en la forma "qal".

1. La raíz en las palabras hebreas consta generalmente de tres consonantes; y expresa el sentido fundamental de la palabra.

Esta raíz puede recibir adiciones, las cuales unidas al nombre sustantivo, se llaman *prefijos y sufijos; y* juntándose con el verbo, se denominan *preformativas y aformativas*, según que se coloquen antes o después de la raíz.

2. Los prefijos se clasifican en integrantes y accidentales. Los integrantes entran en la formación de las palabras,

Los prefijos accidentales, aunque sean inseparables de la palabra, no son elemento necesario para su formación: tales son a) los preposiciones און לפיני לפ

5. Los sufijos pueden ser de pronombre, de plural e integrantes. Los sufijos de pronombre se unen al nombre, e indican posesión: (An. lecc. VIII): se agregan al verbo, y denotan el término directo de la acción significada por el verbo, cuando aquel es un pronombre personal (An. lecc. XVI): también pueden juntarse con los adverbios y preposiciones (An. leccs. XXIII, 3; XXIV, 1).

Los sufijos del *plural* son distintos para los diversos géneros (An. leccs. III, 4; IV, 2):

Para el masculino]	Para el femenino			
Estado ab- soluto	Constructo	Dual —		Estado ab- soluto	Constructo	Dual	
-	۶ <u></u> :						
קללים reves	בולבי reyes de	D!P!D pies		מְלֶבֶּלוּהוּ reinas	מילכות reinas de		

Los sufijos *integrantes* son a) la terminación femenina : v. g.: יוֹבְי reina: (An. lecc. III, 4, b): b) las terminación nes ן, ז, היי, הן etc.: v. g.: יוֹבְי ofrenda: יוֹבְי hebreo:

שַׂבַן	Habitó		תבונה	Prudencia
שלום	Paz	`	הועבה	Abominación
אַמועַ יַבּמועַ	Rumor, fama			Perfecto
שֲמַר	Guardó		מִפָּלָת	Oración.

Lección V

Raiz.—Prefijos.—Sufijos.—Preformativas.—Aformativas.— Modelo del perfecto de los verbos en la forma "qal".

1. La raíz en las palabras hebreas consta generalmente de *tres* consonantes; y expresa el sentido fundamental de la palabra.

Esta raíz puede recibir adiciones, las cuales unidas al nombre sustantivo, se llaman *prefijos* y *sufijos*; y juntándose con el verbo, se denominan *preformativas* y *aformativas*, según que se coloquen antes o después de la raíz.

2. Los prefijos se clasifican en integrantes y accidentales. Los integrantes entran en la formación de las palabras,

como elemento esencial; esto ocurre frecuentemente con las letras אַ אַ אָן; rara vez con אָ, אָ אַ יִּ (An. lecc. VI, 7): v. g.: comida: מַנְּבֶּל discípulo: מַנְּבֶל mentiroso, etc.

5. Los sufijos pueden ser de pronombre, de plural e integrantes. Los sufijos de pronombre se unen al nombre, e indican posesión: (An. lecc. VIII): se agregan al verbo, y denotan el término directo de la acción significada por el verbo, cuando aquel es un pronombre personal (An. lecc. XVI): también pueden juntarse con los adverbios y preposiciones (An. leccs. XXIII, 3; XXIV, 1).

Los sufijos del *plural* son distintos para los diversos géneros (An. leccs. III, 4; IV, 2):

Par	,		
Estado ab- soluto	Constructo	Dual —	Estac sol
	~~~~		3
الأفائرات	מּלִבֵּי		5
reves	reyes de	pies	rei

Para el femenino					
Estado ab- soluto	Constructo	Oual —			
379	أو المص				
מְלְבוּת	מלכות	מְּפְתַיִם			
reinas	reinas de	labios			

 מלכות principio: רביתה reino. (An. lecc. VI, 2.3): c) la terminación paragógica הייביי v. g.: הייביי hacia el desierto: (An. lecc. IV, 3).

- 4. Algunas preformativas son propias de las formas verbales: v. g.: A de nifhal; A de hifhil y hofhal; A de hitpahel, y de los participios: (An. lecc. XV). Otras sirven para la formación de las diversas personas (An. lecc. XII, 7).
- 5. Las aformativas tienen por objeto distinguir las diversas personas en los verbos (An. lecc. XII, 7).
- 6. *Perfecto* en la forma *qal*. Para facilitar la versión de los temas propuestos, y dar una idea anticipada del verbo hebreo, ponemos a continuación el *modelo* del *perfecto* en la forma *qal*.

N. B. Tengan presente nuestros jóvenes estudiantes, a fin de que el manejo del diccionario no les haga desesperar desde el principio, que en ciertos verbos desaparece alguna de sus radicales, bien por asimilación, como acontece con el 3 y 1, cuando pertenecen a la primera radical, y también, cuando la tercera radical es repetida; bien por cambio del 1 de la segunda radical en 1, y del 7 de la tercera en la misma consonante 1.

EJERCICIO 5.º

۵⊆۲	Pereció	ĘĘſ	Constituyó
אור	Luz	לָצ	Díscolo
ַֿאַכַל	Comió	<u>מ</u> צָדִיק	El que justifica
7JX	Largura	מרפא	Salud
Ė	(prefijo) En	<u>מ</u> רשיַע	El que hace male
בנר	Pérfido	מַתוֹק	Suave
בָעַר	Se volvió necio	בֿבּל	Heredó
ּנְעֲרָה	Correccién	בָּקוּ	Inocente
רָבַשׁ	Miel	בָר	Luz
구 보 보	Se apagó	ער	Testimonio
במְקָם	Violencia	עשֶר	Riqueza
טָסִיד	Piadoso	פָּת	Boca
נָמִים	Días	פרו	Fruto
לַׂםַר	Fundó	กุาร	Panal
וָפִנֶח	Charlatán	קּוֹן	Maldición
נָרַשׁ	Poseyó	שונא	Enemigo
כָּבוֹד	Gloria	שְׁמַוִם	Cielo
בֿוֹב	Mentira	שָׁקָר	Mentiroso

2.° : 2.° : 1.° ... אָרָם מְצָּא אֹרֶך וְמָיִם וְאָדָם חָסִיד עשֶׁר וְכָבוֹד ... 1.° ... -3.° ... -3.° ... -3.° ... -3.° ... -3.° ... -4.° (Pr. 3, 55) ... -4.° (Pr. 3, 55) ... -4.° (Pr. 12, 1) ... -5.° (Pr. 12, 1) ... -5.° (Pr. 12, 1) ... -5.° (Pr. 13, 1) ... -5.° (Pr. 13, 1) ... -5.° (Pr. 13, 2) ... -5.° (Pr. 13, 2) ... -3.° (Pr. 13, 2) ... -3.° (Pr. 13, 9) ... -3.° (Pr. 13, 13, 9) ... -3.° (Pr. 13, 13, 9) ... -3.° ... -

Lección VI

Propiedades eufónicas de las consonantes: Asimilación.--Quiescencia.--Reduplicación.--Cambio.-- Metátesis.-- Supresión. --- Propiedades de las guturales.

- 2. La quiescencia se verifica, cuando las consonantes א, א y pierden el valor de tales, por carecer de puntuación, y encontrarse precedidas de una vocal homogénea: v. g.: אַרַטָּיב encontraste tú (mas.): אַרָטָי será bueno él.
- 3. La reduplicación hace que se considere doble, para todos los efectos, la consonante que lleva daguesch fuerte: v. g.: פתבון escribieron mucho.
- 4. El cambio se hace de una consonante en otra de sonido parecido: v.g.: צ en בו סן; אֶלַם בּעָלַם se alegró: אַ en בו se fatigó: בו en בו se fatigó: בו en בו cerró: בו en בו פרע ברש ברש ברש פרש שו o ש o שי ברש ברש ברש ברש ברש פרש שונס.
- 5. La metátesis es la trasposición de la בּוֹלְשׁנֵּיוֹ por מָשְׁנֵיוֹן, cuando le siguen las sibilantes: v. g.: אָבְיוֹלְיִוּ por se guardó.
- 7. Las guturales a) no admiten daguesch fuerte. La reduplicación puede perseverar virtualmente, en cuanto no se alarga la vocal precedente: esto sucede ordinariamente con el $\sqcap$, y muchas veces con el $\sqcap$; pero con el $\bowtie$ y y desaparece totalmente por lo común: en el primer caso, el pataj de la

sílaba precedente se cambia a veces en segol: v. g.: אַ הַוּהוֹ el mes: יְהָהְוֹ la fiesta: en el segundo, la vocal precedente se alarga: v. g.: יוֹלָה el hombre: יוֹלָה el pueblo:

- b) prefieren el sonido a, casi siempre delante de sí, y muchas veces también después de sí: v. g.: מָנֵה sacrificio: מֵנֵה rumor: מֵנֵה obra. Exceptúanse: מֶנֶה verba: מֵנֶה cesta: מֶנֶה milagro: מֶנֶה escorpión: מָנָה tabernáculo: מָנָה pan: מֵנְה misericordia:
- c) toman siempre en lugar del scheva movil el compuesto o semivocal: v. g.: עָנֵי sacrificaron. El scheva quiescente suele conservarse por lo general: v. g.: שַׁלַרוּהְּ
- d) exigen el uso de determinadas semivocales. Al principio de palabra α) אָן אָן llevan jatef-pataj: v. g.: אָן asno: β) אָ, si le sigue inmediatamente el acento, prefiere el jatef-segol: v. g.: אַכּירָבּי decir: de lo contrario, toma el jatef-pataj: v. g.: אַכּירְבּי a vosotros: γ) toman el jatef-hamels, cuando sustituye a la vocal primitiva $\check{o}$, $\check{w}$: v. g.: אַכּירְבּי nave. En medio de palabra α) piden el jatef-pataj después de una vocal larga: v. g.: אַכּירְבּי pataj después de una vocal breve, exigen el scheva compuesto correspondiente a dicha vocal: v. g.: עַכּוּ pataj pa
- N. B. 1.º Cuando la gutural se encuentra en fin de palabra precedida de una vocal larga distinta de $\hat{a}$, toma delante de sí una $\check{a}$, que se llama pataj-furtivo: v. g.: $\underline{n}$ espíritu, viento.
- 2.º ק no admite reduplicación: v. g.: בָּרַבְּ bendijo él: y lleva delante de sí el sonido de a: v. g.: יוֹפָר por יוֹפָר v volvió él.

EJERCICIO 6.º

يتأثألا	Nave	إيا	Sacrificio
אוצרות	Tesoros	أيتا	Oro
בַטַח	Confió	ī	Gracia
בַּמַח	Tranquilidad	<u>.</u> תַּיִּים	Vida
ָנֶבֶר נֶבֶר	Hombre	تت	Mar
817	Él	רעל	Fué útil

ದ್ದೆ	Se deslizó	עָלֶה עָלֶה	Hoja
ځ	. Para mí	עלפה	Virgen
לָקַח לָלָח	· Tomó 💉	עַבְנָה	Modestia
בָּוֶנִת	Muerte	עָקֶב	Premio
כִּחָהָה	Ruina	709	Temor
בָעוּז	Refugio	פַעַל	Obró
כִיצִות	Mandatos	בַּרַח בַ	Fructificó
באפֿמ	Juicio	צור	Roca
נִבִּחַר	Preferible	אַבָקָה:	Justicia
נְחָש	Serpiente	בָב בַ	Mucho
לְפַל	Cayó	ಗ್ರಾಹ್	Labio
נָשֶׁר	Aguila	שאַנן	Tranquilo
עָוֶל	Iniquidad	שַּׁב	Nombre
עַל	Sobre	מֹם	Perfecto

Lección VII

Clasificación de las vocales.—División de las sílabas.—Su vocalización.

- 1. Las vocales hebreas se clasifican en largas y breves: (lecc. II, 1). Las largas pueden serlo por su origen, o por su posición.
  - a) Vocales largas por su origen:

$$a+N=\hat{a}=\hat{o}$$
 v. g. ארן de מוּעַן $cabe$ מוּעַן $cabe$ מוּעַן $a+i=\hat{e}$ v. g. סוּטַינו $a+u=\hat{o}$ v. g. שור $a+u=\hat{o}$ v. g. שור $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדְה $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדְה $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדְה $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדְה $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדָה $a+u=\hat{o}$ v. g. קיהוּדָם $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדָם $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדָם $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדָם $a+u=\hat{o}$ γ. g. $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדָם $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדְם $a+u=\hat{o}$ γ. g. קיהוּדְם קיהוּדְם γ. g. קיהוּדְם קיהוּדְם γ. g. קיהוּדְם γ. קיהוּדְם γ. g. קיהוּרְם γ. g. קיהוּדְם γ. g. קיהוּדְם γ. g. קיהוּדְם γ. g. קיהוּדְם γ

b) Vocales largas por su posición:

$$\tilde{a} = \tilde{a} \circ \tilde{e}$$
 v. g. جَارِهُ de مُرْجُهُ rey $i = \tilde{e}$ v. g. جَارِهُ » جَارِهُ $libro$ $\tilde{u} = \tilde{o}$ v. g. جاره » جاره $mandato$

c) Cambio entre vocales breves:

$$\ddot{a}$$
 en $\ddot{e}$ v. g. אָקוּוּן por אַקוּוּן sus hermanos (de ellos) $\ddot{a}$ » $\ddot{i}$ v. g. יִקְטֵל » $\ddot{m}$ matará él $\ddot{i}$ » $\ddot{e}$ v. g. הַלְּקוּ » $\ddot{m}$ porción $\ddot{u}$ » $\ddot{o}$ v. g. בָּלִי $\ddot{c}$ $\ddot{c}$ $\ddot{c}$ todo

- d) Son vocales $invariables-\alpha$) las que son largas por su origen: v. g.: $\beta voz:-\beta$) las largas por compensación: v. g.: $\beta voz:-\beta$) las breves que se encuentran en sílaba aguda, o cerrada que no sea final: v. g.: $\beta voz:-\beta$ desierto: $\beta voz:-\beta$ ladrón. Todas las demás son vozaiables.
- 2. Las sílabas hebreas se dividen en abiertas, cerradas y agudas.

Son abierlas, si terminan en vocal; cerradas, si acaban en consonante, y agudas, cuando sigue consonante reduplicada: v. g.: מָלֵי mataste (mas.); בְ es sílaba abierta; בּ בּ cerrada; בַוֹן, בַן es sílaba aguda.

- La vocal propia de la silaba abierta es siempre una vocal larga: v. g.: מְלֵכְי mató ella.

Anotamos como una anomalía el modo de unirse al nombre la terminación paragógica de lugar קרָבּירָה: v. g.: מָרָבַּרָה.

- 4. La vocal propia de la silaba cerrada no acentuada, es siempre una vocal breve, que al final de palabra puede ser únicamente $\check{a}$, $\check{e}$, $\check{o}$. Los masoretas señalan con el meteg las excepciones: v. g.: me puso.
- N. B. Claro está que no nos hemos própuesto establecer leyes tan fijas, que excluyan toda excepción; la práctica enseñará las que haya en cada caso.

EJERCICIO 7.º

Destrucción אֶל A, para אָל Necedad אָלָם Fidelidad

		-	•
<u> </u>	Nariz, ira, también	קַעַמ ן	Poco
אַף כִּי	También	מָרְמֶה	Engaño
אַרַח	Camino.	נגד	Delante
אָשָה	Mujer	נוֶם	Anillo
_וור	Cerdo, puerco	נָקַל	Fácil
חַבשׁ	Meditó, pensó	קָרָה	Privada
מַעַם	Inteligencia	עָרוּם	Prudente
יַעַץ	Aconsejó	עַשָּה	Hizo
יָפָה	Hermosa	ַרַצוֹן ייי	Gusto, voluntad
כָּסָה	Ocultó, cubrió	שָׁמְחָה	Alegría
לבות	Corazones	שאל	Muerte, orco
לְשׁוּן	Lengua	תַּחָבָּלוֹת	Consejos
מָאַם	Despreció		•

Lección VIII

Cambio de vocales en las sílabas —El tono. —El "nasog-hajor,... —Cambios de vocales debidos al tono.

- 1. El cambio de vocales en las sílabas comprende cuatro casos:-a) el scheva movil se convierte en vocal:-b) la vocal breve se alarga:-c) la larga se abrevia:-d) la vocal es sustituída por el scheva movil.
- a) El scheva movil se convierte en la vocal *jirek*, cuando le sigue inmediatamente otro scheva movil: v. g.: לְּבֶּרָל; y si el scheva que le sigue, es el compuesto, se cambia en la vocal breve correspondiente a dicho scheva compuesto: v. g.: מְבֶּרֶלְ para comer.
- N. B. El sheva *quiescente* se muda a veces en vocal, cuando afecta a una gutural, que va seguida de un scheva movil: v. g.: יַעְבֵּעָרְוּ. Igualmente, cuando una palabra, por no terminar con dos consonantes sin vocal, toma en la penúltima una vocal auxiliar: v. g.: יַעְלֵּבְעָּרָ enviaste (fem.).
- b) La vocal breve se alarga α) cuando una sílaba cerrada pasa a ser abierta: v. g.: קטֵל de קטֵל le mató: β) cuando la consonante siguiente no admite reduplicación: v. g.: por בַּרַךְ bendijo él: γ) cuando sigue alguna de las consonantes quiescentes κ, ן, ν. v. g.: אַטֵּיְטֵ encontró él: δ) en la pausa. (lecc. IX, 2, b).
- c) La vocal larga se abrevia, cuando la sílaba tónica deja de serlo: v. g.: קוש de mi santidad.
- d) La vocal es sustituída por el scheva movil, cuando por las modificaciones de la palabra, se adelanta el tono. En los verbos desaparece generalmente la vocal de la sílaba pretónica, menos con los aformativos בוֹי, בְּיִינִים, ע. g.: בְּיִבְיּבְיּבְּי. En los nombres se suprime las más de las veces la vocal de la primera sílaba: v. g.: בְּיִבִים de בְּיַבִי menos cuando la vocal de la segunda radical sea auxiliar, o la palabra pierda totalmente el tono: v. g.: בְּיִבְיִבְ de בִּיבְיִבְ rey mío: בְּיִבְיִבְ de בְּיַבִי palabras de ellos.

- 2. *El tono suele encontrarse* en las palabras hebreas solamente en una de las dos últimas sílabas.
- a) La penúltima sílaba cerrada no puede ser tónica, a no ser que la última sea abierta: v. g.: מַלְּמָּ
- b) La última sílaba cerrada llevará el tono, a no ser que la penúltima sea abierta: v. g.: מַלֵּכוּן.
- c) Se adelanta el tono α) con la adición de sufijos: v. g.: בְּרֵרִים: β) con el wau conversivo en los imperfectos: v. g.: מָלֵהַלֹּהְ (An. lecc. XIII, 4).
- d) Se retrasa el tono α) con el wau conversivo en los imperfectos: v. g.: β de β y vino: (An. lecc. XIII, 3): β) por razón de eufonía, cuando se trata de evitar que haya dos acentos consecutivos en dos palabras seguidas; este es e caso del nasog-hajor.
- 3. El nasog-hajor בוֹ tiene lugar a) cuando la penúltima sílaba de la primera palabra es abierta: v. g.: מֹאכֵל כָּׁחָם: b) cuando la última sílaba de esa misma palabra es abierta, o en caso de ser cerrada, lleva vocal larga por posición: v. g.: נוֹלְהֹ בִּוֹלֵה נִינִה llamó noche.

Para los efectos del *nasog-hajor* no importa que el tono tenga que retroceder, pasando por un scheva movil intermedio: v. g.: יוא פארו לו v le dijeron.

Muchas veces no tiene lugar el *nasog-hajor*, aunque se den las condiciones apuntadas.

- N. B. Cuando la última sílaba cerrada de la primera palabra lleva lsere, esta vocal se cambia en segol por efecto del nasog-hajor; o, en caso de conservarse, la sílaba toma meleg: v. g.: אַהְב בַּעַה amigo de la ciencia: מַעָה בֹּוֹלָה el que hiere el pié.
- 4. El tono origina algunos cambios de vocales en las sílabas cerradas: v. g.: ĕ en ĕ, קַמְלָהָ de הַקְמֵילָה ĕ en ŭ, קְמֵלְהָ de הַקְמֵילָה a permanece en los verbos, pero se alarga en los nombres, cuando se halla en la última sílaba: v. g.: בְּמֵלְהַ, הָמֵלְה , בְּמֵלְה , בְמֵלְה , בְמֵלְה , בַמְלָה , cuando carecen de artículo.

EJERCICIO 8.º

	and the second s		•
1,78	No	ַ <u>נָק</u> ָל	Despreciable
<u> 18</u>	Cuán	אַטֶּרֶת עַ	Corona
ะ หา	Nación, gente	עַנִי	Miserable
רשו	Grasa	<u>עקש</u>	Perverso
הַלֵל	Alabó	קרש	Santo
•	Pecado	בֿם	Eleva
•	Manteca	רַנְנָת	Júbilo
•	Miseria	ָבְעָּה. בְעָּה	Alimento
	Día	שָׂבַע	Sació
בַל-	Todo	פַאַנָה	Deseo
•	Como	תִּהְלֵּה	Principio הָבְּוּרָ Perpelue
ב לאם	Pueblo	תקנה	Esperanza.
	Convite		
		1	

(Pr. 9, 10) : הְּהַלֶּת הְרָשֵׁת יְהֹוֶהְ וְדַעַת קְרְשִׁים בִּינְה: (Pr. 11, 20) (Pr. 11, 20) (Pr. 11, 20) (Pr. 11, 20) (Pr. 11, 23) (Pr.) (Pr. 13, 2) (Pr. 14, 23) (Pr. 14, 24) (Pr. 15, 2) (Pr. 14, 24) (Pr. 14, 24) (Pr. 14, 24) (Pr. 14, 24) (Pr. 14, 34) (Pr. 14, 34) (Pr. 15, 15) (Pr. 15, 15) (Pr. 15, 15) (Pr. 15, 14) (Pr. 15, 15) (Pr. 15, 14) (Pr. 15, 15) (Pr. 15, 14) (Pr. 15, 14)

Lección IX

- La pausa.—Cambios de vocales motivados por ella.—Otros cambios de vocales.—Modelo del imperfecto de los verbos en la forma "qal_n.
- 1. La pausa se verifica siempre con los acentos silluq y hatnaj; muchas veces con el zaquef katon. En los libros de Job, los Salmos y Proverbios el hatnaj no admite pausa; su lugar ocupa el holeh wepored.
- b) La vocal breve de la sílaba acentuada se alarga en la pausa: v. g.: קְמֵל en בְּמֵל ă seguida de reduplicación puede retenerse por su sonido claro: v. g.: מָנְהָוּ envejecí.
- c) En la pausa reaparece la vocal de la sílaba final de una palabra, que antes desapareció: v. g.: מְלֵהְ en pausa הֹשׁבֶּה
- d) En los nombres monosílabos de la tercera radical pasa esto mismo: v. g.: פרי en pausa פרי fruto.
- N. B. También se explican por la pausa α) el cambio del acento en algunas partículas: v. g.: אָבָיָרָ ahora: יָבָא יָס: β) que el wau conversivo no pueda influír en la forma del verbo (Ån. lecc. XIII, 4): γ) que el vod primitivo de los verbos de tercera radical ה se conserve algunas veces: v. g.: אָרָהָא vinieron: δ) que el sufijo הַ (An. lecc. VIII, 1) y los verbos בּיַבּה fue y בְּיִבּה vivió (An. lecc. XXI, 6) toman segol.
- 3. Otros cambios de vocales se observan también por diversas razones: a) pataj o kamels en segol α) delante de הְ, הֲ con reduplicación virtual: v. g.: אָרָ de אַ hermanos de ellos: β) delante de הָ, יָ, no acentuados: v. g.: בְּלָהְ por בּוֹלְהָ los montes: γ) en los nombres segolados: v. g.: בְּלָהָ de בּוֹלָהָ.

- b) Pataj en jirek, en sílaba cerrada: v. g.: מַרִּים de כַּיָר medidas; y jirek en segol: v. g.: עוָרִי por אַוְרִי mi ayuda.
- c) El scheva compuesto del interrogativo en pataj delante de las guturales, que no llevan kamets: v. g.: קאבור acaso iré?; y en segol, cuando la gutural toma kamets: v. g.: הבורה acaso fué ella?; (An. lecc. XXIV, 1).
- d) ô en û, cuando pierde el acento: v. g.: מָנוֹם de מֵנוֹם de מֵנוֹם mi refugio.
- N. B. Los hebreos evitaban que hubiera vocales idénticas en dos sílabas consecutivas: v. g.: אָל ע לוף de לולא si no.
  - 4. Modelo del imperfecto de los verbos en la forma qa'.

4. Wod	elo del imp	pertecto	o de	los verbos	en la torma <i>qa'.</i>
	3 m.		٦	יקטל	matará él
	3 f.		Ŋ	הקמל	matará ella
SINGULAR.	2 m.		Į.	תקמל	matarás (m)
	2 f.		IJ	הַלִּמְלִי	matarás (f)
	1 ç.		8	אָקטל	mataré (c)
1	3 m. 🧃	,.	,	יַקמַלו ּ	matarán ellos
	3 f. בָּה		Ţ	הָקִמלנָה	matarán ellas
PLURAL.	2 m.		ī	תִקמלו	mataréis (m)
	2 f. בָּה		Σ	הַלְמַלְנָה	mataréis (f)
	1 c.		٦	נקמל	mataremos(c)
	.]	EJERC:	CIC	9.0	
אַחַר	Después		1	מֹכִמְח	Esperanza
لترد	Por mí	*		מַחֶּסֶה	Refugio
בָנוֹב	Robado			מֵיִם	Aguas
ָהָרָת	Fué			ַבְלֵ <i>א</i>	Lleno
λÂΔ	Cascajo			מָלַרָּ	Reinó
חָקַק	Gobernó			מָלֶד	Rey
ינון	Vino			בָּיבַרְ	Mezcló
לתח י	Comió			מחה	Fué dulce

Fué suave

מֶתֶר	Oculto, clandestino	קַרבָה	Próxima
עז	Fuerza	רוַנִים	Principes
עַרֶב	Dulce	ישַעַן	Se apoyó
בְּכַוֹ	Ocultó	שְׁתָּה	Bebió

ירונה מְבְּמָח אֶל־יִחנָה בְּבֶל־לַבֶּבְר (בִּר) וְאָל־בִינְהְּךְ (בִּינָה) אַל־תִּשְׁעֵּן:

2.°(Pr. 3, 5)

3.° (Pr. 3, 19)

4.°(Pr. 3, 19)

4.°(Pr. 3, 5)

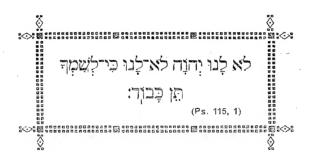
6.°(Pr. 3, 6)

6.°(Pr. 9, 5)

6.°(Pr. 9, 5)

6.°(Pr. 9, 17)

בִּיִּים נְּנִוּבִים יִמְּלֶבוּ וְּיַבְים יִנְלֶבוּ וְּכְּחַלֵּי וְּבֶּלְוּ וּבְּלָוּ וּבְּלְוּ וְבָּלְוּ וְבְּלְוּ וְבָּלְוּ וְבָּלְוּ וְבָּלְוּ וְבָּלְוּ וְבָּלְוּ וְבְּלְוּ וְבְּלְוּ וְבָּבְּוּ (בֵּן וְנְבְּלְוּ וְבָּבְיוֹ וְבָּוֹ בְּלְוּ וְבָּבְיוֹ וְבָּוֹ בְּלְבְנִיוֹ (בֵּן) וְדְעָה בְּלָבְנִיו (בֵּן) וְדְנָה בְּבָבְיוֹ וְבָּוֹ וְבְּבְנִיוֹ (בֵּן) וְדְנָה בְּבְבִיּתוּ וְבְּבְנִיוֹ (בֵּן) וְדְנָה בְּבְבִּיוֹ וְבָּוֹ בְּבְּרוֹ וְבָּבְיוֹ וְבְּבְּוֹ וְבִּבְּוֹ וְבִּבְיוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבָּבְנִיוֹ וְבָּוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְּוֹ וְבְּבְּבִים וְבְּבְבִיוֹ וְבָּבְוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבָּבְוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְּוֹ וְבְּבְּוֹ וְבְּבְּוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְוֹ וְבְּבְבִיוֹ וְבְּבְוֹ וְבְּבְיִיוֹ וְבְּבְוֹ וְבְּבְּבִיוֹ וְבְּבְּוֹ וְיִבְּבִיוֹ בְּבְוֹ וְבִיוֹם בְּבְּבִיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ וְבְבְּבִיוּ וְבְּבְיּבְוֹ וְבְּבְּבִיוּ וְבְּבְיוֹ בְּבְיּבְיוֹ בְּבְיִיוֹ בְּבְיוִים וְבְּבְיוֹ בְּבְיוֹ בִּיוֹ בְּבְיוֹיוֹ בְּבְיוֹ בְּבְיוֹים בְּבְבְיוֹ בְּבְיוֹ בְּבְיוֹ בְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוּ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְיוֹ בְּבְבְיוּ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְיוֹ בְבְבְבִיוּ בְּבְבְבִיוֹ בְּבְבְיוֹ בְּבְבְבְיו

SEGUNDA PARTE

SEGUNDA PARTE

ANALOGÍA

DEL ARTÍCULO

Lección I

El artículo.—Omisión del daguesch.—La vocal del artículo delante de las guturales.

- 1. El artículo hebreo es ் p con reduplicación en la consonante siguiente: v. g.: ந்த el rey.

- b) Si se trata de las guturales Π , Π y y, conviene distinguir varios casos:
  - α) la gutural no lleva kamets, ni jatef-kamets;
  - β) la vocal de la gutural es kamets;
  - γ) la puntuación de la gutural es jatef-kamets.

El el caso (α) $\sqcap$ y $\sqcap$ admiten la reduplicación virtual, y el artículo conserva el *pataj*: y pierde la reduplicación, y prefiere *kamets*: v. g.: $\square$ *el éste*: $\square$ *la fuerza*: $\square$ *el ojo*.

En el caso (β) delante de 📆, toma el artículo segol: delan-

te de אָ ע con acento, lleva *kamets, y* sin acento, *segol:* v. g.: הֶּהְרִים *el sabio:* הְהָרִים *el monte: הֶּהְרִים los montes*.

En el caso (ץ), הְ exige אָן pide הָ: v. g.: הַהְרָשִׁים los meses.

N.B. 1.º En algunos nombres el artículo modifica la vocal de la primera sílaba: v. g.: הָּבְּהָ la tierra: הְבָּה el monte: הָבְּה la fiesta: הָעָם el pueblo: הַבָּר el toro: מַבְּר el arca.

2.º Los prefijos ב, ב, y ל unidos a una palabra con artículo, toman el pataj, suprimiéndose el ה: v. g.: בְּשָׁבֵים en el cielo: לְעָם para el pueblo.

EJERCICIO 1.º

אַרָבֶּרוּ	Langosta	מֶעָם	De
ıΔά	Cedro	נְבָה	Hirió -
אַשֶּׁר	Que, cual	נָפַלָּאוֹת	Maravillaş
בוא	Entró	र्क्षेत्र	Elevó
בַּרוּךְ	Bendito	र्टी	Dió
נִבעַה	Valle	סָפַר	Contó
ָּתַלַר <u>ָּ</u>	Anduvo	י. עַב	Nube
בר בר	Monte	ער	Hasta
הַסִיל	Langosta	עולֶם	Eterno
ָם הַצִּיר	Yerba	עזָר	Ayuda
יַבוּל	Alimento	<u>עַלִּיוֹת</u>	Habitaciones
וגיע	Sustento	עץ	Arbol
יומֶם .	De día	נְצַמַה	Germinó
<u>יבר</u> ה	Luna	בַּקרַה	Construyó
פון	Estableció	רוַדַי	Viento
קָנֶף	Ala	רַכוּב	Carroza
<u>ל</u> ילָה	Noche	שַׁב	El que pone
מַאַין	De donde	שַׁבְּשׁ	Sol
בָּטָר	Lluvia	חלמות	Abismos
בועל	Sobre	הַנּין	Sierpe
••			

פּג.): הַלָּלוּ שָּתִייִהְּהְ שְׁבֵּי הַשְּׁבְּיִים אֲשָׁר בֵּעַל הַשְּׁבְיִם וְבָּלוּ שָּׁרִים בְּעַלוּ שָּׁרִים וְבָּלוּ שָּׁרִים בְּעַלוּ שָּׁרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שִּרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שִּׁרִים וְבָּלוּ שְׁרִים וְבָּלוּ שְׁרִים בְּבִּים וְבָּלוּ שְׁרִים וְבָּלוּ שְׁרִים וְבְּלִים וְנְבִים וְבְּלוּ שְׁרִים וְבָּלוּ שְׁרִים וְבְּלִים וְבְּלִים וְבְּלִים וְבְּלִים וְנְבִים וְּבָּלוּתְיוּ בְּנִים וְּבָּלוּתְ עָל־בְּנְבִים בְּבִּוּוּ בְּנִים בְּבִּוּת בְּבְּלוּתְוּ בְּנִים בְּבִוּים בְּבְּלִיתוּ בְבִּים בְּבִּוּוּתְיוּ בְּנִים בְּבוּוּת בְּבִּים בְּבִּוּת בְּבִּלוּת וְבִּוּת בְּבִּלוּת וְבִּים בְּבִּוּת בְּבִים בְּבוּוּת בְּבִּים בְּבִּוּת בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּבּיוּם בְּבִּבִים בְּבִּים בְּבִּבּים בְּבִּים בְּבִּבּים בְּבִּים בְּבְּבִּים בְּבְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּבּיים בּבּילוּ שְּבִּים בְּבִּבּים בְּבִּבּים בְּבּבּיים בְּבְּבִּים בּבּים בּבּים בּבּבּים בּב

DEL PRONOMBRE

Lección II

Pronombre personal, demonstrativo, relativo, interrogativo e indefinido.

- 1. *El pronombre personal* suele emplearse de dos maneras:
  - a) separado:

		SING	ULAR			}		PLU	URAL		
	Yo c.	Tú mas.	Tú fem.	El	Ella	Nose	otros c.	Vosotros	Vosotras	Ellos	Ellas
	אַנכֿי	ಗಲಿಔ	ùŘ	הוא	كاديج	۲	אַנַוונ	ದರ್ಬಿ	心家		הַּנְּה
P	ּאָנׁכִּר	<u> 58</u>	ĭù₹			P. 1	אַלָּהְיָנוּ		150%	קָם"	10
	וְאַנִי	P. אַרָאָ	Р. गुड़				<u>נ</u> ׄחָנוּ		אַמָּגָרָה	הַמְּה	
P	אַני .	P. מַּחָה				P.	ַּנְרְוֹנוּ	(אַנר)	užüz		

b) como sufijo. Unido al verbo indica ordinariamente su objeto o término directo: con el nombre expresa posesión; y con las partículas designa diversas relaciones. (Morf. lección V, 3).

2. El pronombre demonstrativo:

SINGULAR PLURAL PLURAL אָלָה estos, estas.

Cuando el pronombre demonstrativo se pospone al nombre, lleva artículo: v. g.: איש הוה este hombre.

Formas más raras son: זן, הַלָּוָה, וְלַכָּוּ, וְלַכָּוּ, וְלַכֵּוּ, וְלַכְּוּ, וְלַכְּוּ, וְלַכְּוּ,

3. El pronombre relativo ງຫຼື = que, cual, quien, permanece invariable en todos los géneros y números.

El relativo se encuentra unido a una palabra en la forma de • י עָי: v. g.: מְקְמֵל que mató.

4. El pronombre interrogativo es קנוי quién? para las personas: מוֹם בּלְעוֹב - לְעוֹב - מְעוֹב - מְעוֹב - מְעוֹב - מְעוֹב - מִים - מְעוֹב - מִים -

- 5. El pronombre indefinido es כְּוֹר =cualquiera que; בְּוֹר cualquiera cosa que. Se emplean en sentido indefinido אִישׁ cada uno: אָרָן אָרָן אָרָן alguno: בְּוֹר אָרָן alguno: מַרְאָרָן מָרְאָרָן alguno: מָרָא מָרָן מַר אָרָן מַר אַרְייִי אָרָן מַר אָרָן מַי אָרָן מַי אָרָן מַר אָרָן מַי מַר אָרָן מַר אַרְין מַר אָין מַר אָרָן מַר אָין מַי אָייין מַי אָיין מַי אָין מַר אָין מַי אָרָן מַי אָין מַי אָין מַי אַין מַי אַיין מַי אַיין
- N. B. 1.º El uno, el otro se indican por מָחָרה פ אָהָיהוּ ס אָהְיהוּ פ מָאַה מָה para el masculino: רְעִוּהְה ס אַהוֹרְה ס para el femenino.
- 2.º El pronombre *reflexivo* se expresa con la palabra יֶנֶשֶׁעֻ y el sufijo correspondiente, cuando se refiere a las personas; y con עָצֶעָר, cuando se trata de cosas.

EJERCICIO 2.º

אַדיר	Admirable	כְּכָּה	Así
ЫŅ	Si, ¿acaso?	מֵאָת	De
אַשְׁרֵי	Felíz	בְּלֵל	Dijo
בו	En él	נָבַטּ	Consideró
בוש	Se avergonzó	נָמַע	Plantó
בַּבַרָּ	Bendijo.	עֶבֶּר	Siervo
נְבוּרת	Grandezas	צָבָאוֹת	Ejércitos
גיל	Se alegró		Levantó
וַה	Dios	קַלַל	Maldijo
רָ <u>צ</u> ֹרָ	Formó	תהלה	Alabanza

בַּבֶּלְ־הָאֶבֶּץ: (Ps. 115, 15) י.ס בּבְּלַר הָאֶבֶץ: (Ps. 115, 15) י.ס בּבָּלַר הָאָבֶץ: (Ps. 115, 18) י.ס בּבָּלַר הַאָּה שָׁמַיִם נָאָבֶין: (Ps. 118, 23) י.ס בּבָּלַר הַנָּלָח בְּנִינְוּינִיּוּ נְבָּרַך יָהְיָה נְעָבִין וְעַר־עוֹלֶם: (Ps. 118, 23) י.ס בּיִּלְה וְעַר־עוֹלֶם: (Ps. 118, 23) י.ס בּיִּלְּה וְעַרְּה וְעַרְּהְ וְעַרְּהְ וְעַרְּהְ וְעַרְּהְ וְעַבְּרְּה וְעָבְּרְ וְתְּבְּרְר וְעִבְּרְ וְעַבְּיְם וְעַבְּרְך וְעִבְּרְ וְעָבְיְרְ וְעִבְּרְ וְעָבְּרְ וְעָבְרְיְתוֹ וְעַבְּרְר וְעִבְּרְ וְעָבְרְר וְעָבְרְר וְעָבְרְר וְעָבְּרְ וְעָבְרְר וְעָבְרְר וְעָבְר וְבְּבָרוֹ וְעָבְרְר וְעָבְר וְעָבְר וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְעָבְר וְבְּבְרוֹר וְעִבְּר וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְבְבָּבוֹך וְהְנָה וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְעָבְר וְבְּבְרוֹך וְהְוֹב וֹת וְבְבְרוֹך וְתְּבְּבְרוֹך וְתְּבְּר וְבְּבָרוֹך וְתְּבְּר וְבְבָּרוֹך וְהְנָב וְבְיִבְיוֹך וְתְּבְבוֹך וְהְוֹב וְבְּבְּר וְבְבָּבוֹן וְבְּבְּר וְבְבָרוֹך וְהְבָּר וְבְּבְּר וְבְבָּבוֹך וְהְבְּר וְבְבְּר וְבְּבְרוֹך וְתְּבְּר וְבְּבְרוֹך וְבְּבְר וְבְּבְּר וְבְּבְרוֹך וְבְּבְּר וְבְיִבְים וְבְּבְבְר וְבִיּבְיוֹי וְבְיִבְּיִים וְבְּבְבְיוֹך וְבְּבְּר וְבִין וְבְּבְּבְיוֹך וְיִבְיּבְיוֹך וְבְּבְּבְיוֹב וְבְיִים וְבְּבְר וְבְיִבְיּין וְבְּבְבְיוֹך וְבְיּבְיוֹב וְבְיִבְיוֹם וְבְבְבּיוֹך וְבְיּבְיוֹב וְבְיִבְיוֹב וְבְיִבְיוֹב וְבְּבְיוֹב וְבְיִבְים וְבְּבְבְיוֹב וְבְיִין וְבְּבְיבוֹי וְבְיִבְים וּבְּבְיוֹב וְבְיִבְים וְבְבְבּבוֹין וְבְיּבְים וְבְיִבְּיִים וְבְּבְיוֹב וְבְיוֹב בְּעוֹב וְבְיִבְיוֹים וְבְּבְיוֹבְיוֹב וְבְיִבְיוֹב וְבְיִבְים וְבְּבְבְיוֹב וְבְיּבְים וְבְיבְבְים וְבְּבְבְּבְיוֹם בְּבְיבוֹי וְבְיְבְיוֹב בְּבְּבְיוֹם וְבְּבְיוֹם וְבְּבְיו

DEL NOMBRE SUSTANTIVO

Lección III

Nombre sustantivo.—Género.—Número.—Formación del singular, del plural y del dual.

El nombre sustantivo hebreo por razón de su *forma* se clasifica en *simple* y *aumentado* (lecc. V, 1).

2. Dos géneros solamente existen en la lengua hebrea, correspondientes a los dos sexos de los seres animados, el masculino y el femenino. Los nombres neutros de nuestras lenguas son generalmente femeninos; rara vez masculinos.

Tienen género femenino—a) los nombres de región y ciudades: v. g.: אַבּרוֹ Idumea: אַב Tiro:—b) los que indican espacio ilimitado: v. g.: אַבְּרוֹ tierra:—c) los que denotan seres de la naturaleza: v. g.: אַבְּרוֹ sol: שֵׁבְּי fuego:—d) los de instrumentos, utensilios, miembros del cuerpo, etc.: v. g.: בּבְּרוֹ נוֹ venganza: colectivos: v. g.: בּבְּרוֹ נוֹ venganza: lado: y los que designan unidad dentro de la especie: v. g.: ווֹם עוֹנוֹם una nave.

- 3. El número puede ser singular, plural y dual.
- 4. *El singular* de los nombres *masculinos* no presenta una forma determinada.

El singular de los nombres femeninos termina en $\neg \neg$; esta terminación procede de la forma primitiva $\neg \neg$, que todavía se conserva en el estado constructo, y delante de los sufijos: v. g.: $\neg \neg \neg$ de $\neg \neg \neg$ animal.

- N. B. יוֹס אוֹ femenino de les nombres terminados en vocal se forma añadiendo una הי v. g.: יהורים de יהורים jadia: y el de los participios e infinitivos acaba en היהי: v. g.: אַלֶּהְ de קְמֵלֵּל la que mata: לֶּהֶת engendrar.
- 2.º La terminación *no* siempre corresponde al género del nombre; y no escasean ejemplos de nombres femeninos, que carecen de su terminación propia: v. g.: DN madre.
- 5.° Formas menos usadas del femenino son las siguientes: ת בִּי v. g.: תְּבָּי abundancia: ת בִּי v. g.: אַבְּי señora: אֵ בְּי v. g.: אָבָי nausea: ת בִּי v. g.: חַבָּי v. g.: תְבָּיְת niña: י בַ: v. g.: יַבְיּ צַּמָרַמ. Sara.
- 5. El plural de los nombres masculinos hace en בּיבּים: v. g.: מֶלֶבִים de לֶבֶּים. Los que en el singular acaban en ד, toman en el plural solamente בּ, rara vez בּיב: v. g.: בי de עבְרִים o עבְרִים o עבְרִים o עבְרִים o עבְרִים esta terminación en el plural: v. g.: videntes.

El plural de los *femeninos* termina en תוֹ (תֹ): v. g.: חוֹתְלֵּח de הַהְלֶּח cánticos. Los que finalizan en el singular en ביות ; יות hacen el plural en מַצְרִיוֹת : v. g.: יוֹת לַּיִּר מַצְרִיוֹת de מַצְרִיוֹת egipcias.

- N. B. 1.º Algunos nombres masculinos terminan en el plural en ר: v. g.: יבין dias: יבי v. g.: יבין príncipes: יבי v. g.: יבין príncipes: יבי v. g.: יבין escaleras; etc.
- 3.º Se dan nombres masculinos que en el plural toman la terminación femenina: v. g.: אַבּוֹרות אַב y viceversa, nombres femeninos que presentan terminación masculina: v. g.: אָבוֹן trigo: plur. חַשְּׁים.
- 4.º Algunos nombres se emplean únicamente en el singular: v. g.: מְּבָּים hombre: y otros en el plural: v. g.: hombres.
- 5.º Los adjetivos y participios toman la terminación correspondiente a su género: מוֹבְוֹת buenos: שוֹבוֹת buenas.
- 6. El dual indica duplicidad de objetos, y especialmente los que por naturaleza o arte son dobles. Para los dos géneros existe la terminación =: rara vez, ;; =, ; =: v. g.: []; de] las manos.

E | ERCICIO 3.º

	LJLIC.	iCiO o.	
顶索	Iniquidad	מושָב	Asiento
<u>%</u> ⊓	Hermano	בְעשָה	Obra
B .C	Ciervo	Ž%	Ruego
בָּתוּ	Escudriñó	וְבַע	Divulgó
בֿון	Entre	ֶם <u>ל</u> ע	Roca
נָבהַ	Alto	עָמַד	Permaneció
ַבַּרַר. בַּבַיר	Retribuyó	. עֲנָה	Respondió
בָׁמ	Sangre	282	Rebaño
ַרָנָר <u>ָ</u>	Meditó	רָבֶּל יַ יַּ	Pié ·
נוֹנְרוּ	Ellas (son)	רָקַד	Saltó
יבד	Mano	שָׁנֵא	Odió
לַנְלֵל	Ciervo	שָׁבַע	Siete
רָשַׁב	Se sentó	שָׁלַח	Envió
כֹלְווּע	Riñones	שָׁפַּרְ	Derramó
לִפְנִים	Antes	ַ שַׁפָּן שַׁ	Zorra
מַבָּן	Juicio, disputa	שש	Seis
בְּלַהַר	Se apresuró		

Pr.) יריות אַנְּרָל הָנָה לַצְּנְלְת וּפִּי רְשָׁעִים יַבִּיע (נְבַע) רְעִּות: (15, 28 פֿרָה לַצְּנָלְת וּפִּי רְשָׁעִים יַבִּיע (נְבַע) רְעִות: (15, 28 - 2.° (15, 28 - 3.° (6, 16 - 3.° (6, 16 - 3.° (6, 16 - 3.° (6, 17 - 3.° (6, 17 - 3.° (6, 17 - 3.° (6, 17 - 3.° (6, 18 - 3.° (6, 17 - 3.° (6, 18 - 3.° (6, 18 - 3.° (6, 18 - 3.° (6, 18 - 3.° (6, 19 - 3.° (6, 19 - 3.° (6, 19 - 3.° (6, 19 - 3.° (6, 114, 4) פּבְּנִים מְּבְּלְיוֹם מְּלְנִים מְלְיִם מְלָנִים מְלְיִנִים וְלְבִּוֹת וְשָׁנִים מְלְעִים מְלָעִים מְלָעִים מְלָעִים מְלָעִים מְלָעִים מְלָעִים מְלָעִים וּבְלִיוֹם אָלִיִים מְלְיִנִים אָבְיִיִן וּבְּחָן לְבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלְחִים צִּדְיִק: (10, 7, 10) - 9.° (102, 26) מוֹיִיךְ שְׁנִים וּבְּעִים וְלְבוֹת וּבְלִיוֹת אֱלְיִים לֹא וְשֵׁב: (10, 7, 10) מִיִּיךְ שְׁנִים לֹא עָשָׁר וֹבְּתוֹים לֹא יָשֵׁנִים לֹא יָשֵׁנִים וּבְּתוֹים מִּבְּיִים לֹא נְשֵׁב (10, 7, 10) מִייִּיךְ שְׁנִים לֹא עָשָׁר וֹבְּמוֹים לֹא יָשֵׁב: (10, 13 מִייִרְ מִּיִּים לֹא עָשָׁר וֹבְּמוֹים לֹא נְשֵׁב לֹא מָלָב וּנִבְּים לֹא עָּמָּר וּבְמוֹשֵׁר לֵשִׁים לֹא נְשֵׁב (11, 13 מִייִרְים לְּעִבּים לֹא נְשֵׁב (11, 13 מִייִרְים מִּיִּים לִּא עָּמָר וּבְּמוֹשֵׁר לֵשִׁים לֹא נְשֵׁב (11, 13 מִייִרְם לִּבְּים לֹא נְשֵׁב (11, 13 מִייִרְם לִּבְּים לֹא נִשְׁרִים לֹא נְשֵׁב (11, 13 מִייִרְם מִּיִּים לֹא נְשָׁב (11, 13 מִייִרְם מִּיִּים לִּא עָּבָּים לִּיִים לִייִים לְּיִים לִּיִים לִּיִּים לִּיִים מִייִים מִּיִּים לִּיִים מִייִּים מִּיִּים לִּיִּים לִּיִּים לִּיִים מִּיִּים לִּיִים לִּיִים מִּיִים לִּיִים לִּיִים לִּיִּים לִּיבְּים לִּיִים מִּיִים לִּיִים לִּיִים מִּיִים לִּיִים לִּיִים מִייִים מִּיְיִים לִּיִים מִּיִּיִים וְיִיִּיִים מִּיִיִּיִיִּיִיִים מִּיִּיִּים לִּיְיִים מִּיִּיִים מִּיִּיִים לִּיִיִּיִּים מִייִּיְיִיִּיִים מִּיִים לִּיִּיְבְּיִים מִיִּיִיִּיִים מִּיִּיִּיְיִים מִּיִים מִיִּיְיִיִּים מִּיִיִּיְיִים מִּיִיִּיְיִיִּיְיִייִּיִים מִּיְיִּים מִיִּיִּיִּיִיְיִּעְיִיִּיִיְיִיִּיִיִּיְיִיְ

Lección IV

Estados del nombre hebreo.—Formación del estado constructo.
—Casos.

- 1. Los estados del nombre hebreo son dos: el absoluto y el constructo. El estado absoluto indica solamente la idea expresada por el nombre; pero el constructo entraña además el concepto de régimen. Un nombre en estado constructo rige al nombre que le sigue, en el sentido de nuestro genitivo: v. g.: אַרִין בְּנַעוֹן la tierra de Kanaan. En esta lección trataremos únicamente del estado constructo.
- 2. La formación del estado constructo es diversa según el género y el número: a) El singular masculino es idéntico en la forma, pero no siempre en la vocalización al estado absoluto: (lecc. VIII apénd.): v. g.: מְלֵכֵּת וְשִׁרְאֵל rey de Israel: b) El singular femenino termina en תְּלֵכֵת וְשִׁרְאֵל ceja de Israel: e) El plural masculino acaba en יוֹב: v. g.: מְלֵכֵת reyes de: lo mismo hace el dual: v. g: מְלֵכֵת de: d) El plural femenino no se diferencia del absoluto en cuanto a la terminación: v. g.: מְלְכֵוֹת reinas: מִלְכֵוֹת reinas de.
- 3. La lengua hebrea no conoce casos propiamente tales. Los gramáticos descubren en algunas terminaciones vestigios de tres casos antiguos.

Esas terminaciones son las siguientes: a) קַּלְּהָ que recuerda el acusativo: v. g.: אָבָרָה hacia el desierto: b) אָ que indicaba el nominativo en los nombres propios: v. g.: אַבָּרָה y אָ, que equivalían al genitivo: v. g.: אַבָּרָה Melquisedek.

La terminación תְּבִּיל, llamada local puede designar: α) la dirección a un lugar: v. g.: אָבָין hacia casa: β) el lugar donde se encuentra alguien, o se verifica una acción: v. g.: אָבְיִל allí: γ) a veces es temporal: v. g.: אָבְיִל מַנְיִלְם de año en año.

EJERCICIO 4.º

ದ್ಟಾ	Casa	בַּתַתָּ	Destruyó
בָ <u>ּל</u> ע	Daño	מָהָקָר	Entraña
נְבוּר	Valiente	בְּלֵא	Lleno.
רָבֶר	Palabra	בולאבָה	Negocio
ווַת	Olivo	څ <u>ن</u> څ <u>ا</u>	Mezcla
וַבֶּר	Recuerdo	נעורים	Juventud
טָכֵר	Fermentado	ָ פָּגָה	Rostro
טָקר	Voluntad, piedad	<u>רְעַנְן</u>	Verde
מץ	Saeta	ישוער.	Clamor
أآل	Bajó	ָת <u>ְעַ</u> פָּת	Tesoro
כום	Cáliz	חוָרָה	Ley
ĮΞ	Así	•	

(Pr. 12, 20) בְּרְבֶּה שִּׁבְּר הַּרְשֵׁי בֶּע וּלְיִצְצֵי שְׁלוֹם שִׁבְּוֹהְה: (Ps. 34, 16) (Ps. 34, 16) (Ps. 34, 16) (Ps. 34, 17) (Ps. 52, 6) (Ps. 52, 6) (Ps. 52, 6) (Ps. 52, 6) (Ps. 52, 16) (Ps. 52, 10) (Ps. 52, 10) (Ps. 75, 9) (Ps. 75, 9) (Ps. 75, 9) (Ps. 75, 9) (Ps. 95, 4) (Ps. 95, 4) (Ps. 95, 4) (Ps. 95, 4) (Ps. 96, 23) (Ps. 107, 23) (Ps. 127, 4) (Ps. 127, 4) (Ps. 127, 4)

Lección V

Formas del nombre hebreo.—Formas simples con una vocal primitiva y con dos vocales.—Empleo de algunas de estas formas.

- 1. Las formas del nombre hebreo pueden ser simples y aumentadas: simples son las que constan solamente de las letras radicales: v. g.: אָבָּיל יִי aumentadas, las que admiten algún prefijo, sufijo o reduplicación: v. g.: מבּילְּילוּת lugar de los pies.
- 2. Algunas formas simples tienen una sola vocal primitiva breve, que se encuentra generalmente en la primera radical, y puede ser $\check{a}$, $\check{\imath}$ o $\check{\imath}$.

Por no permitir la extructura de la lengua, que tales nombres terminen en dos consonantes sin vocal, la segunda radical toma una vocal auxiliar, que suele ser el segol; por lo que se llaman nombres segolados. Si la segunda o tercera radical es gutural, la vocal auxiliar será pataj: v. g.: תוֹל niño.

Modelos: qătl qttl qttl qttl qttl קּדָשְׁ de קָּדָשְׁ rev בּפָּר בּפָּר de קָּדָשְׁ de מָלֶדְ santidad

Cuando la segunda o tercera radical es alguna de las consonantes débiles, se dá origen a las siguientes formas:

Molelos: $2.^a$ radical doble $2.^a$ radical ן $2.^a$ radical ן $2.^a$ radical ן קוף de חווי de חווי

- N. B. Las formas raras $q^e t \breve{a} l$, $q^e t \breve{u} l$, $q^e t \breve{u} l$ con la vocal en la segunda radical, no son propias de la lengua hebrea; proceden de las lenguas arameas: v. g.: אוֹן miel: אוֹן lobo: אוֹן hedor.
- 3. Las formas simples que llevan dos vocales, pue den tener—a) las dos breves:

Modelos; gătăl gătăl gătăl gităl gităl gităl palabra נְבֶּר palabra עָכוֹק viejo עָכוֹק profundo נִילָר profundo ניין איז מַלָּב

b) la primera breve y la segunda larga:

Modelos: qătâl qătîl qătîl qătîl qătîl profeta בָּבוֹר cazador de aves

qtâl qtîl qtîl qtîll qtîîl
קבויר burro הַנִירָם cerdo

c) la primera larga y la segunda breve:

Modelos: qâtăl qâtĭl qûtăl qûtăl gaita sacerdote אַנָּב gaita

- 4. Empleo de algunas formas simples.—a) Qătăl se usa α) con los adjetivos intransitivos: v. g.: קָרָ sabio: β) con los sustantivos: v. g.: יְּרָרְ γ) con los nombres abstractos: v. g.: יַרְרָ hambre.
  - b) Qătil, con los participios intransitivos: v. g: יוֹקוֹ viejo.
  - c) Qătŭl, con los adjetivos: v. g.: מחוף dulce.
- e) Qătîl, con los adjetivos sustantivados de significación α) pasiva: v. g.: אָסִיר preso: β) intransitiva: v. g.: אָטָיר pe-queño: γ) activa: v. g.: גַבָּיאַ
- f) Qâtĭl, es forma propia del participio activo de qal: v.g.: קטֵל

EJERCICIO 5.º

ಕ್ಕಳ್ಳದ	Fidelidad	נם	También
אַפֿע. אַפֿע.	Polvo	) <u>[]</u>	Anciano
W.K	Fuego	110-7	Animal
בֶרֶר בֶּרֶר	Granizo	 כפור	Rocío, escarcha
בַּהֵבְר	Bestia	<u>.</u> <u>נ</u> ער	Joven
בְּחוּר	Escogido, joven	םְמוּךְ	Firme
בתולות	Doncellas	פָעַרָה	Tempestad
n į	Se agrandó	<u>עַ</u> כָּנָה	Cobardía
		•	

פָּוַר	Esparció	רֶמֶשׁ	Reptil
צָפור	Ave	שֶׁבֶּר	Peligro
צֵמֶר	Lana	שֵׁלֵג	Nieve
קימור	Vapor	හසුළු	Juez
רווף	El que persigue	שַר	Príncipe

(Pr. 18, 12) לְפָנֵי שָׁבֶּר וִנְבַּה לֶב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוּד עֲנָוְה: (Pr.21,21) -3.º (Pr.21,21) -2.º -3.º (Pr.21,21) -2.º -4.º (Pr. 111, 8) -4.º (Ps. 111, 8) -4.º (Ps. 111, 8) -6.º (Ps. 115, 15) -5.º (Ps. 115, 15) -5.º (Ps. 115, 15) -5.º (Ps. 115, 16) -6.º (Ps. 147,16) -6.º (Ps. 147,16) -6.º (Ps. 147,16) -6.º (Ps. 148, 8) -7.º (Ps. 148, 8) -7.º (Ps. 148, 8) -7.º (Ps. 148, 8) -7.º (Ps. 148, 9) -8.º (Ps. 148, 9) -9.º (148, 10) -9.º (148, 10) -9.º (148, 11) -9.º (148, 11) -9.º (Ps. 148, 11) -9.º (Ps. 148, 11) -9.º (Ps. 148, 11)

Lección VI

Formas aumentadas.—Repetición de las radicales.—Empleo de algunas formas aumentadas.

1. Las formas aumentadas se obtienen por la reduplicación de las radicales, o porque a la forma simple se agregan prefijos y sufijos. 2. La repetición de las radicales puede tener lugar de distintas maneras:—a) se reduplica la segunda radical:

Modelos: *qăttăl* qĭttăl qŭttăl ממנה túnica ciervo אול soberbio נאה qĭttĭl qăttâl qĭttâl אֶכֶּר arador עוֵר ciego juez דין qĭttâl găttîl qăttûl מפור ave זַּדָּוק *justo* misericordioso בחום qĭttûl discipulo לכוור

b) Se repite la tercera radical:

Modelos: qătlăl qătlĭl qătlŭl qătlŭl qătlŭl piaguj tranquilo קאַנְלָּל mató מַנְנָנְים gibas qĭtlăl qătlîl qătlîl piaguj esplendor qătlûl qătlûl qătlûl piaguj adulterio

c) Se repiten la segunda y la tercera radical:

Modelos: $q^c t \Tilde{a} lt \Tilde{a} lt \Tilde{a} q^c t \Tilde{a} lt \Tilde{a} l$

d) Se repiten la primera y la tercera radical:

Modelos: qŭlqŭl qălqîl qălqŭl qalqŭl qalqŭl qalqŭl qalqŭl qalqŭl qalqŭl qalqŭl qubié קבָּק de בַּקּבָּק de יַבְּלָבָל de יַבְּלָבָל קבּבּק de יַבְּלַבָּל qalqŭl qalqŭl qalqûl qalqûl qalqûl

3. Empleo de algunas formas aumentadas:—a) Qặttăl se usa con los sustantivos: v. g.: κα) con los adjetivos: v. g.: καρη pecador: β) con los nombres de oficio: v. g.: μαση μεσανίσει juez.

- b) Qittal es forma propia de los adjetivos que indican defectos corporales: v. g.: zurdo.
- c) Qătril es característica de la forma verbal Pahlel (lecc. XV, 5 c.).

EJERCICIO 6.º

	J		
84	Nó	ַלמֿכ	Hizo bueno
אַלוּף	Amistad	בָּמֵא	Trono
הוב	Öso	נֹכֵאָה	Afligido
הון	Jústicia	עזרז	Fuerte
TEŪ	Fué ligero	עַצָּכָה	Dolor
הפלפר	Enredado	בֿרַע	Salió al encuentro
Ę	Puro	פֶּבֵר	Destruyó
ועם	Celoso	ָ ע . פֵשָׁע	Pecado
זַר	Extraño	רַתַם	Se compadeció
וָרָה יַ	Ventiló	שַׁכּוּל	Privado de hijos
יי. חַכּוּן	Misericordioso	שנה	Tornadizo.

(Pr. 15, 13) :1.º (Pr. 15, 13) (Pr. 15, 13) (Pr. 15, 13) (Pr. 17, 19) (Pr. 17, 12) (Pr. 17, 19) (Pr. 17, 19)

Lección VII

Formas aumentadas con prefijos. — Idem con sufijos. — Empleo de algunas de estas formas.

1. Los prefijos que ordinariamente se juntan con los nombres son y, y, rara vez y, y, y y.

Modelos con to: măqtăl măqtĭl mägtül comida באבל eubierta (קַכַּךְ) כִּיִּקְבָּה volumen (נְלֵל) בִינְלָּה mĭqtăl mĭqtĭl măqtâl מובח altar pobreza מַהְםוּר torre מַנְּדָּל mĭqtâl măqtûl פנסתור escondite vestido בַּלְבּוּשׁ

Modelos col ក្: tăqtăl tăqtīl tīqtăl
ក្រុក្តាត sueño pesado ក្រុក្ក esperanza
tăqtîl tăqtûl

tāqtīl tāqtūl מַלְמִיִר premio

Modelos con א: בַּצַל de בַּוֹב mentiroso: con ה: הַצֶּלָה de בַּצַל salvación: con בּלְקוּט : con שִּלְּחָבֶּה tlama.

con 5: hierro Modelos: con: reino con jj: visión שווון principio mesaירה con ראשות con n: hebreo con 🗀: pórtico

3. Los sufijos און און se emplean con los adjetivos: v. g.: און oriental: con la terminación שון היי se forman los ordinales, los nombres patronímicos y gentilicios: v. g.: און sexto: און moabita: און es terminación propia de los nombres abstractos: v. g.: און ישני juventud.

EJERCICIO 7.º

ÿĢĶ	Piedra, peso	מָקוֹם ֶ	Lugar
<u>ב</u> ל	No	ַטַ <u>י</u> ַב	Abandonó
נְבוּרֶה	Grandeza	פַּתַיוּת	Fatuidad
הֹכְּנָה	Que murmura	ក្ខម្នុ	Miró
וַרַע	Conoció	קֶרֶב	Medio
בַּסִילות	Necedad	שָׁלֵבֶּה	Justo
לֹוּוְ	Habitó	תוחלת	Esperanza
מָה	Qué, algo	תושנה	Prudencia
מאָוָן	Balanza	בְּעָה	Erró

Lección VIII

Sufijos personales.-Formas del nombre con los sufijos.

1. Los sufijos personales se juntan al nombre, e indican posesión. El nombre puede encontrarse en singular o plural, cuando toma los sufijos; si se halla en singular, y termina en vocal, recibe los sufijos según el modelo I; si acaba en consonante, los recibe según el modelo II.

SUFIJOS PERSONALES

Los sufijos בֶּן; בֶּם; וְבֶּוֹ llevan el acento, y se llaman graves: los demás no lo llevan, y son leves.

- N. B. 1.º Los masculinos terminados en η reciben los sufijos de tercera persona singular $\eta \eta$ (m.), η (f.).
- 2.º El *yod* del plural desaparece con el sufijo de primera persona del singular, y queda quiescente con el sufijo de tercera masculina del mismo número.
- 3.º En la adición de los sufijos tienen lugar todas las reglas dadas al tratar de las sílabas (Morf. lecc. VIII), y de las guturales (Morf. lección VI. 6).

MODELO: Dio caballo

	SINGULAR	,	PLURAL
ads.	ono caballo	abs.	םוְּסֵוֹם caballos .
const.	DID caballo de	const.	כומי caballos de
1 c.	חוְסִר mi caballo	1 c.	mis caballos
2 m.	קוְסְן tu caballo (m.)	2 m.	קיף tus caballos (m.)
2 f.	סופקד tu caballo (f.)	2 f.	מוֹסֵיוּך tus caballos (f.)
3 m.	סוסן su caballo (de él)	5 m.	מוּסֶין sus caballos (de él)
5 f.	. הַּחְטוֹס su caballo (de ella)	5 f.	תוְּטֶנְת sus caballos (de ella)
1 c.	חומנו nuestro caballo	1 c.	מוסנו nuestros caballos
2 m.	סוְּסְכֶּם vuestro caballo (m.)	2 m.	קוֹמֵיכֶם vuestros caballos (m.)
2 f.	סןְסָכֶן vuestro caballo (f.)	2 f.	קוְמֵיכֶן vuestros caballos (f.)
5 m.	בּיְסְים su caballo (de ellos)	5 m.	מוְמֵיהֶם sus caballos (de ellos)
3 f.	סוְסָן su caballo (de ellas)	3 f.	קומֵיהֶן sus caballos (deellas)

- 2. Las formas del nombre, al juntarse los sufijos, son diversas:
- a) Los segolados toman en el plural los sufijos leves en la misma forma que la terminación art. Todos los sufijos del singular y los graves del plural se unen a la forma primitiva; lo mismo acontece con el dual.
- b) Los nombres de dos vocales breves admiten los sufijos leves en la misma forma que la terminación prodel plural; los graves se agregan al constructo respectivo.
- c) Los nombres que tienen vocal *larga* en la primera sílaba, y breve en la segunda, se ajustan a estas últimas reglas, al recibir los sufijos.
- d) Los nombres de primera vocal breve y segunda larga, añaden los sufijos al constructo del singular.
- N. B. 1.º Los nombres femeninos se forman del masculino, al cual se junta la terminación n en la forma que un sufijo leve del singular.
- 2.º En los nombres femeninos los sufijos se agregan *siempre* al constructo respectivo.
- $5.^{\circ}$ Estúdiense con detención los modelos de cada clase de nombre, según aparecen en el adjunto apéndice.

EJERCICIO 8.º

	,		
אָנושׁ	Hombre	מָלָה	Palabra
נאנה	Soberbia.	מישר	Rectitud
נְבַר	Prevaleció	עָמָל	Trabajo
וַמָּה	Consejo	עַנָק	Ciñó
רַכוין	Derecha	Ţſ	Sonido
ָנְצְׁאַ נְצְאַ	Salió	קָּצֶּה	Término
ָנָרָאּ בַרָּאָ	Temeroso	שֶׁבֶמ	Vara
ָנ <i>ָשַ</i> ע	Salvación	שחר	Regalo
כְגוּן	Escudo	מִבֵל	Tierra

Apéndice a la lección VIII NOMBRES MASCULINOS CON SUFIJOS

I-Nombres segolados:

	a) con	radicales	firme	s ·	b) con ra	dicales g	uturales
Sing. abs.	בָּלֶּךְּ	מַפֶּר	ש	קב	<u>נע</u> ר	נגע	פעל
	(rey)	(libro)		tidad)	(niño)	(eternid	ad) (obra)
const.	څڅلا	dêL	v	ק <u>ר</u>	ָ <u>נע</u> ר	נגע	פעַל
suf. lev.	מַלְכִּי	ספרו	שר	ַלְּוֹרִייִי בְּוֹרָייִ	<u>גְעַרִי</u>	לגּוֹנוּ	בָּקְלִי
»	מַלְכָּף	غَاثُاك	70	ָל <u>וֹדְ</u> יל	בוערף	ָלגַּוְתַּף	ַפְעַלָּף
suf, grav	ַ מַלְכְּכֶם	ספֿנבם	אָכֶם	ָרָרָי. קורי	נוערָכֶם	וֹגֹּוֹם כֹּם	פָּעלָכֶם
Plur. abs.	מׄלָבׁים	םֹפֿנום	שׁום י	7P.	לְעַרִים	ַנְצְּחִים	פְעַלִים
const.	מַלְבֵי	ַ סִפְּנֵי	ישר אַנ	خا ن	<u>נ'עְרֵ</u> י	לַבְּוֹנֵינ	בַּעלֵי
suf. lev.	מִלְכֵי	מַפָּבֵיי	י <u>ש</u> ר	77.	נעָרַי	נָצְחַי	פעַלַי
suf. grav	מַלְכֵיכֶם	מפינוכם			<u>לער</u> וכם ב	ָנְצְ ְׁ שֵׁיכֵּם	ַ פְּעְלֵיכ ָם
Dual. abs.	רַגְלַיִם		<u>ל</u> וִם	ಗ್ಗಾ .	<u>געל</u> ום		
	(pies)		(cade	ras)	(zapatos)		-
const.	רַּגְלֵי						•
	c) con la	2.ª o 3. ª	rad.	01	d) con la	2.ª rad. d	luplicada
Sing. abs.	c) con la מָנֶת	2. ^a o 3. ^a <u>וי</u> ת	rad. ז שוט	י ס י ס	d) con la יַם	2.ª rad. d ⊠¤	luplicada חק
	(muerte)	(olivo)	ත්ත් (azote)	רָר (fruto)	nar)	□X (madre)	-
const.	מָנֶת	<u>זי</u> ת	שוט (azote) שוט	פָׁרָי	יָם	ВÄП	חק
	(muerte)	(olivo)	ත්ත් (azote)	רָר (fruto)	nar)	□X (madre)	חק (mandato)
const.	מָנֶת (muerte) מוֹת	וית (olivo) וית	שוט (azote) שוט	פַּרָנ (fruto) פַּרָנ	הם (mar) ים	□X (madre) □X	חק (mandato) חָק־
const.	מְוֶת (muerte) מותי מותי מוְתָּרְ	וֹלֵלֵב זִּילִי זִילִי זִילי זִיל זִיל	שומ (azote) שומ שומי	פּוֹרֵני פּוֹרֵנ פּוֹרֵני	יִם (mar) יבו יבוי	ACL ACL ACL	הַלּג (mandato) חל
const. suf. lev.	מְוֶת (muerte) מותי מותי מוְתָּרְ	וֹלְטְבֶׁכּ וֹלְחָךְּ וֹיִתִי וֹיתִי וֹיתִ	שומ (azoto) שומ שומ שומי שומי שומי	פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרִי	לפור הס (mar) לם	됐다 (madre) 됐다 ਲ਼ੑੑੑੑੑੑੑਲ਼ੑੑੑੑੑਲ਼ੑੑੑੑੑ	חק (mandato) חָקי חָקי
const. suf. lev. suf. grav.	מוֹתְכֶּם מוֹתִי מוֹתִי מוֹתִי מוֹתְדְּ	וֹלְעַבֶּׁכ זִילְקָּ זִיתִ זִית זִית זַיַּת	שומ (azote) שומי שומי שומי שומי שומי שומי	פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרִי	הפובם הפור הם הם הם הם	پنواژا پنوا پنوا (madre) پنو	םֹלֵלֵבׁ םֹלֵלְב הַלֵּל הַלּל הַלְ
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs.	מוחים מוחיים מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי	זִיטִים זְיִּחְבֶּב זִיִּחְדְּ זִיתִּ זִיתִּ זִיתִּ	שומ (azote) שומי שומי שומי שומי שומי שומים שומים שומים	פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרִי	לפורם הפלב הפור הם הם הם	پورال پورول پورول پورول پورال پورال پورال	חק (mandato) חָקִּי חָקִּי חַקְּרָּ חָקִּים
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const.	מותיר מוחיכם מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי מוחי	זִיתֵי זִיתָּים זִיתְּקְּבָּ זִיתְּקְּבָּ זִיתְּקְּבְּ זִיתְּים זִיתִּיים זִיתִּיים זִיתִּים	שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי	פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרִי	ופור הפורם הפורם הפור הפור הפור הפור הפור הפור	אַמוּת אַמּיכֶם אָמָי אָמִי אָמוּ אַמוּ אַמוּ אַמוּ	הומ (mandato) הומני הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש הוש
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const. suf. lev.	מותירפ מותירם מותי מותי מותי מותי מותי מותי	זִיתֵי זִיתָּים זִיתְּקְּבָ זִיתְּקְּבְּ זִיתְּקְּבְּ זִיתְּקְּבְּ זִיתִּיים זִיתִּיים זִיתִּיים	שומיק שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי שומי	פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרְיוֹ פָּרִי	ופור הפורם הפורם הפור הפור הפור הפור הפור הפור	אָמוֹתֵי אָמִית אָמִי אָמִי אָמִי אָמִי אָמִי אָמִי אָמִי	חק (mandato) חקר חקק חקקם חקקים חקקים חקקים
const. suf. lev. suf. grav. Plur. abs. const. suf. lev. suf. grav.	ם מותירם מותי מותי מותי מותי מותי מותי	אָהַנִּים זִּינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה זִינִיה	יוִלֵּיִם שׁוְמֵיכָ שׁוְמֵי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִי שׁוְמִים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּמים שוּים שוּמים שוּים שוּמים שוּמים שוּים שוּים שוּמים שוּים שו	לְּלֵנִינִם פּּלְיוֹ פּּלְיוֹ פּּלְיוֹ פּּלִי	הלובם הלוב הלוב הלוב הלוב הלוב הלוב הלוב הלוב	אַפוּוֹתִיכָּנ אָפּוֹת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינֶת אָפּינִת	חק (mandato) חקר חקק חקקם חקקים חקקים חקקים

II—Nombres con dos v	vocales I	breves:
----------------------	-----------	---------

Sing. abs.	בֿבֿר	חַבָּם	! !!	กูกอุ	לּצֵר	חֶשֶׁי יִ
	(palabra)	(sabio).	(anciano)	(hombro)	(vestíbulo)	(campo)
const.	קבַר	חַכַם	<u>12</u> !	ڎۺ	ַ הַצַר	שָׁרָה
suf. lev.	از ~~ار~~ از ر	חַבְנִיי	וְקֵנִי	בְתַפִי	בוֹאָנוּי בוֹאָנוּי	ֿשְׂרָר י
»	أخارا	ַבַבְניךּ בַבְניךּ				키 깥.
suf. grav.	וְבַרְכֶם	חַכַּמְכֶם	**			
Plur.abs.	דְּבְרִים	חַכְמִים	וְקֵנִים		חַצֵּרִים	
const.	רַבְרֵי	םַרְמֵי	זַקנֵי		בוֹגנוּי	
suf.lev.	יְבְרֵי <u>יְ</u>	וַבְטִי	ו <u>ְּקנ</u> י		וְבִצְבֵי	
suf. grav.	נּבְרָניכֶּם	הַכְמֵיכֵם	זַּלְנֵיכֶּם		םאָבִיכֶם ְ	
Dual. abs.	כֹנְפַיִם	בׁלְּגַּוֹם	ַיִּרֻכַיִם. יַרָּכַיִם			
const.	⊆زٰظر (alas)	(caderas)	(riñones)			
III—	-Con voca	les larga y	breve	IV—Con v	ocales brev	e y larga
Sing.abs.	עוּלָם	אוָב	חוֶת	פָּקיר	עָנִי	בְּתָב
	(eternidad)	(enemigo)	(vidente)	(prefecto)	(miserable)	(escritura)
const.	עולם	אוָב	רווָת י	פָּקיד	עַנִי	خُرثت
suf. lev.	עול ָכוּר	אֹנְבַר	חוור	פַקירי		בְּתָבִי

בּתָבִיכֶם שְׁלָכֵוים הוֹוָר אִיְבִי עוֹלְכֵוים פּקּירִי הוֹוִר אִיְבִי עוֹלְכֵוים פּקּירִי הוֹוִר אִיְבִי עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיְבִי עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיְבִי עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיְבִים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִרם אִיְבִים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִרם אִיְבִים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִרם אִיְבִים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִרם אִיְבִים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיְבִי עוֹלְכֵוי מוֹן מוֹים אַיִּבִּים עוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיְבִים עוֹלְכֵוים מוֹלְכֵוים פּקּירִים הוֹוִר אִיבִּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכֵוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכִּוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכִּוּים מוֹלְכִּוּים מוֹלְכִּוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכִּוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכִוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכַוּים מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּים מוֹלְכָּוּים מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִיוֹם מוֹלְכִּיוֹם מוֹלְכִייִם מוֹלְכִייִם מוֹלְּכִייִם מוֹלְּכִיים מוֹלְכִייִם מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִּיים מוֹלְכִּיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְּיִיים מוֹלְבִיים מוֹלְּיִים מוֹלְכִיים מוֹלְּכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְבִיים מוֹלְכִיים מוֹלְכִיים מוֹלְּכִיים מוֹלְבִיים מוֹלְּיִים מוֹלְּייִים מוֹלְּיִים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוֹלְּיִים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוּלִים מוֹלְבִיים מוֹלִים מוֹים מוֹלְבִיים מוּלִים מוֹים מוֹלְבִיים מוֹלְבִיים מוּלִים מוֹים מוֹלְבִיים מוֹים מוֹים מוֹים מוֹים מוֹלְבִיים מוּלִים מוֹים מוֹלְבִיים מוּלִים מוֹים מוֹים מוֹים מוֹלְבָּיוֹם מוּלִים מוֹים מוֹים מוֹים מוֹים מוֹלְבִיים מוּים מוֹים מוֹיים מוֹים מוֹי

NOMBRES FEMENINOS CON SUFIJOS

I-Nombres segolados:

	_				
Sing. abs.	מַלְבָּח	טַוִיפָּה	أأرأل	ווֹלָת	נְבִינְרָה
	(reina)	(afrenta)	(desierte)	(ley)	* (șeñora)
const.	מַלְכַּת	טבובת	מַרָבּת	הַלַת	וְבֶרֶת
suf. lev.	םֿלְכַּתִי	ؿڶڞؙڹ	חָרְבָּתִי	<u>ה</u> ַלְּלְתִי	נְבִרְיתִי
suf. grav	. מַלְכַּתִּכֶּם	מֶרִפַּתִּכֶּם	קרבַתכֶם	<u>הָק</u> ּתֶכֶם	וברתכם

Plur. abs.	מְלִכוּת	<u>הַ</u> כְפוֹת	- הָרָבוֹת	הַקוֹת	
const.	פַלְבות	הָרִפוֹת	הַרִבוֹת	הָקוֹת	
suf.	מַלְכוּתֵי		ָּרָרַבּוּתַי	הָקוֹתֵי	*
Dual. abs.			• 4	(dos c	(sallusama מָצִּלְתַּוֹם
II—	Con dos voc	ales breve	s: III—C	Con una vocal in	variable:
Sing. abs.	, אָרֶלְה	וַעְקָה	שְׁנָה	יוֹנֶכֶּקָת	ַּנְלָנּלֶ ה
	(justicia)	(grito)	(año)	(vástago)	(cránco)
const.	<u>אַדְק</u> ות	<u>ועק</u> ת	שׁנַת	יוּנֶקּת	נְלִנּלֶת
suf. lev.	אַרְקָתִי	<u>ועְק</u> תי	שְׁנָתִי	י <u>ן ר</u> קקותי	ָ - צָׁלְנְּלְתִּי
suf.grav.	אָדְכֵּתֶכֶם	<u>וְעַק</u> ּתְּכֶם	הְּנַתְּכֶם	יו <i>ו</i> בֹקְתְּהֶבֶם	ָגְלְנְּלְחְבֶּם גִּלְנְלְחְבֶּם
Plur. abs.	צְּדָקוֹת		ישַׁנות -	יוְנָקוֹת	
const.	צָרָקוֹת		שׁנות	יונקות	נְּלִנְּלוֹת
· suf.	צְרְקוֹתֵי		שנותי	יוְבְּקוֹתֵי	וְלְנְלוֹתֵי
Dual. abs.	נָחָשָׁפַיִם		המפֿטנים		
	(dos cadenas	)	(labios)		
const.			מִּכְּתֵּי		

Lección IX

Anomalías de algunos nombres.—Nombres irregulares en singular y plural.—Nombres irregulares solamente en plural.

- 1. Las anomalías de los nombres hebreos tienen lugar generalmente en la formación del estado constructo, y consecuentemente en la adición de los sufijos.
- 2. Nombres irregulares en singular y plural. Hélos aquí en su mayor parte:

SINGULAR				PLURAL			
abs.		const.	suf.	abs.	const.	suf.	
コ於	padre	<u>יא</u> בי	אַבֹּג	אָבוּת	אַבוֹת <u>.</u>	<u>אַ</u> בוֹתַי	
Πķ	hermano	אַתוּ	מַנורב	אַהִים	אַחַר	אַ⊡ַנ	
אַחות	hermana	אַחות <u>.</u>	<u>אַ</u> װוֹתִייִ			אַחְיוֹמֵי	

	SINGU	LAR		PI	LURAL	
abs.		const.	suf.	abs.	const.	suf.
пфк	mujer	אָשֶׁת	אָשֶׁחָר	לָשִׁים	נְשֵׁי	נְשַׁי
בַּוָת	casa	בֿית	ַ בֿוניי	בתים	∈ניני	ַ בַּתִּירָ
⊆ا ،	hijo	-1 <u>-</u> 2	בֿנּר	ַ בַּנים ``	בְּנִי	בְּנַי
בַּת	hija	Ω	בֿעֿר	בֿנוּת	בנות	בַּנוֹתַי
חַׁם	suegro	חַם	הָמוּף			
כלו	vaso	בֿלָּו	בּלְוָךּ	פַלִים	בֿלָי	ּ כֹלֵי
ڥَ٦	boca	פֿנ	פֿוב	פֿיות	·	•
שָּׂה	oveja	שֵׁה	ישיון ישיון			
שַׁם	nombre	- □₩	שָׁמוּ ;שִׁמְּךּ	שמות	שְׁמות	

3. Nombres irregulares solamente en plural. Son muy pocos, como se observa en el siguiente cuadro:

NO	MBRES	į F	PLURAL	
	,	abs.	const.	suf.
אָיש	hombre	אַנְשָׁים	אַנְשֵׁי	אַנְשֵׁי
אָטָה	esclava	אַמָהוֹת	אַמְהוֹת	אַמְהוֹתֵי
۴اٰٰٰٰ□	dia	<u>וָמ</u> ִים	יָכֵיר	<u>וָט</u> ֵר
עיר	ciudad	עָרִים	הַבֶּר	ַ עַרַי
ראש	cabeza	רָאשִׁים	רָאשֵׁי	רָאשָׁיו
	•	מַנִם aguas	(בֵוּבֵוּר) בֵוּר	בֵובֵוּ
	**	בוֹנִם ¢cielos	שְׁמֵי	ۺٙۻڗ

EJERCICIO 9.º

	~		
אַחות	Hermana	מדָע	Familiar
四路	Tú	<u>נְחַל</u> ָּה	Herencia
בַעַל	Marido	עַנְצַמוֹת	Huesos
בְּרָבָה	Bendición.	צרור	Bolsa
במול	Premio	קול	Voz
הור	Generación	רָקִב	Podredumbre
הון	Riqueza	שָׂכַל	Fué prudente
חֵול	Fuerza	שוב	Volver
בָּכֶם _ָ אַ	Plenilunio	הִפְּצְרָה	Adorno

(Pr. 7, 4) אָמֶר לַהָּנֶה אָחוֹתִי אָהְ וּמִדְע לַבִּינָה תִּלְּרָא: (Pr.) אָמֶר לַחָבְּטָה אָרִוֹר הַפֶּסָף לָחָה וֹמָדְע לַבִּינָה תִּלְּרָא: (7, 20 Pr.) אַרוֹר הַפֶּסָף לָקּח בִּיּלְרָת וְמִיר לְחָב הַבְּעָר הַבְּילָה וְהַלְּרָ אִישִׁים אָלְרָת וְמִיר לְּוֹר הַפָּסָף לָקּח בִּיְלְתְ וֹכִיר לְּנִי לְּוֹם הַפָּסָא וְבוֹץ אָלִה בְּנִי אָבְּחוֹנִי וֹלְּרָ אִשׁ צַּוֹּרְת וְמִיר לְּוֹר הַבְּעָר הַבְּילְה וֹבְרָקּב בְּעַצְּמוֹתְיוֹ בְּתְלַת בְּנִים וְאָבִי הְשִׁר בְּיִבְּעְמוֹנְתוֹ בְּנִים בְּנִים בְּעָבְים הַבְּילְה וֹבְרָקּב בְּעָצְמוֹתְיוֹ בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּעָב וֹנְחָוֹ בְּתָּבְי בְּעָבְּמוֹתְיוֹ בְּתְּבְי וְמִוֹר לְוֹי וֹבְרָב בְּעָבְים הָבִּי בְּנִים בְּעָבְים וְהַוֹּן בְּחַלָּת וְבִּינִם בְּנִים וְשָׁבְּר מְנִבְים בְּעִבְּמוֹתְיוֹ בְּתְּבְי וְשִׁבְּר מְנִבְים בְּנִים בְּעָבְים בְּנִים בְּנִים בְּעָבְים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּנִים בְּנִים אָבוֹתְם בּוֹים בְּיִבְים בְּעִבְים בְּנִים בְּנִים אָבוֹתְם בּוֹי שִּבְרְתְם בִּישְׁכְלָת: (Pr. 17, 6) ביר בְּנִים אָבוֹרְם בִּיִים בְּבִיר בְּרָר בְּרָר בְּרָך בְּרָר וֹרָך. (Pr. 19, 14) בְּיִבְרָ בְּיִרְה בְּרִר בְּרְר בְּרָר: (Pr. 17, 6) בּיר בְּיר בְּיִר בְּיִבְיים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּיִם בְּבְּיִבְים בְּעִבְּים בְּעָבְיִים בְּבְּבִים בְּעִבְּרִם בְּבָּר בְּרָר בְּרָר בְּרָר בְּרָר. (Pr. 17, 6) בּיר בְּיִבְים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּבְּיִבְים בְּעִבְּים בְּבִיר בְּבָּר בְּבָּר בְּרָר בְּרָר בְּרָר בְּרָר בְירָך בְּרָר בְּרָר בְּרָר בְּיִר בְּיִבְים בְּבּיב בְּבִיים בְּיִבּים בְּבִּיים בְּבִּים בְּבִּיים בְּבִיים בְּבְּיִבְים בְּבִּיב בְּיִבְים בְּבּיִבְים בְּבּיִים בְּבִּים בְּבּיבְים בְּבּר בְּבְרְים בְּבְּבְים בְּיִבּים בְּבְּיִבְם בְּבָּב בְּבְּבְיִם בְּבְיוֹם בְּבְּבְיבְים בְּבּבְיים בְּבְּבְיבְים בְּבּיבְים בְּבָּים בְּבִיים בְּבִּיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבָּים בְּבְּבְיבְים בְּבָּב בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבּבְיים בְּבְּבְיבְים בְּבּבְיבְּבְים בְּבְּבְּבְיוּם בְּבּבְיבְים בְּבְּבְבְים בְּבְבּבְּבְים בְּבְּבְבְּבְים בְּבָּבְים בְּבְּבְבּבְיוֹם בְּבְבְּבְים בְּבְבְּבְים בְּבְּבְבְיבְים בְּבְבְיוּב בְּבְבְּבְיבְים בְּבָּבְיוֹם

DEL ADJETIVO

Lección X

Terminaciones del adjetivo hebreo.—Formación del comparativo y superlativo.

- 1. El adjetivo hebreo presenta las mismas terminaciones que el nombre, según el número de que se trate: v. g.: אָנְשִׁים נְּדוֹלִים hombre grande: קָּשִׁים נְּדוֹלִים pero carece de dual: v. g: שֵׁינֵים ojos soberbios.
- 2. El grado comparativo no tiene forma propia; se expresa anteponiendo la preposición בן al segundo término de la comparación, aunque éste sea un verbo en infinitivo: v. g.: מנכר מכל העם más dulce que la miel: מנכר מכל ביי era

más alto que todo el pueblo: מוֹב לְנוֹ עֲבֹך es mejor para nosotros servir.... que morirnos.

Cuando está oculto el segundo término de la comparación, se forma el comparativo, mediante el artículo antepuesto al adjetivo: v. g.: בורול la lumbrera mayor.

3. El superlativo carece también de forma propia; sue-le indicarse—a) con el artículo: v. g.: מנו הקטו su hijo el menor;—b) con el estado constructo: v. g.: קטני־אָרֶין los menores de la tierra;—c) con el sufijo personal: v. g.: מוֹרָם los mejores de ellos;—d) con la repetición de la palabra en plural: v. g.: שור השורים el cantar de los cantares;—e) con solo la repetición: v. g.: עמוֹל עמוֹל צמוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנְינוֹל שׁנִינוֹל שׁנוֹל שׁנִינוֹל שְּיִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שְּיִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹיל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שׁנִינוֹל שִּיִינוֹיל שִּיִינוֹיל שׁנִינוֹל שִּינוֹל שִּינוֹל שִּינוֹנוֹל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שְּיִינוֹיל שׁנִינוֹיל שִּינוֹינוֹיל שׁנִינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִּינוֹיל שִ

EJERCICIO 10.º

AD\$	Largo de	ַ נָהָנָיר	Agradable
בר	Puro, recto	נפֶּת	Destilación
הַמון	Riqueza	עדות	Testimonio
<u>יַחָב</u> וּ	Juntamente	עליון	Altisimo
	El que toma	עטֶדֶת	La que permane
כִּאִירָה	La que alumbra	Ēt Ē	Oro puro
	La que liace sabio	פָּקוּד	Mandato
•	Habitación	פַּתִּי	Impericia 🔍
כִּוֹשָׁיבֶּה.	La que convierte	צָרַק	Justificó
משל	El que domina	ציון	Sión
נָאֶּבְינְה	Fiel	רָם	Elevado
	Admirable	שַער	Puerta

מֹצְוַת יְהוָה בֶּרָה מִאָּרַת עֵלְיִם: (Ps. 19,9) מִצְּיִם מְשִׁיבְּת מָהִים בְּיִשִּׁמְּחִה בְּאַרֵּם בְּישִׁיבְּת מָבְּת יְהוְה נְאֲכִּנְה בֹּישִׁיבְּת מָדְיִם בִּישִׁיבְּת מָדְיִם בְּישִׁיבְת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִּיבְים בְּישִׁיבְּת בְּישִּיבְּת בְּישִּיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּישִּיבְּת בְּישִּיבְּת בְּישִּיבְת בְּישִּיבְת בְּישִּיבְּת בְּישִׁיבְּת בְּיִיבְת בְּיִּיבְת בְּיִּיבְת בְּיִיבְּת בְּיבְּת בְּיבְּת בְּיבְיבְיּים בְּיבְיּיבְּת בְּיבְּת בְּיבְיבְּת בְּיבְּים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְיבְּים בְּיבְּיבְּת בְּיבְים בְּיבְּיבְים בְּיבְּים בְּיבְיבְים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְיבְים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְיבְּים בְּיבְיבְּיבְּים בּיבְּיבְי

Ps.) :וְּבָּרְה עוֹכָּוָר עִינְר מִשְּׁפְּמִיריְרוֹה אָכָּוֹת צְּרְקוֹ בּיִרְה עוֹכָּוֹת לַעַר מִשְּׁפְּמִיריְרוֹה אָכָּוֹת צְּרְקוֹ בּיִרְה עִינְה בִּירְוֹ נִוֹרָא מָלָר מִשְּׁפְּמִיריִר מִזְּהָב וֹמִפּוֹ רָב וֹמְתוּמִים מִּוְּבַשׁ בְּצַּוֹן נִוֹרָא מָלֶר נִישְׁעִים רַבּיְם: (Ps. 37, 16) -0.° בְּירִיְהוֹּה שֶּׁלְיווֹ נוֹרָא מֶלֶּר נְשְׁעִים רַבּיְם: (Ps. 47,3) -0.° בְּירִיְהוֹה שֵּׁעְרֵי־צִיוֹן מִכּל מַלְּר עַל־כָּל־הָאָבֶין: (Ps. 47,3) -0.° בְּירִיְהוֹה שֵּׁעְרֵי־צִיוֹן מִבּל מִּבְּר צְיִרְי: (Ps. 87, 2) -0.° בְּירִהוֹה שַּׁעְרֵי בִּיוֹן מִבְּל בְּרוֹחוֹ מִלְּבָר עִיִר: (Ps. 99, 2) מִּבְּר הַיְּבְל בְּרוֹחוֹ מִלְּבֵר עִיִר: (Pr. 16, 32) מִבְּר בְּיִרְיוֹ בְּרוֹחוֹ מִלְּבֵר עִיר: (Pr. 16, 32)

Lección XI

Adjetivos numerales cardinales, ordinales, distributivos, múltiplos.—Tabla de los números.

- 1. Los números cardinales—a) tienen forma propia hasta el diez inclusive; si bien desde el tres hasta el diez, el numeral femenino se junta con los nombres masculinos, y viceversa.
- b) Del once al diez y nueve, el nombre de las unidades se antepone al número diez, sin necesidad del wau copulativo.
- c) Del *veinte* en adelante, el nombre de las unidades se puede colocar antes o después del número de las decenas, empleando el *wau* copulativo.
- d) Las decenas se forman con el plural de las unidades; la terminación ביד sirve para los dos géneros; veinte es מעורים, plural de diez שורים.
- N. B. Del trece al $diez\ v$ mieve, los numerales femeninos aparecen en el estado constructo.

- 2. Los ordinales—a) del segundo al décimo, se derivan de los cardinales, añadiendo la terminación ב; a veces se intercala delante de la tercera radical otra ב. El ordinal femenino termina en ביר; rara vez en ביר, y puede expresar sentido partitivo: v. g.: קנושית quinta parte.
- b) Desde el *undécimo* en adelante, los ordinales se indican con los cardinales.
  - c) El primero tiene forma propia אראשון de משאר cabeza.
- 3. Los números distributivos pueden formarse a) repitiendo el cardinal: v. g.: מַשְׁי de seis en seis: b) anteponiendo לְּכוֹ מִי מִ al número de que se trata: v. g.: de cien en cien, y de mil en mil.
- 4. Los múltiplos se obtienen a) con los cardinales empleados en el género femenino por sobreentenderse אַבָּע siete veces: b) con el dual del numeral: v. g.: אַבְעְרֵיתִם siete veces: c) con el numeral y la palabra אַבּעָרִים v. g.: אַלִּע פּעָבִים tres veces.

5. Tabla de los números:

	CARDINALES					ORDINALES
	co	n los nombres	masc. co	n los nomb	res fem.	
		abs.	const.	abs.	const.	,
18	1 ·	מֶּרָר	שמר	び口及	ど口ぶ	ראשון
13	2	אָנוִם	שני	שָׁתַיִם	ישָׁתֵּי	שָׁנִי
' 3	5	שׁלשָׁה	שׁלשָׁת	שָׁלש	שלש	ישל ישר
1	4	אַרְבְּעָה	אַרְבַּעַת	אַרבע	אַרְכַּע	רְבִיעִי
1	5	nψρ̈́D.	ಬಹೆದ್ದ	חָבִישׁ	םממ	חַבֶּוישָׁי בַּ
1	6	កាឃុំឃុំ	กพู่พู่	, ଅਮੂ	ਘਘ	ישָּׁשָׁר
17	7	ַ אָבְעָּה	שָׁבְעַת	עבע	שָׁבַע	שְׁבַיעִי
'n	8	nping	กฏอ่น	הָשְׁמֵנְה	ಗ್ರಭಲ್ಟ	שָׁכִינִי
'బ	-9	השעה	השעה	משעה	אָשַע	ישִיעִי
15	10	ָעשָׁרָה <u>י</u>	ນລໍສໍລີ	עֶשֶׂר	עֶשֶר	עַשִּׂירִי יַ

DESDE EL ONCE HASTA EL VEINTE

	con los masculinos			con los femeninos			
	abs.	const.	ab	s.	cc	nst.	
'87 11	אַםר עָשָׂר	אַשָׁים עַשָּׁר	עֶשָׂרֵה	ַ אַתַגָּ	עשרה	עשׁמֵר	
12 יב'	שָׁנֵים עָשָׂר	שָׁנֵי עַשָּׂר.	>	שׁחֵים	עשרה	שחי	
'בן 15	שלשָה •	>	»	שלש	»	» -	
14 וך	» אַרבָּעָה	» » .	»	אַר <u>בּ</u> ע	» .	»	
	etc.		eto	•			
		LAS DECE	NAS		***		
′∋ 20	ֿ עַשָּׂרִים (	ים 50 נ'	םַטִּשִׁי	' <u>න</u> 8	30	שמנים	
5 30	שלשים		שִׁשִּׁיב	'v 9	. 00	השעים השעים	
(ט מ'	אַרבָעים	'y 70	שִׁבְעִינ				
· ·		LAS CENTE	NAS				
יָמְאַת 300 ש' בָּאתַנִם 200 ר' יִמְאַת 300 ש' שָׁלשׁ מָאוֹת 300 ש'					שְׁלשׁ מֵ		
		LOS MILLA	RES			,	
ÿ 1.000 ;	פָּלֶּר	אַלְפַּיִם 2.000 בֿ		÷ 5.00	אַלְפִים 0	ָשָׁלשָׁח <i>ּ</i>	
י 10.000 אַלֶּפִים 20.000 בָּיָשָׁ, וּ בְּבָבָה (זְבַרָה 10.000 בַּ 20.000 אָלֶּבָּים 10.000 בַּיִּחָ אַלָּפִים:							

EJERCICIO 11.º

אָרָם	Adam	מָהַללִּאֵל .	Malabeel
אָנוש	Enos	מות	Morir
	Vivio	מָתוּשֶׁלַח	Matusalém
חַנוּך	Enoc	<u>קִינְן</u>	Cainan
לָּמָּרְ	Lamek	ישֶׁינָה	Año
וָדֶר יִ	Jared	ישֶׁת .	Set.

ייָהְיוּ (הָיָה) כְּל־יְמִר־אָּדָם אֲשֶׁר חֵי הְשֵׁע מֵאת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים 1.º בּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁנָה וּשְׁלֹשִׁים עָשְׂרָה (Gen. 5, 5) אַנְהָיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁהַה עָשְׂרָה

שׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שָׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שָׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שָׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שָׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שָׁנָה וּהְשַׁע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַּע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַׁע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַּבע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַּע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַּבע מַאוֹת שִׁנְה וּהְשַׁע מַאוֹת שְׁנָה וּהְשַׁע מַה בּוֹבוּרת שִׁכְּנִה שְׁנָה וּהְשַׁב מִבּוֹרת שִׁכְנִים שְׁנָה וִיִּבְּת וְיִה בָּרְרָה שִׁכְנִים שְׁנָה וּהְשַׁע מִבּוֹרת שְׁנָה וּהְשַׁע מִבּוֹרת שִׁכְנִים שְׁנָּה וִיִּב מִבּוֹרת שִׁכִּוֹנִים שְׁנָה וּהְשַּב מִבּוֹרת שִׁכְנִים שְׁנָב וּהְה בּּבּרת שִׁמִוֹנִים שְׁנָה וּהְבּע מִבּרת שִׁבְּר וּהְשַּב עוֹבוּרת שִׁכְנִים שְׁנָה וּהָב מִבּוֹרת שִׁכִּוֹרת שִׁמִינִים שְׁנָּה וּהַם בּנְבוּרת שִׁמִנְים בּוֹבוֹת מִבּירת שִׁבְנִים בּוֹבוֹת מִבּירת שִׁבְנִים בּוֹבוֹת מִים בּוֹבוּרת שִׁמִינִים שְׁנָבוּת מִבּירת שִׁבְּים בּוֹבוֹת בּוֹרת שִׁבּית וּה מַבּים בּוֹבוֹת מִים בּוֹבוּרת שִׁבּית וּה בּוֹבוּת בּוֹרת שִׁבּית וּה בּוֹבוּרת שִׁבּית וּה בּוֹבוּרת שִׁבּית בּוֹרת שִׁבְּית מִבּית בּוֹרת שִׁבְּית בּוֹבוֹת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוֹת בּיה בּוֹבוֹת בּיבוֹת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּית בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּוֹבוּת בּוֹבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּוֹבוֹת בּיבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּיבוֹת בּיבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּיבוּת בּים בּיב

DEL VERBO Lección XII

Generalidades acerca del verbo hebreo.—Su clasificación.—Formas.—Voces.—Tiempos.—Modos.—La conjugación.

b) El verbo hebreo, lo mismo que el nombre, es triliteral, y sus radicales se designan con las letras de la palabra byp; p designa la primera radical, y la segunda, y la terce-

- ra: v. g.: verbos pe-yod (אָם) son los que tienen la primera radical yod, como אָכָן; verbos hayin-wau (אָט) son los de segunda radical wau, como קוֹם; lamed-he (ליך) son los de tercera radical he, como אָבָן; hayin-hayin (עִיע) tienen la segunda radical repetida, como בַּבַר.
- 2. Clasificación de los verbos. Son—a) firmes los que conservan íntegras sus radicales: v. g.: בְּבֶּרָ; —b) no firmes, los que no las conservan. Los firmes son α) perfectos, si no tienen entre sus radicales alguna gutural; y β) semiperfectos, si llevan alguna consonante gutural: v. g: בְּבָרָ Los no firmes son α) asimilables, si asimilan una radical a otra: v. g.: בְּבָרָ y β) débiles, si desaparece, o queda quiescente alguna de sus radicales: v. g.: בַבָּרָ, הַבָּרָ
- 3. Las formas pueden ser simples y aumentadas. Simples, si el verbo no sufre alteración en sus radicales; aumentadas, si admite alguna reduplicación o adición. La forma simple se llama qal; las aumentadas son nifhal, pihel, puhal, hifhil, hofhal e hitpahel.
- 4. Tanto la voz activa, como la pasiva, tienen sus formas propias.

VOZ ACTIVA	VOZ PASIVA
Qal קטַל mató	
Nifhal נקטַל se mató	Nifhal muchas veces
Pihel קמַל asesinó	Puhal. קמַל fué asesinado
Hifhil הַקְמֵיל hizo matar	Hofhal אָקְמֵל fué hecho matar
Hitpahel התקטל se mató	Hotpahal rara vez

- 5. Los tiempos propiamente no existen en la lengua hebrea. El perfecto indica que la acción del verbo está terminada; y el imperfecto denota que todavía no se ha terminado, sin tener en cuenta si se trata del presente, pasado o futuro.
- 6. Los modos yusivo y cohortativo se forman del imperfecto. Los infinitivos son dos, absoluto y constructo. El

imperativo sólo tiene la segunda persona en sus dos números y géneros. El participio presenta una sola forma, menos en qal, que tiene doble participio, uno activo (pohel) y otro pasivo (pahul).

7. La conjugación. El perfecto recibe aformativas; y el imperfecto aformativas y preformativas.

FORMA Qal

Aformativas del perfecto:

1.	3 m	לַמַל	mató él
	3 f. л _÷	קִמְלָה	<i>mató</i> ella
SINGULAR.	2 m. ក្	לַמַּלְתָּ	mataste (m.)
	2 f. ਲ਼ੵ	באמליני	mataste (f.)
	1 с. קי	ַב ְ מַלְתִּי	maté (c.)
PLURAL .	3 c. 1	קְמְלוּ	mataron (c.)
	2 m. ⊐ភ្	ַ קַּמַלְתָּם	matasteis (m.)
	2 f. უე	ָל ְמַל ְמָן	matasteis (f.)
	1 c. 11	לַמַלְנוּ	matamos (c.)

Preformativas y aformativas del imperfecto:

riordinativas y aformativas dei imperiecto.				
1	3 m.		יקטל	matará él
,	3 f.	· · · · · ·	תקטל	matará ella
SINGULAR.	2 m.	••• সে	תקמל	matarás (m.)
	2 f.	្រំ។ 🗀 🧓	-תַּלְטָלִי	matarás (f.)
	1 c.	8	אָקמל	mataré (c.)
	3 m.	۹ ۹	יקמלו	matarán ellos
	3 f.	١٦٠٠٠٠	עלמלדע	matarán ellas
PLURAL	2 m.	7	תקשלו	mataréis (m.)
	2 f.	תנה	תקמלנה	mataréis (f.)
	1 c.		נקמל	mataremos (c.)

Las aformativas $\neg \neg$, $\neg$, $\neg$ son asilabas; las demás silabicas; aquellas llevan el acento; éstas no, menos $\neg \neg$, y $\neg$, que siempre lo llevan.

EJERCICIO 12.º

אַכַרִּ	Impele a trabajar	עֶבָרָה	Ira
בָּטֶוּ	Vientre	עָבִוּל	Trabajador
נְּלָה	Reveló	עָרִיץ	Tirano
הָרַם	Se arruinó	אָרָה בְּרָה	Angustia
קלץ	Se libró	בָּרֶת בַּרֶת	Ciudad
ָיַשַ <u>ִּי</u>	Fué recto	רָכִיל	Difamador
מִסִלָּה	Camino	רִשִּׁעָה	Maldad
<u>בְצַלַ</u>	Guardó	ַתַּבְאָה תַּבְאָה	Fruto
סד	Secreto	קַּמַד	Adquirió
סור	Apartarse	פַתַת	Debajo, en lugar de

Lección XIII

Forma Qal: Vocalización y formación del perfecto e imperfecto.

—Wau conversivo.—Su puntuación.—Sus efectos en la forma verbal.

- 1. La vocal característica del verbo afecta a la segunda radical.
- a) En el perfecto los verbos transitivos toman $\check{\alpha}$; y los intransitivos $\check{\epsilon}$ tan sólo en la tercera persona singular masculina, u $\check{o}$ en todas las personas; estas dos vocales se alargan, cuando son tónicas.
- b) En el *imperfecto*, los primeros llevan $\check{o}$, $\check{y}$ los segundos $\check{a}$.
- c) El perfecto אָטֵל pierde la segunda vocal con las aformativas asílabas, y la primera con las silábicas que exigen el tono: v. g.: קְמַלְהֵי pierde la segunda radical con las
- d) El imperfecto יְּלְמֵל pierde la segunda radical con las aformativas asílabas, y la conserva con las silábicas: v. g.: הַּלְמִלְּהַ, הַּקְמֵלְנְה
- N. B. 1. $^{\rm o}$ Las vocales suprimidas aparecen en la pausa (Morf. lección IX, 2. c.).
- 2.º Las aformativas asilabas del imperfecto toman a veces un ן: v. g.: יקטלון: esta terminación nunca deja el acento.
- 2. Efecto de wau conversivo es, que una serie de hechos pasados se expresen en hebreo, poniendo el primer verbo en el perfecto, y los demás en el imperfecto, unidos por el wau; y viceversa, que una serie de hechos futuros se indiquen, colocando el primer verbo en el imperfecto, y los demás en el perfecto, enlazados también por el wau: v. g.: בְּנִים הָּבִיּח הַּבְּרָא וַיִּשְׁנְּהוֹ בְּנִרְא וְיִשְׁנְיְהוֹ בְּנִרְא וְיִשְׁנְהוֹ בְּנִרְא וְיִשְׁנְהוֹ בְּרָא וְיִבְּיִי וְיִשְׁנְהוֹ בְּרָא וְיִישְׁנְהוֹ בְּרָא וְיִבְּיִי וְיִשְׁנְהוֹ בְּרָא וְיִי שְׁנְהוֹ בְּרָא וְיִבְּיִי וְיִשְׁנְהוֹ בְּרָוֹ בְּרֵי וְשְׁנִירוֹ וְיִבְּיִי וְיִבְיִי וְיִבְּיִי וְּבִּי וְבִייִי וְיִבְּיִי וְבִּי בְּיִי וְבִּיי וְבִּיי וְבִּיי בְּיִי וְבְּיִי בְּיִי וְבִייִי וְיִבְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בִּיִי בְּיִי בְּיִיבְייִי בְּיִי בְּיִייִי בְּיִיבְּיִי בְּיִייְיִי בְּיִייְיִייִי וְיִבְיּבְיּיִים בְּיִייְי

3. La puntuación del wau conversivo en el imperfecto es pataj, y daguesch en la consonante inmediata, siempre que pueda llevarlo: v. g.: אַרְמֵל :וַיָּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וַיְּקְמֵל :וֹיִּקְמֵל :וֹיִּבְּמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִּבְמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִּבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִבְמֵל :וֹיִבְּמֵל :וֹיִיבְּמֵל :וֹיִיבְּמֵל :וֹייִּיבְּיִים וּיִייִים וּיִיבְּיִים וּיִּים וּיִיבְּיִים וּיִים וּיִים וּיִּים וּיִיבְּיִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִים וּיִּים וּיִייִים וּיוֹיִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִייִים וּייִים וּיִבְייִים וּיִבְייִייִים וּיִייִייִים וּייִייִים וּיִיייִים וּיִייִים וּיִייִים וּיִייִים וּייִים וּייִים וּיִייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִּים וּיים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּיִייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִים וּייִייִים וּייִים וּייִים וּייִיים וּייִיים

En el perfecto la puntuación es *scheva* ן, a veces ן, ן: v. g.: אָכַוֹרְהָן: יוֹאָכֵוֹרְהָן: י.

4. El wau conversivo modifica la forma del imperfecto, a) abreviándola en cuanto cabe; y b) trasladando el to 10 a la penúltima sílaba; esto último rara vez tiene lugar en la primera persona: v. g.: יוֹכְהַבּ

En el perfecto, exige el wau conversivo, que el tono se halle en la *última* sílaba, lo cual no siempre se observa en la primera persona del plural: v. g.: מַבְּרָבָּוּ

N.B. Cuando הְיָהְ ע הְיָה comienzan con scheva simple, el wau copulativo suele puntuarse con *fireli* o segol: v.g.: יַּוְהִיה: יַּהְיִיתָּם.

EJERCICIO 13.º

אוֹפָּוֹ	Rueda	עָצֵל	Perezoso
איך	Cómo	עַרַב	Pasó
<u> </u>	Aprendió	עָשִיר	Rico
חָרוּץ	Listo, astuto	פָּחַר	Temió
לְנָה	Recibió prestado	צְּעָר	Paso
מוקש	Lazo -	רָכִינָּה	Astucia
בְתַר	¿Cuándo?	רע	Amigo
מָשַׁל	Dominó	רָשׁ	Pobre
מַם	Tributo	שַׁכַב	Estuvo acostado
tāj	Despreció	שֶׁנְה	Sueño

- -2.°(Pr. 10, 14):חֶבֶמִים יצָפָּנוּ־דָּעַת ופִי אֱוִיל מְחִהָה קְרְבֶּה יצָפָנוּ־דָּעַת ופִי אֱוִיל מְחִהָה קַרבְּה
- _3.° (Pr. 12, 24):בר־הָרוּצִים הִּכְּישׁוּל וּרְכִיָּה הְדְיָה לְכַוְם:
- $-4.^{\circ}$ (Pr. $6,\,9$) :קָהָי מָשְׁנָהָן מְשְׁנָהָן בְּשָׁבָ בְּיָהַי מָקִר הָאָבָר בְיַהַי

-5.° (Pr. 5, 5) : בּוֹלְנֶהְ וְתְּלֵּכָהְ וֹתְּלֵּכָהְ וֹלְנָהְ וֹלְכָּהְ (Pr. 5, 12) (Pr

Lección XIV

Forma Qal: Imperativo.—Infinitivo.—Participios.—Modo cohortativo y ynsivo.—Modelo de los verbos firmes perfectos en la forma Qal.

1. *El imperativo* se forma de la tercera persona singular masculina del imperfecto, suprimiendo la preformativa, y tomando las aformativas propias de este modo. Con las aformativas *astlabas* desaparece la vocal de la segunda radical, llevando la primera i, rara vez ö.

IMPERATIVO

	SINGULAR	1	Pl	LURAL
2 m.	קמל mata tú (m.)	2 m.	למלו	$matad\ vosotros$
2 f.	קמלי mata tú (f.)	2 f.	קטלנה	matad vosotras

2. El infinitivo puede ser absoluto y constructo; el absoluto tiene en la primera radical kamets, y en la segunda jolem invariable.

El constructo lleva *scheva* en la primera radical, y *jolem* en la segunda; existen además para el constructo formas más raras: v. g.: q^etăl, qĭtlă, qŏtlă, qŭtlă, y rara vez mĭqtăl.

Infinitivo absoluto קטול

Infinitivo constructo 5

.קמל

N.B. El infinitivo constructo con el ') equivale a nuestro gerundio: v.g.: ກາງສູ່ diciendo.

3. El participio activo (pohel) toma las vocales jolem y tsere en sus dos silabas respectivamente; el pasivo (pahul) lleva kamets y surek, siendo invariables la $\hat{o}$ del primero, y la $\hat{u}$ del segundo.

Participio pohel קטל Participio pahul

- N. B. Los verbos intransitivos conservan en la segunda radical de los participios las vocales e y o propias de sus perfectos respectivos, y toman *kamets* en la primera: v. g.: y el que duerme.
- 4. El modo cohortativo se usa con las primeras personas; se forma del imperfecto añadiendo la terminación תַּבָ, que exige a) el acento, y b) la desaparición de la vocal característica, a no ser que intervenga la pausa, o se trate de la forma hifhil o de alguno de los verbos de segunda radical débil: v. g.: מוכור cante yo, en vez de

Esta misma terminación תַּיְ puede juntarse a la segunda persona masculina singular del imperativo, llevando en la primera radical ŏ, ĭ, a veces ă: v. g.: מְּיִבְּיִ por מְיִבְּיִ guarda tú.

5. El modo yusivo se emplea casi sólo con las segundas y terceras personas; pide a) que la forma del imperfecto se abrevie; b) que el acento retroceda: v. g.: מַעָּלִין arroje él, de יַּשָּׁלִין; las vocales $\bar{\imath}$, $\bar{u}$ se abrevian en $\check{e}$, $\check{o}$, cuando no llevan aformativa asílaba.

Estos dos efectos del yusivo se verifican solamente en los imperfectos de los verbos de tercera radical הולל: יוְל אָנֶל ,וּגֶל de קוֹל de קוֹל de קוֹל

MODO COHORTATIVO

MODO YUSIVO

hifhil

hifhil

ו.a sing. אַקטלָה 1.a plur. נִקטלָה

3.a sing, m. 5mm 3.a sing, f. 5mm

6. Modelo de los verbos firmes-perfectos en la forma Qal:

TRANSITIVO INTRANSITIVOS קמון Se honro בְּבֵר Fué pequeño א קטַל Mató Perf.Sg.5m. בֿומַל בַב קטן 3 f. קַמְלָה קמנה בֶּבְרָה 2 m. למלט למונע בֿכֿוַמַ 2 f. קַמַלִּתְּ לַמּגִנּת בָבַרָה 1 c. ब्रेखर्ला בַרָתִּי קָּמנִתִי קמלו Pl. 3 c. קָבְרוּ קמנו 2 m. קשַלִּתֵּם ذرتنات למונים 2 f. קשלתו ذَرَتٰل ظَمُّذِنْدُا 1 c. קַמַלנוּ כָבַרָנוּ קמנו יָקמל<u>ֿ</u> Imp. Sg. 3 m. יכבַד יִקטַן: יִקטַן הַלִמל 3 f. etc. טַכָּבַּר חקמל 2 m. הכבר 2 f. תקטלי עֹלבֹּבׁנִי 1 f. מָקטל ÄĊĒL Sg.3 m. וַכְבָּרוּ וַקִמָלוּ 3 f. תקשלנה טַּכְבַּדְנָה 2 m. שכבו 2 f. הַקְּמַלְנָה עַּכְבַּרָנְה 1 c. נקטל נִכְבֵּד _ כְבַר קטל Inf. const. » abs. קטול כָבוּד רַבר Impvo.Sg.2m. קטל 2 f. קמלי בבבו Pl.2 m. קִמִלוּ כבדו 2 f. קַמלְנָה בֿבֿגלע Part. activ. קמל קמן בָבִר » pasiv. קמול בַבוּיף

EJERCICIO 14.º

<u> </u>	Escuchó	1	בַפוּף	Oprimido
2 F	Ciertamente	1	סַמַר	Sustentó
בָּפַרִית	Azufre	-	- پُورِہ	Humildad, miseria
<u>וַכ</u> ֵר	Se acordó	1	עוד	Mientras, todavía
<u>1</u> ੁਫ਼ਾਟ	Cantó		פַּבָה י	Redimió
<u>1721</u>	Levantó	į	ਰੂ⊓	Lazo, rayo
ָתֶלְקָּת <i>ּ</i>	Adulación		חַתנים	Súplicas

(Ps. 105, 4) : רְרִשׁוּ יָתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהְ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יְתְּהָ יְּתְּהָ יִּתְּהְ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהָ יִּתְּהְ יִּתְיִּ יְּתְּהְ יִּתְּהְ יִּתְּהְ יִּתְּהְ יִּתְּהְ יִּתְּהְ יִּתְּיִבְּ יִתְּבְּיִתְ יִּבְּתְּתְ יִּבְּתְּתְ יִבְּתְּתְ יִּבְּתְּתְ יִּתְּהְ יִּבְּתְּהְ יִּבְּתְּתְ יִּבְּתְּתְ יִּבְּתְּתְ יִבְּבְּתְ יִּבְּתְּתְ יִּבְּתְּתְ יִבְּתְּתְּבְּתְ יִּבְּתְּתְּבְּתְ יִבְּבְּתְתְּבְּיִּ בְּתְּתְּבְּתְ יִּבְּתְּתְּבְּתְּתְּבְּבְּתְתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּתְּבְּבְּבְּתְּבְּבְּבְּבְּתְבְּבְּבְתְבְּבְּבְּתְבְּבְּבְּבְּתְבְּבְּבְּתְבְּבְּבְּתְּבְּבְּבְּבְּבְת

Lección XV

Formas Nifhal, Pihel y Puhal.—Hifhil y Hofhal.—Hitpahel.— Formas más raras.—Modelo de los verbos firmes en las anteriores formas.

1. Nifhal. Esta forma a) lleva como señal característica el prefijo 3, que se asimila a la primera radical en el infinitivo

constructo, imperfecto e imperativo, presentando en este caso una אָנְקְטֵל ; נְקְטֵל ; נְקְטֵל . El infinitivo absoluto puede asimilar o no el nun:

- c) enuncia los sentidos recíproco, reflexivo y muchas veces pasivo.
- 2. *Pihel.* Esta forma *a)* reduplica la segunda radical: v. g.: 为の:
- b) admite por vocal característica en la primera radical pataj, en el perfecto jirek; en la segunda radical pataj en el perfecto, (tsere en la tercera persona singular masculina), y tsere en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo. El infinitivo absoluto toma e u o indiferentemente. Las preformativas del imperfecto llevan scheva (1.ª sing. N): v. g.:
- c) aumenta la eficacia e intensidad de la acción expresada por el verbo; a veces indica causalidad.
  - N.B. Formas raras son: בָּבֶר charló, בָּבֶר expió, בַבֶּר lavó.
- 3. Puhal es la pasiva de pihel; reduplica la segunda radical, y conserva siempre las vocales $\breve{u}$ (rara vez $\breve{o}$) y $\breve{a}$: v. g.:
- 4. Hifhil. Esta forma a) toma el prefijo א, que desaparece con las preformativas: v. g.: אַמָּיל ;:
- b) tiene la vocalización siguiente; con el prefijo , jirek en el perfecto, y pataj en los demás casos. En la primera radical nunca lleva vocal. En la segunda, generalmente jirek (x); pataj con las aformativas silábicas del perfecto, y tsere con las del imperfecto e imperativo; tsere en el infinitivo ab-

soluto y en la segunda persona singular masculina del imperativo: v. g.: אָבְבֶּלְנָה; הַאָבְבֶּלְנָה...:

- c) expresa sentido causal; a veces cambia el sentido intransitivo en transitivo.
- 5. Hofhal es la pasiva de hifhil; toma el prefijo אָד, y conserva siempre las vocales ŏ (a veces ŭ) y ă: v. g.: הַרֶּמֶל...
- 6. Hitpahel. Esta forma se distingue de pihel en que le precede el prefijo カス, desapareciendo ス con las preformativas: v. g.: ウロフカス...

El sentido propio de esta forma es el reflexivo o recíproco; rarísima vez el pasivo.

- 2.º El ה se asimila con las dentales א, ה, ה y a veces con las consonantes א ב יב ע ב: v. g.: אבבר hablando: המבה se purificó.
- N.B. El participio de todas las formas aumentadas, menos el de *nifhal*, lleva la preformativa p.
- 7. Formas más raras son a) act. Pohel, pas. Pohal, reflex. Hitpohel. Esta forma entraña la idea de deseo o conato; y se emplea con los verbos de segunda radical débil: v. g.: לכל, לכל, atormentó:
- b) act. Pahlel (pihlel, pihlal); pas. Puhlal, reflex. Hitpahlel; indica el estado, o cualidad de la cosa: v. g.: אַנְיִי fué tranquilo:
- c) act. Pilpel, pas. Polpel, reflex. Hitpalpel; designa la repetición de actos: v. g.: אָלָלֶל, אָלֶלֶל rodeó:
- d) Pehalhal: v. g.: מרובלתי rodeó: Tiphel: v. g.: מרובלתי anduve: Saphel: v. g.: מלום ardio.

8. Modelo de los verbos

The state of the s		Nifhal	Pihel
Perf.		Se mató	Asesinó
Sing.	5 m.	נְקְמַל	קמַל, קמַל
	3 f.	נְקְמְלָה	קשְלָה
	2 m.	ָנָקשַלִּהָּ	वित्रंत
	2 f.	נקשַלִּת	קשַלֹתָּ
	1°c.	ָנָקשַלְתִּ י	קטַלהי
Plur.	5 c.	ב ְּקִמָּלוּ	קשַלוּ
•	2 m.	נקשלתם	למקתם
	2 f.	נַלִּמַלְמֶּוּ	नुबर्देखा
•	1 c.	נ קטַלְנוּ	'קשַלנוּ
Imperf.		Address of the second s	
Sing.	5 m.	تظمر	<u>ئك</u> ھْر
	5 f.	संबंधित ए	पेरास
	2 m.	प्रविद्य	<u>הַל</u> מת
*	2 f.	संसित्तेदेर	<u>הְק</u> מְלִּי
	1 c.	אָקמַל	श्रुत्यं द
Plur.	3 m.	ग्रीवर्ष	יַקמלו
	3 f.	הקשלנה	הַלַמָּלְנָה
	2 m.	ַתַּקָּנּ	חַקמִלוּ
	2 f.	טַקּלָנָה	<u>הַק</u> מַלְנָה
•	1 c.	נַקְמָל	् <u>द</u> ्राधारी -
Inf. const.		הַקְמֵל	קמַל
» abs.		חַקַמל, נִקְמל	קטל, קמֶל
Imperat.			1
Sing.	2 m.	ניַבְּמֶּל	. کَشِر
	2 f.	הקקלי	لكضاراء
Plur.	2 m.	רקק ט לו	קמָּלוּ
*	2 f.	प्रविद्दित	<u>ז</u> מּלְנָה
Part.		ָנְקְמֶל	वृद्यस्

firmes-perfectos en las formas:

Puhal Fué asesinado	Hifhil Hizo matar	Hofhal Fué hecho matar	Hitpahel Se mató	
קשל	הקטיל	הַקּלְמַל	<u>העלל</u> מק	
קִּמְלָה	הַלִּמִילָּת	הָקְמְלָה	<u>הִלְצַלְּמְלָ</u> ה	
रीबर्ध	טַלִּמַלְנָּ	הַלְּשַׁלְתָּ	טַאַפַלפֿילט	
קשל ת	. הקשלת	בַּקִּמְּלֹמְ	התקשלת	
אָלמּלְתּי	הַלְמַלְתִּי	בַּלְמַלְתִּי	נינילפלקלטי	
קשלו	הַקְּמָילוּ	הַקְּלְמְלֹּוּ	ָהַתְּקַמְּלוּ	
विद्यंदीय	עלמלְמֶם	בוֹלמּלְמָם	עניצלפּלְנֵים	
रेबद्धा	טַלמּלְמָן	בֿלִמלְמֶּן	טַרָּמַלְמָּו	
אָשַלְנוּ	תקשלנו	הָק <u>מ</u> לְנוּ	הותמפלנו	
ैंशकद	וַקְמַיל	יַקְשַל	יר <u>ְק</u> מֵּל	
הקשל	פֿקְמָיל	הַקִּמְעַל	<u>ה</u> ְתַבַּלְמָּרְ	
केंद्रीबद	סקטיל	שַׁלְּמַל	ה <u>ה</u> קשל	
ָ הָקָשְׁלִי הַקָּמְשָׁלִי	הַקְמִילִי	מָקְמְלִי	י הניצוה לי	
אַקשל	אַקְמִיל	אָקְמַל	אָתְקַמֵּל	
ָיָק ְ פָּוְלוּ	<u>וַלְ</u> מָּילוּ	נָקְשְׁלוּוּ	וֹר <u>ִל</u> מְלֹוּ	
הקשלנה	פּלמֹלְנָּת	שַׁלְפַלְנָת	ט <i>ע</i> פֿלמָלְנָּה	
فكظمره	תַקטילו	תַקטלו	הַרְאַקּוּ	
טַקענה	פֿלמּלְנָּה	ַםְּלְטַלְנָה מַּלְטַלְנָה	שִׁלַלּמִלְנָּת	
נָקפַל	<u>ב</u> קְמִיל	ַבָּרְקשֵׁל	/ <i>ڎڬؗ</i> ڬڶۿڔ	
	הַקִּמִיל		ַ הַרָּ <u>ל</u> ּמָּל	1.
<u>ק</u> מל	סקמל	בְּקְשֵׁלֵ	पंप <u>ेर</u> ्यक्षंद	
	בַּאַמָּל		החקמל	
	הַקְמִילִי		<u>نالْ12</u> لَمْأَرْد . : - ا::	
	<u>הַקְּ</u> מִילוּ		הָתְקַמִּלוּ	
	הַקּמָלְנָה	4	הָתְקַּנְהָ	`
ڬؙڬۿڔ	בַקְמִיל	ָלוֹמֹלִ	מָתְקַמֵּל	

EJERCICIO 15.º

איִב	Enemigo	ਮੈਨੋਨੈ	Se debilitó
בֿבֿאָ	Creó .	វដ្ឋក	Mandó
תקר	Investigación		Destruyó
יַקש	Tendiólazos, cazó	צֹרֵר	Enemigo
כהו	Sacerdote	ר <u>ַנ</u> ן	Se alegró
בנור	Cítara	שָבַר	Se rompio .
לָבַשׁ	Vistió	ದ್ದು ಶ್ರ	Fué desolado
כואד	Mucho	שָׁמַר	Destruyó
מֲחוֹל	Danza, música	שָׁפַל	Humilló
<u>מַלַמ</u>	Libertó	ال ال	Medio
עוד	Fortaleció	ក្កា	Tímpano
		l ·	

-2.°(Ps. 148,5): יַבְּלְּלוּ אָת־שֵׁם יְהְנָהְ כִּי הוּא צִּנְה וְנִבְּרֶאוּ: (Ps. 148,5) -2.° בְּפָשׁנוּ כְּצָפּוֹר נִמְלְּטָה מִפָּח יוֹקְשֵׁים הַפַּח נִשְׁבֶּר וְאָבַּהְנוּ נַמְלְּטָבוּ מִפָּח יוֹקְשֵׁים הַפַּח נִשְׁבֶּר וְאָבַּהְנוּ נַמְלְּטְבוּ מִפָּח יוֹקְשֵׁים הַפַּח נִשְׁבֶּר וְאָבַּהְנוּ נַמְלְּמְנוּ כְּצָפּוֹר נִמְלְּטָה מִפָּח יוֹקְשֵׁים הַפָּח נִשְׁבָּר וְאָבַּהְנוּ בְּמְבוֹר נִמְלְּטְבוּר לְיִבְּנְה מִבְּלוּ שְׁמוֹ בְּמָחֹוּלְ בְּתֹף וְכִנּוֹר יְנְבְּוֹח וְמְהַבְּל מְאָד וְלִנְּנְלְּחוֹ יְבְנִוֹת וְהָבְרִים נְשְׁנִים יִשְׁנִים יְבְּנִי נִישְׁנִים יְהוֹנְהְ בָּלִי רוּחְיִ בְּתוֹכִי וְשְׁמוֹם לְבִי: (Ps. 143, 12) מִּבְּר הְאָבִיי וְשְׁנִים יְהוֹנְתְ בְּלִי רוּחְיִ בְּתוֹכִי וְשְׁמוֹם לְבִי: (Ps. 147, 6) מִּבְּר הְאָבִיי וְשְׁנִים בְּבוֹרוּ אָתֹּבְל הְאָבִי וְנְשְׁנִים בְּבוֹרוּ לְעוֹלְם וְיִפְּלֵא בְּבוֹרוֹ אָתֹּבְל הְאָבִי וּתְּבְּי בְּבוֹרוֹ לְעוֹלְם וְיִפְּלֵא בְּבוֹרוֹ אָתֹרְכִי וְשְׁתוֹם לְבִיי וְשְׁתוֹם לְבִיי וְשְׁנִים יְחוֹנְם לְנִי וּחִוֹן לְעוֹלְם וְיִפְּלֵא בְּבוֹרוֹ אָתוֹבְי הִאְבִּים וְנִשְׁנִים בְּחוֹב יִשְׁעִים בְּבוֹרוּ לְעוֹלְם וְיִפְּלֵּא בְּבוֹרוֹ אָתוֹבְי הִשְׁנִים בְּבוֹרוֹ לְעוֹלְם וְנִיפְלֵּא בְּבוֹרוֹ אָּתְיבִי בְּבוֹרוֹ לְעוֹלְם בְּבוֹרוֹ לְעוֹלְם בְּנִיבְּי וְשְׁבִּוֹם לְבִּי וּשְׁבִּי וְבִּיוֹם וְתְּבְּבְּיוֹם וְתְּבְּבְּיִי וְבִּילִים וְנִּפְּלֵבְים וְיִפְּלֵב בְּוֹדוֹ אְתוֹבְיּב הְחִים בְּבוֹרוֹ לְעוֹלְבָם וְנִיבְּלְבִי וּיִבְּיִי בְּוֹבְי וְבְּבְּבוֹרוֹ בְּעִינִים בְּבוֹרוֹן לְעוֹבְים בְּוֹדוֹ לְעוֹלְבָּם וְנִיבְּלְבִי וּיִבְּיוֹת בְּוֹבוֹן בְּיִבְייִי בְּיוֹבוֹי בְּיִבּים בּוֹבוֹן לְּעוֹבְים בְּבוֹרוֹ בְּיבְים בְּבוֹרוֹם בְּבוֹיוֹב בּוֹבוֹי בְּיבְים בְּבְּים בּוֹבוֹי בְּיִבּים בְּבּוֹבוּים בְּבוֹרוֹי בְּיִבְים בּבוֹדוֹן בְּיבְים בּיבוֹרוֹ בְּבְיבוֹים בּוֹבְיוֹים בּוֹבוֹי בּיִים בּוֹבְיוֹי בְיבְּבְּים בּבוֹדוֹן בְּעְבְּים בְּבְּבוֹים בְּבְּבוֹים בְּבְיוֹים בּבוֹדוֹם בְּיוֹבְיוֹים בּוֹבְיוֹב בְּבְּבוֹים בְּבְּבוֹים בּוֹבְיוֹי בְּוֹבְיוֹם בּוֹבְיוֹים בּוֹבְיוֹים בּוֹבְיוֹים בּוֹים בְ

Lección XVI

Los sufijos personales unidos al verbo.—Modificación de las formas verbales.—Modo de unirse los sufijos a los verbos.—Modelos de verbos firmes perfectos con sufijos.

1. Los sufijos personales unidos al verbo indican su término directo, cuando éste es un pronombre personal; y presentan diversa forma, según que se junten al verbo terminado en vocal o en consonante.

- N. B. אין ;הֶם ;כֶן ;כֶם בּוֹם (de בָּרָ בָּוֹי ; הָן נָהָם; הָן; הָם; הָהָן; הָם; הָרָן; הָרָן י
- $2.^{\circ}$ La columna IV contiene los sufijos con el *nun epentético*, bien expreso, bien asimilado; se emplean principalmente en la pausa; y casi siempre con el imperfecto.
- ס.º En el estilo poético aparecen los sufijos אָבֶי; אָבָי, para la tercera persona masculina plural; rara vez se emplean para la segunda persona masculina singular los sufijos אָבָּיִר, P. אַבָּר, y para la femenina בּרָי, בּר. בּרָי.
  - 4.º Los sufijos לָם, וְבֶּי, עָהָן ע דָה no aparecen en la Biblia.

2. Las modificaciones que sufre la forma verbal al recibir los sufijos, pueden afectar a las terminaciones y a la vocafización.

Las terminaciones ofrecen los cambios siguientes:

Las demás personas permanecen invariables.

La vocalización es diversa: a) en el perfecto; α) Qal pierde la primera vocal; y conserva la segunda, alargándola cuando se halla en sílaba abierta: v. g.: קַבֶּלֵנָ; β) Pihel retiene la primera vocal, y abandona la segunda, que aparece cambiada en segol delante de otro scheva: v. g.: קַבְּלֵנָי; γ) Hif hil permanece invariable: v. g.:

- b) en el imperfecto: α) Qal conserva la segunda vocal, cuando es pataj; y cambia en scheva móvil o jatef-kamets, cuando se trata de jolem; delante de los sufijos graves aparece ŏ: v. g.: יִבְּעָלֵרָ: β) Pihel cambia el tsere en scheva móvil; con los sufijos graves toma la segunda radical segol; a veces jirek: v. g.: יִבְּעָלֵרָ: γ) Hifhil nunca pierde su vocal propia: v. g.:
- c) en el *imperativo*, presenta alguna dificultad la segunda persona masculina singular de la forma *Qal*; si la vocal

característica es *pataj*, la conserva alargada con los sufijos; si es *jolem*, pierde esta vocal y toma en la primera radical *kamets-jatuf*: v. g.: בְּלְּבֶּוֹנְי , שִׁלְהֵנִי ; *Hifhil* toma *jirek* en lugar de *tsere*: v. g.: הַלְּבִיי.

- d) en el *infinitivo*, la forma regular es qŏtl: v. g.: בְּלְלֵּי; generalmente se emplea en sentido nominal, y rara vez en el verbal; por eso recibe los sufijos a modo de nombre. Los verbos de tercera gutural hacen qŏtl con los sufijos; los de segunda gutural qătl; y los de primera gutural qetŏl; esta última forma se emplea únicamente con los sufijos graves: v. g: מַבְרָבֶּוֹ su vender (de ellos): אַבְרָבֶּוֹךְ su enojarse (de él): אַבְרָבֶּרְ
- e) en los participios, los sufijos se añaden como a los nombres (lecc. VIII). La vocal de la segunda radical, si es variable, se cambia en scheva móvil, que a su vez se convierte α) en segol, alguna vez jirek con los sufijos graves: v. g.: קֹטֶלֵי, קֹייִלְי, tu enemigo: β) en pataj, cuando la segunda o tercera radical es gutural: v. g.: אַנְי tu criador.
- 3. Los sufijos se unen de distinta manera al verbo, según termine en vocal o consonante; en el primer caso, no hace falta vocal de enlace, o punto de aglutinación; en el segundo, sí. El punto de aglutinación en el perfecto es pataj; en los demás casos tsere, rara vez pataj.
- N.B. 1.º Los sufijos graves se juntan a la forma verbal, que termina en consonante, mediante el scheva móvil: v.g.: קַּמָּלָּךְ...
- 2. La terminación ת de la tercera persona femenina singular del perfecto lleva siempre el acento; por lo que recibe los sufijos silábicos con el punto de aglutinación scheva móvil; pero los demás sufijos llevan vocal breve: v. g.: אָטְלַתְּנִי; קְטְלַתְנִי:...

4. Modelos de verbos

SUFIJOS.			קטל מל	ato בתַב	⊋ Escribió	
	Sing. 1 c.	2 m.	2 f.	5 m,	3 f.	
Qal Perf. Sg. 3 m.	Sing. 1 c.	קִּלְרָּ	לִּמְלֵּרְ	ַלִּמְלֵּוּ קִמְּלָהוּ	לַמְּלָה	
3 f.	ָלְשָׁלַרְּנִיּי לְשָׁלַרִיּיִי	לִּמְלַתְּרָּ	نْجُرْثُك	ַלמֿקטו למֿקטו ביבי	(המלפה	
2 m.				קשַלְּחָּהוּ קשַלִּחוּ	קַמַלְתָּה	
2 f.	קשַלְתִּינִי	»	>>	קַפַלְתִּיהוּ	קַּמַלְתִּיהָ	
1 c.	» ·	קשלתיף	קְמַלְתִּיך	קטַלְתִּיוֹ קטַלְתִּיהוּ	ָרְ <u>מַ</u> לְּמִיהָ	
Pl. 3 c.	ָק טַלוּנִי	ַקטָלוּף	קטָלוּן־	קשָלוּהוּ	קטָלוּהָ	
2 m.	ָק <u>מ</u> לְחוּנִי	»	» ·	קַמַלְתּוּהוּ	»	
1 c.	»	קַ טַלְנוּ ךְ	קְמַלְנוּדְ	קשַלְנוּהוּ	ָקמַלְנוּהָ קַמַלְנוּהָ	
Impf. Sg. 3 m.	יִקְמְלֵנֶי יִלֹבֵשֵׁנִי				ؙؙڞ۬ٙۯؘؘؙؚ۬ڐۥؙڹڔؙؙڐۿٮ ڹڬ۠ۻ۬ڎؚڬ	 יק
con nun epe	ent. וַלְמָלֵנָי	וַקְטַלְּרֶ	»	יקטלנו וקטלנו	י קטלנה יקטלנה	1:*
Pl. 3 m.	וַקְשְׁלוּנִי	וַקְטְלוּךְּ	יַרְנְיִלְיוּרְ	יַקּמְלוחו	יִקִמְלוּהָ	
Infinitivo		בַּטִבּׁף נֵלמָלָּר	למקר	ָקְמְלוּ קַמְילוּ	בֿמֹלְה	
Imperativo2 m.	הַלְּחֵנִי קַמְּלֵנִי	*	»	לַמְלֵחוּ	ݣْݣْݣْݣْك ݣْݣْمْݣْتْ	_
Pihel Perf. 3 m.	ַק <i>ני</i>	ַקּלָּךְּ	ַקּלָר	קמָלוּ	त्युर्व	_
					***	

firmes con sufijos:

-			9		
4 · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	עַבַע Vist	ió -	שֶׁלֶּת Envió	. 0	
Plur.	1 c.	2 m.	2 f.	3 m.	3 f.
	קְּמַלָנוּ	»	* *	ַקְּעָלֶכ, לְבַשָּׁם	ָקּמְלָוּ .
	קשָלַרְנוּ	»	>>	ַלה <u>ּ</u> לְנַתַם	»
	ָק ַ מַלְתָּנוּ	»	»	ָק ַ לְּתָּם	»
•	קשַלְתִּינוּ	· »	»	קשַלְתִּים	»
	»	קשַלְתִיכֶם	. »	קקשלחים	ָק טַלְחִי ו
-	ָק טְלוּנוּ	/ * »	»	کافرارت	- קטַלון
	קטלחונו		· »	»	>>
		ָקלָנוּכֶ <u>ֶם</u>	»	ָקשַלְנוּם - קשַלְנוּם	»
•	ָּילִבְּשׁׁנוּ יִלְבְּשׁׁנוּ	נְלִמֶּלְכֶּם	* **	נַלמְלֵב	. *
*	וַק ְ לְנִוּ	*· » ·	»	»	»
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		יָקמָלוּכֶם <u>יַ</u> קמָלוּכֶם	»	ַיָּקמְלוּם 	»
÷ .	קָּמְלֵנוּ	בּנִיבִּכֵם לֵמְּלְכֶם	* *	בֿלמָלָם.	בְּמִילָּוּ
	בָּקְמְלֵנוּ	*	»	לַמְּלָם ְ	. »
	למֹלְנוּ	*	»	אַלָם	. त्वृंद्
					·

EJERCICIO 16.º

	• •			111
थृ⊡ा	Se apoderó	: 1 ∮ 1	סוֹרָי	Tempestad
אָפִּלָתָה	Efrata	*	ַ <u>מַע</u> ַר	Tormenta
בְּהַל	Atemorizó		עַוַל 🌲	Maltrató
וֹאָכ	Lobo, Zeb	)	ערב	Cuervo, Oreb
<u>זלעפ</u> ָה	Cólera		פַלַש	Libró «
הומץ	Opresor	- 1	פַלָאות	Maravillas
קשַק	Se unió		רַרַף	Persiguió
<u>יע</u> ר	Yahar		שָׁנֵב	Elevó
ন্ত্র	Palma, mano	1	שית	Puso
נָרִיב	Príncipe			•
•		1		

ישִׁמְרָנִי מִינִי פַּה יָּקְשׁוּ לִיְ: (Ps. 141,9) -2.° (Ps. 145, 2) -3.° (Ps. 145, 2) -3.° (Ps. 145, 2) -3.° (Ps. 145, 2) -3.° (Ps. 152, 6) -4.° (Ps. 152, 6) -4.° (Ps. 152, 6) -4.° (Ps. 152, 6) -5.° (Pr. 119, 55) -5.° (Pr. 119, 55) -5.° (Pr. 119, 56) -5.° (Pr. 119, 56) -5.° (Ps. 119, 129) -6.° (Ps. 121, 12) -6.° (P

Lección XVII

Verbos de primera, segunda y tercera radical gutural.—Modelos de los mismos.

1. Los verbos de primera radical gutural se ajustan a las siguientes reglas: a) en lugar del scheva móvil toman el

compuesto: v. g.: אָנָהָן; b) el scheva quiescente se conserva muchas veces, cuando la vocal característica del imperfecto de Qal es pataj: v. g.: מַבְּהָרָ atará él: o la vocal de la preformativa es pataj, y la característica jolem: v. g.: se compadecerá; en los demás casos el scheva quiescente se cambia en el compuesto correspondiente a la vocal de la preformativa; si ésta es i se muda en e: v. g.: אַנְרָהָן; c) el imperfecto de Qal toma a veces en lugar del scheva compuesto una vocal breve, a saber, cuando la vocal de la segunda radical desaparece, por haber recibido algún sufijo o aformativa asílaba: v. g.: אַנְרָהָן; d) estos verbos no admiten reduplicación en la forma Nifhal, sino que alargan la vocal de la preformativa en tsere: v. g.:

- 2. Los verbos de segunda radical gutural tienen las siguientes particularidades: a) llevan scheva compuesto, cuando reciben una aformativa asílaba: v g.: אָבוֹים; b) alargan por compensación la vocal de la primera radical en las formas Pihel, Puhal e Hitpahel, a no ser que admitan reduplicación virtual: v. g.: אַבוֹים, אָבוֹים; c) su vocal característica es pataj en el imperfecto e infinitivo de Qal: v. g.: אַבוֹים, בּיִבּים, בּיִבּים, בּיִבְּים, בּיבְים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיבְים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיִבְּים, בּיבְים, בּיבְ
  - N. B. Los verbos de segunda radical 7 siguen estas mismas reglas.
- 3. Los verbos de tercera radical gutural a) reciben scheva simple, cuando termina sílaba la gutural, menos en la segunda persona femenina singular de todos los perfectos en la que toma ă: v. g.: אַבּוֹרֵבָּי, b) llevan scheva compuesto con los sufijos graves, y cuando a la primera persona del plural se le añaden los sufijos: v. g.: אַבְּוֹרֵבְיּ, בּוֹרֵבְיּי, כֹּי toman pataj furtivo, cuando al final de palabra, la gutural va precedida de las vocales largas î, ô, û; cuando le antecede tsere, permanece en los infinitivos absolutos y participios, cambiándose en los demás casos en pataj: v. g.: אַבּיֹרָבִיי, וֹשִׁי, וֹשׁבִּיי, lo mismo que el jolem del perfecto e imperativo de Qal.

Modelo de los verbos de primera radical gutural

	אָכַר Estuvo					i i		
,	Perf.	*		Qal		Nifhal		Hofhal
	eri.	Sing.	5 т.	Estuvo en pi	е.	א נירנד »	» הָּעֲכִיר	י ָּרְעָמַר י
			5 f.			ָר ניניבר ג'ן נְצַ <u>מ</u> ר	•	. 19
			2 m.	אָמִדָּה יייידה			ָהָעְנֻבִּר <u>ָ</u> ה	ָּבְנְעָמְרָת היינירה
			2 f.	אַכוּרָתָּ			ַרְע <u>ֶּט</u> ַרְתַּ	ָהָ <u>יְבְּיִבְרְ</u> כָּ
				עָבוּרָת			<u>"הַּלְּמִרְ</u> תָּ	
			1 c.	גֿפֿבֿעי			ָהָעָב <u>ַי</u> רְתִּי	ָהָ עֲבַרָּתִּי
		Plur.		ַעַכוָרוּ		גֶענָמְדוּ	הָעְבָּוּידוּ	קעמרו -
			2 m.	הַכוֹב שָׁם		֓֓֞֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓	<u>הֶעֶעַבּיְר</u> הֶּם	רָן עָבוּיניִם
			2 f.	<u>עמ</u> רָהֶן		גָ עַמַרּתָּו	קעַמִּרְמָּוֹ	ַהְע <u>ָמ</u> ּרְּמָּו
			1 c.	עְכַּוֹרָנוּ		גַ עַמַרָנוּ	הֶעְכֵירְנוּ	ָהְ <u>עֲכַוּ</u> רנוּ
,]	mpf.	Sing.	5 m.	ראָבוד	<u>יְרְוַנ</u> ק	ון עָכֵור	ַן נְ <u>יב</u> וּיד	נוְעָמַד
SECTION SECTION			5 f.	<u>ק</u> ּעָבַוֹד	מונע	ניאלמר	אַנְעַיר	ַרָּגְע <u>ַמ</u> ר
			2 m.	<u>קענור</u>	<u>מֶּחֲנ</u> ק	הַעְמֵר	רועבויד	ק עבר
7			2 f.	<u>ה</u> עכורי	מַּטוֹמִי	תַּעְמִרִי	<u>ה</u> ְּעָמִידִי	תָּ עָכוּדִי
			1 c.	אָעָכוֹד	אָחָוַק	אָעְכֵוּד	אַ עַמִיד	אָ עָכַר
		Plur.	5 m.	<u>יעַכ</u> יִדוּ	ָרֶתְּוָקוּ <i>ר</i> ְ	וַעְמָדוּ	י עבורו	רַ וּנְכוּרוֹ
			5 f.		מֶתְוַנְקְנָה	ָהַעְעָב <u>ּיִר</u> ְבָּה		-
			2 m.	קעמרו	מַנְיִנִקּרּ	טַעָמרוּ	בן עבירו	ַקְעָמִרוּ
-			2 f.	קּאָנמּוֹדְנָת	הָתוַקנָה	<u>שְּׁלְמִּיְרְנָּה</u>	ם עמדנה	
Design Transfer			1 c.	בְעָמֵד	לָתָנק	ַלְ עְּמֵר	ַנְ עָמֵיד	ָרְ עְמַר.
	Inf. c	onst.		עמד		נוּעָכִוּר	ַק עַמִיר	•
Processes Committee	» a	bs.		עָמד		בְּנְעַמוֹד	רן עמר	ַן עָבֵור
Acres (Constant	Impvo	o. Sing	. 2 m.	עמד	חוק	וֹןעְנִמִּד	ַרְ נְצַמֵּר	
and the same			2 f.	הָלְילִבּוּ	חוָקי	הַּנְקְבִירִי	דן עַכִּירי	,
ALL PROPERTY.		Plur.	2 m.	עמדו	חוקו	הַנְּלְכִירוּ	ק עבוידו	
ACTION COLUMN			2 f.	<u>אַ</u> כוּדְבָּה	חַזקנה	ָּוֹלְבֵּבְרָּה	ַק עָבֵּיוְ־נָה	
027000	Part.	act.		עמֶר		ָגָ עֲנִינְר	<u>קו גו</u> מור	בן עָבָר
-	>>	pas.	^	עְמוּד			-	,
9								

- 83 -

Modelo de los verbos de segunda radical gutural

שַהַמ Saerifieó בַּרָד Bendijo							
	Q al	Nifhal	Pihel		Hitpahel		
Perf.	Sacrific	ó » -	· » ·-	»	»		
Sing. 3 m.	ದಿದಿದೆ	נֹאֶ⊓מ	ظتك	בבר	עליבֿנונ		
3 f.	אָנַדַּטְּה	נשָׁחַמָּה	בָּרְכָּת	בְּרְכָּה	הַתְּבְּרָבָה		
2 m.	<u> បំ</u> ងុំ∐ងុំ	למִּעלמּ	בֿבֿבֿטֿ	בַבַכְּמָ	ְ תִּתְבָּרֵכְתָּ		
2 f.	הַטְתַעָּ	נְשְׁחַמִּהְ	פֿבלט	בבֿבׂט	הילברנע		
1 c.	שָׁחַמְתִיי	נְשְׁחַמְּתִי	בַּבַבְתִּי	בּרַכְתִּי	ניטַבַבּנכּטִי		
Plur. 5 c.	אָרְחַמיּ	נשםמו	ברכו	ברכו	התברכו		
2 m.	הָּטַמִּמָם	נאָתַמְּמָם	בֵּ כַכִּמֶם	ברַכּתָם	רַתְּבָּרֵכִנֶּים		
2 f.	שְׁחַמִּתְּן	נמִם מִיחָן		•	התבבכהו		
1 c.	שְׁחַמִנוּ	נשְׁחַמְנוּ	בַּרַכְנוּ	ברַכְנוּ	ָהָתְבְּרֵבְנוּ		
Impf. Sing. 3 m.	וְשָׁחַט	וַשְּׁנִוּמ	וֹבָנוּן	ובקד	וֹלֻבַּ <i>ב</i> ּנַרָּ		
3 f.	ದಿಗೆಲ	ದಿದ್ದಿಟ	שׄבׄבׁנבׁ	מבכב.	JJ∂ùù L		
2 m.	השׁתַט	ದಿದ್ದೆಲ	-	קבב <u>ר</u>	שׁנֻיבַּנְרַּוּ		
2 f.	ישָׁהֲשָׁה	نظفا	תברכי	תברכי	תּתְבֶּוְיכִי		
1 c.	ದಿದಿದೆ	אָשֶׂחָמ		אַבבַר	אָּטבּנבּ		
Plur. 3 m.	ושׁוָםמוּ	ו אָרַם מוּ	יברכו		יִתְבַּרְבוּי		
3 f.	תשחמנה	טַּאָּטַמִּנָה			תתבנכנה		
2 m.	וטשַקטוּ	יסטשט	טלכבכו	חִבְרִבוּ	מַתְבָּרְבוּי		
2 f.	עֹּאָהַמִּנְּת	שַּׁמְשַׁמִּטְנָה	- · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		מִתְבֶּרֵכִנְה		
1 c	נשְׁםַמ	ەڭھْنام.	ַנב <u>ֿ</u> נב	נְבַרַךְ	ּלִטְפַּׁנֵר		
Inf. const.	שׁחשׁ	ದಿಗೆಗೆ ಬ	בּנוּ		ַ הַתְּבֶּרָן		
» abs.	שָׁרוֹמ	נשחומ	בָּתַדְּ				
Impvo. Sing. 2 m.	שָׁחַמ	ದಿಗ್ಗೆಗೆ	ַבָּנוּדְ		<u>עַעַבּֿנוּ</u> ב		
2 f.	אַנומי	וּוֹאֲבְוֹמִי	<u>ו</u> ל נדכי		<u>וַלְילְבְּלְיבִיי</u>		
Plur. 2 m.	אַנוַמּי	הִשְּׂחַמוּ	וב רבו		והתברבו		
2 f.	• •		בַּבֵּלְנָת		הַתְּבָּרִכְנַה		
Part. act.	מוֹש	נִשְׁחָמ	מַבָּרֵךְ	מבכך	מֹנוֹבַּנוֹב		
» pas.	הַּחוּמ		,	4	Gr		

Modelo de los verbos de

Ĭ	7	5	2	۶

-	OLEKO ANERAN INTERNA		
Pihel	Nifhal	Qal	
שָׁלַח	נשלח	שַׁלַח	Perf. Sg. 3 m.
שׁלִּחָה	נִשָּׁלְתָה	שָׁלְחָה	3 f.
שַׁלַּחִסְּ	נמלחם	הָאַלַחִּמָּ	2 m.
מַלַחַת	נשלחה	ئەرت ئ	2 f.
שַׁלַחָתִי	נשַלַחָמִי	ישָׁלַחְמִּי	1 C.
שׁלִחוּ	נשלחו	יַשְלִחוּ	Pi. 5 c.
אַלַּחְמָם	גְשָׁלַחָּמֶם	אָלַחָּמֶם שְׁלַחָּמֶם	2 m.
עלַהִהֶּ	נשלחמו	שָׁלַחְמֶּן	2 f.
שַׁלַּחְנוּ	נשלחנו	שָׁלַרְוֹנוּ	1 c.
ישַלַח	וֹאָשַׁלַח	יִשְׁלַח	Impf. Sg. 3 m.
חַשַׁלַת	הַשְּׁלַח	תִשְלַח	5 f.
תִשַׁלַח	ក≱ឝុំជ	הַשְׁלַח	2 m.
תשַלִּחִי	הָשְּׁלָחִי	תשלחי	2 f.
אַשַלַח	אָשְׁלַת	هٰۿؚڮٙ۩	1 c.
ישַלִּחוּ	יִשְלִחוּ	יִשְׁלְחוּ	Pl. 3 m.
ָהָשַׁלַּחָנָה הַשַּׁלַחָנָה	ָסִשְּׂלִחָנָה	הַשְּׁלַחְנָּה	5 f.
תשַלחו	הַשְּלְחוּ	תַשְּׁלְחוּ	2 m.
<u>תִּשַלַּחְנָה</u>	תּשָּׁלַּחְנָה	הִאָּצֹלַחְנָה	2 f.
נְשַׁלַח	נִשָּׁלַח	נִשְׁלַח	1 c.
שׁלַח	הַשְּׁלַח	שׁלַחַ	Inf. const.
שׁלִם	נְשֵׁלוֹחַ	שָׁלוַח	» abs.
<u>של</u> ח	הִשְּׁלֵח	שָׁלַח	Impvo.Sg.2m.
ישַלִּוּזי	השֶלְתִי	יאָלְחָי	2 f.
שׁלִחוּ	השְלְחוּ	ישָלְחוּ	Pl. 2 m.
שׁלַּחְנָּח	העלהנה	יְשַלַחְנָה	2 f.
משלם	נְשְׁלָה	nhu	Part. act.
•	•	שָׁלנַח	» pas.

tercera radical gutural envió

מַשְּׁפַלְּחִי מָשְׁלָּחִ מִשְׁלִּחִ מִשְׁלִּחִ מִשְׁלִּחִ מִשְׁלִּחַ מִשְׁלִּחַ מִשְׁלִּחַ מִשְׁלִּחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחַ מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְּׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִּחִי מִשְׁלִחִי מִשְׁלִּחִי מִשְׁלִּחִי מִשְּׁלְחִי מִּשְׁלִחִי מִּשְׁלִּחִי מִשְׁלִּחִי מִשְׁלִּחִי מִשְׁלִחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלְחִי מִּשְׁלִּחִי מִּשְׁלִּיתִּי מְּשְׁלִּחִי מִּשְׁלְּחִי מִּשְׁלִּיתוּ מְּשְׁלִּיתוּ מְּשְׁלְּחִי מִּי מְשְׁלְּחִי מִּי מְשְׁלְּתִּי מִּי מְשְׁלְּחִי מִּים מְּשְׁלְּחִי מִּי מְשְׁלְּחִי מִּי מְּשְׁתְּיחִי מְּיחִי מִּים מְּשְׁלְּחִי מִּיחִי מְּיחִי מִּיחִי מִּיחְיים מְּשְׁלְּחִי מִּים מְּשְׁתְּיחִי מִּיחִי מִּיחְים מְּישְׁלְּחִי מִּיחְּיתְּים מְּישְׁתְּיחִי מִּיחְיים מְּשְׁלְּחִי מְּיחִי מִּיחְּיתְּים מְּיים מְּיחִיים מִּיּלְּתְּים מְּיתְּיתְּים מְּיתְּים מְּיתְּיתְּים מְּיתְּיתְּים מְּיתְּיתְּיתְּים מְּיתְּיתְּיתְּיתְּיתְּיתְּיתְּיתְּיתְּית	Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
עהּשׁקּלִינוּ בַּהִּלְינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַהַּלְנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַּהַּלְּנִינוּ בַבְּבַּיִּנִינוּ בַבְּבַּיִּנִינוּ בַבְּבַּיִּנִינוּ בַבְּבַּיִנִינוּ בַבְּבַּיִּנִינוּ בַבְּבַּיִנִינוּ בַבְּבַּיִנִינוּ בַבְּבַּיִנוּ בַּבְּבַּיִנוּ בַבְּבַּיִנִּינוּ בַבְּבַּיִנִּינוּ בַבְּבַּיִנִּינוּ בַבְּבַּיִנִּ בַּבְּבַּיִּנִי בַבְּבַּיִּנִינוּ בַבְּבַּיִּבְּבִּי בַבְּבִּינִי בַבְּבְּבִּינוּ בַבְּבַּבְּבִּינוּ בַבְּבַּבְּבִּינוּ בַבְּבְּבִּינוּ בַבְּבְּבִּינוּ בַבְּבְּבִּינִינוּ בַבְּבְּבִּבִּינוּ בַבְּבְּבִּינוּ בַבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבִּינִי בַּבְּבִּינִי בַּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּינִינוּ בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְבִּינִיי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּינִיי בַּבְּבְּבִינִי בַּבְּבִּיבִּיי בַּבְּבִּיבִּיי בַּבְּבְּבִּיבִּיים בַּבְּבְּבִּינִי בַּבְּבְּבִּבִּיים בַּבְּבְּבִּיבִּיים בַּבְּבְּבִּיבִּיים בַּבְּבְּבִּיבִּי בַּבְּבְּבִּיבִּיים בַּבְּבְּבִּיבִּיבְּיבּיים בַּבְּבְּבִּיבִּיים בַּבְּבְּבִּיבִּים בַּבְּבְּבִּיבְּיבּיים בַּבְּבְּבִּיבְּבִּבּיבְּים בַּבְּבְּבִּבְּבִּיבְּבִּבּיבְּבִּיבּבְּבִּבּבְּבִּבְּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבְּבִּבּבְּבִּבְּבִּבּבְּבִּבּבְּבִּבּבְּבּבּבְּבִּבּבְּבּבּבּב	שַׁלַח	השלנה	הַשְּלַח	
עַהְּפּלְטֵוּ בַהְּלְטִוּ בַהְּלִטִּי בַהְּלִטִּי בַהְּלַטִּיִי בַהְּלַטִּי בַּהְּלַטִּ בַּבְּּבְּבַי בַהְּלַטִּי בַהְּלַטִּי בַּהְּלַטִּי בַהְּלַטִּי בַּהְּלַטִּי בַּהְּלַטִּי בַהְּלַטִּי בַּהְּלַטִּי בַּבְּּעַבְּי בַּהְּלִּים בּּבְּעַבְּיִים בַּהְּלִּים בּבְּעַבְּים בַּהְּלִּים בַּבְּעַבִּים בַּהְּלִּים בַּבְּעַבִּים בַּבְּעַבְּים בַּבְּעִבְּים בַּבְּעִבְּים בַּבְּעִבְּים בַּבְּעַבְּים בְּבִּעִּבְּים בַּבְּעַבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבִּיבְּים בַּבְּעִּבְּים בַּבְּעִבְּים בְּבִּעבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעִבְּים בְּבְּעבִּים בְּבִּעבְּים בְּבִּעבְּים בְּבִּעבְּים בְּבִּעבְּים בְּבִּעבְּים בְּבִּבְּבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּעבְּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבָּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּבְּבִּם בְּבְּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּים בְּבִּבְּבְּבִּבְּם בְּבִּבְּבָּבְּבִּים בְּבְּבְּבִּבְּבָּבְּבִּים בְּבּבְּבִּבְּבָּבּבְּבָּם בְּבִּבְּבָּבְּבִּבּבְּבָּבְּבִּבּבּבּבּבּבּבּבּבּיבּבּבּבּבּבּבּבּב	שַׁלְּחָה	הָשָּׁלִיתָה	•	
 הַשְּׁמַלְחֵוּ הַשְּׁלַחֵוּ הַשְּׁלַחַוּ הַשְּלַחַוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתוּ הַשְּלַחַתְ הַשְּלַחַתְ הַשְּלַחַתוּ הַשְ	הָאַלַחָתְּ	•		הָשְׁמַלֵּחָמָ
השְּׁמַלַּחִינִּ הַשְּׁמַלִּחִינִּ הַשְּׁמַלִּחִינִּ הַשְּׁלִּחִינִּ הַשְּׁלַחִינִּ הַשְּׁלַחִינִּ הַשְּׁלַחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלִחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְׁלְחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּׁלְחִינִּ הַשְּלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּלְחִיוּ הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִיוּ הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִּי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִייִּיי הַשְּׁלְחִינִי הַשְּׁלְחִיי בְּיבְּיבּיי הַשְּׁלְחִיי בְּיבְּייִי בְּשְׁלִּחִיוּ הַשְּׁלְחִיי בְּייִּייִי בְּיבְּיִּים הַשְּׁלִּיחִיי בְּיבְּייִים הְשְּׁלִּיחִיי בְּיבְּייִּים הְּשְׁבְּלִּיחִיי בְּיבְּיים הְּיבְּיים הְּיבּיים הְּיבְּיים הְּייִּים הְייִּים הְּיבְּיים הְייִּים הְּיבְּיים הְייִּבְּיים הְּיבְּיים הְייִּים הְייִּים הְּיבְּייִּים הְייִּים הְייִּים הְּיבְּייִּים הְייִּים הְּיבְּיים הְּיבְּיִּים הְּיבְּייִים הְּיבְּייִּים הְּיבְּיים הְייִּים הְייִּייִים הְּיבְּיים הְייִּיְיִּים הְּיבְּייִּיְיִּייִים הְייִּים הְּיבְּיִים הְייִייִּיְיִייִּים הְישְּב			הָשִׁלַחַה	•
 הַשְּׁמַלְחָנֶה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחָנָה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחָנָה הַשְּׁלְחָנָה הַשְּׁלְחָנָה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנִה הַשְּׁלְחָנו הַשְּׁלְחָנו הַשְּׁלְחָנו הַשְּׁלְחַנו הְשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הְשְּׁלְחַנְּה הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הְשְּׁלְחַנְּה הַשְּׁלְחַנְּה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנו הַשְּׁלְחַנו הְשְּׁלְחַנְה הְשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנו הְשְּׁלְחַנְה הְשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנְה הְשְּלְחִנו הְשִּלְחִנוּ הְשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחִנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּׁלְחַנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנְה הַשְּלְחַנְה הַשְּלְחַנְה הַשְּלְחַנְה הַשְּלְחַנְה הַשְּלְחַנְה הַשְּלְחִנוּ הְשְּלְחִנוּ הְשְּלְחִנְה הַשְּלְחִנוּ הְשְּלְחִנְה הַיְּבְּלְחִנְה הַיְּיִיבְּחוּת הַשְּלְחִנְה הַיְּעְבְּלְחִנְה הַיְּבְּלְחִנְה הַיְּיִיבְּחוּת הַיְּיִיבְּתְּחִים הְשְּלְחִנְה הְיִיבְּיְתְּחִים הְשְּלְחִוּן הְיִיבְּתְּחְיִים הְיִיבְּיְתְּחְיִים הְשְּלְחִים הְיִיבְיְתְּים הְשְּלְחִים הְיִיבְּיְתְיִים הְיִיבְּיְתְּיחִים הְשְּלְחִים הְיִיבְיְתְּיחִים הְשְּלְחִים הְיִיבְּיְתְּיחִים הְיִיבְּיְתְּיחִים הְישְּלְחוּת הְיִיבְּיח הְיּיבְיח הְיּיבְּיח הְיּיבְיח הְיוּיבוּים הְייִים הְיּיבְיח הְייִיבוּים הְייִים הְיוּים הְייִים הְיּיִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְיים				•
הַשְּׁפַלְחִנֶּה הַשְּׁלַחְנֵה שַׁלַחְנֵה הַשְּׁפַלְחִנֵּה הַשְּׁלַחְנֵה הַשְּׁלַחְנֵה שַׁצְּלַחְנֵה הַשְּׁפַלְחִנּ הַשְּׁלַחְנֵה הַשְּׁלַחְנֵה שַׁצְּלַחְנֵה הַשְּׁפַלְחִנֵּה הַשְּׁלַחִנּה הַשְּׁלַחַנּה הַשְּׁלַחַנּה הַשְּׁפַלְחִנּ הַשְּׁלַחִנּ הַשְּׁלַחַנּ הַשְּׁלַחַנּ הַשְׁפַלְחִנּ הַשְּׁלַחְנֵּה הַשְּׁלַחְנֵּה הַשְּׁלַחְנֵה הַשְׁפַלְחִנָּ הַשְּׁלַחְנֵה הַשְּׁלַחְנֵה הַשְּׁלַחְנֵה הַשְׁפַלְחִנּ הַשְּׁלַחְנֵּ הַשְּׁלַחְנֵּ הַשְּׁלַחְנָה הַשְׁפַלְחְנָה הַשְּׁלַחְנָה הַשְּׁלַחְנָה הַשְּׁלַחְנָה הַשְׁפַלְחִנָּ הַשְּׁלַחְנֵּ הַשְּׁלַחְנָה הַשְּׁלַחְנָה הַשְׁפַלְחִנּ הַשְּׁלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְׁפַלְחִנּ הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְׁפַלְחִנּ הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחונה הַשְּלַחְנֵה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנֵה הַשְּלַחונה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה השְׁבַלחונה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה השְבַלחונה הַשְּלַחונה הַשְּלַחְנָה הַשְּלַחְנָה השְבַבוֹ הַשְבַּלְחונה הַשְּלַחְתַם הַשְּלַחְתַם השְבַבוֹ הַשְבַּלְחונה הַשְּלַחְנָבוֹ הַשְבַּלְחָבוֹ השְבַבות הַשְבַבוֹ		הָשָׁלִיחוּ	הָשׁלִחוּ	השפלחו
 הַשְּׁמַלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנִה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנָה בְשְׁלַחְנִה בְשְׁלְחִוּ בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלְחִנְה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִיה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִחִים בְשְׁלִחִים בְשְּלִחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בּישְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בּישְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְּישְׁלִחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְשְׁלִיחִים בְּשְׁלִחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִחִים בְּישְׁלִחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִחִים בְּישְׁלִחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִיחִים בְשְׁלְחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁלִיחִים בְּישְׁבְּיחִים בְּישְׁבְּחִים בְּישְׁבְּיחִים בְּיים בְּישְׁבְּיחִים בְּישְׁבְּיחִים בְּיים בְּייִים בּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בּיים בְּיים בְ	שַׁלַּחָקֶם	•	• •	ئېققۇنىڭت
 הַשְּׁפַלַחְנוּ הָשְּׁלַחְנוּ שֻׁלַּחְנוּ שֻׁלַחְנוּ שֻׁלַּחְנוּ שֻׁלַּחְנוּ שֻׁלַּחְנוּ שֻׁלַּחְנוּ הַשְּׁלַחְנוּ הְשְּׁלַחְנוּ הַשְּׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הַשְּׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלְחִנוּ הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנוּ הְשְׁלַחְנִיה הְשְׁלַחְנִיה הַשְּלִּחְנִיה הַשְּלִּחְנִיה הְשְׁלַחְנִיה הַשְּלַחְנִיה הַשְּלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְּלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִבּה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלַחְנִיה הַישְׁלְחִינִים הְישְׁלַחְנִים הַישְׁלְחִינִים הְישְׁלְחִינִים הְישְׁלְחִינִים הְישְׁלְחִינִים הְישְׁלְחִיוּים הְשְּלְחִים הְישְׁלְחִים הְישְׁלְיחִים הְישְׁלְחִים הְישְׁלְחִים הְישְׁלְחִים הְישְׁלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְילְיחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְׁלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְישְּלְחִים הְי	שַׁלַרוּמָן	• •		ומְשַׁמַלַחְמֶּן
 הִשְׁתַּלַח הַשְּׁלֵח הְשְׁלֵח הְשְׁלָח הְשְׁלָח הְשְׁלְח הִשְׁלְח הְשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְּׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִישְׁלְחִים הְשְׁלִחְינִים הְשְׁלִחִים הְשְׁלְחִים הִשְׁלְחִים הְשְׁלִחִים הִישְׁלְחִים הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִים הִישְׁלְחִים הְשִׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְיתוּם הְשִׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁתְּיחוּ הְיִים הְיִים הְייִים הְישְׁתְּיחוּ הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְּייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְי		הִשְׁלַחְנוּ		
 הִשְׁתַּלַח הַשְּׁלֵח הְשְׁלֵח הְשְׁלָח הְשְׁלָח הְשְׁלְח הִשְׁלְח הְשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְּׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִשְׁלִח הִישְׁלְח הִישְׁלְחִים הְשְׁלִחְינִים הְשְׁלִחִים הְשְׁלְחִים הִשְׁלְחִים הְשְׁלִחִים הִישְׁלְחִים הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִים הִישְׁלְחִים הְשִׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁלְיתוּם הְשִׁלְחִינה הִישְׁלְחִינה הִישְׁתְּיחוּ הְיִים הְיִים הְייִים הְישְׁתְּיחוּ הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְּייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְייִים הְייים הְייים הְייִים הְי	ושָׁלַח		נְשָׁלֵח	נאָפּלַח
 הִשְּׁמַלְּחִי מַשְּׁלְּחִי מַשְּׁלְחִי חִּשְּׁלְחִי חִשְּׁלְחִי חִשְּׁלְחִי חִשְּׁלְחִי שְּׁשְּׁלְחִי שְּׁשְּׁלְחִי שְּׁשְּׁלְחִי שְּׁשְּׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְּׁשְּׁלְחִי שְּשְׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי שְּשְׁלְחִי שְׁשְּׁלְחִי חְשְׁלְחִי בְשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְּשְׁלְחִי בְשְׁלְחִי בְּיִים בְּשְׁלְחִיי בְּשְׁלְחִי בְּיִים בְּשְׁלְחִיי בְּיִים בְּשְׁלְחִיי בְּשְׁלְחִיי בְּיִים בְּשְׁלְחִיי בְּיִים בְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּייִים בְּיִים בְּיים בְּיים בְּייִים בְּיים בְּייִים בְּיים בְּיים בְּיים בְיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיִים בְּיים בְּים בְּיִים בְּיים בְּיים בְּיִים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיי		<u>ה</u> שליַח		
אָשְׁתַּלַח אַשְּׁלְחַר יְשְׁלְחַר מְשְׁלְחַר יְשְׁלְחַר הְּשְׁלַחְנָה הְשְׁלְחַר הְשְׁלַחְנָה הְשְׁלַחְר הְשְׁלַחַר בְּשְׁלְחַר בְשְׁלְחַר בְשְׁלְחַר הְשְׁלְחַר הְשְׁלְחַר הְשְׁלְחַר הְשְׁלְחַר הַשְׁלְחִר הַשְׁלְחִר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלִחְר הַשְׁלַחְרָה הַשְׁלַחְרָה הַשְׁלַחְרָה הַיִּשְׁלַחְרָה הַיִּשְׁלַחִר הַשְׁלַחְרָה הַיִּשְׁלַחִר הַשְׁלַחְרָה הַיִּשְׁלַחִר הַיִּשְׁלַחִר הַיִּשְׁלַחִר הַיִּשְׁלִחִר הַשְׁלִחִר הַיִּשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִּים הְשְׁלַחִר הַשְׁלִחְרָה הִייִים הְשְׁלַחִר הִייִּים הְיִבְּה הִייִים הְשְׁלַחִר הִייִים הְשְׁלַחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִיים הְשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִייִם הְשְׁלִחִר הִיים הִייִים הְשִׁלְיתִר הִייִים הְשְׁלִחִר הִיים הְשְׁלַחִר הִיים הְשְׁלִחִר הִיים הְשְׁלִחִים הְיִבְרִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִבְרִים הְיִים הְיִים הְיִבְּים הְיִבְרִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִבְּים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְייִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְיִים הְייִים הְיִים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְיים הְייִים הְייִים הְייִים הְייִים הְיּים הְייִים הְייִים הְייִים הְּיּים הְיּיבְּיּים הְיּיְיִים הְּיּים הְּיּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּים הְייִים הְיּיבְים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְּיּיְים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְים הְּיּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים הְיּיבְּים	הַשְׁלַח	פשליות	הָשָׁלַח	תִּשְׁמַלַח
 וְשְׁמַלְחוּ נַשְּׁלְחוּ וַשְּׁלְחוּ וְשְׁלְחוּ מְשְׁלַחִוּ וְשְׁלְחוּ מִשְּׁלַחְוּ מְשְׁלַחִוּ מְשְׁלַחִוּ מְשְׁלַחִוּ מְשְׁלַחִוּ מְשְׁלְחוּ מִשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלְחוּ מְשְׁלִחוּ נְשְׁלַח נְשְׁלֵח נְשְׁלֵח נְשְׁלֵח נְשְׁלַח נְשְׁלֵח נְשְׁלֵח נְשְׁלֵח נְשְׁלַח בְשְׁלִח בְשְׁלִח בְשְׁלִח בְשְׁלַח בְשְׁלַח בְשְׁלַח בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִי בְשְׁלִחִינִה בַשְׁלִחִינה בִשְׁלִחִינה בַשְׁלִחִינה בַשְׁלַחִינה בַשְׁלַחִינה בַשְׁלַחְינֵה בַשְׁלַחִינה בַשְׁלַחְינָה בַשְׁלַחְינָה בַּיִּים בַּשְׁלַחִינה בַּשְׁלַחְינָה בַשְׁלַחִינה בַייִים בַּשְׁלַחִינה בַשְׁלְחִינה בַשְׁלְחִינה בַשְׁלְחִינה בַשְּלַחִינה בַּשְׁלְחִינה בַשְׁלְחִינה בַּשְׁלַחִינה בַּיִּים בַּיִים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בַּיְיִיחִיי בַּיִּים בַּיְיִיחִיי בַּיְּיִים בַּיְיִים בַּיִים בַּיִּים בַּיְיִים בַּיִים בַּיְיִים בַּיִים בַּיְיִים בַּיִּים בַּיִּים בַּיּים בַּיְיִים בַּיִים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִּים בַּיִים בַּיִים בַיּים בַּיְּיִים בַּיִים בַּיְיִים בְּיִים בַּיִים בַּיִים בַּיְיִים בְּיִים בְּיִים בַּיִים בַּיְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיְיִים בְּיְיִים בְּיְיְיוּיוּים הְּשְׁלְּיחִיוּים הְּיְּיְּיְיוֹיוּי הְישְּלְחִינְיה הְישְּלְּחִיוּים הְּישְׁלְּחִיוּים הְישְּילְיוּיוּים הְישְׁלְּיחִיוּים הְּישְׁלְחִיוּים בְּיְיּיבְּיוֹים הְישְּילְחִיוּים בְּיְיבְיוֹים הְּישְׁיבְּיחוּים הְּיְיבְּיבְּיחוּים בְּיְיבְּיבְּיבְּיבְיתוּים בְּיְיבְּיבְּיבְּיבְּים בְּיְיבְיבְּיבְים בְּיְיבְּיבְּים בְּיִיבְּיבְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְיבְים בְּיבְּיבְּים בְּיּיבְים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְ	טמקחי	פשליחי	הַשלחי	הִשְׁפַלְּחָי
 הִּשְׁתַּלַחְנָה מְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנִה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְּשְׁלַחְנָה הְשְׁלַחְנָה הְשְׁלַחְנָה הְשְׁלַחְנָה הְשְׁלַחְ נְשְׁלַחְ נְשְׁלַחְ בְשְׁלְיִחְ בְשְׁלִחַ בְשְׁלַחַ בְשְׁלִחַ בְשְׁלִחַ בְשְׁלַחְ בְשְׁלַחְ בְשְׁלַחְ בְשְׁלִחְ בְשְׁלִחְוּ בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בְשְׁלִחְנִה בִשְׁלִחְנִה בִּשְׁלִחְנִה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בַּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה בִּשְׁלַחְנָה 	אַשְׁלַח	אַשליַח	מְעלַח	אָשׁתַלַּח
תּשְּׁתַּלְּחוּ תַּשְּׁלְחוּ תַּשְּׁלְחוּ תְּשְׁלְחוּ תִּשְּתַלְחִנֶּה תַּשְּׁלִחְנָה תְּשְׁלְחוּ תִשְׁתַּלֵח נַשְׁלֵח תִשְׁתַּלַח תִשְׁלַח תִשְׁלַח תִשְׁלַחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי	ישלחו	יַשִּׁלִיחוּ	רָשִׁלְחוּ	יִשְׁמַלְּחוּ
תּשְּׁמִלֹחְנָה מְשְׁלַחְנָה נְשְׁלַח תּשְׁמַלֵּח בִשְׁלִחַ תִשְׁלַחִ תִשְׁלַחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי תִשְׁלִחִי	חָשְׁלַחְנָה	פַשִּׁלַחָנָה	הַשְׁלַחִנָה	הִשְׁתַלַּחְנָה
נְשְׁתַּלֵח נַשְּׁלֵח נְשְּׁלֵח נְשְׁלֵח השְׁתַּלֵח השְׁתַּלְח השְׁתַּלְחִי השְׁתַּלְחִי השְׁתַּלְחִי השְׁתַּלְחִי השְׁתַּלְחִי השְׁתַּלְחִי	השלחו	<u>ים</u> שׁלִירווּ	מָשׁלְחוּ	תִשְׁמַלְחוּ
נְשְׁהַלֵּח נְשְׁלֵח נְשְׁלֵח הַשְּׁלֵח השְׁלֵח השְׁתַּלְחִי השְׁלִחִי השְׁתַּלְחִי השְׁתִּחִי השְׁתַּלְחִינָה	חשַלַּחנָה	פַשִּׁלַחָנָה		
הַשְּׁלִם הַשְּׁלֵם השְׁתַּלִּח השְׁתַּלְחִי הַשְּׁלִיחִי השְׁתַּלְחִי הַשְּׁלִיחִי השְׁתַּלָּח השְׁתַּלָּח	ינְשֶׁלַח	נשליח		
הַשְּׁלֵם הַשְּׁלֵם הַשְּׁתַּל הַשְּׁתַּלְחִי הַשְּׁלִיתִי הַשְּׁתַּלְחִי הַשְּׁלִיתִי הִשְּׁתַּלָּחִ הִשְּׁתַּלָּחִ		השלנה		הָשָּׁתַלֵּח
הַשְּׁבַּרוּ הַשְּׁבַּרוּ הַשְּׁבַּרוּ הַשְּׁבַּרוּ הִשְּׁבַּרוּ הִשְּׁבַּרוּ הִשְּׁבַּרוּ הַשְּׁבַּרוּ		השלם	הַשְּׁלִם	•
הַשְּׁתַּלְּחוּ הַשְּׁלִּחוּ השְׁתַּלְחנָה הַשְּׁלַחְנָה		הַשְּׁלֵח	4	הִשְׁתַלֵּח
ַ הַשְּׁלִּיחוּ השְׁחַלַּחְנָה השְׁחַלַּחְנָה		השליותי		
השָׁתַּלֶתנֶת בּשְׁלַחְנֶה			-	הַשָּׁתַלְּחוּ
מִשְּׁפַּלָּם בְּיִשְּׁלָּח בִישְׁלָּח בִישְׁלָּח		•		הִשְׁפַלַּחְנָה
	מְשֶׁלָּח	מִשְׁלִיַח	מְשְׁלֵח	משְׁפּלֵם

EJERCICIO 17.º

צְּנָה	Agradó	יָהוֹם בּיהוֹם	Huérfano
צַלְטָנָה	Viuda	ַ לֶּהֶבָּה	Llama
בָּעַר בַּעַר	Encendió	לָהַמ	Encendió
בָרַיַח	Tranca	לסץ	Opresión
ָּר בֶּר	Peregrino	סַתַר	Ocultó
הַבֵג	Mató	עַיִּבָּרו	Cansada
וֵר	Soberbio	עָרַב	Prometió
וֹנַת	Abominó 🗽	עַ ש ַק	Oprimió
בָנַק	Fortaleció	ַם פַרַש פַּרַש	Extendió
חַשַׁב	Consideró	⊔ā,	Mató
מִבִּחָה	Sacrificio	ngŵ	Olvidó
<u>יע</u> ר	Selva	:	
		1	

Lección XVIII

Verbos asimilables "Pe-nun, () y "Pe-yod, ().—Modelos de los mismos.

- N.B. 1.º לְּקְתְּה tomó, sigue las reglas de los verbos מָים, menos en la forma nifhal: v. g.: קַּבְּקָה נִקְהָן
- 2.º מָלֵ dió asimila el nun de la tercera radical con las aformativas silábicas, y su vocal característica es tsere en el imperfecto e imperativo de qal: v. g.: יְהָבוֹ נָתְהָוֹ נָרָהָהָי. infinitivo constructo הַהָּ.
- 3.º Los verbos de tercera radical ງ o ຖ asimilan dichas letras a las aformativas que comienzan con idéntica consonante: v. g.: ງລຸນ de ງລູນ habitamos; ກຼາລູ de ຖາລູ cortaste.
- 2. Algunos pocos verbos Pe-yod, que tienen por segunda radical y, asimilan el yod a la consonante siguiente, recibiendo ésta daguesch: v. g.: Jy hizo alto; Jy determinó; Jy allanó; Jy derramó; Jy formó; Jy encendió.

- 88 - Modelo de los verbos asimilables «pe-nun»

	99994	Se acercó	Ĺ	n Cavó	
	•	,	•		
Perf. Sing. 5 m.	Qa		Nifhal		Hofhal
·	ڎؚڗ؈	לפֿק	נ <u>ג</u> ש	רְגְנִישׁ	רְנַשׁ
3 f.		ı	נָנְשָׁה	הָנִישָׁה	רָנְשָׁת
2 m.	!	.	ڒڐۻؙٙػ	הנשפ	רֻנַשְׁתַּ
2 f.	i	ļ	ננשת	חנשת	רָנַשִּׁתְּ
1 c.	ılar	ılar	נ <u>נ</u> שְׁתִּי	הָנַשְׁתִי	<u>הְנַשְׁתִי</u>
· Plur. 5 c.	Regular	Regular	נגשו	הָנִישׁוּ	רְנְשׁוּ
2 m.	<u> </u>		ڒڐۿؙڟٛڝ	ರಬಿಹೆತಿಲ	טנאמם
2 f.	1	1	ינדהטו	הָנַשְּׁהֶּוֹ	ווְנַשְּׁמָן
1 c.	l	1	ננשנו	הַבִּשְׁנוּ	קנַשְנוּ
Impf. Sing. 5 m.	ָונ <i>ַש</i>	ופל	ונָגָש	יַנְישׁ	יָבַש
3 f.	מַנֵשׁ	י מפל		. תַּנְיש	קונש
2 m.	מַנַש	תפל	.	פַּנִישׁ	৸∄ভ
2 f.	הגשי	תפלי		הַנִישִׁי	חָנִשִּי
1 c.	אָנַש	אָפל	<u>.</u>	אַנִישׁ	אָנַש
Plur. 3 m.	ונשו	וִפַּלוּ	Regular	ינִושוּ	יָנְשׁוּ
′ 3 f.	חָנַשְׁנָה	תפלנה	Re	תַּגְשׁנָה	חָ <u>ג</u> שִׁנְּה
2 m.	תנשו	תפלו	]	חַנִּישׁוּ	ומנשו
2 f.	הָנַשְׁנָה	תפלנה	ļ	פַּגִשִׁנְה	חָנַשִּנָה
1 c.	ננש	נפל		בַגִּישׁ	ָּגְנֵשׁ <u>'</u>
Inf. const.	נֶשֶׁח	נפל	הַנְנֵשׁ	הַנִּישׁ	י הָנַש
» abs.	ַ נְגוש	נְפוּל	הָנָגִשׁ	הַנִש	הנש
Impvo. Sing. 2 m.	נש	נפל	הָנָגִשׁ	הגש	
2 f.	בְּשָׁר	נפלי	הַנְנְשִׁי	הַנִּישָׁי	
Plur. 2 m.	בשו	נפלו	הנְגְשׁוּ	בנישו	
2 f.	נַשְּנָה	נפלנָה	ָה <u>נְנ</u> ִשְׁנָה	הַגִשְנָה	
Pat. act.	נוֵש		ננָש	מַנִּישׁ	קנָש
» pas.	נְגוּש				

Modelo de los verbos asimilables «pe-yod»

			יַצַת Encendid		ATTEMPT OF STREET
	,	Qal	Nifhal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sing.	5 m.	ַבַּבַּ <u>ת</u>	נגֿע	המית הצית	ה <u>צ</u> ת
	3 f.	, ~~"=~~ ;	ָנִאָּטָ <i>ע</i>	ָהָצִיתָה הָצִּיתָה	שטֿג <i>ּ</i> שׂ
	2 m.	1	<u> </u>	សិគ្គប់ …÷. ÷	ਹੇ≅ਪ ±.ਵ.ਵ
	2 f.	!	ਹੋੜੋ) ÷=•	etc.	etc.
	1 c.	ar	נ <u>⊼</u> טּי	* .	
Plur.	ъс.	Regular	לגעו <i>י</i>		
	2 m.	- R	נ <u>ג</u> נים		
	2 f.	. 1	נ <u>ג</u> טֿו	4.5	
	1 c.	i	រក្សភិក្ខុ ក្រុក		
Impf. Sing.	3 m.	וֹצֵּוֹ	וֹגָאָנו	וַצִּית	וָצַת
	3 f.	שׁצַת	•	מַצִּית	<u>ಬ</u> ಾಸ್ತ್ರ
	2 m.	<u> ភ</u> ឌ្ឌ	I	etc.	etc.
	2 f.	הצתי	ĺ		
•	1 c.	บริหิ	. ⊢		
Plur.	3 m.	יוִצְיחוּ י	Regular		
=	3 f.	הַצַּתנְה	Re	•	
	2 m.	תצתו			
`	2 f.	הַצַּתִנְה			
	1 c.	<u> វេន</u> ិប			
Inf. const.		נֹגט	ניֹגֹאָת	הַצִּית	נַצַת
» abs.	٠	נָצוּת	הָנָצֵת	הַצָּת	וָאָת
Impvo. Sing.	2 m.	נצת	הָנְצֵת	הַצָּת	
	2 f.	נִצְתָי	יַבָּנְצִתִּיי.	<u>ال</u> يجرن	
Plur.	2 m.	נצתו	הָרָצְיִתוּ	הַצִּיתוּ	
	2 f.	ָנְצ [ּ] ׁתְּנֶה	<u>הֹאַלִיל</u> ָה	בּצִּתְנָת	
Part. act.		บรัว	なれず	מַצִּית	בּצָּהָ
» pas.		בָצות			

EJERCICIO 18.º

בָּקע	Abrió, rompió	נֵר	Montón
נבולה	Término	, tắt	Inclinó
باثراء	Invierno	් කුට්	Destruyó
רָצַב	Estableció, estuvo	עָרָה	Reunión, turba
<u>כוְעַל</u> ָּל	Obra	קוץ	Verano
בָ <u>נ</u> ר	Tropezó	תְּהִנְּה	Súplica

-2.° (Ps. 94, 14) : בי לאיישש יהוה עמון ונהלחו לא יעוב: (Ps. 91, 12) י 1.° -3.° (Ps. 91, 12) י 2.° -3.° (Ps. 91, 12) י 2.° -4.° (Ps. 85, 13) י 2.° -4.° (Ps. 85, 13) י 3.° -5.° (Ps. 6, 13) י 3.° -5.° (74, 17 עמר ימן המור ימן יי 3.° -6.° (Ps. 82, 1) י 3.° (Ps. 71, 2) י 3.° (72, 1 י 3.° (Ps. 78, 13) י 3.° (72, 1 י 3.° (Ps. 78, 13) י

Lección XIX

Verbos débiles «Pe-halef» ($\N$ "), «Pe-yod» ($\N$ ") y «Pe-wau» ($\N$ ").—Modelos de los mismos.

1. Los verbos Pe-halef en su mayor parte siguen las reglas de los de primera gutural (lecc. XVII, 1).

Los cinco verbos siguientes אָבָר pereció; קוֹני quiso; comió; אָבָר dijo; מָבָר coció; a) tienen quiescente el halef en el imperfecto de qal: v. g.: b) toman en la preformativa $\hat{0}$ (a + N = $\hat{0}$); c) pierden el halef en la primera persona del singular del imperfecto: v. g.: מבל; d) llevan por vocal característica pataj, y en la pausa tsere: v. g.:

- N.B. אַמַר hace en la pausa יִאֹמֵר; con el wau conversivo וְיַאמֶר; primera persona del singular אָמֵר.
- 2.º Algunos pocos verbos de esta clase se usan unas veces como verbos de primera gutural, y otras como débiles: v. g.: אַרָוֹיִנְאָרִוּיִי
- 2. Los verbos propiamente Pe-yod a) tienen quiescente el yod en î en el imperfecto de qal, y en ê en toda la forma hifhil: v. g.: יוֹטֵר; b) admiten como vocal propia del imperfecto de qal el pataj; c) tales verbos son: יְלֵר fué seco; יְלֵר fué bueno; יִלֵר se alborozó; יִלָר amamantó; יִצְר formó; יִלֵר despertó; יִלֵר fué justo.
- 3. Los verbos originariamente Pe-wau a) conservan el wau consonante en el infinitivo, imperfecto e imperativo de nifhal; convertido en vocal en el perfecto y participio de nifhal y en todo el hifhil; y en en todo el hofhal: v. g.: בוֹשֵׁב; b) cambian el wau en yod en todas las demás formas y tiempos: v. g.: בְּשֵׁב; c) el yod aparece consonante en pihel, puhal e hitpahel; y queda quiescente en jirek en el imperfecto de qal: v. g.: בְּשֵׁב durmió; d) su vocal característica es pataj.
- N. B. Algunos de estos verbos מ) pierden el pod en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo de qal: v. g.: אַנָּי, β) toman por vocal característica tsere, y con tercera gutural pataj: v. g.: אַנָּי, ץ) llevan en la preformativa del imperfecto tsere; אֹ ofrecen en el infinitivo constructo la forma segolada: v. g.: אַנֶּי, בּ) a estos verbos pertenecen: יַבָּי, dió a luz; בְּלֵי dió a luz; בּוֹלֵי descendió; בּי descendió; אַנָי descendió; אַנָּי descendió; אַנָּי descendió; אַנָּי habiló.

— 92 — Modelo de los vebos débiles «pe-halef»

S. Charles and S. Cha				
		אַכַל Com	ió	
	Qal	Nifhal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sg. 3 m.	אָכַל	נֵאֶכַל	הָאֶבִיל	ָה <u>ְאָכ</u> ַל
- 3 f.	אָכִלָּה	ָבֶּאֶכְלָה גֵאֶכְלָה	הֶאֶכִילָה	הָאָכִלָה
2 m.	מָ⊆לִּמָ	גֶּאֶבַלְתָּ	הֱאֶכַלְסָּ	ָּהָאָ <u>כ</u> ּלְתַּ
2 f.	אָּכַלְתְּ	וָגָאֶכַלְהְּ	הֱאֶבַלִּתְּ	ָהָאָ⊆ַלְת <u>ָּ</u>
1 c.	אָכַלתִי	נֶאֱכַלְתִּי	הָאֶכַלְתִּי	ָהָאָ <u>כ</u> לְתִּי
Pl. 3 c.	אַכְלוּ	נֵאֶכְלוּ	ָהֶא <u>ֶ</u> בִילוּ	הָאָכְלוּ
2 m.	אַכַלְהֶּם	נֶאֶבֵלְהֶם	הֱאֱ⊆ַלְמֶּם	ָהָאָ <u>כ</u> ַלְהֶּם
2 f.	אַכלמו	לאכּלָטּוּ	בֿגַּמוּ	בַּאָּכַלְּמֶוֹ
1 c.	אָ⊆ַלְנוּ	נֶאֶכַלְנוּ	הֶאֶכַלְנוּ	ַהְאֲכַלְנוּ
Impf. Sg. 3 m.	יאכַל	וֹאַכֵּל	<u>וְאַ</u> כִּיל	ָרָאָכַל יּ
3 f.	תאכַל .	טָּאָכֵל	ַהַ אֲכִיל	לוֹ אָכֿרָ
2 m.	תאׄבַל	נטאַכל	<u>הַאַ</u> כִּיל	ַרְ אֲבָלַ
2 f.	תאכלו	מַאָּכְלִי	<u>הלֹא</u> ּכֹּולִי	מַ אָכלי
1.c.	אכַל	אָמָכֵל	אַאַכִּול	אָאַכַל
Pl. 5 m.	יָאכִלוּ	יַאָ <i>כ</i> לוּ	<u>יאַ</u> כִּילוּ	ַרָּאָכלוּ
3 f.	תאכַלנָה	מַאָבַלְנָה	בן אַכֵּלְנָה	ַ <i>ה</i> ָאָכַלְנָה
2 m.	קאכלו	חַאַכלו	בַןאַכִּילוּ	ַ הְאַ כְלוּ
2 f.	חאׄכַלנָה	ַתְּאָכַלְנָה	<u>מְאַ</u> כִּלְנָה	ַ <i>הַ</i> אָכַלְנָה
1 c.	נאכַל	ڗٟ۠ۼڎۮ	<u>נְאַ</u> כִּיל	נָאָרַל
Inf. const.	אֱכל	נואַכל	קאַכִיל	הַ אֲכַל
» abs.	אָכול	נוֹאַכּלִ		
Impvo.Sg.2m.	थ्र⊂र्	הַאָּכֵל	ַ הְאַכֵּל	`,
2 f.	אֹכֹקינ	הַאָּכְלִי	<u>הְאַכִּילִי</u>	
Pl. 2 m.	אָכְלוּ	הַאָּכְלוּ	<u>הְאַכִּילוּ</u>	
2 f.	אָכלִנָה	הָאָכּלְנָה	ַ בַּלְּצָבּלְנָה	
Part. act.	אבל	ڎۿٚڂڔ	מְאָבִיל	בְּוֹ אֲכָל
» pas.	- אָבוּלי			

- 93 -

Modelo de los verbos débiles propiamente «Pe-yod»

4			A CONTRACT OF STREET
 		Fué bueno	
D	Qal	Hifhil	Hofhal
Perf. Sing. 3 m.	וֿמֿב	הַיִּטִיב	ַ הָיִשַב
5 f.		הַטִּיבָרה	- (
2 m.	İ	טַיִּמַרְּםָּ	i
2 f.	ļ.	ַהַמַבְּתְּ	. [ ]
1 c.	Regular	טֹלהַבְּתִּי	ular
Plur. 3 c.	Reg	הִיפִיבָוּ	Regula
2 m.	1	טֿהמֿבֿשם	1
2 f.	. 1	נומּלמוּן	
1 c.	" I	הַיפַבנוּ	1
Impf. Sing. 3 m.	בוומׄב	נומוב	וֹוֹמַב
3 f.	תימַב	הָנטִיב.	
2 m.	טֿימֿכ	הַּיִּטִיב .	
2 f.	טֿואֿבֿו	הַנִּמִי בִּי	
1 c.	אָיטַב	אִימִיב	ar
Plur. 3 m.	יוימָבוּ	ייטיכו	Regula
3 f.	חישבנה .	הַימָבְנָה	. R
2 m.	קיטבו	הַימִיבוּ	1
2 f.	תימַבנָה	הימבינה	1.
1 c.	נימַב	ניטִיב	.`
Inf. const.	יטב	הֵימִיב	
» abs.	יַמב	ָהַימָ <i>ב</i>	- ⁵ -1
Impvo. Sing. 2 m.	יַמָּרַ	הַימָב	
2 f.	ָנִ מְבִ י	נואובי	
Plur. 2 m.	וִמְבוּ	הַימִיבוּ	
2 f.	ימִבְנָת	נומולנע	Α.
Part. act.	ימֶכ	מָימִיב	
» pas.	יָטוב		

— 94 — Modelo de los verbos débiles originariamente «Pe-wau»

**CASTER LEGISTRE CARE CONTRACTOR CARE TO SUPPLY CONTRACTOR CONTRA	יַשַׁרַ <i>Ha</i>	ıbitó	יריא	Heredó	
	Qal		Nifhal	Hifhil	Hofhal [®]
Perf.Sg 3m.	ַ <u>ש</u> ב			הושיב	הושֵׁב
3 f.		. ,			1
2 m.	1	•	נושַב <u>ָּ</u> תָּ		
2 f.	1		נושַבָת	הושבת	הושבת הושבת
1 c.	ar -	•		חושבתי	
Pi. 5 c.	Regular		נוְשָׁבוּ	•	
2 m.	Ř I			הושַבָּמֶם	הושַבָּקֶם
2 f.	Ì		נושַבָּתֶן	•	חושַבשָּוֹח
1 c.	I		נוֹשַׂבְנוּ	•	רוּשַׁבְנוּ
Imp. Sg.3 m.	וִשֵּׁב	וִירַש	וַנְאֶב	יוֹשִׁיב	יושַב
5 f.	תַשָּׁב י	היבש	•	•	⊐ซาก
2 m.	ם שב	תִּירֵשׁ.	הַנְשָׁב	תושִׁיב	חושב
2 f.	הַשָּׁבִר	תִּירִשִּׁי	תְוָשְׁבִי	תושבי	חוְשָׁבִי
1 c.	אַשֶּב	אִירַש אירַש	• •	אוֹשָׁיב	• • •
P1.3 m.	וִאָיבוּ	וְיְרָשׁוּ	יוַשבו	ווֹשִׁיבוּ	ווְשָבוּ
3 f.	טַשַבנָר	הִירַשְׁנָה	תִּנְשַׁבִנְּה	תושֵבנָה	מושבנה
2 m.	השבו	תירשו	חַנְשְׁבוּ	תושיבו	חושבו
2 f.	הַשַּׁבְנָת	חַיבשְׁנָח	שָׁנְשַׁבְנָה	תושבנה	חושַבְנָה
1 c.	נשב	נירש	נוָשֵׁב	נושיב	נושַבְ
Inf. const.	שֶׁבֶת		הָלָשֵׁב	רוֹשִׁיב -	חושב
» abs.	וָשוֹב יִ	`		רושב .	
Impvo. Sg. 2m.	שַׁב		ָהָנְשֶׁב	חוֹשֶׁב	
2 f.	שָׁבִי		· ·	הושיבי	
Pl.2 m.	שָׁבוּ			הושיבו	. 0
2 f.	שֵׁבְנָת		• •	הושבנה	<u>:</u>
Part. act.	ישֶׁב		נוֹשֶׁכ	מושיב	
» pas.	יָשׁוּב		·		מושָׁב

EJERCICIO 19.º

אָבִיון	Pobre			נחל	Río
אָיתָן	Perennidad		-	עַדִי־עַד	Siempre
וַן	Cortado	Ì		עור	Volar
11	Este, que			פר	Toro
<u>זר</u> ווף	Abundante	-		פַבם	Tuvo uñas
חָפֵר	Se avergonzó	I		ַקב ו	Tuvo cuerno
יָבִשׁ	Se secó	- (		ָרֶבִיבִים רֶבִיבִים	Lluvia
בוען	Fuente	1		שר	Buey
מִצוּרָה	Fortaleza			. "	

עניר בּניתוּ וּנְבְּהָלוּ בִּנִיתוּ בִּנְיתוּ בִּנְיתוּ בִּנְיתוּ בִּנְיתוּ בִּנְיתוּ בִּנְיתוּ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתוּ בְּנִיתְיוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנְיתְּתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִבְּיתוּ בְּנִיתְיוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּנִיתְ בְּנִיתוּ בְּבְּשְׁאתִי בְּבְּנִיתוּ בְּבְּשְׁאתִי בְּבְּשְׁתְ בְּנִיתְ בְּבִּיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּבְּיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּנִיתְ בְּבְּתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְיּתְ בְּבְיּתְ בְּבְּיתְ בְּבְיּתְ בְּבְיתְ בְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְיתְ בְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְיתְ בְּבְיתְ בְּבְיתְ בְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְּבְּיתְ בְ

Lección XX

Verbos débiles «Hayin-hayin» (אָשֶׁי), «Hayin-wau» (אָשֶׁי) y «Ha-yin-yod» (אַשֶּׁי).—Modelos de los mismos.

- 1. Los verbos hayin-hayin a) conservan sus tres radicales α) en las formas pihel, puhal e hitpahel, que son sustituídas generalmente por las de Polel, Polal e Hitpolel, rara vez Pilpel e Hitpalpel: v. g.: β) en las terceras personas del perfecto de β , si el verbo es transitivo; en el infinitivo absoluto y en los participios de esta misma forma: v. g.: β , β , β , β , etc.;
- b) toman casi siempre en la primera radical la vocal propia de cada forma, cuando desaparece la tercera radical; menos en *Hifhil* que toma *tsere*, y en *Nifhal* que recibe *pataj* en el imperfecto e imperativo: v. g.: מנכו בות מבון מבון
- c) cuando sus preformativas son pretónicas llevan kamets en el imperfecto de qal; en el perfecto y participio de Nifhal; en el infinitivo, imperativo e imperfecto de Hifhil; tsere en el perfecto y participio de Hifhil; surek en toda la forma Hofhal. Las aformativas asílabas carecen de tono: v. g.: בַּבָּיבָר, בַבֶּיבָר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבָר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְּיבֶר, בַבְיבָר, בּבְיבָר, בּבְיבָר, בּבְיבָר, בּבְיבָר, בּבְיבָר, בּבְיבּר, בּבְיבָר, בּבְיר, בַבְיר, בּבְיר, בַבְיר, בּבְיר, בּבְיר, בַבְיר, בַבְיר, בַבְיר, בּבְיר, בַבְיר, בּבְיר, בַבְיר, בַבְיר, בַבְיר, בּבְיר, בַבְיר, בַבְיר
- d) admiten en la segunda radical delante de las aformativas silábicas una vocal, que en los perfectos es ז; y en los imperfectos e imperativos יָם : v. g.: קַבָּוֹרָוּ, הַבָּוֹרָוּן.
- N.B. 1.0 La primera radical de estos verbos a veces lleva daguesch: v. g.: 209.
- 3.º Cuando desaparece la tercera radical, ordinariamente toma la segunda daguesch por compensación delante de las aformativas; por esta razón algunos gramáticos cuentan a estos verbos entre los asimila-

- 2. Los verbos Hayin-wau a) suprimen el wau en las formas Hifhil, Hofhal, y en el perfecto y participio activo de Qal: v. g.: מְלֵכוֹם, בְּבְיוֹם, בְּבִיּים,
- b) lo cambian α) en la vocal $\bar{u}$ en el resto de Qal, menos delante de las aformativas silábicas, que exigen $\bar{\sigma}$; β) en la vocal $\bar{\sigma}$ en la forma Nifhal, cuando lleva acento, y en $\bar{u}$ si carece de él: v. g.: בְּקוֹם, בְּקוֹם,
- c) emplean generalmente las formas *Polel*, *Polal* e *Hit-polel*, rara vez *Pilpel*, en lugar de *Pihel*, *Puhal* e *Hitpahel*: v. g.: קונה , קונה
- d) toman la vocal ן delante de las aformativas silábicas en el perfecto de Nifhal e Hifhil; י— casi siempre en el imperfecto de Qal, y muchas veces en el de Hifhil: v. g.: הַקּינְכִינְה הַקּינְכִינְה הַקּינְכִינְה הַקּינְכִינְה הַקּינְכִינְה הַקּינְכִינְה הַ
- e) siguen, en cuanto a la vocalización de las preformativas y el acento de las aformativas, las reglas apuntadas al hablar de los verbos precedentes: v. g.:
- N. B. 1.º En las formas Nifhal, Hifhil y Hofhal la primera radical aparece a veces con daguesch: v. g.: היַפוּת; הְקַפוּת...
- 2.º Un reducido número de verbos *Hayin-wau* tratan el *wau* como consonante, y se conjugan como verbos firmes: v. g.: yy murió.
- 3. Los verbos Hayin-yod a) tienen las mismas particularidades, que los últimamente explicados; b) a veces conservan el yod quiescente en jirek en el infinitivo constructo, imperfecto e imperativo de Qal: v g: בון בון הוו Aparecen en el Hifhil las formas בון בון entendí; חובות discutiste.

			TRANSITIVO	ם: קבַב <i>Ro</i>	deó	
			Qal	*	Nifhal	Pohel
	Perf. Sing.	3 m.	קבַב	פַם	לַּמַב	סוֹבֶב
	,	3 f.	קַבַבָּה	פַּמָה	לַפַבָּה	קוֹבַבָּה
		2 m.	סַבּוֹתָ	חַמוּתָ.	נׄׄםׄבּוִמׄ	סגַּבֹבٰטֿ
		2 f.	סבות -	הַמוֹת	נ <u>ס</u> בות	סוּבַּרְתָּ
		1 c.	קַבּוֹתִי	תַמוֹתִי	נ ְםַבּוֹתִי	סובּבְתִּי
	Plur.	3 c.	קבנו	תַּמוּ	לְּםַבּוּ	קובבו
		2 m.	סבומם	שַמוֹתֶם	נָסַבּוִשָּׁם	םובּבִהֶם
		2 f.	םֿכּוִטָּוֹ	שַמוּהֶן	נְסַבּוֹטֶן	مأبحَدُثا
		1 c.	סַבּונוּ	תַמונו	נֻ םַ בונוּ	סוֹבַרְנוּ
	Impf. Sing.	3 m.	יָסב <u></u>	יִסבׁ	יִםַב	יִסוֹבֵב
		3 f.	מַסבַ	הַסבִ	טֿפֿע	המובב
		2 m.	י במב	הַסבֹ	הַפַב	קסובב
		2 f.	קָ םבִּי	תִּמבִי	מַבִּי	חסובבי
		1 c.	אָסב	¥¤¢	אָפַּכ	אַסובֵב
	Plur.	3 m.	יָסבּוּ .	וִסִבוּ	יַםַבּוּ	יִםוֹבַבוּ
		5 f.	טַפֶּינָה	הִסבְנָה	טַפַּינָה	חָסוּבִבְנָה
		2 m.	שַׁסְבֵּוּ	תִסִבוּ	אַסַבּוּ	חִסוֹ <u>ב</u> בוּ
		2 f.	טַפֶּינָה	שִׁמּבְנָת	טַפֿבּילִע	הָסוּבִבְּנְה
· .		1 c.	לָםבַ	נסב	ָנ <u>פ</u> ב	וְסוֹבֵב
	Inf. const.		סב		רַּמַב	סובב
 	» abs.		סָבוֹב		הָסוֹב	םובב .
	Impvo. Sing	. 2 m.	סב		הַפַב	סובב
		2 f.	מבָּי		נופֿבּי	קוְבַבִי
	Plur.	2 m.	סבו		הַפַבּוּ	קובבו
		2 f.	קָבֶּינָה		נוסבולע	סובבלנת
	Part. act.		מבב		ַבְּקְבָּב 	מְסוֹבֵב
	» pas.		קבוֹב			•
	•					

		INTRANSITIVO	): אָמַם <i>Fué</i>	perfecto	
	Pohal	Hifhil		Hofhal	
	סובַב	הֶמֶב, הַמַב		הוּמַב	,
	סוֹ <u>בָב</u> ָה	הַמַבָּה	•	הוּסַבָּה	
-	مرحخث	בֿטבּוִלָּ		הוסבות	
	סובבה	הַסִבּוֹת		הוּסַבות	
	סובַבְתִּי	ָ <u>ה</u> ַסְבּוֹתִי		הוּסַבּוֹתִי	
	כו <u>ְב</u> בוּ	ניסבו		חוסבו	
	סוִבֿכֹנמֿם	בַּטְבַוֹּמָם <u>הַ</u>		הוּסַבּוֹתֶם	
	סובלמו	בֿטפוּטוּ		רוּסַבּוֹמֶן	,
	סוִבַּבְנ וּ	הַסִבונוּ		הוּקַבּוֹנוּ	ĺ
	יִסוֹבַב	יָמָב	וַמָּב	יוּסֵב	יַפַּר
	הסובב	⊐ದಿಬೆ		חוּמַב	
	שַׁמוֹבַב	⊐ದಲ್		חוֹסַב	
	הָסוֹבַבִי	מָמַבִּי		חוֹםַבִּי	
	אַסוַבֿב	⊐Ö℟		אוּסַב	
	יָסוֹבַבוּ	וָמָבוּ	וַמַבּוּ	1⊒ <u>©</u> 11	
	י חָסובַבְנָת	טַפֶּינָה		חוּםבֶּינְה	
	הְסוֹבַבוּ	- ਮੁਕਲਵਾ		חוֹכַבוּ	
	הַסוּבַבְנָה	חָסָבֶּינָה		טוֹסַבֶּינָת	
	יָנְסוֹבַב	זָמ <u>ַ</u> ב	-	נוּסַב	
		רָסָב	•		
	סוֹבַב	הָמֵב			
		ַבְּמָב			
		لأثاثثا	٠,		
		, בַּמָבוּ			
		ַבַסבֶּינָה בַסבֶּינָה			
		מָמֶב		=	
	טָמוּבָב			מוּמָב	, •
		•			

		קום	Levantarse	וָת	n Morirse
		Qal	*	Nifhal	Polel
Perf. S	Sg. 3 m.	נָקם	י בַּת	נָקוֹם	קוֹמֵם .
	3 f.	קָמָה	מֶתֶה	בָּקוֹמָה	קֹנְפַמָּה
F	2 m.	युदाकृ	מַתָּה	נְקוּמוֹתָ	קומַמְתַּ
	2 f.	קמה	ದ್ದರ	נקומות	קומַמת
	1 c.	קמִתִּי	ਕੁੰਗ਼ਾ	נקומותי	קומַמִתִּי
	Pl. 3 c.	קמו	מָתוּ	בְקוֹמוּ	קו <u>כו</u> מו
	2 m.	בַּמִתֶּם	מֶתֶם	נקמותם	קומַמָּתֶם
	2 f.	<u>ק</u> מִהֶּן	מַהֶּן	נְקְלְמוֹתֶנֶת	קומַמְהֶן
	1 c.	. קמנו	בַוּתְנוּ	נְקוּמוֹנוּ	קוֹבַוּכְינוּ
Impf. S	Sg. 5 m.	יָקום	נָבוא	יקום	יָקוֹמֶם יִקוֹמֶם
	5 f.	רָזָקוּם	-	תקום	הָקוֹמֵם
	2 m.	הַקוּם		תקום	חקומם
	2 f.	הַקוּמִי		חַקוֹמִי	הקוממי
	1 c.	אָקוּם		אָקוֹם	<u>אַ</u> קוֹמָם
	Pl. 3 m.	רָקוּכווּ		יקומו. יקומוי	יקו <u>מ</u> מו
44	5 f.	הַקּוּמֶינָ ָה	הָשׁבנָה	הקומנה	תקוממנה
	2 m.	הַקומו	•	תקומו	הַקּוְמֲמוּ
	2 f.	תקומֶינָה		הִקוֹמִנְה	תקוממנה
	1 c.	נָקוּם נָקוּם		נקום נקום	נְקוֹמֵם יַ
Inf. co	onst.	קום		. הקום	קומם
» al	os.	קוֹם		הִקוֹם	
Impvo	.Sg.2m.	קום		הִקוֹם	קומם
	2 f.	קוכוי		הקומי	קו <u>ְבְו</u> ֹמִי
	Pl. 2 m.	קומו		הקומו	ק <u>וְמ</u> מוּ
	2 f.	קּנְנָה		נופולילע	קוֹמִמְנְרָּה
Part.	act.	קָם		בָּקוֹם	מְקוֹמֶם
>]	pas.	קום			

ODDLOTICA COMUNITÁRIA SANTO ANTONIO DO LIMÁS

÷ .	שוב Volver	nio Esti	mular		
Polal		Hifhil		Hofhal	
קוֹמַם		הקים	הִכִּית	הוצקם	
קוְ <u>כַ</u> ּלָה		הַקִּימָה		הוּקמָה	
לוִכֿולִים		<u>הַ</u> קִּימוֹתָ		הוקמְסָּ	
קומַנִיתְּ		<u>הַק</u> ימוֹת		חוצומת	
קוֹמַלְוּתִי		<u>ה</u> ַקִּימוֹתִי		הוצומתי	
קו <u>ְּכ</u> ִמוּ		הַקִּיכוּ		הוקמו	
לונהלישם		בַקימותֶם		הוצוליום	
קומהמו	*	<u>וֹטְ</u> וֹכִיוֹתָן		רוצוליטו	
קוְטַמְנוּ		וָבקימוֹנוּ <u>וְ</u>		הוצומנו	
יָקוֹמ <u>ֵם</u>		נָקִים	וַפִּית	יוקם	
ה קרעַם	,	הַ קִּים		תוקם	
חקומם		ס ָקִים		תוקם	
תקוממי		הַ קי נִיני		תוְקַמִי	
<u>אַ</u> קוֹמֵם		אַקים		אוקם	
יקו <u>מ</u> מו	•	רָקִימוּ		יוְקְכוּוּ	
הִקוֹמַמְנְה		הְקִיכֶינָה, הָקִמְנְה		תוֹקַמְנָה	
תְקוֹ <u>מ</u> מו		תָ ַ קִּיכוּוּ		חוקכוו	
חקוממנה		הָקִיטֶינָה, הָקִקְינָה		תוַקַקְינָת	
נקומם	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	נְקִים	٠	נוקם	
		הָקִים		הוקם	
		הָקֶם	•	*	
		טַקָּם			
		הַ קִּימִי			
2144		הַקימוּ			
		הָק ּלְּנְה		1	
		מַקִּים			
מִקוֹמֶם				מוּקָם	

— 102 — Modelo de los verbos débiles «Hayin-yod»

		The second states of the secon	
	•	בון Entender	א legrarse ניל
-		QaI	Nifhol
Perf. Sing.	3 m.	결	לָבנוּ
	3 f.	ځځ	נָבוֹנְרָה בּוֹבְרָה
	2 m.	قَرْكَ	נְבוּנוֹתָ
	2 f.	قرن	ַ בַּוּנוֹת
	1 c.	בַּנְתִּי	, נְבוּנוֹתִי
Plur.	3 c.	בָּנוּ	בַבונוּ
	2 m.	בַּנתָם	נ ְרְנוֹתֶ ם
	2 f.	בּלְמֶן	י ְ בְנוֹתֶּוֹ
	1 c.	قة	רָברנונוּ בְברנונוּ
Impf. Sing.	3 m.	יַנְנִיל - יַנָנִיל	וֹבוּן
	3 f.	מָּגִיל	הָבּוֹן
	2 m.	ַ הַגִּיל	תָּבּוֹן
	2 f.	ָ מָבּילִי	הָבוּנֶי
I .	1 c.	אָנִיל	אָבון
Plur.	3 m.	וָנֵילוּ	יבונו
	3 f.	ָּ מָגִלְנָה מָגִלְנָה	הַבנָה
	2 m.	הָנִילוּ	הָבוֹנוּ
)	2 f.	קָּנִלְנָה תַּנֵלְנָה	نعابا
	1 c.	בָּנִרל	נַבּון
Inf. const.		בין	הַבּוֹן
» abs.		בן	ווֹבוֹן
Impvo. Sing	g. 2 m.	تثرا	li Ell
	2 f.	, 1 21 2	הָבוּיבׁי
Plur.	2 m.	וברכף	רָובונו
	2 f.	בֿבָּרוֹ	ا أَمْ حَالًا
Part.		**	Just 5
)			,

EJERCICIO 20.º

רבו Desprecio בוּבְּב Rodeó אַבָּב Mañana בַּבְּר Torció אַנָת Estuvo afligido בָּלְר Floreció אָנִץ Germinar אַנִין Se compadeció בוּל Filo, roca בַּבָּר Espada בַּבְּר Cortó בַּבְּר Rodeó בַּבָּר Rodeó				
בעל Estuvo afligido עֶרֶב Tarde עֶרֶב Floreció עָרֶב Germinar אַנין Filo, roca בוּבְל Espada ביב Espada ביב Enemigo ביב Cortó ביב Clamor	ใำ⊒	Desprecio	סַבַּב	Rodeó
קלף Floreció אָיץ Germinar פָּיץ Se compadeció צור Filo, roca הָבָן Espada צבר Enemigo בְּבֶּל Cortó הַבָּן	בלֱר	Mañana	<u>ก</u> รุ่	Torció
איר Se compadeció צור Filo, roca קבן Espada צור Enemigo קבל Cortó קבל Clamor	<u>רְלַל</u>	Estuvo afligido	עֶּרֶב	Tarde
בּיִר Espada צַב Enemigo בָּיר בּיר Cortó בְּירָב Clamor	חָלַף	Floreció	ציץ	Germinar
רְבָּה Cortó בְּלֵלֵל Clamor	טַכּוּ	Se compadeció	צור	Filo, roca
רַבָּה Cortó קַלֵּל, Cortó	םֻרֶב	Espada	בַּר בַּיַ	Enemigo
Rodeó שום Poner		Cortó	רַנָּה	Clamor
	<u>נק</u> ף	Rodeó	שום	Poner

1.° בּקשׁיכָה אֶל־רְנָתִי כִּידַלְּוֹתִי: (Ps. 142, 7) בּקשׁיכָה אָל־רְנָתִי יְחֹנִי בּידַלְּוֹתִי: (Ps. 123, 3) -3.° בְּבוֹנִי כַּמִים הַנְּעִיבָּה אָל־רְנָתִי כִּידַלְּוֹתִי: (Ps. 123, 3) -4.° (Ps. 88, 18) בְּלִיתְרָב שְּׁבַעְּנוּ בּוְז: (Ps. 146, 9) -4.° (Ps. 88, 18) בּל־הַיְלָם הִּמִּים וְעַלֵּי וְחַר: (Ps. 146, 9) בּבֶּקר יָצִיץ וְחָלֵּךְ לְעָרֶב יְכוֹלֵל וְיָבְשׁי יְעוֹתְ: (Ps. 89, 6) (Ps. 90, 6) בּבֶּקר יָצִיץ וְחָלֵּךְ לְעָרֶב יְכוֹלֵל וְיָבְשׁי וְנְיִרְיּוֹ בְּיִלְּיוֹתְוֹ בָּלְ־חַיִּלְחֹ וֹבְּנְיְנְיוֹ וְנְיִבְשׁי וְלֵא שְׁכוּוֹתְוֹ בַּלְּרֹתוֹתוֹ בַּמִלְּחְבְּוֹר וְנִילְיוֹ וְלָא חֲבָלְחוֹתוֹ בַּמִלְּחָבְוֹי (Ps. 89, 43) -9.º (Ps. 89, 44) בְּלָבְּרְרוֹת יְכִינְיִנְי בְּלְּאוֹ וְלָא הַבְּלְּחוֹתוֹ בַּמִלְּחָבְוֹתוֹ בְּמְלְחָבְוֹב בְּלְשׁוֹ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ בְּלִי וְעֲרֵת עֲרִיצִים בַּלְשׁוֹ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ לְּצֵרָת עָּלִי וְעֲרֵת עֲרִיצִים בַּלְשׁוֹ נַבְּשֵׁי וְלֹא שְׁמוּךְ בְּלִי וְעָבָר וְלָא הָבְּבְּעוֹתוֹ בְּלְשׁוֹ נַבְּשִׁי וְלֹא שְׁמוּךְ בִּבְּי וְנְבְּתוֹ בְּלִי וְעָרֵת עָרִיצִים בַּלְשׁוֹ נַבְּשִׁי וְלֹא שְׁמוּךְ בְּבִּי וְנָבְיּתְ וֹבְיּעִי וְלֹא שְׁמוּךְ בְּיִר וְנָבְר בּוֹנִיתוֹ בְּלִי וְעָרֵת עְּבִירְנִי (Ps. 89, 44) בּלְבוֹת עָלִי וְבָּבְר (Ps. 86, 14) בּלְבוֹת וְלֵּא הָבְּבְּתְיוֹ וְלֵּא בְּבִּבְיּי וְלִּיִים בְּלְּיִי וְבָּבְּת וְבִיתְיוֹ בְּלִי וְנְבְּתָב (Ps. 86, 14)

Lección XXI

Verbos débiles «Lamed-halef» (パック) y «Lamed-he» (コック).—Modelos de los mismos.

- 1. Los verbos Lamed-halef a) conservan firme el halef, siempre que lleva vocal o scheva compuesto: v. g.: מָנְצָאָה; b) presentan débil el halef en los demás casos, quedando quiescente α) en la vocal precedente alargada, cuando se encuentra al final de palabra: v. g.: מָנְצָאָן; β) en kamets en el perfecto de Qal, cuando siguen las aformativas silábicas: v. g.: מְנָצָאָן; γ) en tsere en los demás perfectos: v. g.: מְנֵצְאָן; מְנֵצְאָן; סֹף en segol en todos los imperfectos e imperativos: v. g.: מְצָאַרְבָּי, מְנֵצְאָרָבָּי, מֹן מִצְאַרָּבָּי, מַנְצָאַרָּבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבָּי, מַנְצָאָרָבְיּי, מַנְצָאָרָבְיּי, מַנְצָאָרָבְיּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבְיּי, מַנְצָאָרָבְיּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְצָאָרָבָיּי, מַנְצָאָרָבָי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְיּיּ, מַנְיּיּי, מַנְאָרָבְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מִבְּיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מַנְיּיּי, מַנְיּי, מַנְיּי, מִיּי, מַנְיּי, מְיִיּי, מְיּי, מְיִיּי, מְיּיּי, מְיּיִי, מְיּיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיּייִי, מְיִיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּי, מְיִיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּיּי, מְיִיּיִיּי, מְיִיּיּי, מְיִייּי, מְיִיּיִייּי, מְ
- N. B. Los verbos intransitivos Lamed-halef retienen el tsere en todo el perfecto de Qal: v. g.: אָלָאָה, מָלָאָה...
- 2. Los verbos Lamed-he a) proceden de verbos que primitivamente tenían *yod* o *wau* en la tercera radical; b) conservan el 7, cuando no admiten aformativas; en este caso la vocalización ordinaria suele ser la siguiente:
  - en todos los perfectos
  - en todos los imperfectos y participios
  - en todos los imperativos
- en todos los infinitivos constructos
- en los infinitivos absolutos de Qal, Nifhal y Pihel
- en los infinitivos absolutos de *Hifhil*, y *Hofhal* y a veces en los de *Nifhal* y *Pihel*;

- c) pierden el 7 con las aformativas asilabas: v. g.: 5;
- d) recobran el yod primitivo delante de las aformativas lábicas, siendo su vocalización como sigue:
- delante de la aformativa শু
- ¹— delante de ┌ en los perfectos pasivos
- 🗝 delante de 🎵 en los demás perfectos
- a veces en el perfecto de *Hifhil*, y muchas veces en el de *Nifhal*;
- e) ofrecen en el yusivo una forma especial, esto es, suprimen el ק con su vocal correspondiente, tomando por vocal auxiliar el segol, o el pataj, si se trata de gutural: v. g.: יוֹבֵע; puede llevar la preformativa tsere: אָיֹבֶעׁל vea (lecc. XIV, 5). Esto mismo se observa con el wau conversivo del imperfecto.
- f) pierden completamente el ק con su vocal al recibir los sufijos: v. g.: אולני me reveló.
- N. B. 1.º Algunos pocos verbos tratan el מוס como firme, llevando el mappiq: v. g.: מוֹם fué alto.
  - 2.º El yod reaparece en la pausa (lecc. IX, 2, m. γ).
- 3.º La tercera persona singular femenina termina en חָה en todas las formas; pero delante de los sufijos aparece la terminación תַבִּי v. g.: me reveló ella.
- 4.º שְׁרְה extendió, y שְׁרְה se inclinó tienen las formas Pilpel e Hitpalel: v. g.: אָשְׁחַבוּרָה.
- 5.º A veces los verbos אָ"ה ע ל"ה se confunden: v. g.: אָבָּדְ עַ לְּ״הָ se confunden: v. g.: רָבָּה עָ
- 6.º הְיָהְ vivió, y הְיָהְ fué hacen en el yusivo יְהָר; יְהָר; y en la Pausa הָרָה (lecc. IX, 2, ח. ס).

Modelo de los verbos

	ನೆನೆನ	Encontró		
	Qal		Nifhal	Pihel
Perf. Sg. 5 m.	が充め	בְּוַלֵּא	käbj	は荒ね
3 f.	מָצְאָה	ּ בָּוּלְאָת	נִמְצְאָה	מֹגַאָת
2 m.	לאּגֹאט		נֹמִצְאַתְ	טֿאָאטֿ
2 f.	לַגְאָת	מָלֵאת	etc.	מַצָּאַת
1 c.	ָמֹגֹאטֹי	מָלָאתִי		ָ כוֹצֵאתִי
Pl. 3 c.	לוגאו	בָוּלִאוּ		לוֹגאנ
2 m.	מָצְאתֶם	מְלֵאתֶם		מֹצֵאתֶם
2 f.	ไปใหล้เว่	מלאתו		מֹצֵאטֶן
1 c.	מָצְאנוּ	ָבָולֵאנ ו		טַבָּאנוּ
Impf. Sg. 3 m.	נֹטָגָא		וֹמָצא	, מֿגּא
3 f.	עֹמִצְא		טַפָּצֵא	טַמַצֵּא
2 m.	מִמִּצְא		etc.	ַ אַצַבַּא
2 f.	הַמִצְאָי			תמצאו
1 c.	ŔĊŔĸ			ממצא
Pl. 3 m.	יכוצאו	•		וִמַצאוּ
3 f.	חָכִיצֶאנָה			תמַצֵּאנָה
2 m.	הכוצאו			הַמַצאו
2 f.	תָּמָצֶאנָה ָ			תמֵצֶאנֶה
1 c.	ರ್ಣಿಸ		ė	נָׁמַצֵּא
Inf. const.	לגא		טָמָצֵא	מַצֵּא
» abs.	בָיצוא		למׄגאַ	מצא
Impvo.Sg.2m.	לגֹא		נַמְצֵא	מַצֵּא
2 f.	כוגאו		וַלמֹּגאָי	מַצְּאָי
Pl. 2 m.	מצאו		נומוֹגאוּ	הגאו
2 f.	בוֹצֶאנָה		טָמָצֶאנָה	מַצֶּאנָה
Part. act.	מצַא		زئيثه	מַמֵּצֵא
» pas.	מָצוּא			
				• •

		בְּלֵא Llenó	•	
1	Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
	ĸżĎ	הִמְצִיא	עמֿמֿאָ	ניניסֿגא
*	ַ מָצְאָה	הָכְיִצִיאָה	ָהְמָּצְאָה ,	הָתְמַיִּצְאָה
	מׄגֹאׁעֹר	ָהְאָצֵאֹרָ	טָלאָצעָ	טַאאָטַחָ
	etc.	הָמְצֵאְת	etc.	רָתְמַצִּאת
		הִנְיצֵאתִי		הָתְמַצֵּאתִי
		הָמִצִיאוּ		יַהְמַצְאוּ
		טמֿאאטט	•	ָםהָאצֵטַחָה
		ָהְמְצֵאהֶן		טָׁטְבַּצִאמֶּל
		הָמְצֵאֵנוּ		ָהָתְּמַצָּ אנו
	וֹלֵיצִא	הלולוא	زظغ	וֹטִמַצִּא
	מִמְצֵּא	פַּמִנְצִיא	wā:	אאָטַחָר
	etc.	פַמִצִיא	etc.	אָצָטַחָּהָ
		טֿמֹגיאָר		הָתְטַצְאִי
		אַמִּצִיא		אָתמַצִּא
		יַמציאו	•	טמאאו
		שֿלאלע	7	ַהָּאגָה װ ָ
		מַצִיאוּ		יַליסֿגאנ
-	*	פֿמָצֶאנָה	.*	זעספֿאָאנָה
		נמציא		אָאָסֶרָּאָ
		הַמִּצִיא		ָּתַבַּצֵא.
2		הַמִּצָא	· ·	·
	-	במגא		התמגא
	•	הַכִּוצִיאִי		יַּתְכַצִּאָר
		הַמְצִיאוּ		וממצאו
		בֿמְצִּגְרָה		ָּהְבָּאגֶה <u>,</u>
-32		ַמַמְצִיּא	מֹמִצְא	16
	מְׁמָצֵא	,		אגטטטג

Modelo de los verbos

			١٦٠
	Qal	Nifhal	Pihel
Perf. Sing. 3 m.	ּבָּלָה	נילָה	נְלָּה י
3 f.	נַלְמָה .	ָ נְגְּלְּמָה	נִלְּמָה
2 m.	נָּלִיתָ	נִגְלֵיהָ, –ִּיהָ	נְלִּיתַ
2 f.	ַנְלִית נְלִית	etc.	בְּלִית
1 c.	בָּלִיתִי בַּלִיתִי		נְּלִיתִי, דֵיתִי
Plur. 3 c.	בְּלוּ		נְלוּ
2 m.	גְּלִיתֶם		גִּלִיתֶם
2 f.	נְּלִיתֵוּ		נְלִיתֶו
1 c.	בְּלִינוּ		בְּלִינוּ
Impf. Sing. 3 m.	וִגְלֶה	ָּינְּלֶה: יִנְּלֶה	יָבּלֶה
3 f.	תִּגְלֶה	תּבָּלֶה	מנלה
2 m.	הגלה	etc.	<u>מִנלֶ</u> ה
2 f.	תגלו		תָּבַלֵּי
1 c.	פּגלֶה	•	<u>אַנלָ</u> ה
Plur. 3 m.	וֹנְלוּ		ובלו
3 f.	תִּגְלֶינְה		הְ <u>נ</u> לֶינָה
2 m.	תִּגְלוּ		חָגַלוּ
2 f.	הִגְלֶינָה	r	ָתָ <u>ג</u> ֻלֶּינָה
1 c.	נְנְלֶּה		נ <u>נל</u> ה
Inf. const.	וְלוֹת	הָנְלוֹת	נלות
» abs.	נְלה	נְגְלה	<u>נ</u> לה נַלָּה
Impvo. Sing. 2 m.	ַ גָּלֵה	הגָלה	בַּלֵּח בַּל
2 f.	בְּלָרּ	הַבְּלִי	<u>ג</u> לי
Plur. 2 m.	בָּלוּ	הָבָּלוּ	ነ <u>ት』</u>
2 f.	וּלֶינְת	ָהַנְּלֶינְה	<u>נלַ</u> ינָה
Part. act.	גלָה	נגלָה	מ <u>ָנלָ</u> ה
» pas.	<u>בְ</u> לֹּוּי	• ;	• •
*	•		

débiles «Lamed-he» Reveló

Puhal	Hifhil	Hofhal	Hitpahel
E unai	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		
1124	הַנְלָה	הָנְלָה הולהה	הָתְנַלָּה התְנַלָּה
ַרְּלְבָּה מוריי	טיללטע	הָנְלְתָה	ָהָרָלְתָה הָתְנַלְּתָה
נ ֿלָים	בּוֹּלְיםׁי בׁתֹם	בוּלְלִים	ָ הַתְּבַּלְים
etc.	הָגְלֵית, דִּית	etc.	הַהְנַלִּית
	ַהְגְלֵיתִי, דִיתִּי	•	הָתְ <u>נ</u> ּלִּיתִי
	הַנְלוּ		ָּהַלַּנַּנָּ
	הְּגְלֵיתֶם, –ִיתָם	,	הִתְנַלִּיתֶם
	הנְלֵיתָן	-	ָהִרְ <u>וּלִּיתֶן</u>
	הָגְלִינוּ		הָת <u>ְּג</u> ּלִינוּ
וָגֶלֶּה	יוְלֶה	וֹנְלָּח	יִתְנַלָּה
הָּגָלֶּה הַּגָלֶּה	ַ פַּגְּלֶה	מָגְלָה	ָתִּקְנֵּלָה תּחָנ <u>ּל</u> ָּה
etc.	פּגְלָה	etc.	<u> </u>
	מַנְלֹי		ָּמִרְאַנּלִי
	אַגְלֶה 🧷		אָתְנַלָּה
٠	יַנְלוּ		יִתְ <u>ב</u> ּלוּ
•	פַגְלֶינָה		ָתִּרְ <u>נַבֶּ</u> לִינְר
	פגלו		מִתְבַּלוּ
	פּגלֶינָה		ּ תִּתְבַּלֶינָה
**	נַגְּלֶּה		ָנְחָ <u>נ</u> ּלֶּה
	הַנְלוֹת		הָתְ <u>נ</u> ּלוֹת
	- בּוֹגְלֵה	הָגְלֵה	
	סגְלה		הְהָּצֵּלֵה
	בּגלי .	<u> </u>	רות <u>ו</u> לי
	הַבְּלוּ	•	טִילְבּקוּ
	הַּגְלֵינָה		הִ <u>תְּבלֵּינ</u> ָה
,	מַנְלֶּה.		מְת <u>ְנ</u> ּלֶּה
בְּיֻגְּלֶּה		 סֿנְּצָּע	

EJERCICIO 21.º

אַזוכ	Hisopo	בַּתַר י	Coronó, rodeó
בְּמַל	Retribuyó	לָבוּ י	Fué blanco
וְּכָני דְּכִי	Sonido	מוג	Deshacerse
הֵיכָל	Templo	מומ	Conmoverse
ָּהְמָה	Se estremeció	מַסְנֵּר	Cárcel
ţçπ	Purgó	קָּדֶם	Antiguo
κħΔ	Pecó. <i>pih</i> . Εκρίό	רַצָּה ַ	Vió
מָהֵר	Fué limpio	שָׁחָה	Adoró
וָדָה	Alabó	שִּׁיחַ	Meditar
בָּבַם	Lavó		

עלבור (Ps. 61, 5) : אָבְּרָת וְרָאֵי וְרָאִי וְרָאֵי וְרָאִי וְרָאִי וְרָאֵי וְרָאִי וְרָאִי וְרָאִי וְרָוֹת בְּעִינְיךְ צְּשִׁירִי אָרִי וּמְשָׁלֶּר אַלְּרָוֹת לָתָן בְּעִינְרִי נְמִים מְּנֶר רְשָׁבְּר רְשִׁבְּר בְּעִינְיךְ עִּמְיִךְ הַּרְוֹת וְרָיִרְ עִּמְיִךְ וְרָאִי וְרָתְי וְרָתְי וְרָתְי וְרָתְי וְרָתְי וְרָתְי וְרָתְי וְלְּרָאְתִי וְנְיִלְבְיִי עִבְּרְתְּר בְּנְיְרָהְ וְלְּרְיִתְי וְנְיִיךְ בְּיִרְתְּר בְּנְרָתְר בְּיִרְתְּר בְּיְרְתְּר בְּיְרְתְּר בְּיִרְתְּר בְּיִרְיְרְ מִבְּרְתָּר וְלְּבְרְיִם כִּי תְּנְעְרְ בְּרְיִבְרְי עְמִרְ וְלְּבְרְיוֹת וְנְיִיךְ בְּיִרְתְּר בְּיִרְתְּר בְּיִרְתְּר בְּיִרְתְּר בְּיִרְתְּר בְּיִבְרְתְּר בְּיְרְתְּר וְלְבְרְיִם בִּי תְּנְתְר בְּיִרְתְּר בְּיִבְרְתְּר בְּיְרְתְּר וְלְבְרְיִם בִּי תְּנְבְרְתְּר בְּיִבְרְתְּר בְּיִבְרְתְּר בְּיִבְיְרְתְּר בְּיִבְיְרְתְּר בְּיִבְיְרְתְּר בְּיִבְיְתְר בְּיִבְיְרְתְּר בְּיִבְיְרְתְּר בְּיִבְיְרְתְּר וְבְיִבְיְ עְבְרְתְר וְבְיִבְיְ עְבִירְי וְבְיִי וְבְּיִי בְּבְיִי וְבְּרְתְּיוֹ עְמִיךְ וְבְיִי בְּבְיוֹי עְמִיךְ וְבְיִי בְּבְיִי וְבְּבְיִי בְּיִבְיי וְבְּבְיִי בְּבְּיִי וְבְּבְיִי וְבְּבְיִי וְבְּבְיִי בְּבְיִי וְבְּבְיִי וְבְבְיִי וְבְבְיִי בְּיִבְיי וְבְּבְיִי וְבְּיִי וְבְּיִי בְּיִבְיוֹי עְמִוּךְ וְבְּיִי בְּיִבְיִי וְבְּיִי בְּבְיִי בְּיִייִי וְבְּיִי בְּבְיִי בְּיִייְ בְּיִייִי בְּיִייְיִי בְּיִייִי וְבְּיִייִי בְּיִייִי בְּיִייְ בְּבְיִי בְּבְיוֹי וְבְּבְיִי בְּבְּיִים בְּיִבְּיִי וְבְיּבְיִי בְּבְיִיי וְבְיִייְ בְּבְייִי בְּבְיוֹי וְבְיִבְיי וְבְיּבְייִי בְּבְייִי בְּיִייִי וְבְייִי בְּיִבְיי וְבְּבְיוֹי וְבְיִבְייִי בְּיִבְיי וְבְיוּבְיי בְּיִייְיי בְּבְייוֹי בְּבְייוֹי בְּבְיוּבְיי בְּיוֹבְייִי בְּיִיים בְּיִיים בְּיִיים בְּיִייִים בְּיִבְיי וְבְּבְּיוּתְי בְּבְייִים בְּבְיוּבְייוּ בְּבְיוּבְיי בְּבְּיוּבְיי בְּבְייִבְיי בְּבְיוּבְייוּ בְּבְיוּבְייי וְבְּיוֹבְייִים בְּבְייוְיוּתְ בְ

Lección XXII

Verbos doblemente no firmes.—Verbos de diversa formación e idéntica significación.—Verbos defectivos.

- 1. Acerca de los verbos doblemente no firmes nada concreto podemos determinar. En cada caso particular la práctica enseñará a qué modelo se ajusta cada uno de ellos: v. g.: יוֹבְן voló: imperfecto de Qal יוֹבְן según los verbos Pe-nun; perfecto de Hifhil הבוֹן, según los verbos Hayinhayin.
- 2. Existen en la lengua hebrea algunos verbos que perteneciendo a distinto grupo en su formación, no por eso cambian de significado: v. g.: מְבָרָה , נְבֶרָה se empobreció: בְּבָה , נְבֶרְה , נְבְרְה , נְבֶרְה , נְבֶרְה , נְבֶרְה , נְבְרָה , נְבְרְה , נְבְרָה , נְבְרָה , נְבְרָה , נְבְרְה , נְב
- 3. Unos verbos son defectivos por suplir sus tiempos con los de verbos de raíz parecida: v. g.:

שב Se avergonzó Hifhil יָבַשׁ de יָבַשׁ.

מוכ Fué bueno Qal perf. מוב; imperf. ביישֵין; Hifhil מישָר de שַיָּי.

יַנֶר Temió imperf. יַנֶר de נָּוֹר de

יַקץ Se despertó imperf. ייַקץ; Hifhil קוץ de קוץ.

נפץ Destruyo Pihel נפץ otras formas de פוץ.

נצַב Estuvo Nifhal נצַב Hitpahel נָצַב de יִצַב

אַבְּה Bebió Qal הַשְּׁלָּה Hifhil אַבְּה de שְׁבָּה de שְׁבָּה.

Otros verbos son defectivos por emplearse sólamente en algunas formas: v. g.:

לייט Sc deslizó tiene el perf. de Qal, y el imperf. de Nifhal.

נגש Se acercó suple el perf. de Qal con el de Nifhal.

בְּחָה Condujo se emplea en el perf. e imperf. de Qal: imperf. e

impervo. de *Hifhil*,

נקר Derramó tiene el imperf. de Qal, y el perf. de Nifhal.

EJERCICIO 22.º

בַּרוּת	Comida	עור	Despabilarse
בָּרָק	Rayo	עָבץ	Atemorizó
גור	Temer	פוץ	Dispersar
77	Oprimido	ਬ੍ਰੇਧੁਲ	Sed
רָמַם	Pereció, enmudeció	קוץ	Despertarse
חמֶץ	Vinagre	ראש	Cabeza, veneno
ּ הֶרפֶּה	Oprobio	רִיב	Litigio
בְּבַר	Glorificó	ದಿರಿಸ್ಟೆ	Juzgó

(Ps. 85, 3) (Ps. 78,66): בירהנה אוֹנְכֶּיף נְהָשׁוֹלְ וּכְּושַׂנְאָרְ נְשְׁאוֹ רְאְשׁ: (Ps. 78,66): 1.° – 3.° (Ps. 78,66): 2.° – 2.° (Ps. 78,66): 2.° – 2.° (Ps. 78,66): 2.° – 2.° (Ps. 78,66): 2.° – 4.° (86, 12) – 4.° (86, 12) – 4.° (86, 12) – 4.° (86, 12) – 5.° (125, 4) – 5.° (125, 4) – 5.° (125, 4) – 5.° (125, 4) – 5.° (Ps. 35, 25) – 5.° (Ps. 35, 25) – 6.° (Ps. 35, 8) – 6.° (Ps. 35, 8) – 6.° (Ps. 36, 8) – 6.° (Ps. 36, 8) – 6.° (Ps. 36, 8) – 6.° (Ps. 10, 18) – 10.° (Ps. 10, 18) – 9.° (Ps. 10, 18) – 10.° (Ps. 10, 18) – 9.° (Ps. 10, 18) – 10.° (Ps. 10, 18) – 10

DE LA PREPOSICION

Lección XXIII

Origen de las preposiciones.—Sus clases.—Preposiciones con sufijos.

1. Las preposiciones hebreas en su origen son nombres; a) bien en el estado constructo: v. g.: 'yy junto a;

מור al rededor de; וולח fuera de; בְּעָר por; לפור delante: b) bien con dependencia de otra preposición: v. g.: לפְּנֵר a fin de; לפְּנֵר a fin de; לְבֵעָן a fin de; בְּלֵלֵלְת con ocasión de; לְעָלֵוּת cerca de: c) o empleados adverbialmente: v. g.: בְּאָרִן, בַּלְחִי, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בְּלִר, בִּלְר.

2. Las preposiciones se clasifican en inseparables y separables. Las inseparables son: 2, 5 y; las demás son separables.

Las preposiciones inseparables ב en, y para, así como la partícula de comparación ב como: a) puntúan con el seheva: v. g.: אָבָר en medio de: b) delante de otro scheva, si es simple, llevan jirek; y si es compuesto, la vocal breve correspondiente a dicho scheva compuesto: v. g.: באַבְּרְבְּרָבְּרִי בְּיִרְבְּרִי בְּרִבְּרִי בּיִּבְּרִי בְּרִבְּרִים בּיבְּרִי בְּרִבְּרִים בּיבְּרִי בְּרִבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְיבְיבְיבְיי בְּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְּרִים בּיבְרִים בּיבְּרִים בּיבְיבְים בּיבְּרִים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְיּים בּיבּים בּיבְּים בּיבְיבְים בּיבְּים בּיבְים בּיבְּיבְים בּיבְּיִים בּיבְיּים בּיבְיבְים בּיבְיּים בּיבְיּים בּיבְיבְים בּיבְיּים בּיבְיּים בּיבְיּים בּיבְיּים בּיבְים בּיבְיבְיּים בּיבְיּים בּיבְיבְיּים בּיבְיּים בּיבְיּים בּיבְים בּיבְיבְים בּיבְים בּיבְיבְיבְים בּיבְיבְיבְים בּיבְיבְים בּיבְיבְים בּיבְים בּיבְים בְּיבְיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְיבְּים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְיבְים בּיבּים בּיבְיבְיבְים בּיבְים בּיבְיבּים בּיבְיבְיבְים בּיבְיבְים בּיבְיבְים בּיבְיבְים בּיבְים בּיבְיבְים ב

El nun de la preposición כון, unido a un nombre, se asimila a la primera consonante mediante el daguesch: v. g.: מַבְּירָה de casa; delante de las guturales y א aparece בי v. g.: מַבְּירָה del hombre; delante de א hace אבי v. g.: עור מבי de las manos de.

3. Las preposiciones reciben los sufijos normalmente a modo de nombres; rara vez a modo de verbos. Algunas presentan con los sufijos la forma de plural,

Preposiciones

	∋ en	⊃ como	<i>para</i>
Sing. 1 c.	<u>ٿ</u> ر	בַמוני	1 5
2 m.	· 키쿠 기큐	בָּמוּדְ בָּמוּדְ	ָּלֶדְּר לְּדִּ בֶּלֶדְר לְּדִּ
2 f.	<u>네</u> 플 	»	 چاپ
3 m.	בו	בַּמוֹהוּ	לו
3 f.	Ģ	ָבָמוּהָ בְּמוּהָ	לָה
Plur. 1 c.	בָֿנוּ	במונו	לַנוּ
2 m.	בָּכֶם	בֿבֿם בַמובֿם בַּבֿם בַּמוּבֿם	לָכֶם
2 f.	»	»	לַכֶּן
3 m.	בָּם בְּהָם	בָהֶם בִּמוֹהֶם	לָמוֹ לְהֶם
3 f.	ַבָּן בְּהָוּ	בְּהֶנְת	לֶהֶנָה לְהֶן

Preposiciones con forma

	•	אַ <u>ה</u> despue	entro בֵּין entro
Sing.	1 c.	אָחַכי	בולו
	2 m.	אַםבֶּיּר	בּונְךּ
	2 f.	אַםכיד	»
	3 m.	אַחַבִיוֹ	בֵּינוּ
	3 f.	אָםֶנִיםָ	»
Plur.	1 c.	מַחַבִּינוּ	פֿונינו פֿונוטני
	2 m.	מַחַבִּיכֶם	בּינִיכֶם
	2 f.	»	»
	5 m.	מַבוּיהָם	»
	3 f.	צְּתַבֵּיהָוּ	»

con sufijos

י בון	de	אָת אָת	a	ng con	טָע con
מֶבֶוּגִּי		אתי		אַתַּיר	אָכִּוּ
ظفك		AÚL.	אַלְאַר	मण्	لإقلا لأقلد
כּוכוּד		٧٩٦	.,	AÔk	עָבָּוּך עַבָּוּך
כּוכּונוּ		ゴロダ		ងុយស្	עמו
מָמֶנְה		мĢг		אָמָה	γçın
כּוֹמֶנּוּ		אַטְנוּ		אָתַינוּ	עבָנוּ
מפפ		אָּתְנֶכֶם		אָתְּכֶּם	עִנְיכֶם
ظۋا		· »		»	»
מָהֶם	מָהַמָּה	אֶתְתֶּם	מטֿם .	אָתָּם	עָבֶּם עִבְּקה
מָהֵנְּה		אָרִיתֶן	וֹטָא	» .	»

plural y sufijos

	កក្កភ្ debajo d	e jų a	אַר hasta	y sobre
	<u>פֿהָפ</u> י	אַלי	עָדַי	עַלַי
	פֿֿעָפּיף	אַלָּיךּ	עְבֶרךּ	עְלֶיךּ
	»	אַליִר	»	עַלוּדְ
	יַסְתָפַיו	אָלָיו	עָדָיו	עַבְּיוּ
,	טָיסֶּרְ <u>הַ</u>	מָלֶיהָ	עָדִיהָ	ָעָלֶיהָ [`]
	פַּחָהָינוּ	אַלֵינוּ	»	ֿעַלֵינוּ
	מַחְמֵּיכֶּם	<u>אַל</u> ִיכֶם	אָדֵיכֶּם	אַלִיכֶּם
	, »	»	»	»
وثئت	פַּחָמִיהֶם	<u>אַליהֶם</u>	עְדֵיהָם	<u>צל</u> יהֶם
	פֿרָסִיהָן	מליהו	»	<u>ְעַלֵ</u> יהֶן

EJERCICIO 23.º

דָבַר	hif. Sometió	. چا ـ	Maná
בַּנָן	Comida	מִשׁנְּב	Refugio
הור	Gloria	נקטָה	Venganza
הָבָר	Honra	רָצָּה	Se deleitó
ישונה	Salud, salvación	ۺؚۼڒ	Pidió
כֶּסֶל	Confianza	ֿשָנָה	Prestó

ביים ביים ביים בל אַשָּר בּטָח בְּכוּרוֹ בִּישְׁרְבִּי (Ps. 121, 1) אָשָּׁא עֵינֵי אָל־הָהָרֶים מֵאַין יָבוֹא עָזְרְי: (Ps. 135, 17) אָנְיִם לְּאַבִּיהָם וְלֹא יַאֲזֹיְנוֹ אַף אִין־יָש־רנַח בְּפִיהָם: (Ps. 135, 18) אָנְנִים לְהָם וְלֹא יַאֲזֹיְנוֹ אַף אִין־יָשׁ־רנַח בְּפִיהָם: (Ps. 122, 8) בּכוּה בְּמָח בְּקֹבּי שָׁבְּרָה־נָא שָׁלוֹם בְּּך: (Ps. 122, 8) בּיִבְּיה בְּבִית שָׁבִּיְים תְּיִי (Ps. 122, 8) בּירִּים הַבְּילִים תְּיִי (Ps. 27, 4) בְּירִל בְּכוֹרוֹ בִּישְׁוְעָתֻרְּ וְבִיּרְבִּים בְּעָוֹ הַנְּיְרָב בְּמִים הַחְּבְיים בְּיְרָב בְּמִים הַחְבִּי (Ps. 18,48) בּיים בְּרָר בְּיִבְים בְּיִלְיוֹ בִּיְלְיוֹב (Ps. 21, 6) בּירִים הַחְבָּר בְּשִׁבְּרָר הְשָׁבְּרָר בְּעִבְּים בְּיִלְיוֹ בִּישְׁוְעָתָרְ (Ps. 21, 6) בְּיִבְּר בִּישְׁוּעְתָּרְ בְּעִרְר הְשָׁבְיר בְּעִים הַחְבְּיִים נְבְין לְמוֹי (Ps. 7,8,24) בְּיִבְים בְּעָלוֹ בְּלְנוֹ אֵלְהִי בִּעְלְב: (Ps. 21, 6) בּיִבְים בְּעָלוֹ בְּלְנוֹ אֵלְהִי בְּעָבְר לְנוֹ אֵלְהִי בְּעָבְר וֹבְיִים בְּיִם בְּיִם בְּעִר בְּעִיבְר בְּעִבְים בְּעָלוֹ בְּיִים בְּעִר בְּעִים בְּבִיים בְּעִרְים בְּבִילְם בְּבִיים בְּעִלְ בְּבִיר בְּעִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיִבְים בְּבָּיה בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּיה בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בִּבְיים בִּיִּם בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּיִבּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּיה בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בִּבְיים בִּבְיים בִּבְיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִים בְּבִּים בְּיִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּיִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיִבּיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיים בְּיוֹב בְּיִים בְּבְייִים בְּבִייִים בְּבִיים בְּבְייִים ב

DEL ADVERBIO, CONJUNCION E INTERJECCION Lección XXIV

Adverbios. — Conjunciones. — Clasificación de las conjunciones Interjecciones.

1. Los adverbios pueden ser primitivos: v. g.: אֹלֶ חס, o derivados. Los derivados son a) bien nombres α) solos: v. g.: אָנָם mañana; β) con la terminación בּיִנָם v. g.: מוֹנָם

de balde; ץ) acompañados de alguna preposición: v. g.: קלבו solo; b) bien verbos en la forma de infinitivo: v. g.: קבו bien;c) bien adjetivos con la terminación femenina: v. g.: חבר mucho; מנית admirablemente; d) a veces pronombres o numerales: v. g.: הַרָּ, הַהָּ aquí; שׁנִית segunda vez.

El adverbio interrogativo es בו Delante de scheva, o consonante gutural toma pataj: v. g.: מברבה acaso bendición?, y si la gutural lleva kamets, prefiere segol: v. g.: ממגס ממגס ממגס ממגס מו

Algunos adverbios admiten sufijos: v. g.:

		55	הנה חסת	he aqui	es ועוך	todavía 🦙 dóna
Sing.	1 c.	אָרנכֶּיִ	הִנְנָי	»	עוֹרֶנִי	»
	2 m.	אֵינְךְּ	نزاد	رنساد	עורה	ٷڕٛڎؚؚڗ
	2 f.			»	עוֹרָהְ	»
	3 m.	אַרכָּנוּ	הנו	יָשָׁנוּ	עוֹרֶנּוּ	17 <u>8</u>
	3 f.	אִינֶנְה	»	»	עוֹדֶנְה	»
Plur.	1 c.	אַיכָנוּ	הָנְנוּ	· »	עודונו	» »
	2 m.	אַינְכֶם	הנכם	ָנְשָׁכֶּם ַ	, . »	. »
	2 f.	»	»	» '	>>	»
	5 m.	אָינָם	הָנָּם	»	עוֹרָם	אַנָם
	3 f.	»	»	, »	»	»

2. Las conjunciones pueden ser simples: v. g.: ישׁ que, porque; אָרָ קְּיִבְּי que no, y compuestas: v. g.: ישׁרָ אָרָר מְיַבְּי porque; אָרָר אָרָאָר después que, etc.

La conjunción copulativa מ) se convierte en א siempre delante de מ, מ, ש, ש; a veces delante de las demás consonantes, a saber, cuando llevan scheva simple: v. g.: א ולכל y para todo; b) delante de א hace א נייני על א מייני על א מייני א

c) delante de un scheva compuesto toma la vocal breve correspondiente a dicho scheva: v. g.: וְעַבְּרִים y siervos; d) cuando une dos palabras, de las cuales la segunda es tónica en la primera radical, prefiere kamets: v. g.: מוֹם וְלֵיִילִּין día y noche.

- Las conjunciones se clasifican en a) admirativas:
   v. g.: קון, אוך, cómo! cuán!
- b) imprecativas: v. g.: יוֹם por vida de; אָם־לאָ a la verdad que; פּלִילָה lejos de;
- c) interrogativas: v. g.: por ventura? A dónde?
- d) desiderativas: v. g.: אָם por favor; מוֹ quién; מוֹ ojalá;
- e) negativas: v. g.: אָל־, חס; הס; חס sea que; מָרֶם no sea que; מָרֶם אָלָּר, בָּלְיחָי אָפֶּר , בַּלְיחָי אָ
  - f) restrictivas: v. g.: אָר, solamente;
  - g) exagerativas: v. g.: [], [] tanto que;
- h) causales: v. g.: יַעַן אָשֶׁר, יַעַן אָשֶׁר פָל־אָרות אָשֶׁר על־כְּבר אַשֶּׁר על־כָּל־אַרות אָשֶׁר על־כָּל־אַרות מָשֶׁר por lo que;
  - i) condicionales: v. g.: אם לא si; אם לא si no;
  - j) comparativas: v. g.: אַשֵּׁר, אָשֵׁר como;
  - k) concesivas: v. g.: aunque;
  - 1) disyuntivas: v. g.: JN-JN, DN-DN, DN-DN, J-J o o;
  - m) adversativas: v. g.: 🗀 💢 🤼 ; j si no;
- n) temporales: v. g.: יבָּי, רְנִי cuando; מְשְׁבְיּבְ después que; אַבְר אַנְיִי אַנְיִין hasta que; אַנְר אַנְיִין mientras; אַנְיּר אַנְיִין hasta que; אַנְר אַנְיּר אַנְיּר אַנְיּר אַנְר אַנְיּר אַנְיּר אַנְיּר אַנְר אַנּר אַני אַנְר אַנּר אָני אַנּר אַנּר אַנּר אָנְיּיִים אַנּר אָנְיּיִים אַנּר אָנְייִים אַנּר אָנְייִים אַנּר אָנְייִים אַנּר אָנְייִים אַנּר אָניים אַנְייִים אַנּר אָנְייִים אַנְייִים אָנְייִים אַנְייִים אָנְייִים אָּנְייִים אָּיִים אָּיִים אָּנְייִים אָּייִים אָּיִים אָנְייים אָנִיים אָּייִים אָנִיים אָנְייִים אָנְייִים אָנִיים אָנְייִים אָּיִים אָנְייִים אָנְייִים אָּיִים אָּיים אָנְייִים אַנְייִים אָּייִים אָנְייִים אָּייִים אַנְייים אָּיים אָייים אַנְייים אָּיים אָייִים אַנְייים אָייִים אַנְייִים אָייִים אַנְייִים אָייִים אָייִים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אַנְיים אָייים אָייִים אָייים אָייים אָייִים אָייִים אָּיים אָייִים אַייִים אָייִים אָייִים אָייים אָּייים אָייִיים אָּיים אָייים אָּייִים אָּייים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אָייים אַייים אָייים אָּייים אָייים אָּייים אָייים אָייים אָייים אָיייים אָייים אָייים אָייים אָיייים אָיייים אָיייים אָיייים אָּייים אָייים אָיייים אָיייים אָיייים אָיייים אָיייים אָיייים אָיייים אָּיייים אָיייים אָייייים אָיייים אָייייים אָיייים אָיייים אָּייייים אָּיייים אָייייים אָייייים אָייייייים אָיייייים אָיייייים אָייי
- o) finales: v. g.: לְכֵוּעֵן אֲשֶׁר a fin de que; בְּעָבוּר אֲשֶׁר para que;
  - p) consecutivas: v. g.: D, Tik de modo que.

4. Las interjecciones propiamente tales son las siguientes: אָן אָרָהְ אָרָהְ אָרָהְ, הְוֹי, הְוֹי, הְוֹי, אַרְי ay! הַרַּ chitón! מְרֵלִי ojalá!

Se emplean a modo de interjecciones: הֶבֶּה mira! הְבָּה dá; הַלִּילָה ve; הָלִילָה ruégote; הְלִילָה fuera! ea!

N. B. La partícula אָ suele posponerse al verbo, especialmente al imperativo, en el sentido de ruego o mandato: v. g.: אַכִּרבְיָא dí, (f) te ruego; aparece también en combinación con otras partículas, tomando diversas significaciones: v. g.: אַלִּבְנָא te ruego que no; אָמֵרבָא יָם que; אָמֵרבָא ea!, etc.

Terminaremos esta parte dando cuenta de algunas partículas compuestas: בֶּהְעַ מְרוּעַ por que? proviene de בָּהְעַרֵי de arriba, בּלְעַרֵי de arriba, se origina de , כִוּעְלָה ע לִ , כִוּן

E JERCICIO 24.º

בָּרַל	Fué grande	נְנַד	Anunció
וֹקנְה	Ancianidad	נְעִים	Agradable
מָמַן	Ocultó	עַּהָּה	Ahora
נָכל	Pudo	רָשֶׁת	Red
יחר	Juntamente	שִׁיכָּה	Vejez
לָחַל	Confió	שאָר	Carne
לָמַר	Enseñó	กฏษั	Agujero, cueva

1.° יומָם הַשָּׁמֶשׁ לא־יַבֶּבָּה וְיָרֵחַ בַּלְּיָלָה: (Ps. 121,6) -2.º כֵּי־חִנְּם בַּאָנְרֹה: (Ps. 35, 7) -3.º (Ps. 35, 7) מַמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנְּם חַפְּרוּ לְנַבְּשִׁי: (Ps. 78, 20) הַנַם־לָּחֶם יוֹכַל תֻּת אִם־יָבִין שְׁאֵר לְעַמְוּ: (Ps. 133, 1) חַנָּה מַה־שוֹב וּמַה־נְּעִים שֶׁבָּת אַחִים נָם־יָחַר: (Ps. 133, 1) חַנָּה מַתְּחִן וְעַד־עוֹלֶם: (Ps. 131, 3) הַנָּת יִשְׂרָאֵל אָל־יְהֹנְּתְ מַעַתְּה וְעַד־עוֹלֶם: (Ps. 131, 3) הַנְּתְוֹרָי וְעַד־תַּנְּה אַנִּיד נִפְּלְאוֹתֵיך: -6.º

TERCERA PARTE

Jordán; este buen monte y el Líbano. (Deut. 3, 25) בְּרֵאוּן traedme vuestro hermano el menor. (Gen. 42, 34).

- N. B. Algunas veces el artículo acompaña solamente al adjetivo, rara vez a solo el sustantivo y casi nunca al atributo o predicado: v. g.: מָנְעִירְ נְּדְּוֹלֶהְ la eiudad (es) grande.
- e) El artículo que acompaña al complemento de un nombre en estado constructo, afecta a los dos términos, o sea, a todo el concepto: v. g.: בֵּית בְּבֶּיל la casa del rey (el palacio real) (l Reg. 9, 1) בית בֶּיל una casa de rey (un palacio regio).
- N.B. בֶּלְדּמְם se traduce por todos los días, cada día, en todo tiempo; por en todo el día.
- 2.º En los nombres patronímicos compuestos de dos palabras, ambas se separan; la segunda suele recibir el artículo, y queda la primera en estado constructo: v. g.: בּן־בִּוֹנְעוֹנָ el Benjaminita. (Jud. 3, 15).
- f) El artículo tiene en algunos casos fuerza de un demostrativo; y prefijado al verbo hace las veces de relativo: v. g.: יוֹמָר הְוֹא אַבְּרְכוֹאָב עִרְדְּרִיןְ שִׁכּוֹן נוֹאָב הוֹא אַבְּרְכוֹאָב עִרְדְּרִיןְ עִּרְרְבְּיִּ שִׁכּוֹן כוֹאָב הוֹא אַבְּרְכוֹאָב עִרְדְרִיןְ עִּרְרְבְּיִּ עִּרְרְבְּיִּ אַכּוֹן מוֹאָב הוֹא אַבּוֹן נוֹאָב הוֹא אַבּוֹן עִרְבְּיִבּי אַנְאֵי הַכּוּלְהָבְּיִר אַנְיִי אַנְאֵי הַכּוּלְהָבְּיִה עִּלְרִבְּיִּר אָבִינִי אַנְאֵי הַכּוּלְהָבְּיִה עִּלְבְיִבְּי אָבְיִבְי אַנְאֵי הַכּוּלְהָבְיּה עִּלְבְיבִי אָבְיבִי אַנְיִי אַנְיִי הַנְּיִבְיְהְ עִּלְבְיִבְּי אַנְיִי אַנְיִי הַנְּיִבְיְּה עִּבְּיִבְי אַנְיִי אַנְיִי בְּיִבְּיִּה עִּבְּיִבְיְ עִּבְּיבְיִי אַנְיִינִי אַנְיִיי הַבְּיִבְּיִּה עִּיִּבְיִּה עִּבְּיִבְיִי אַנְיִינִי אַנְיִייִ עְּבְיִּבְּיִי עִּיִּבְיִי עִּבְּיִבְיִי עִּיִּבְיִי עִּבְּיבִייְ עַּבְּיבְּיִי עִּבְּיבְיִי עִּבְּיִבְיִי עִּבְּיבְיִי עִּבְּיבְיִי עִּבְּיבְיִי עִּיְבְיבִיי עִּבְּיבְיִי עִּבְּיבְייִ עְּבְּיבְיִי עִּבְּיבִיי עִּבְּיבְייִ עְּבְּיבִיי עְּבְּיבְיבִי עִּבְּיבִיי עְּבְּיבִּי עִּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עִּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּבְיבִיי עִּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עִּבְּיבִיי עִּיְבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבְיי עְּבְּיבְיי עְּבְּיבְיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבִיי עְּבְּיבְיי עְּבְּיבְיי עְבְיבִּי עְבְּיִי בְּיִי בְּיִי עְבְּיִי בְּיִי עְבְּיִי בְּיִי עְבְּיִי בְּיִי עִּבְּיי בְּיִי בְּיִי עְבִּיי בְּיִי עְבִּיי בְּיִי בְּיִי עְבְּיִי בְּיִי עְבִּיי בְּיִי בְּיִי עְבְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִייִי עִּיִּי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִיבְיי עִּבְייִי בְּיִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּייִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְייבְיי בְּיי בְּיבְייִי בְּייבְייִי בְּיי בְּיבְייִי בְּיִי בְּיי בְּיִיי בְּייבְייִי בְּיי בְּייִיי בְּיוּבְייִי בְּיי בְּיבְייבְייִי בְּייבְייבְייִיי בְּייִייי בְּיבְייבְייי בְּיבְייִיבְייבְי
- 2. Se omite el artículo con los nombres que de alguna manera están ya determinados; es decir:—a) con los nombres propios; excepto aquellos que propiamente son apelativos, pero con el artículo se usan como propios: v. g.: יוֹרָנּי עָרָי עַרָּי עָרָי עָרְי עָרָי עָרְי עָ

- b) Con los nombres que llevan sufijo, a no ser en algunos casos para dar más fuerza a la expresión: v. g.: אָנְעַבְּרָּךְ אָנְעַבְּרָּךְ yo (sov) siervo tuyo, hijo de tu sierva (Ps. 116, 16); פון אַרָּלָּרָרְ en medio de esta mi tienda (Jos. 7, 21).
- c) Con los nombres que se hallan en estado constructo, si bien a veces lo llevan, o por ser su complemento un nombre propio, o para dar a la frase cierto carácter demostrativo: v. g.: יביהור בייהור el rey de Asiria (Is. 36, 8).
  - N. B. Es muy frecuente la omisión del artículo en el estilo poético.
- 3. Nuestro artículo indeterminado se expresa—a) generalmente por la omisión del artículo: v. g.: יוָבא הַלֶּךְ לְאִישׁיִן y vino un peregrino al hombre rico (II Sam. 12, 4).
- b) A veces por el numeral מְבְּרְנְאָישׁ uno: v. g.: יוְרָרְאָישׁ uno: v. g.: יוְרָרְאָישׁ phubo un hombre... y su nombre (era) Elcana (I Sam. 1, 1),

EIERCICIO 1.º

	EJEKU	CIO 1.º	,
אַבִּרָם	Abraham	מַדּנֵע	Por qué
אַהָאַכ	Acab	ָ מַצְ <u>ר</u> ַנִם	Egipto
אָקר	Uno	ָמָקְנֶה	Hacienda
איוב	Job	מַרָאָה	Visión
אָלְנָחוּ	Elías	משֶה	Moisés
אַני	Yo	נָבִיא	Profeta
בַעַל	Baal	ָנֶג <u>ֶ</u> ב	Negeb, sur
בָּרל	Grande	<u>נְג</u> ַש	Se acercó
ָהגָה	He aquí	קָנֶה	Zarza
וטָר	Suegro	עוץ	Huts
ישָׁרָאֵל	Israel	ַעְלָּה	Subió
וֹחַתוּ	Yetro	עם	Con
בַב <u>ָּ</u>	Cargado, rico	צהַר	Mediodía, luz
בה	Así	קָנָה	Esperó, invocó
לומ	Lot .	בק	Solamente
خألأ	Madián	المُثار	Tentador
		V.	20

(tenia) (ten

DEL NOMBRE SUSTANTIVO

Lección II

El género femenino. - El número singular. - El número plural.

1. El género femenino sirve, con más frecuencia que el masculino, para expresar en hebreo el neutro castellano y latino, sustantivando de esta manera el adjetivo y formando nombres abstractos o colectivos: v. g.: יְלֵוֹ כֹארֹרָאוֹ מוֹבְּוֹרִי עִוֹבְּוֹרִי עִוֹבְּוֹי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִּבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִּבְּי עִוֹבְּי עִּבְּיִי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִוֹבְּי עִּבְּיִי עִוֹבְּי עִבְּי עִבְיי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִּבְי עִבְּי עִּבְּי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִּי עִּבְּי עִּבְּי עִיי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִבְּי עִּבְּי עִּי עִּבְּי עִּבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִּבְיי עִבְּי עִבְּי עִּבְיי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּיי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְיי עִבְּי עִבְּי עִּבְיי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִּבְיי עִבְּי עִבְּיי עִּיי עִּיי עִּיי עִבְּיי עִּיי עִבְּיי עְבִּיי עִבְּיי עִבְּיי עִּיי עִבְּיי עִּיי עְייִי עְייִי עִבְּיי עִבְּיי עְבְּיי עִּבְיי עְבִּיי עְייי עְבִּיי עִבְּיי עִבְּיי עִּיי עְבְּיי עְבִּיי עְבְּיי עִבְּי

se aplica a los falsos dioses;—3.°, שֵׁשֵׁי (de שֵׁי) el Omnipotente;—4.°, בעל el Santisimo, y 5.°, בעל señor; cuando lleva sufijos va generalmente en plural con fuerza de singular; no pocas veces, sin embargo, el plural de este nombre conserva su fuerza propia: v. g.: אַר עַבְּר וִיבְרַבְּךְיּיִ עַרַ וֹיבְרַבְּרָן y el Omnipotente te bendecirá (Gen. 49, 25);

- c) las ideas abstractas, que dentro de su unidad abarcan múltiples conceptos o actos particulares: v. g.: רְרַה הַיִּר הַ hálito de vida. (Gen. 7, 15) וְכָר רַהְבָּיִר יְרוֹךְה iacuérdate de tu misericordia, oh Dios! (Ps. 25, 6);
- d) la plenitud o perfección; es decir la idea con más énfasis: v. g.: יְבְּלֵבוֹן נְּבְּלֵבוֹן el Dios que me da venganza (plena). (Ps. 18, 48).
- N. B. Cuando un nombre lleva en pos de sí un genitivo y la idea compuesta que entre ambos expresan debe estar en plural, ordinariamente se pone en este número el regente, algunas veces los dos nombres, y rara vez el genitivo solo: v. g.: נְבוֹרֵי חֵלִים (I Cron. 7, 2); o בַּוֹרֵי חֲלִים (I Cron. 7, 5); héroes de robustez (robustos) בַּוֹרְ מְבוֹרִי מַבוֹרִי מַבּירִ מַבִּירִם (Num. 1, 2).

EJERCICIO 2.º

,	*1		** ***
אַבִּימֶלֶדְּ	Abimelek	דַבַר	Habló
אַרָמָה	Tierra	מִרעָה	Pasto
אַתָר	Otro	נְפַת	Inspiró
אַםת	Una	נְשָּׁמָה	Hálito
אַנֶּל	Ciervo	עָפָר	Polvo
אַלֶּה	Estos	ּ שְׁרָה	Sara
בָּקָר	Manada de bueyes	שָׁפִּחָה	Esclava
בת	Hija	•	

ישְׁבָּהָת שָׁאַלְהִי מָאָת־יְחוֹה אוֹחָה אֲבַהֵשׁ שִׁבְּתִּי בְּבֵית־יְחוֹה בּבְּקִשׁ שִׁבְּתִּי בְּבֵית יְחוֹה בּבְּקִשׁ שִׁבְּתִי בְּבֵית יְחוֹה בּבְּקִשׁ שִׁבְּתִי בְּבֵית יְחוֹה פַּלְרִים וַשְּבָּרִים בּיִית יְחוֹה אַבְּקִי בְּאַן וְּבָּקְר וְעֲבַדִּים יִשְׁבְּרִים וַיְשֶׁב לוֹ אֵת שֲׁרָה אִשְׁהְן: (Gen. 20, 14)

וּפֵּח בְאַפִּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הְאָדָם לְנָפָשׁ חַנְה: (Arcan. 1, 6) בּיַבְּלִים לְא־כִּיצְאוּ מִּרְשָׁרִים: לא־יִּבְלּח אָלהִים אָת־הְצָּאוּ מִבְּלִים לְא־כִּיצְאוּ מָבֶּלִים לְא־כִּינְים אָת־הְצָּאוּ מַבְּלִים: לא־יִרְנָה לְּךְּ אֲלָהִים אָת־הְצָּלְרִים עָל־כְּנְי; (20, אבירום מַבְּרִים: לא־יִרְנָה לְּךְּ אֱלְהִים אָת־הְצָּלְרִים עַל־פְּנְי; (20, בּיִּרְים: לא־יִרְנָה לְּךְּ אֱלְהִים אָת־הְצָּלְרִים עָלִּרְכִּים לְא־כִּיִּצְאוּ מִנְּרִים: לא־יִרְנָה לְּךְּ אֱלְהִים אָת־הְצָּבְרִים עָפְר מִוּ־הְצָּאָרִים בּיִבְּיוֹ נִשְׁמַת חַיְיִם וַיְהִי הְאָבָם לְנָפֶשׁ חַנְּה; (3, 7, Gen. 2, 7)

Lección III

El nominativo.—El genitivo.—Formas y equivalentes del genitivo.

- 1. El nominativo—a) lleva a veces en los escritos de la época postclásica, sobre todo cuando la frase es pasiva, el signo אָר propio del acusativo: v. g.: אַר הַבּוֹלָל נְכֵל אָל y el hierro cayó al agua. (II Reg. 6, 5).
- b) No pocas veces, para realzar más la idea dominante y dar más energia a la expresión, se comienza la frase por un nominativo absoluto, al cual no se refiere el verbo, y en el lugar que debería ocupar él, se pone su correspondiente pronombre personal: v. g.: אַבּוֹרֶם בּשְׁבֵּוֹרֶם בּשׁבֵּוֹרֶם פּלּשׁבּיִרֶם נּפּאַכּיִר el Señor, en los cielos su trono (el trono del Señor está en los cielos). (Ps. 11. 4).
- 2. El genitivo (estado constructo) —a) expresa en general las mismas relaciones que nuestro genitivo; a saber: α) de posesión o pertenencia: v. g.: אַבְרָיָם אָבְרָי עַבָּר אַבְרָיִם אָבְרִי עַבָּר אַבְרָים אָבְרִי עַבָּר אַבְרָים אָבְרִי עַבְּר אַבְרָים אָבְרִי עַבְּר אַבְרָים מּוֹשׁמּל o sea, de cualidad, de materia, de empleo, de precio, etc.: v. g.: אַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְרַי עַבְּרַי עַבְּר עַבְּרָי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרַי עַבְּרָי עַבְיי עַבְּרָי עַבְּרְי עַבְּרְי עַבְּי עַבְּי עַבְּרְי עַבְּי עַבְּי עַבְּי עַבְּי עַבְּי עַבְּי עַבְּי עַבְיי עַבְיי עַבְיי עַבְיי עַבְיי עַבְּי עַבְיי עַב

- N. B. El estado constructo no indica a veces más que la unión íntima entre el sustantivo y el resto de la oración, y en este caso puede ir seguido de una preposición, del wau copulativo, del pronombre אַשָּׁר, de un verbo, o de una aposición: v. g.: שַּׁמְדֵּר בַּקְצִּיךְ: gozo en la siega (Is. 9, 2); בְּקִצִּיךְ: מְּשֵׁר וִשְּׁדֵּר וִשְּׁדֵּר וִשְּׁדֵּר וִשְּׁדָּר וִשְּׁדָּר וְבִּנְיוֹ וְבִּוְרָ. en el lugar donde se sacrifica el holocausto delante del Señor. (Levit. 4, 24).
- b) La unión entre el nombre en estado constructo y su complemento es tan íntima, que ambos son generalmente inseparables; por lo cual, los calificativos o determinativos del nombre en estado constructo vienen después de su complemento: v. g.: וברי בון ביי וויך וויים las últimas palabras de David. (Il Sam. 23, 1).
- d) Un nombre en estado constructo no suele llevar dos complementos seguidos, sino que se repite ante cada uno de ellos: v. g.: אַלוֹן הַאָּבֶין Dios del cielo y de la tierra. (Gen. 24, 3).
  - Son formas equivalentes del genitivo—a) 5 านู่ห

con que generalmente se expresa el genitivo de posesión: v. g.: שִׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמְה el cantar de los cantares

de Salomón (Cant. cant. 1, 1);
b) 5, especialmente, -1.°, cuando la cosa poseída es indeterminada: v. g.: אורל שאול שי vieron los vigías de Saúl (I Sam. 14, 16);—2.º, cuando se juntan varios constructos dependientes unos de otros: v. g.: דַבֶּרָי יָבֵירַם palabras de los días (historia) de los reyes de Israel (I Reg. 14, 19); -3.°, después de los numerales con que se expresan las fechas: v. g.: קשני בשכעה מושרים יום לַחֹדֵשׁ יְבְשָׁה הַאַרֵץ: al segundo mes, el día 27 del mes se secó la tierra (Gen. 8, 14), y-4.°, para designar el autor de una obra: v. g.: מומור לדוד בברחו מפני אבשלום בנן: salmo de David en su fuga de la presencia de su hijo Absalón. (Ps. 3, 1).

EJERCICIO 3.º

	2,2		
· 58	Dios	נַדָּר י	Voto
אַרֶבָּה	Ventana	עַשֶּר	Diez
באָר	Pozo	פַּתַח	Abrió -
בכורות.	Primicias	בָהֵל	Raquel
בְּלָה	Abrió, descubrió	קָבֶם בַּ	Oriente
חרָש	Mes	שַּׁדֵה	Campo
<u>יעק</u> ב	Jacob	שבעה	Siete
וִצְּרָר	Aceite	שַׁרַי	Omnipotente
ַלַבָּן	Labán	ישָנִי	Segundo
<u>מְעְשֵ</u> ׁר	Décima	מהם	Abismo
רַיַ	Noé	<u>ה</u> ירש	Mosto
	Oblación	חַבּינקה	Ofrenda
נְדַר	Ofreció		

י.ויאמֶר אֱלהִים אֶל־אַרְרֶם אֲנִיאֵל שׁדֵּי הְתְהַלֵּךְ לְּפְנֵי 1.º וֹרְוָהַ הָבְּרֶב וְלְאַיִנְהָרֵא עוד אָת־שִׁבְּוּך אַבְרָב וְדִיָּה שִׁבְּוּך אַרְרָהָם כִּי אַב־הָמון גוּיָם נְתַהְיְדָ:(Gen. 17, 1-5-לא־תוכַל

Lección IV

El dativo. - El acusativo. - El vocativo.

- 1. El dativo se emplea—a) con el verbo sustantivo הָיָה hubo, y los adverbios און hay, no hay, en su significación de tener: v. g.: יַצאן הַרְבּה הָיָה לִי: y tuve muchos rebaños (Eccles. 2, 7); אין לון no tiene él (Levit. 11, 10);
- b) en las oraciones pasivas para expresar la persona agente: v. g.: בְּרוֹךְ אַבְּוֹר לִירוֹנְיִן bendito seas por el Señor (I Sam. 15, 30);
- c) en las frases «por lo que hace a...; por lo que se refiere a...; en cuanto a...»: v. g.: קול בול הוא למשור ליין ושריים he aquí que según justicia reinará el rey, y, por lo que hace a los príncipes, mandarán según derecho (ls. 32, 1);
- d) para designar el cambio de una cosa o persona de un estado en otro con los verbos hacer, nombrar, elegir, trasformar, etc.; poniéndose en dativo lo que en latin es predi-

cado en acusativo o nominativo: v. g.: לֵילָה לִיוֹם יָשִׁוְמוּן la noche hicieron día (lob. 17, 12);

- e) para indicar la tendencia o dirección, el fin que uno se ha propuesto, la causa por la que sucede algo, la norma según la cual se hace, el instrumento con que se ejecuta, aquel en cuyo provecho o daño cede, y hasta la persona o cosa de que se habla, ríe o llora, etc.: v. g.: ייים vinieron a ti (Is.60,4); איש הָרַגָּתִי לִפָּצְעִי וַיֵּלֵר לְחַבַּרַתִיי he muerto a un hombre por la herida que me causó y a un joven por la contusión que me produjo (Gen. 4, 23); איש ללשנף: cada uno según su lengua (Gen. 10, 5); אכורו לי אַרו דואָא dí de mí; hermano mío, (es) él (Gen. 20, 13);
- f) pleonásticamente después de ciertos verbos de movimiento, especialmente en imperativo o futuro; pues a veces les acompaña un dativo de pronombre personal, para dar más viveza a la expresión: לָרִילְהְ tóma (te) (Os. 1, 2); לְרִילְהְ tóma márchate (Gen. 12, 1);
- g) para designar una frase que debe escribirse o un nombre que se ha de imponer a una persona (lamed inscriptionis): v. g.: וַיאמֶור יִהוֶּה אָלֵי בַחרלְה וֹבֶּיוֹן נָּרְוֹל וּכְחבׁ עָלָיו י בַּחָרָט אַנוֹשׁ לְמַהֵר שֶׁלֵּל חָשׁ בַּז: y me dijo el Señor: tóma (te) una tabla grande y escribe sobre ella con estilo vulgar: «apresúrate a quitar los despojos, apresúrate a robar» (Is. 8, 1);
- h) con menos frecuencia, para denotar el lugar donde una persona o cosa se encuentra, el liempo en que sucede algo y la condición en que álguien se halla: v. g.: דַרלן לְחוֹך יַבְּוּים יְשֵׁבּן: Zabulón habitó a orillas del mar (Gen. 49, 13); por la mañana (Ps. 30, 6); בלראט לְחָלי: toda cabeza (está) en enfermedad (enferma) (Is. 1, 5).
- 2. El acusativo expresa, además del término directo de la acción,—a) el lugar; respondiendo a la pregunta den dónde? con verbos de quietud, y a la pregunta ¿a dónde? con verbos de movimiento: v. g.: יווא ושֵׁב פַּרווּא אָבוּן: y él es-

ולד	Hijo, jóven	נְסָה	Tentó
יִּצְׁחֲק	Isaac	עלָה	Ofrenda, holocausto
נָתַר	Quedó, restó	עַל־בֵּן	Por lo cual
וַש	Hay, tuvo	קַרַשׁ	Sesantificó, seconsagró
בֿעֿב	Escribió	ַקטּו	Pequeño
לִבֵּד	Sólo	שֶׁבֶּט	Tribu
מרנה	Moría	שָבִועִי	Séptimo
ָבְישַׁח בְישַׁח	Ungió	ַשַּבְּת	Descanso, sábado
מת	Muerto	שָׁם	Allí
נוַח	Descansar	שש	Seis

Lección V

Aposición de los nombres.-Repetición del sustantivo.

- 1. La aposición de los nombres, o sea, la unión de dos nombres en estado absoluto,—a) no sólo tiene lugar en hebreo cuando ambos designan una misma cosa o persona, sino que también expresa a veces las relaciones de peso, medida, forma, materia, etc., que suelen indicarse por el estado constructo: v. g.: מְלֵהְ שָׁהְ una mujer viuda (I Reg. 17, 10); מֵלְהָ בְּוֹלֶהְ בּוֹלֶהְ בִּוֹלֶהְ בִּוֹלְהַ בְּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בִּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בִּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בִּוֹלֶהְ בָּוֹלֶהְ בִּוֹלֶהְ בָּוֹלֵהְ בִּוֹלְהַ בָּוֹלְהַ בָּוֹלְהַ בְּוֹלֵהְ בָּוֹלְהַ בְּוֹלֶהְ בִּוֹלְהַ בְּוֹלֵהְ בִּוֹלְהְ בָּוֹלְהְ בָּוֹלְהְ בָּוֹלְהְ בִּוֹלְהִי mil (silcos) de plata (Gen. 20, 16).
- b) Si el primer sustantivo lleva preposición o artículo, suele repetirse enfáticamente en el segundo; aunque no siempre: v. g.: בְּשְׁרֶה בַּנִּוּבְּרָ בִּי פוּ פוּ בּמּשְׁרָה פוּ פוּ פוּ בּמּשְׁרָה פוּ פוּ פוּ בּמּשְׁרָה (los. 8, 24); בְּלֶּרָה לְנָחוֹר אֲרָרְהְם engendró Melca para Nacor, hermano de Abraham (Gen. 22, 23)
- c) El numeral que se refiere al primer sustantivo, va después del apuesto: v. g.: בְּבְיִישִׁנְה הַבְּוֹשְׁבְה cinco corderos, hijos de un año (Num. 7, 29).
- 2. La repetición del sustantivo expresa—a) muchedumbre o abundancia: v. g.: וְלְצִיוֹן וְאָכֵר אִישׁ וְאִישׁ וְלַבּרבְּהְּה y de Sión se dirá: hombre y hombre (muchos hombres) han nacido en ella (Ps. 87, 5);
- b) universalidad: v. g.: ער ייבוי דר וְרְרָי hasta los años de generación y generación (en todas las generaciones futuras) (loël 2, 2); ווְם וְיִם día tras día, todos los días (Gen. 39, 10);
- e) distribución: ע. פֵּ: בְּרְאָלְרְבְּנֵי וְשְּׁרָאֵל וְקַח מֵאָהָ habla a los hijos de Israel y toma de cada uno de ellos una vara por tribu (Núm. 17, 17);
- d) diversidad, llevando siempre en este caso wau el sustantivo repetido: v. g.: אָבֶן וֹאָכֶן אִיכָּה וְוִעָבַה וְוִעָבַה וְוַעָבַה וְעָבַה וְעָבָה וּעָבָה וּעָבְּיִים וּעָבָה וּעָבְּה וּעָבָּה וּעָבְּה וּעָבְּה וְעָבָה וּעָבְּה וּעָבָה וּעָבְּה וּעָבָּה וּעָבָה וּעָבָה וּעָבָּה וּעָבָּה וּעָבְּיה וּעָבְּה וּעָבָּה וּעָבְּה וּעָבְּה וּעָבְּה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּעָבְּיה וּיִייִים וּעָבְּיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעָבְּיה וּעִיבְיה וּעָבְיה וּעִיבְיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעִבְּיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְּיה וּבְּיה וּבְיּיה וּעָּה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעָבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּבְיה וּעִיבְיה וּבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּעִיבְיה וּיבּיה וּעִיבְיה וּבְיה וּבְיה וּעִיבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּעִיב וּיבּיה וּעִיבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְּיה וּבְּיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבְּיה וּבְיה וּבְיה וּבְיה וּבִיה וּיבּיה וּבְיה וּבְיה ו

Dios ambas (Dios aborrece la diversidad de pesos y efas) (Prov. 20,10); בְּלֵב וְבֶב וְבֵב וְבִב וְבִב וְבִב וְבִב וְבִב וֹ hablan con corazón y corazón (corazón falso, fingido) (Ps. 12, 3);

e) énfasis, exclamación, etc.: v. g.: דו הוא יודר el que vive, el que vive, él te confesará (ls. 38, 19); אלי אלי אלי אלי וובר עוברוני: ¡Dios mío, Dios mío! ¿por qué me has abandonado? (Ps. 22, 2).

EJERCICIO 5.º

	· Efa (medida)	1		Rebaño
אָיפָה	Dia (medida)		אָדֶר	Repano
בַּאָרת	Pozos		צֶמֶק	Valle
ּבָּנָה	Edificó		<u>רו</u> ח	Espacio
חַבָּר	Asfalto		רעֶה	Pastor
בִים	Bolsa		שרים	Sidim
ָ מָרִיבָּה	Riña	1	שֶׁבֶת	Habitación
ָּנָתָן נְיָתָן	Natán			

יַנְיאַכֶּר גָּבִּרְ אָבָרָם אָל־לוֹט אַל־נָא תְּהִי מְּרִיבָה בֵּינִי וּבֵינָּךְ וּבֵין רְצִירָ מְּבִרְם אָל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְּרִיבָה בֵּינִי וּבֵינָךְ וּבֵין רְצִירָ מְּבִרְי אָבְרוֹת מַבְּרוֹת מָבְרוֹת מָבְרוֹ מְבִריִּהְוֹת מָבְרוֹ מְבִריִּהְוֹת בְּאָבְרוֹת מָבְרוֹ מְבִרוֹ מְבְרוֹ מְבְּרוֹ מְבְרוֹ מְבִי מְבְרוֹ מְבְרוֹ מְבְּרְ מְבְּרְ מְבְּרְ מִבְּרְ מְבְּרְוֹ מִבְּרְ מְבְּרְוֹ מִבְּרְ מְבְיִבְיִי מְבְרִים אָּלִים מִבְּרְ מְבְיִבְיִי מְבִיּיִם בְּבְּיִים בְּבְּיִי מְבִי מְבְּבְיִי מְבְיִבְיִי מְבְיִים בְּבִייִם בְּבְיִים בְּבִּיתְם בְּשְׁכִים בְּבְיִים בְּבִייִים בְּבְיִיתְם בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבִיים בְּבִייִם בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבִייִם בְּבִייִם בְּבְיִים בְּבְיִים בְּבִייִם בְּבְיִים בְּבִייִים בְּבְיִים בְּבִייִם בְּבִייִים בְּבְיִים בְּבִייִם בְּבְיִים בְּבִייִים בְּבְיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִבְיִים בְּבְּיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִבְיִים בְּבְייִים בְּבְיִים בְּבְייִים בְּבְיוֹם בְּבִיים בְּבְיוֹם בְּבְיִים בְּבְיוֹם בְּבְיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיוֹם בְּבִיים בְּבְיוֹם בְּבִיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּיִים

DEL ADJETIVO

Lección VI

Concordancia del adjetivo calificativo con el sustantivo. — Concordancia del predicado con el sujeto.

- 1. El adjetivo calificativo—a) se pone después del sustantivo y concierta con él, lo mismo que el participio, en género y número: v. g.: בֵּלְים וַעֲצָׁכִים: el hijo prudente alegra al padre (Prov. 15, 20); בְּלִים וַעֲצָׁכִים: pueblos grandes y poderosos (Deut. 4, 38).
- b) El nombre colectivo lleva generalmente el adjetivo o el participio en plural: v. g.: הַעְם הַהּלְכִים בַּחשׁהְ בָּאוֹ אוֹר el pueblo que andaba en tinieblas vió una luz grande (ls, 9, 1).
- c) El plural mayestático pide ordinariamente el adjetivo en singular: v. g.: אַלְדִים צַּדִּיכ Dios justo (Ps. 7, 12).
- d) El dual se construye con adjetivos y participios en plural: v. g.: חַוְּקוֹ רְבִּים רְבִּים רְבִּים רְבִּים לְשִׁלוֹת אַנְיצוּן fortale-ced las manos débiles y robusteced las piernas cansadas (Is. 35, 3).
- e) Si un sustantivo de género femenino lleva dos adjetivos, el uno se pone en la terminación femenina y el otro en la masculina: v. g.: יוֹחָלָ מִבְּרֵק הָרְים viento grande y fuerte que quiebra los montes (I Reg. 19, 11).

- N.B. 1.º En vez del adjetivo calificativo se emplea muchas veces, como complemento, el sustantivo que expresa la cualidad: v.g.: יְשְׁאֲלֹוּנֶנִ מִשְׁהְבֶּעֵר שַּרֶּק: me piden juicio justo (Is. 58, 2).
- 2.º El sujeto de una cualidad inherente o distintiva se designa con los nombres, בַּעָל señor, אֵישׁ hombre, בַּן hijo, בַן hijo; los cuales aparecen en estado constructo, formando frecuentes hebraismos: v. g.: הַבְּשׁל הְחַלְּמוֹת הַלְּיָה בְּשׁל הְחַלְּמוֹת הַלְּיָה הַ בַּעַל הְחַלְמוֹת הַלְּיָה הַ הַּנִּת הַשִּׁירִ: (Gen. 37, 19); בְּנוֹת הַשִּׁיר: hombre hablador (Ex. 4, 10); בְּנוֹת הַשִּׁיר: las cantoras (Ecles. 12, 4).
- 2. El predicado—a) concierta por regla general con el sujeto en género y número: v. g.: יְהַנְהָעְ עָרְוֹם y la serpiente era astuta (Gen. 3, 1).

b) Ordinariamente va el predicado sin artículo, antepuesto al sustantivo y suprimida la cópula קנין: v. g.: אַרָּבָּר: v. g.: מוֹבָּר: v. g.: מוֹבָּר למאַכל:
bueno (era) el árbol para comer (Gen. 3, 6).

c) Cuando lleva artículo el predicado, suele posponerse al sustantivo con el verbo הוֹח o el pronombre אוֹח: v. g.: ענו הוא הקטון: David era el más pequeño (I Sam. 17, 14)

EJERCICIO 6.º

מָמֵן	Así sea		משורה	Capacid	ad
הין	Hin (medida)		מִשְׁקָל	Peso	
מאו <u>ני</u> ם	Balanza		פָּתָה	Engaño	
מַרַה	Dimensión				

-2.º (Ps.95,3) : אַל נְרוּל יָחְנָה וּטָּלֶּה נְרוּל עַל־כְּל־אֱלֹחִים: (Ps.) •1.º (Ps.) •1.0 אַל נְרוּל יָחְנָה אָלְהִיכָם אַלְּהִיכָם אָלֶה יָשְרָאל מִקְעוּלִם וְעַר הָעוּלֶם אָמוּן וְאָמֵן: (Ps.) •3.º (41, 14 פַּרְוּהְ אָלְהִיכָם בְּמִּהְה בְּמִישְׁכָּל בַּמִּשְׁכָּל בְּמִישְׁכָּל בְּמִישְׁכָּל בְּמִישְׁכָּל בְּמִישְׁכָּל בְּמִישְׁכָּל בָּמִשְׁכָּל בָּמִישְׁכָּל בָּמִישְׁכָּל בָּמִישְׁכָּל בִּמְיִה מָאָנִי אָנִי יְחְנָה אָלְהִיכָם אָשֶׁר הוּצֵאתי אָחָכִם מִאָּנִי לְבִּים: (Levit. 19,35-36) פִּי אָנִי רוּנְיתֹּל (Levit. 20,7; 19-36)

DE LOS NUMERALES

Lección VII

Numerales cardinales.—Numerales ordinales.

- 1. De los cardinales—a) אָשְׁ uno, es adjetivo y concierta con su sustantivo en género: v. g.: :קָּהָ un va-rón; :מְשָׁרְ מֵחַרְ אָשׁרְ un una mujer.
- b) Los cardinales desde 2 hasta 10 inclusive, se unen al sustantivo numerado, de tres modos:—α) en estado constructo, delante del sustantivo: v. g.: יְבִישְׁהַ נְבִייִּה שִׁלְהָת עִּבְיּה שִׁלְהָע tres días (Exod. 10, 22);—β) en estado absoluto, delante del sustantivo: v. g.: יְבִישְׁהַ שִׁלְהָעוֹרְ שִׁלְהָעוֹרְ יִי מִינִי ocho mesas (Ez. 40, 41);—γ) en estado absoluto, detrás del sustantivo: v. g.: יְּבִישְׁהַר הַבִּישְׁהַר בִּינִישְׁה בּיִבּים בּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיִּים בּיִבְיִּים בּיִבְיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בּיִבְּיִים בְּיבִים בְּיבִים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִים בּיבים בּיב
- N. B. Como se ve por los ejemplos propuestos, el sustantivo aparece en *plural* con estos cardinales; alguna vez, sin embargo, especialmente si es colectivo, se encuentra en singular: v. g.: יוֹשֶׁרָה לָּהֶטְ diez panes (I Sam. 17, 17).
- c) Los cardinales desde 11 hasta 19 inclusive, llevan generalmente en plural su sustantivo apuesto; aparecen, sin embargo en singular los nombres, שָּנִים עִשְׁר año, etc.: v. g.: שְׁנִים עָשֶׁר año, etc.: v. g.: שְׁנִים עָשֶׁר año, etc.: v. g.: מוֹם once días (Deut. 1, 2).
- e) Con los números compuestos de unidades, decenas, etc.; el sustantivo— α) se antepone en plural,— β) o se pospone en singular,— γ) o se repite, en plural después de

las unidades y en singular después de las decenas: v. g.: יוֹלָה אָנִים שִׁשִּׁים וְשִׁנִים: sesenta y dos semanas (Dan. 9, 25); יוֹרָר חָבוֹך חָבוֹך חָבוֹך חָבוֹך חָבוֹך חָבוֹך חָבוֹך עָבוֹר אָת־מְתוּשְׁלֵח: y fué Henoc de sesenta y cinco años y engendró a Matusalén (Gen. 5, 21); יוְהִרשֵׁת חָבִשׁ שָׁנִים וּמְאַת שְׁנִים וּמְאַת שְׁנִים וּמְאַת שָׁנִים וּמְאַת שָׁנִים נִיּיִאָר שָׁנִים y fué Set de ciento cinco años y engendró a Enós (Gen. 5, 6).

- לות cien, y אָלֶר mil, aparecen ora en estado constructo, ora en absoluto, ordinariamente delante del sustantivo en singular o en plural; con menos frecuencia se ven detrás del sustantivo puesto en plural: v. g.: בְּלְחֵי אָלֶר אִינִי con la quijada del asno he muerto mil hombres (Jud. 15, 16); בְּלְרִים מַאָּרְרְּאָלֶר icien mil talentos de oro (I Chron. 22, 14).
- N. B. 1.º Omitense con frecuencia, cuando fácilmente pueden sobreentenderse por el contexto, los nombres que expresan la medida, el tiempo, el peso, etc.: v. g.: יַנְמָר שֵׁשִׁ שִּׁשׁ v midió seis (efas) de cebada (Ruth. 3, 15); בְּחַרִּוּך בֶּּמֶף לְאָרִוּך מָּמֶף לֹאָרִוּך dí mil (siclos) de plata a tu hermano (Gen. 20, 16).
- 2.º Cuando al numeral corresponde tener artículo, lo lleva el sustantivo; mas si se omite éste, por tratarse de un objeto ya conocido, el numeral toma el artículo: v. g.: יְבִיּרְוֹם לְמַצוֹן חֲמִשִּׁים הַצַּרְּיִקְים הַבְּצִרְּנְם לְמַצוֹן חֲמִשִּׁים הַצַּרְיִקְים (Gen. 18, 24); מוּ אַ מְצַשֶּׁהְ בְּצַבוּר הְאַרְבְּעְים (ה. 18, 24); חוֹ אַ מְצַשֶּׁהְ בַּצְבוּר הְאַרְבְּעְרַוּר הָאַרְבְּעְרַוּר הָאַרְבָּעְרַוּר הָאַרְבָּעְרַוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבָעְרוּר הַאַבּערוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הַאָּרָבְעָרוּר הַאַרָּבְעָרוּר הָאַרָבְעָרוּר הָאַרָּבְעָרוּר הַאָּרִבְּעָרוּר הַאָּבּעְרָר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבְיּעְרָה הַאָּבְערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרָּבְערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרָּבְערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַבּערוּר הַאַבּערוּר הַבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַבּערוּר הַאַבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאַרְבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָבּערוּר הְאָבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הּאַבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הַאָּבּערוּר הּאַר הּאַרְבּערוּר הּאַרְבּערוּר הַאָּבּערוּר הּאַר הּאָר הּאַר הּאַר הּאַר הּאַר הּאַר הּאָר הּאָר הּאָר הּאָר הּאָר הּאָר הּאָר הּאָר הּאַר הּאָר הּאָּר הּאָר הּאָ
- 5.º El sustantivo កាស្ត្ត codo, cuando le precede un número superior a las unidades, lleva el prefijo ្ភ: v. g.: ក្នុងក្នុ cien codos (Ex.27,9).
- 2. Los ordinales tienen las mismas reglas de concordancia que los adjetivos: v. g.: מַנֵּי el día segundo (Gen. 1, 8); בוּאלי Daniel era el segundo.

- N. B. 1.º Para designar las fechas, suele emplearse el cardinal en vez del ordinal, aun con números inferiores a 10: v. g.: וַחְבָּח הַתְּבֶּה עַלְּ־הָרֵי אֲרָרְהְיּ בּחְדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עְשָׁר לֵחְדֶשׁ עַלֹּ־הָרֵי אֲרָרְהְוּ יִצְיִּרְרְהִי אֲרָרְהְי עַּלְּרֹהְרֵי אֲרָרְהְוּ v descansó el arca el séptimo més en el día diecisiete del més sobre los montes Ararat (Gen. 8, 4).
- 2.º Al contar los días del més, se omiten muchas veces las palabras מוֹם día, y שְׁדֶּח més. v. g.: דְיְהִי בְּאָבְין שְׁנָּה שְׁנָה שְׁנָה שְׁנָה בְּרָאשוֹן בְּאָבִין més. v. g.: יְהָה בְּרָאשוֹן בְּאָבִין מַעַל־הָאָבִיץ יִי sucedió en el año seiscientos uno, en el primer (més) en el primer (día) del més se secaron las aguas de sobre la tierra (Gen. 8, 13).

EJERCICIO 7.º

אַרָנָת	Pareja	ڎؙؠؙڶڎٙڎ	Carro
וַכַּרוֹן	Recuerdo	סום	Caballo de tiro
מושָׁב	Habitación, casa	פָּרָשׁ	Caballo de silla
כִּוּקְרָא	Reunión	חַערועָת	Sonido de trompeta

DEL PRONOMBRE

Lección VIII

Pronombre personal separado-y sufijo.

1. El pronombre personal separado—a) cuando es sujeto de una frase sustantiva, incluye el verbo [15], que se

suprime: v. g.: אַני יְהוּה אֵלְהוֹכִם yo (soy) Yahvé Dios vuestro (Lev. 18, 2).

- b) El pronombre separado de tercera persona se emplea muchas veces en lugar del verbo sustantivo: v. g.: מַלֵּי בְּיִי יִשְׁמֵעְאֵלִי estos son los hijos de Ismael (Gen. 25, 16).
- c) Cuando se quiere hacer resaltar más el pronombre, suele ir separado después del sufijo de la misma persona: v. g.: בְּבֶּבְנֵי בַּבִּדְי bendíceme a mí también, padre mío (Gen. 27, 34).
- 2. El sufijo personal—a) unido al verbo expresa ordinariamente el término directo (acusativo), rara vez el indirecto (dativo): v. g.: מָרָהָ mátame (I! Sam. 1, 9); אָרָץ tierra meridional me has dado (Jos. 15, 19).
- c) De igual modo se une el sufijo a la partícula א y no directamente al verbo, cuando éste se halla en infinitivo absoluto, o viene precedido de su régimen; para que más fácilmente se distinga el sujeto del término, y a veces por razones de eufonía: v. g.: יברר אחו ביבל ישרט ועראלי y elegirlo (y lo elegí) de entre todas las tribus de Israel (I Sam. 2, 28).
- d) El sufijo unido al nombre indica posesión, pudiendo referirse al sujeto (genitivo sujetivo) o al objeto (genitivo objetivo): מַלְּבָּוֹי וְעָלְבְּיִלְּנִי וְעָלִבְּיִלְּנִי וְעָלִבְּיִלְּנִי וְעָלִבְּיִלְנִי וְעָלִבְּיִלְנִי וְעָלִבְּיִלְנִי וְעָלִבְּיִלְנִי וְעָלִבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעָבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִי וְעַבְּיִלְנִייִ וְעַבְּיִלְנִייִ וְעַבְּיִּלְנִי וְעַבְּיִלְנִייִ וְעַבְּיִּלְנִייִ וְעַבְּיִּלְנִייִ וְעַבְּיִּלְנִייִ וְעַבְּיִּבְּיִי וְעַבְּיִבְּיִי וְעַבְּיִבְּיִי וְעַבְּיִּבְיִי וְעַבְּיִים וְעַבְּיִים וְעַבְּיִבְּיִים וְּעִבְּיִבְּיִים וְעַבְּיִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעַבְּיִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְּעִבְּיִים וְּעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִּים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִּבְיִים וְּעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְּעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעַבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְּעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּים וְּבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְעִבְּיִים וְּבְּיִים וְעבִּים וְבְּיִים וְעבִּים וְבְּיִים וְּעבִּים וְבְּיִים וְּעבִּים וְבְּיִים וְבְּיִים וְּבְּיִים וְּבְּיִים וְּבְּיִים וְּבְּים וּבְּים וְבְּיִים וְּבְּים בְּיִים וְּבְּים בְּיִּבְּים בְּים בּּים בּיוּבְּים בּיוּבְּים בּּים בּיבּים בּיוּבּים בּים בּיבּים בּיים בּיבּים בּיבְּים בּיִים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בְּיִים בְּיבְיים בְּיִים בְּיבְייִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְייִים בְּיִים בְּיבְייִים בְּיִים בְּיבְייִים בְּיבְייִים בְּיבְּייִים בְּיבְייִים בְּיבְייִים בְּיבְּייִים בְּיבְּיבְּייִים בְּיבְּיים בְּיבְייים בְּיבְּיים בְּיבְייים בְּיבְּיים בְּיבְייִיים בְּיבְּיים בְּיבְייִים בְּיבְייִים בְּיבְייים בְּיבְּיים בְּיבְייִים בְּיבְייים בְּיבְייִּים בְּיבְּייִים בְּיבְּיבְיים בְּיבְייִים בְּיבְּיים בְּיבְייבְיים בְּיבְיים בְּיבְייִים בְּיבְייִּים בְּיבְייִים בְּיי

- f) Cuando una voz compuesta de nombre y genitivo pide sufijo personal, se une éste al genitivo: v. g.: מִירֹוּעָלָה cquién subirá al monte del Señor y quién estará en el lugar de santidad de El (en su lugar santo)? (Ps. 24, 3).
- g) Por pleonasmo aparece algunas veces el sufijo refiriéndose a una palabra expresa en la frase; pero frecuentemente, por el contrario, se omite, cuando fácilmente puede suplirse por el contexto: v. g.: יבוֹאָהָ אָת הַרוֹבוֹת יִרוֹבוֹת יִרוֹבוֹים יִרוֹבוֹת יִינִים יִינִינְייִים יִינִייִים יִינִייִים יִינִיים יִינִיים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִּיים יִינִים יִינִים יִינִים יִיים יִינִים יִינִים יִינִים יִּיים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִּיים יִינִים יִינִים יִינִים יִּינִים יִּיים יִינִים יְינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יִינִים יְינִים יְּינִים יְינִיים יִינִים יְינִים יְינִיים יְינִיים יִינִים יִינִים יְינִיים יִינִים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יִינִים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יְינִיים יִינִיים יִינִיים יְייים יִינִיים יִינִיים יִינִיים יְיינִיים יְּייים יִינִיים יְינִיי
- N. B. 1.º En muchos casos el pronombre personal, especialmente en forma de sufijo, no concierta en género o en número con el nombre a que se refiere según el contexto: v. g.: מְנִילְּהָ בָּן אִן־לוּ מָכָּנוּ בֵּן אוֹ־בֹּרָן. no tenía (Jepté) fuera de ella hijo ni hija (Jud. 11,34); הַהוֹא אָכֵוּר וַלֹא יִשְשֵּׁה וְדְבֶּר וְלָא יִקְשֵּׁה וְדְבֶּר וֹלְא יִקְשֵּׁה וְלָא יִקְשְּׁה וְלָא יִקְשְּׁה נַלְּא יִקְשֵּׁה נִלְא יִקְשְּׁה נַבְּר וֹלָא יִקְשְׁה נַבְּר וֹלָא יִקְשְׁה בַּנִרְךְּ: וּנְחָנוֹ יְהוֹיְה אֵלְהֵיךְ בְּנִרְךְ: וּנְחָנוֹ יְהוֹיְה אֵלהִיךְ בְּנִרְךְ: saldrás a luchar contra tus enemigos y Yahvé tu Dios los entregará en tu mano (Deut. 21, 10).

EJERCICIO 8.º

	-		
אָלִילִ	Idolo	<u> </u>	Lamió
אָלִישָע	Eliseo	מָקרָש	Santuario
אַרָם	Aram	וָבוּת בּוֹת	Nabot
חַנָהאֵל	Azael	עַרָה .	Congreso
חַפַרפַרוֹת	Topos	<u>עמל</u> פים	Murciélagos
כֶּלֶב	Perro	שַׁלַרָּ	Arrojó

ישראל וְאָפֵרָה אָל־מֹשֶׁה לֵאמּר: דַּבֵּר אֶל־כְּלְהַ בְּנִרָם אָבּרְים בְּתְרֵם בְּתְרֵם בְּתְרֵם אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים בְּתְרֵם בְּתְרֵם בְּתְרֵם אָבּרְים בּרְים בּרְים בּרְים בּרְים בּרְים בּרְים אַבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אַבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרְים אָבּרְים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּיִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּיִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּרִים אָבּיִים אָבּיִר בְּשִׁבּים בּרִים הַבְּבִים בּרִים וּבִּרְים אָבִיים בּיִבְים אַבּיִבְים אָבּיִים אָבּיִים אָבּיים בּיִבְים אָבּיים בּיִבְים בּיוֹם בּרוֹת לְבְצְשַבּים בִּיבְרָב בִּיוֹם בּבּר בִייִבְבָּב בִּיבְבָב בִּיבְבָב בִיים בּבּר בִּיבִים בּבּר בִּבּיים בּבּר בִּיבִים אָבּיים בּבּיים בּבּים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּיִים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּיִים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבִיים בּייִבּים בּיִים בּבּיים בּיִים בּיים בּבּיים בּיים בּבּיים בּיים בּבּיים בּבּים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים בּבּיים ב

Lección IX

El pronombre demostrativo: su traducción,—su construcción, y su equivalente.

- 1. El pronombre demostrativo הוֹ se traduce—a) algunas veces, sobre todo en el estilo poético, por el relativo; lo mismo ocurre con יוֹן אַ הוֹן: v. g.: בַּוֹלְטָהְ הַר־צִּיוֹן וֶהְ שָׁבֵנְתְּ זִין posesión, el monte Sión en que habitas (Ps. 70, 2).
- b) Repetido en una misma frase, se traduce por éste, aquel; el uno, el otro: v. g.: :וֹאָבֶוּר וְהָ בְּבֶה וְוֶהְ אִמֶר בְּבָּה יְ y dijo el uno de una manera y el otro dice de otra manera (I Reg. 22, 20).
- c) Precedido de la partícula בי equivale al interrogativo qué, cuál, etc.: v. g.: אַרְכָּוָה עִיר צַּוְהָר ¿de qué ciudad (eres) tú? (II Sam. 15, 2).
- d) Muchas veces se traduce adverbialmente determinando tiempo, lugar, o modo, aquí, alli, acá, ahora, así, etcétera; y unido a las partículas interrogativas, sirve para dar-

les más fuerza: v. g.: מְעוֹנוֹ aqui (en este lugar) (Gen. 38, 21); entonces (en este tiempo) (Est. 2, 13); מוֹנוֹ de aqui y de alli (Num. 22, 24); מֵנוֹנוֹ ya dos veces (Gen. 27, 36); מְנוֹנוֹנוֹ aquién, pues? (Thren. 3, 37); מְנוֹנוֹנוֹ apor qué, pues? (Gen. 18, 13).

- 2. Se construye el demostrativo—a) con artículo y pospuesto al sustantivo, y aun al adjetivo, cuantas veces lleva artículo el sustantivo: v. g.: אַר בּוֹיִן בּוֹיִן hasta este día (el día de hoy) (Gen. 32, 33);
- b) sin artículo y antepuesto al sustantivo, siempre que sea el predicado de la oración: v. g.: אָשֶׁר־צוֹּרָה esta (es) la palabra que mandó el Señor (Ex. 35, 4).
- N.B. 1.º El mismo... (idem) se expresa en hebreo por היא ע הוא y.g.: אַ tú (permaneces) el mismo (Ps. 102, 28);
- 2.º Él mismo, mismó...(ipse) se expresa por אָבָה y הוּא y si se refiere a persona, y por עָצָה (hueso) en estado constructo ante el nombre, si se refiere a cosas: v. פּ.: הוֹא לְכֶה אוֹת: el Señor mismo os dará una señal (Is. 7, 14); בּעָצָה הַשְּׁבֵּיה como el cielo mismo (Ex. 24, 10).

EJERCICIO 9.º

וַרעוֹן	Gedeón	.]	IJJĀ	Probó
121	Envejeció		٢٤٦	Vidente
<u>רָלַ</u> ר	Engendrő	\ \	ট্রমের্ট	Saúl
מוש	Manosear		ישָׁמוּאֵל	Samuél
יַנְשָׂוּ.	Esau			

Prov. 25,) : אַכּיִע לְאָבִיך זָה אָלִיך זָה לְאַבֹין נְאַלַר הָבוּז כִּי־זְקְנָה אָפֵּוּך זָה אָלִיך זָה אָלִיך נָאַל בְּרוֹשׁ קְרוֹשׁ קְרוֹשׁ קְרוֹשׁ קְרוֹשׁ יְחֹנִה אָבֹיע שָׁמוּל אָת־שָׁאוּל נִיאמֶר הַנְּינְה־נְּא לִי אֵי זָה בֵּית הַראָה: (Is.6, 3) (Is.6, 3) (Is.6, 3) שָׁמוּאֵל בְּתוֹדְ הַשָּׁעֵר נַיאמֶר הַנְיִרְה־נָּא לִי אֵי זָה בֵּית הַראָה: (Isam. 9, 18-19) (Isam. 9, 18-19) בּיִּאמֶר אָבֶר וְצָּקְר נְיִאמֶר אָנִר הַבְּעוֹך הַאָּבְר וְנִישְׁר בְּנִי הַאַּמְר וְנִישְׁלְּבְּ וְנִישְׁיִּלְ אָבִר וְנִישְׁלֵּבְ וְשָׁעֵר וְיִאמֶר אָבֶר וְנִישְׁלְבְּ וְנִיְבְּיִבְ אָבְר וְנִישְׁר וְנִישְׁר וְנִישְׁר וְנִישְׁר וְבִינְים וְבִּיְרָוֹם וְבִּיְרָוֹם וְבִּיְרָוֹם וְבִּיְרָוֹם וְבִיּרְ וְשְׁר אַבֶּר וְבִיּבְים וְאָצְרְפָּנִּוּ זְּבְּ אָבְר אַנְר וְבִיְר וְשִׁיך וְבִיּר אָשֶׁר אַבֶּר אַנְר וְבְּיְר וְנִיְיְ בְּבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר וּבְּיִרוֹן עוֹד הָשָּׁם רָב הוֹרָר אוֹהָב אַבְּר אַבְר אַבְּר אָבְר אַבְּר אָבְיר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אָבְיּר אָבְיּר אָבְיּר אָבְיּר אָבְר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר אַבְּר בְּבְּר בְּיִבּר בּיוֹב בְּיבְיב בּיוֹב בּיוֹב בּיבְּר בְּבְּיב בְּבְּיב בְּבְּר בְּבְּיב בְּבְּר בְּבְיב בְּבְיב בְּיבְּבְיוֹ בְּבְיבְיב בְּבְּר בְּבְיב בְּבְּיב בְּיוֹב בּיוֹב בּיוֹב בּיב בּיוֹב בּיבְּיב בְּיבּיר בְבְּבְּר בְבְיב בְּיוֹב בְּבְיבְּר אַבְיר בְּבְיוּב בְּיוֹב בְּבְיוֹב בּיוֹב בּיוֹב בְּבְיב בְּבְיב בְּבְיב בְּבְיב בְּבְיבְיוּב בְּבְיב בְּבְיבְיב בְּבְיבְיוּב בְּבְיבְיבְיוּב בְּיוּבְיב בְּבְי

Lección X

El pronombre interrogativo: su traducción,—su construcción y su mayor énfasis.

- 1. El pronombre interrogativo se traduce—a) a veces en sentido indefinido por alguno, quien quiera que, algo, cualquiera cosa que, etc.: v. g.: אָשָׁת בְּטִלוּת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת בַּלְיוֹת מוֹץ. la mujer de la necedad (la mujer necia) no se cuida de cosa alguna (Prov. 9, 13).
- 2. Se construye el interrogativo—a) generalmente como sujeto o término directo del verbo; llevando siempre en

este segundo caso delante de sí la partícula קול si es כְּוּי וּשְׁלָּח: v. g.: בְּיוֹר נְשְׁלֶּח: cquién subirá? (Ps. 24, 3); בְּיוֹר עָשִׁיתָ: a quién enviaré? (Is. 6, 8); בְּיוֹר עָשִׁיתָ: cqué has hecho? (Gen. 4, 10);

- b) a veces como complemento de un nombre en estado constructo: v. g.: בְּחִדְּמֵוּ אַהְּן chija de quién (eres) tú? (Gen. 24, 23);
- c) unido a cualquier clase de preposiciones: v. g.: לְמֵי :הַוּאָרָה הַוֹּאָרָה cpara quién (de quién es) esta joven? (Rut. 2, 5); בְּמָּה qué? (Gen. 15, 8); עַרִיקָה chasta cuándo? (Ps. 74, 9).
- 3. Adquiere mayor énfasis el interrogativo con el demostrativo (Sin. lecc. 9, 1 d) o la partícula אָפוּא pues (tandem): v. g.: יְלְבָה אָפוּא מָה אָנֵיֶשׁה בְּנִי y a tí qué te haré, pues, hijo mío? (Gen. 27, 37).

EJERCICIO 10.º

אָפוֹא	Pues	עָשַׁק	Oprimió
חַמור	Asno	צוד	Cazar
חַב	Timido	צַיִד	Caza
בָשָׁיַח	Ungido		

י. בישטר יְהנָה אֶל־גּרָעוֹן רַב הַעָם אמְּדְ: וְעַהָה קְּרָא נָא בְּאִוֹנִי -2.° (Judic. 7, 2.3) בּישׁרָה הְעָם לאמר מִי־יָרֵא וְחָרֵר יִשְׁב: (Ps. 8, 2) בּישׁרָה הְעָם לאמר מִי־יָרָא וְחָרֵר יִשְׁבָּי נִישְׁרָא: הְנָי עָנוּ בִי נָנָד יְהֹנָה וְנָנֶר מְשִׁיחוּ שְׁמָרֹ אֶל־כָּל־יִשְּׂרָאל: הִנְי עֲנוּ בִי נָנֶד יְהֹנָה וְנָנֶר מְשִׁיחוּ שְׁמִרְאל אֶל־כָּל־יִשְּׂרָאל: הִנְי עֲנוּ בִי נָנֶד יְהֹנָה וְנָנֶר מְשִׁיחוּ וֹנֶנֶר מִישְׁרָאל: הִנְי עֲנוּ בִי נָנֶד יְהֹנָה וְנָנֶר מְשִׁיחוּ וֹבְּוֹר מִי לְכַּהְתִּי וְחָבְּתֹר מִי לְכַהְתִּי וְשָׁבְּתֹר מִי לְכַהְתִּי וְיָבְא בִּינֵוּ רְעִי: (Ps. 49, 6) בּיבְּמָר לִי: בְּעַל לִי: (Gen. 27, 33)

Lección XI

El pronombre relativo: usado como tal,—como mero signo de relación—y como conjunción.

- b) Los casos oblicuos del relativo se expresan por medio de los sufijos personales y las preposiciones, de la siguiente manera:
  - GEN. (del cual, de los cuales, cuyo-a, cuyos-as) añadiendo el sufijo personal al nombre regente que va detrás del relativo: v. g.: אַנָּעָר מָּנָעָר cuya oreja; : מַּעָּר בִּירֵיהָם־וְּבֶּוּה en cuyas manos (hay) maldad (Ps. 26, 10).
  - DAT. (para quien, para quienes...) אַשֶּר לָּה, אָשֶׁר לְּהָבּוּ, אַשֶּׁר לְּהָבּוּ, אַשֶּׁר לְּהָבּוּ, (Dios) a quien (pertenece) el mar (Ps. 95, 5).
  - Ac. (que, al cual, a la cual, a quienes...) אַשֶּׁר אָחָר בּמץ אָשֶׁר תִּדְבָּנוּ ע. g.: אָשֶׁר אִחָה במץ אַשֶּׁר תִּדְבָּנוּ ע. g.: במץ אָשֶׁר אִחָה. conto la paja que dispersa el viento (Ps. 1,4).
- N.B. 1.º Por una rara excepción encontramos בְאַשֶּׁלֶ en Is. 47, 12; אַשֶּׁר v en el Gen. 31, 32.
- 2.º La misma construcción que אָשֶׁרְ tiene נְהְ usado como relativo. (Sin. lecc. 9, 1-a).

- c) Muchas veces se traduce אָשֶׁר por aquel que, el que, lo que, etc., (supliendo un antecedente demostrativo); lo cual sucede siempre que viene con preposición: v. g.: אַמֶּר עֵל בֵּירְן: y dijo al que (estaba) sobre su casa (Gen. 43, 16).
- d) A veces, sobre todo en los libros poéticos, se omite el relativo, cuando fácilmente puede sobreentenderse por el contexto: v. g.: בְּרָשָׁרְ בְּאָרֶץ לֹא לְהָחְבּוּ estará peregrina tu descendencia en una tierra que no les (es propia, o suya) (Gen. 15, 13).
- 2. אָשֶׁר como mero signo de relación—a) comunica su fuerza relativa a los adverbios; así שְׁיֵ מוּלוֹ, חַשְׁים מוּשִׁר פוֹשִׁים de allí, אָלר מִשְׁר מִּבוֹא שִׁמְר מִשְׁר מְבוֹא שִׁמְר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִּבְּר מִישְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִּבְּר מִשְׁר מִשְׁר מִבּיף מוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבּיף מוּא מִבּיף מוּא מִינוּא מִּבְּיר מִישְׁר מִבּיף מִישְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִשְׁר מִבוּא מִייִּים מִּיִּים מִיּים מִּים מִּים מִּים מִייִּים מִּיִּים מִּים מְּים מִּים מְּיבְּים מִּים מְּיבְּים מִּים מִּים מִּים מִּים מִּים מִּים מִּים מִּים מְייִּים מִּים מִּים מְיִּים מְּ
- b) A veces se suprime el adverbio, y se traduce אָשֶׁר por donde, en donde, a donde quiera que, etc.: v. g.: אָלֶר מִלְר אֵלֶר: a donde quiera que fueres, iré (Ruth. 1, 16).
- 3. אָשֶׁר como conjunción tiene distintas significaciones; a saber:—a) enunciativa, que, después de los verbos oír, decir, jurar, etc.; llevando a veces la partícula אָמֵר הוֹבִישׁ יְהוֹה אָמִר בּוֹבִישׁ hemos oído que Dios secó las aguas del mar Rojo (Jos. 2, 10);
- b) final, para que, etc.: v. g.: הָבָה וְנְבֶלָה וְנְבֶלָה עָם הְבָּה וְנְבְלָה וְנְבְלָה וְנְבְלָה עִים מִשְׁכְּת בְּעְהוּ: ea, descendamos y confundamos su lengua, para que no oiga el uno la lengua del otro (Gen. 11, 7);
- c) causal, porque, etc.: v. g.: קַּוְלְחָ מְיַבְּר מוּב בְּעָבְּלְבוּ ישׁרְ מִיבְר מוּב בַּעָבְלְבוּ mejor son dos que uno, porque tienen ellos más ganancia en su trabajo (Eccle. 4, 9);
  - d) condicional, si, etc., y alguna rara vez, concesiva,

aunque, etc.: v. g.: אָשֵר נְשֵיא si pecare un príncipe... (Levit. 4, 22);

- e) temporal, cuando, etc.: v. g.: אָשֶׁר כָּרֵת יְהוְה עִם־ בְּנֵי וְשְׁרָאֵל: cuando Dios hizo un pacto con los hijos de Israel (I Reg. 8, 9);
- f) de semejanza, así como, ¿cómo?, etc.: v. g.: אַנֹיֵר הַכּיִרם: cómo se calientan tus vestidos? (Job. 37, 17).

N.B. אַשֶּׁרְ unido a las preposiciones las convierte en conjunciones: v.g.: אַשָּׁרְ hasta que.

EJERCICIO 11:º

אכֶל	Comida	ַ נְשׂוּי	Perdonado
אַמִּתְּחוֹת	Sacos de	עַון	Pecado
אָתַי	Etai	קָלְלָה	Maldición

Lección XII

Modo de expresar en hebreo nuestros pronombres reflexivo,—recíproco—e indefinido.

- b) por el sufijo personal de tercera persona unido a una preposición: v. g.: קין רעים se apacentaron a sí mismos (Ezeq. 34, 2);
- c) por una circunlocución con los nombres ייוֹם vida, honor (poét.ánimo), כמוב corazón, שבון alma, בון boca, בון faz, בון el interior, במוב carne, בון nombre, בון medio, etc., y el sufijo correspondiente: v. g.: אוֹנ בְּרָב בְּרָב יִי y se rió Sara en su interior—o—dentro de sí misma (Gen. 18, 20).
- 2. El pronombre recíproco se expresa por אַרְאָ en relación con אָרְ (hermano) o אַרְ (compañero) y sus respectivos femeninos (An. lecc. II, 5. א. א. 1.º): v. g.: אַרְרָעָרוּן y dijo el uno al otro—o—se dijeron entre sí (Jon. 1, 7).
- N.B. En sentido disyuntivo, el uno—el otro se expresa por הָן ס repetidos (Sin. lecc. IX, 1 b): v. g.: אָהְר וּרָשׁם וְשֵׁם הָאֶהְר מַּלְּתָּוֹר: el nombre del uno Gersom y el del otro Eliezer (Ex. 18, 5-4).
- 3. El pronombre indefinido—a) alguien, alguno se expresa por אָרָה ס מְּבָּה (An. II, 5); algunos, por בּיִּה (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי נִבְּיִר מִבּי וֹנִי נְבִי בְּיִר מִבּי וֹנִי (בּוֹנִי (בּוֹנִי מִבְּי בִּיבְּיִר מִבְּי וְבִּירְ בִּיבְּרִי מִבְּי וְבִירְ בִּיבְּרִי מִבְּי וְבִיי מִינִ מִּי בּיִר וְבִירְי מִבּי בְּיִרְיִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי בְּיִבְי מִבְּי מִבְּי בְּיבְרִי מִבְּי מִבְּי בְּיבְרִי מִבְּי מִבְי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבִּי מְבִּי מִבְּי מִבְּי מְבִּי מְבְּי מְבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְי מְבְּי מְבְי מְבְּי מְבְי מְבְּי י מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּיִי מְבְּי מְבְּיִים מְבְּיּבְּיִים מְבְּיִים מְּבְּיִים מְבְּיים מְּבְּיִים מְּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְּיִים מְיּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְיים מְיּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְּיים מְיּבְּים מְיּבְּיים מְיּבְּים מְיבְּיִים מְיּבְּיִים מְיּבְּיבְיים מְיבְּיים מְיבְּיים מְּבְּיבְיים מְּיבְּיבְיּים מְבְּיים מְיבְּים מְבְּיים מְבְּיבְּיבְּיּים מְבְּיבְיּים מְבְּיבְיּבְיּבְיּבְיים מְ

אַכְוְרִים לְּבֹּוֹעְ נְמִים בְּבְּשְׁמְרֵ: (Neh. 5, 2); אַכְוּרִים לְּבִּוֹי נְמִים בְּבְּשְׁמְרֵ: vestuvieron algunos días en la cárcel (Gen. 40, 4); מַוֹּקְנֵי (algunos) de los ancianos de Israel (Exod. 17, 5).

c) Nadie, nada, se expresan con las mismas palabras que alguien y algo respectivamente, precedidas de negación: v. g.: אין איט עכונוי nadie (está) con nosotros (Gen. 31, 50); no quedó nada verde (Ex. 10, 15).

d) Cada uno o cada cual se expresa por איש solo o repetido: v. g.: וילכן איש לכוקבון איש ש marcharon cada uno a su lugar (Judic. 9, 55); ברצון איש נאיש según el gusto de cada uno (Esth. 1, 8).

c) Cada, todo, se expresan por הָל sin artículo: v. g.: cada año (Esth. 9, 21).

f) . Cualquiera que se expresa por כִּוּי אֲשֶׁר v. g.: v. g.: כִּוּי אֲשֶׁר מַמַּבְּרִי: v. g.: יכִוּי אֲשֶׁר מְמַבְּרִי:

mí, lo borraré de mi libro (Ex. 32, 33).

g) Fulano se expresa por אלמני unido siempre a אלמני unido siempre a אלמני unido siempre a אלמני unido siempre a אַלמני שִׁבְּרָן unido siempre a אַלמני unido siempre a viet unido siempre a unido siempre a viet unido siempre

EJERCICIO 12.º

אַנרָת	Indígena	נְלְּחָם נְלִּחָם	Guerreando
מפלה	Oscuro	ענה	Mortificó ,
<u>תב</u> ל	Vanidad	עַשׁוּר	Diez
חַרָשׁ	Nuevo	<u>מְחַנוֹתְ</u>	Campamento
נבל	Necio		

יניל בְּרָבְּרִי לִאָּכִר אָל הַּלָּרִ הָּלָּרִ הְּלָּרִ הַּלְּרִי הַלְּרִבְּרִ לִא חַאֲבִיעִי בֶּעְשׁוֹר לַחִּנֶּשׁ הִּעַנוּ אָחִר-נַפְּשְׁחִיכֶם וֹכְּלֹּר מְּלְאַכְּה לֹא חַאֲבִיעִי בֶּעְשׁוֹר לַחִּנֶּשׁ הִּעָנוּ אָחִר-נַפְּשְׁחִיכֶם וֹנְיִחִ הְשָׁבְּשׁׁה בְּעָבוֹ אִישׁ מְחַחְּתִּיוֹ וְלֹא־כְּמְוֹ אִישׁ מְחַחְּתִיוֹ שְׁלְשָׁת מָבְּרֹ הָּנְבְּל בְּלְבֹּי וְשְׁלְשָׁת בְּחִר נְבְלּרְ בְּנִי וְשְּׁרְשֵׁל חָוֹיִ וְלֹא־כְּמְוֹ אִישׁ מְחַחְתִּיוֹ שְׁלְשָׁת נְּמִים וֹלְבִלּים הַכֵּל הְנִי אָלְכִינִי הְשְׁבְשׁׁת וְשָׁלְשֵׁת בְּחִר וְלָארבְתְם: (Ex. 10, 22-23) (Ex. 10, 22-25) (Ex. 10, 22-25) הַבֶּלְי אָלְכִּנִי הְּבְּלְּה אָלִר הְנִים הַבְּלִי הָּנְבְּל הְּלָבְי הְבָּלְים הַבּל הְנָה אָלִר הְנִים הְנִים הָבְּלִים הַבְּלִים הַבְּלִי הְנִים הְנִים הְנִים בְּנִשְׁרָאֵל וַיִּנְעִץ 5. (Eccle. 1, 2, 10) אַלְּרִין לַאְמִר בְּלִּרוֹ לֵּאְכוֹר הָּלְבִין בּלִבְיוֹ בְּאִבוֹר בְּלִבְּרִיוֹ לֵאמִר בְּלִבְּרִיוֹ בְּאַבְּרִיוֹ לֵאמִר בְּלִּרְיִם הְּבָּלִים הָּלְנִי בְּלְבִייוֹ בְּלִיבְיוֹ בְּאַבְיִיוֹ בְּאָבְייִי בְּלְבִיין בְּאָבְייִי בְּלִבְייִי בְּלִבְייִ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּעִבְייִם הְּבָּבְייוֹ בְּבְבְיוֹן בְּאָבְייִם הְבָּבְיים הָבְּלִים הְבִּבְייוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְבְבְבְיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּעִבְייִים הְבִּילִים הְבִיבְישׁ הְבָּבְייִים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְייִם בְּבְּבְייִם בְּבְּבְייִים בְּבְבְייוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּיִבְייִים בְּבְּבְיוֹי בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְּבְבְרִיוֹ בְיִבְּיִים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיוֹם בְּבִּיבְיִים בְּבְּבְיוֹם בְּבִיבְיִים בְּבְּבְייִים בְּבְיִבְייִי בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְיוֹבְייִים בְּבְּבְיוֹבְיים בְּבְיבְיוֹב בְּישְׁבְבְייִים בְּבְיוֹבְייִים בְּבְיוֹב בְּישְרְבְבְּיוֹים בְּבְּבְיים בְּבְּיִים בְּבְיבִיים בְּבְּבְייִים בְּבְּבְיוֹבְייִים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹבְייִים בְּבְיבְים בְּבְיבְּיִים בְּבְיבִים בְּבְיבְּבְיּבְיּים בְּבְּבִיוֹ בְּבְּבְיוֹבְייִים בְּבְּבְיוֹם בְּבְיוֹבְייִים בְּבְיוֹבְיים בְּבְּבְיוֹים בְּבְיבְייִים בְּבְּבְיים בְּבְּבְים בְּבְבְּיוּים בְּבְּבְּיוּי

DEL VERBO

Lección XIII

Concordancia del verbo con su sujeto por regla general.—Excepciones en cuanto al género, en cuanto al número, y en cuanto al género y número juntamente.—Concordancia del verbo con un sujeto compuesto.—El impersonal "se,....

- 1. El verbo concierta con su sujeto, por regla general, en género, número y persona: v. g.: אַרָרָה, se rió Sara; אַרָרָה אַל no me reí; אָרָה te reíste (Gen. 18, 13, 15).
- b) Cuando un nombre de género femenino va con dos verbos, no pocas veces el uno se pone en la forma masculina, y el otro en la femenina: v. g.: אַכל אַכן אַכן וויס llora, languidece la tierra (Is. 33, 9).

- 3. Excepciones en cuanto al número:—a) El nombre colectivo singular lleva generalmente el verbo en plural: v. g.: עור העם y temió el pueblo (Ex. 14, 31).

- 4. Excepciones en cuanto al género y número juntamente:—a) Los nombres colectivos femeninos, que comprenden en su significado individuos masculinos, llevan geralmente el verbo en la terminación masculina del plural: v. g.:: אַנראון אַנרא
- b) A veces se encuentra un femenino plural con el verbo en terminación masculina del singular, y viceversa: v. g.: יְלֵא נְלִיִּל נְלִינִם יְכוּוֹת בִּבְנוֹת אַיוֹב בְּכְל־הָאָרֵץ y no se encontró mujeres hermosas como las hijas de Job en toda la tierra (Job. 42, 15).
- 5. Con un sujeto compuesto —a) de varios unidos por , generalmente va el verbo en plural, si se pospone; y concertando con el primero (tal vez con el masculino) si se antepone: v. g.: אָבֶּרְ וְשָׁלְוֹם נְשָׁלְוֹם נִשְׁלְוֹם נִשְׁלְוֹם נִשְׁלְוֹם עַּבְּלְוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלְּוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלְוֹם עַשְׁלִים עַשְׁלְּבִּים עַשְׁלִים עַשְׁבְּים עַשְׁלִים עִישְׁלִים עִישְׁלִים עַעְּבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַשְׁבְּים עַעְּבְּים עַשְׁבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּעְּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַּבְּים עַבְּים עַבְּיִים עַּבְּיִים עַּבְּים עַבְּיִים עִּבְים עַבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עַּבְּים עַבְּיִים עַבְּיִים עִיבְּים עַבְּיִים עִיבְּים עַבְּיִים עִּבְּים עַבְּים עִבְּיִים עִבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עַּבְיִים עַבְּיִים עִּבְּים עַבְּים עַבְּיִים עִּבְּים עַבְּים עַּבְיבְּים עַבְּים עַבְּיבְּים עַבְּים עִּבְּים עַבְּים עַּבְּים עַבְּים עַבְּיבְּים עַבְּים עַבְּיבְּים עַבְּיבְּים עַבְּיבְּים עַבְּיבְּים עַבְּים עַבְּיבְּים עַבְּיבְּים עַבְּים עַבְּיבְּים עַבְ
- b) Si el sujeto se compone de nominativo y genitivo, concierta a veces el verbo en género y número con el genitivo, por encerrar éste la idea principal: v. g.: קול־בְּוְנִיךְים la voz de los primates enmudecia (Job. 29, 10).
- N. B. En todos estos casos, como fácilmente se ve, más se atiende para la concordancia, al *sentido* que a la palabra (Lecc. II).

- 6. El impersonal «se»... (v. g.: se dice=dicen) se expresa en hebreo—a) por la tercera persona masculina del singular activa (sobreentendiéndose אַלְיבֶּי por lo cual se llamó su nombre Babel (Gen. 11,9);
- b) por la tercera persona masculina del plural activa (sobreentendiéndose אָלְשִׁרֵּבְי וֹלְא יִכוּצֵאְנְנִי: v. g.: יְשִׁרְבָּנִי וְלֹא יִכוּצֵאְנְנִי: me buscarán y no me encontrarán, o, se me buscará y no se me encontrará (Prov. 1, 28);
- c) por la tercera persona masculina del singular de las formas pasivas Nifhal, Puhal u Hofhal: v. g.: אַ הוֹחַל לִקְרָא entonces se comenzó (o comenzaron) a llamar con el nombre del Señor (Gen. 4, 26);
- d) por la segunda persona masculina del singular: v. g.: אָרְ עַוְרְן: hasta llegar tú (hasta que se llega) a Gaza (Judic. 6, 4);
- e) por el infinitivo: v. g.: לְמַעֵּן הַבֶּּר שְׁמִי בְּבֶל הְאָרֶץ para que se celebre mi nombre en toda la tierra (Ex. 9,16).

EJERCICIO 13.º

थृ⊈र्	Lloró	מָקְנֶה	Reunión
אַלַף	Mil	<u>נְנ</u> ַה	Brilló
אָ מַל	Languideció	נום	Huír
אָ <u>נ</u> ּע	Se lamentó	נְחוּשָה	Bronce
אַרְבֶעִים	Cuarenta	עַבַר	Se preparó
בַּרָזֶל	Hierro	צוק	Fundir
ڙچا	Vid	ַ בּלְּמְוָת	Oscuridad
1219	Se purificó	לוֹלְאַרוּ	Encuentro, frente a
יַבְשָׁת	Seco	רֶּכֶּב	Carro
מַאָּה	Cien	שְּׁמֶהַ	Alegre
מוצא	Lugar de salida		•

1.° (Is. 24, 7).
2.° (Is. 24, 7).
3.° (Is. 24, 7).
3.° (Is. 24, 7).
3.° (Is. 24, 7).
3.° (Is. 24, 1).
4.° (Gen. 1, 5, 10).
3.° (Gen. 1, 5, 10).
3.° (Is. 24, 1).
4.° (Gen. 1, 5, 10).
5.° (Il Sam. 10, 17, 18).
5.° (Il Sam. 10, 17, 18).
5.° (Job. 28, 1-2).
4.° (Job. 28, 1-2).

Lección XIV

Uso del perfecto: su significación propia.—Casos en que equivale a nuestro presente, imperfecto, pluscuamperfecto y futuro.—El perfecto con wau conversivo.

- 2. Equivale a nuestro presente—a) cuando designa un estado habitual o una circunstancia que todavía persiste: v. g.: יְבְוּלְהֵי נְבְּלְהֵי Yahvé Dios mío, grande eres (Ps. 104, 1); יִבְּלְהָי soy pequeño (Gen. 32, 11); יֹלְאַרָּי: no sé (Gen. 4, 9);
- b) en las sentencias generales, en las que se expresa una regla constante: v. g.: אַמר עַצֵּל שַׁרוֹל בּוֹרָב dice el perezoso: (hay) un león en el camino (Prov. 26, 13);

- c) cuando sirve para confirmar un hecho del momento actual: v. g.: אַכֵּיר יָרוּוָה אָכִיר esto me dice el Señor (Jerem. 27, 2).
- 3. Corresponde a nuestro imperfecto, cuando expresa una acción pasada, sí, pero simultánea de otra también pasada, que se narra o se sobreentiende: v. g.: רְבָּוֹלֵי בְּוֹלֵי בְּוֹלְי בְּוֹלֵי בְּעִּי בְּוֹלְי בִּי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעָי בְּעִי בְּעָר בַּעְי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעָר בְּעָב בְּעִי בְּעְי בְּעִי בְּעִי בְּעְי בְּעִי בְּיבְּי בְּעִי בְּיבְּיי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעִי בְּעִ
- 4. Se traduce por nuestro pluscuamperfecto, cuando designa un hecho pasado, anterior a otro hecho pasado también, con el que dice relación: v. g.: יֵילֵו שָׁבֵּו בִּיבָא הַשְּׁבְּוֹשׁ: y pernoctó allí, porque se había puesto el sol (Gen. 28, 11).
- b) cuando la frase anterior indica un suceso futuro, o una condición: v. g.: כָּרְבִּ יוֹם לֵיהוֹהְ וֹכְאָה הָרֶב בְּמִאָרְים: se acerca el día del Señor y vendrá la espada contra Egipto (Ezeq. 30, 3-4).
- N. B. 1.º En las sentencias condicionales, el perfecto del segundo miembro (apódosis) equivale a veces al imperfecto o al pluscuamperfecto de subjuntivo: v. g.: לוֹלֵי יְהוֹנְה צִּבְאוֹת הוֹתִיר לְנוּ שֲׁרִיר בִּתְּעָבְּי si el Señor de los ejércitos no nos hubiese dejado residuo, como Sodoma seríamos (Is. 19).
- 2.º Se emplea también el perfecto para expresar deseo, mandato, súplica, etc.: v. g.: לוּ־מַוְענוּ בְּאֶבֶץ מְצְרֵיבוּ iojalá hubiésemos muerto en tierra de Egipto! (Num. 14, 2); בּי אָם וְבַרְהַנִּי מִט acuérdate, pues, de mí (Gen. 40, 14).
- 6. El perfecto con wau conversivo—a) se emplea después de un imperfecto o imperativo con la fuerza de los mismos (An. lecc. XIII, 2): v. g.: אַכּוֹרָת לָעָם הַוֹּרָן עִי עִּע עוֹ מ ve y dí a este pueblo (Is. 6, 9).

b) Se usa con diversa significación temporal, sin que le anteceda precisamente el *imperfecto*, y a veces introduciendo la apódosis de la frase precedente; en este caso denota respecto al verbo anterior la consecuencia (wau consecutivo) que de él se deriva: v. g.: בְּלֶכְחָךְּ דֵּיוֹם בֵּעְטָרִי וֹמְצָאֹרְ וֹיִם בִּעְטָרִי וֹמְצָאֹרְ מִינִי מִּעְלִי וֹמְצָאֹרְ מִינִי מִּעְלִי וֹמְצָאֹרְ וֹיִם מִעְלָּחְרָ וֹיִם בַּעְעָרָי וֹמְצָאֹרְ וֹיִם מִעְּמָרְ וֹיִם בַּעְבָּחְרָ וֹיִים בְּעָבְּחְרָ וֹיִים בְּעָבְּחְרָ וֹיִים בְּעִבְּחָרְ וֹיִים בְּעִבְּחְרָ וֹיִים בְּעִבְּחְרָ וֹיִים בְּעִבְּחָרְ וֹיִבְּעָבְּחְרָ וֹיִים בְּעִבְּחָרְ וֹיִבְּעָּתְרִי וְּמְצֵאֹתְ וֹיִבְּחְרָ וֹיִים בְּעִבְּחָרְ וֹיִבְּעָבְּתְרִי וְּמְצֵאֹתְ וֹיִבְּחָרְ וֹיִבְּעָבְּתְרְ וֹיִבְּעָבְּתְרְיִים בְּעִבְּתְרְיִים בּיִים בּיִבְּיִים בְּיִים בְּעִבְּיִר וְיִים בְּיִים בְּיִבְּעָרְ בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִיבְיִים בְּיִים בְּיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְים

EJERCICIO 14.º

חָלָת	Ardió de ira	קַבַר	Enterró
לו	Sí	ביו	Caín
עֶכְּרוֹן	Efron		

Prov.) (14, 1) (14, 1) (14, 12) (15, 12) (15, 12) (16, 1

Lección XV

Uso del imperfecto: Su significación propia.—Casos en que equivale a nuestro presente, imperfecto, perfecto y presente de subjuntivo.—El futuro con wau conversivo.

1. El imperfecto significa propiamente una acción que todavía no se ha realizado (An. lecc. XII, 5): v. g.: הַוְּבָאָרָּ :בּוֹבֶּאָרָ הְאָּ borraré al hombre (Gen. 6, 7).

- 2. Equivale a nuestro presente—a) cuando designa una cosa habitual: v. g.: בלוא וֶה אַשֶׁר יִשְׁהָה אֲדֵנִי בְּוֹי do es ésta (la copa) en la que bebe mi señor? (Gen. 44, 5);
- b) en las sentencias generales: v. g.: בן הְכָם יְשַׁכּוֹם hijo sabio alegra al padre (Prov. 15, 20);
- N. B. En estos casos, como se ve (lecc. XIV), se usa indistintamente el imperfecto o el perfecto.
- 3. Corresponde a nuestro imperfecto, cuando se trata de acciones que se repiten o continúan, estableciéndose costumbre o hábito: v. g.: בְּרָה וְעָבֶּה אִיוֹר בְּלְ הַיִּכְיְם así hacía Job todos los días (Job 1, 5).
- 4. Se traduce por el perfecto—a) cuando va precedido de las partículas אָן entonces, מוֹטָרָם aún no, o בְּטָבֶּרָם antes que:v.g.::מָטָרְרָ מְשָׁרְּן: entonces cantó Moisés (Ex. 15, 1);
- 5. Tiene fuerza de presente de subjuntivo—a) después de las partículas בל, אַל, לְמֵעֵן, כְּין, לְמֵעֵן, כִין, מְשֵׁר para que, בַּל, אַל, חַבּין, מִין para que, בַּל, אַל, חַבּין, מִין para que, בַּל, אַל, חַבּין, חַבּיין, חַבּין, חַבּין, חַבּיין, חַ
- b) cuando expresa desco, súplica, mandato o prohibición: v. g.: אַלָּרְ בַּוֹן אַלְּרָּ בַּוֹן יִין וְיִנְבָּרְ בַּוֹן וְיִנְבָּרְ בַּוֹן (Job 3, 3); אַלָּרְ בְּוַנְנִין אָלָרְ בָּוֹן (Job 3, 3); אַלָּרְ בְּוַנְנִין אָלְּרָּ בִּוֹן אָלְרָּיִים (no hurtarás (no hurtes) (Ex. 20, 15).
- N. B. A veces el imperfecto indica potencia, permiso, etc.: ע. פַגי: אָבל האָבֶל האָבֶל de todo árbol del paraíso comiendo comerás (=puedes comer) (Gen. 2, 16).

- c) En los profetas equivale frecuentemente a nuestro futuro: v. g.: אַנְרָא שְׁכוּן בֶּלֶא y se llamará su nombre Admirable (Is. 9, 5).
- d) A veces indica la relación de consecuencia (wau consecutivo) que guarda con el verbo anterior; entonces equivale a cualquiera de los tiempos arriba indicados, y no viene necesariamente después del perfecto: v. g.: כְּרֵא בָּעְלֵוּה וַיִּצְנֵהוּן: llama a Dios y le responde (Job. 12, 4).

EJERCICIO 15.º

87 <u>3</u>	Valle	צור	Formar
ָּבָרָה קַבָּר	Concibió	ַלַ <u>צ</u> ַר	Se abrevió
פַּרְעה	Faraón ·	רֶהֶם	Útero

 אָשְׁתְּלְ וַתַּבֶּר וַתִּלֶּר אָת־קְּוֹן: (Gen. 44, 18) -5.º וְּהָאָדֶם וָדְע אֶת־חַנְּח אָשְׁתֹּלְ וַתַּבֵר וַתִּלֶּר אָת־קְוֹן: (Gen. 44, 18)

Lección XVI

Uso del cohortativo. - Uso del yusivo.

- 1. El cohortativo, que no se emplea más que en la primera persona (An. lecc. XIII, 4), se usa—a) para exhortarse uno a sí mismo o expresar enfáticamente su resolución:
  v. g.: אֵנְילָה וְאָשְׁכִּוּה בְּחַבְּוּה salte de gozo y alégreme en tu benignidad (Ps. 31, 9);
  - b) en las súplicas, deseos y ruegos: v. g.: בְּרַ אָּרָה :הוֹב en mano del hombre no caiga yo (II Sam. 24, 14);
  - c) unido el wau, en significación de para que, a fin de que...; después de otro verbo que exprese deseo, mandato, permiso, etc.: v. g.: דְּבִיאָה לִי tráeme para que coma (Gen. 27, 4);
  - d) después del wau conversivo: v. g.: אָרָהָוּה לְּמֵּלֶּה: y levanté el vino y dí al rey (Neh. 2, 1).
  - 2. El yusivo, propio únicamente de la segunda y tercera persona (An. lecc. XIII, 5), se usa—a) para mandar o prohibir: v. g.: אור: haya luz (Gen. 1, 3);

  - c) después del wau en significación de para que: v. g.: מְלָהוֹ וְיַכְּהוֹ מְיִבְּהוֹ מְיִבְּהוֹ מְיִבְּהוֹ מְיִבְּהוֹ וְיַבְּהוֹ וְיִבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מְעִבְּהוֹ וְיִבְּהוֹ וְיִבְּהוֹ וְיִבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מְעִבְּהוֹ מְעִבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּיהוֹ מִיבְּיהוֹ מִיבְּיהוֹ מִיבְּהוֹ מִיבְּיהוֹ ם מִיבְּיהוֹ מִיבְיהוֹ מִיבְּיהוֹ מִיבְּייה מִיבְּייה מִיבְּיהוֹ מִיבְּייה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְייה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיים מִיבְּיה מִיבְּיה מִיבְּיים מִיבְּים מִיבְּיים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּיים מִיבְּיִים מִיבְּיִים מִיבְּיִים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּיִים מִיבְּיים מִיבְּים מִיבְּים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מְיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מְיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְיים מִיבְּיים מִיבְּיים מְיבְיים מִיבְּיים מְיבְּיים מְיבְּיים מְיבְּיים מְיבְיים מְיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מְיבְיים מְיבְיים מִיבְּיים מִיבְּיים מִיבְּיים מְיבְּיים מְיבְיים מְייבְּיים מ
  - d) después del wan conversivo: v. g.: מבל ווֹישָׁה ע comió, y bebió, y se levantó, y se marchó (Gen. 25, 34).

EJERCICIO 16.º

אהָל	Tabernáculo	כווצר	Tiempo definido
אַהַרן	Aarón	מַמְצַמִּים	Manjares delicados
אות	Señal	םֶתֶּר	Oculto, amparo
בַּרַל	Separó .	עָתַר	Rogó
קקָה	Se refugió	צִפַרְהַעַ	Rana
כָזאור	Lumbrera	רָקו <u>ּע</u>	Firmamento

1.0 (Ps. 61, 5). אַגוּרָה כָּמָּקְּלְּהְּ עִוֹלְכֹזִים אָחֶטֶּה בְּטַתְּר בְּנָפֶּיְהְ: (Ps. 61, 5). 1.0 (P

Lección XVII

Uso del imperativo. Dos imperativos unidos.

- 1. El imperativo sirve—a) para mandar: v. g.: קום לֶךּ levántate y marcha a Nínive (Jon. 1, 2);
- c) para amenazar: v. g.: קולילן אָניוּח הַרְשִׁישׁן gemid, naves de Tarsis (Is. 23, 1);
- a) en estilo profético, principalmente, para hacer una promesa cierta, equivaliendo a nuestro futuro: v. g.: יְחַבֵּלֵל rogará por tí y vivirás (Gen. 207).

EJERCICIO 17.º

אִישוּן	Pupila, niña	כּוֹבֶּם	Altar
בֵּית־אֵל	Betel	מְנוּתָה	Descanso
בְשָׂר	Carne	פַעַם	Vez, paso
וַרָּהַן	Jordán	רָתַץ	Lavó

Lección XVIII

Uso del infinitivo absoluto- y del constructo.

- b) Combinado con tiempos personales del mismo verbo, si va delante de ellos, da mayor fuerza y energía al verbo; si viene detrás, indica la duración o continuación de la acción verbal: v. g.: מוֹח מוֹח morir morirás (irremismemente morirás) (Gen. 2, 17); יוֹרָל: וְלֵּיִי וְלֵּיִי וְלֵייִ וְלִייִּלִי עִּיִּיְ עִּיִּיִּלִי עִּיִּיִּיִּיְ עִּיִּיִּלִי עִּיִּיִּיְ עִּיִּיִּיִי עִּיִּיִּיְ עִּיִּיִּיִּי וְלִייִּיִּי וְלֵייִי וְלֵייִי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִי וְלִייִּי וְלִייִּי וְלִייִי וְלִייִי עִּיִּי וְלִייִי וְלִייִי וְלִייִי עִּיִּי וְלִייִי וְלִּייִי וְלִייִי וְלִּייִי וְלִייִי וְלִּייִי וְלִּיִי וְלִּייִי וְלִייִי וְלִייִי וְלִּיִי וְלִייִי וְלִייִי וְלִייִי וְלִייִי וְלִייִי וְּיִי עִּיִי וְלִייִי וְלִייִי וְּיִיי וְלִייִי וְלִייִי וְּלִיי עִּיִי וְלִייִי וְלִייִי וְּלִיי עִּיִי וְּיִיי וְּלִיי עִּיִּי וְּלִיי עִּיִי וְּלִייִי וְלִייִי וְּלִיי וּלְיי עִּיי וְּלִיי עִּיִּי וְלִיי עִּיִי וְּלִיי עִּיְי וְּלִיי עִּיִּי וְּלִּיי עִּיִּי עְּיִיי וְּלִּיי עִּיְיִי עִּיְיִי עִּיִיי וְּלִיי עִּיִּי וְּלִיי עִּיִי וְּלִיי עִּיִי וְּלִיי עִּיִי עְּיִיי עִּיִי וְּלִיי עִּיִי עִּיִי עִּיִי עִּיי עִּיִי עִּיִיי עִּיִיי עִּיִיי וְיִייְיִי עִּיִּי עִּיִיי עִּיִּי עִּיִיי עִּייְיי עִּיְיי עִּיִיי עִּיי עִייִיי עִּיִיי עִייִיי עִּיי עִּיי בְּייִיי עִייִיי עִייִיי עִּייִיי עִייִיי עִּיי עְּיִיי עְיִיי עִּיי עִייִיי עְּיִיי עִּיי עִייִיי עְּיִיי עִּייִיי עְּיִיי עְּייִיי עְּיִיי עְיִיי עִּייי עִּייי עִּייי עִּייי עִּייי עְייִיי עְּייי עְּיייי עְּייִיי עְּייי עִּייי עִּייי עְּייי עִּייי עִּייי עִּייי עִּייי עִייי עִּייי עִּייי עְּיייי עִייי עִּייי עִּייי ע
- c) En las narraciones rápidas sustituye, como el infinitivo histórico de los latinos, a los demás tiempos, sea que le preceda o no otro verbo en forma personal. En el primer caso se traduce en el mismo tiempo de dicho verbo; en el segundo, se atiende al contexto: v. g.: מַנְרָנוֹ וְכוֹרְנוֹ ִי בּיִי מִינִי מַנְיִי בּיִי בּיִי בּיִי בּיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי ְיְיְיְיְיְיְיְיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִיי בְּיִי בְּיִי בְּיִייְיְיְיְיִייְיְיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייְיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִייְיִיי בְּייִיי בְּייִיי בְּייי בְּייִיי בְּייי בְּייי בְּייִיי בְּייִיי בְּיִיי בְּיִי
- d) Con frecuencia tiene fuerza de imperativo: v. g.: מְעַרוּר אָרִיוֹם הַשְּׁבּוּר yuarda el día del sábado (Deut. 5, 12);
- 2. El infinitivo constructo, por su carácter de nombre verbal,—a) puede encontrarse en todos los casos, en calidad de sujeto, término directo o indirecto de una oración: v. g.:
  - Nom. לא־מוֹכ הֱוֹת הְאָרֶם לְבַרְוֹי no (es) bueno que el hombre esté solo (Gen. 2, 18).
  - GEN. יבור ועת בפור ועת בפור y tiempo de plañir y tiempo de bailar (Eccle. 3, 4).
  - DAT. מת לְלֶהֶת וְעַת לְמוּת: tiempo para dar a luz y tiempo para morir (Eccle. 3, 2).
  - Ac. ארנ צאר וְבוּא: no sé salir y entrar (I Reg. 3, 7).
  - ABL. בור מות מתרות מות David volvió de herir a Amalec (II Sam. 1, 1).
- b) Puede así mismo recibir sufijos, advirtiendo que los nominales expresan el sujeto, y los verbales el término directo del verbo: v. g.: מְבְוּלֵי para matar yo; מְבְוּלֵי para matarme.

- e) El infinitivo constructo con después del verbo הָּוָה indica posibilidad o necesidad y equivale a nuestros tiempos de obligación activos o pasivos: v. g.: בְּוֹהְ הַשֶּׁכְוֹשׁ כְבוֹא estando ya para ponerse el sol (Gen. 15, 12).
- d) El verbo en infinitivo constructo tiene el mismo régimen que en los tiempos personales; y cuando viene seguido del sujeto y del acusativo juntamente, el sujeto precede al acusativo: v. g.: מָבֶּי עֲבֶּה מְּבֶּר מַבְּי מִבְּי מִבְי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְי מִבְּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מִבְּי מְבְּי מְבְיּי מִבְּי מִבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְּי מְבְיּי מְבְּי בְּיבְי מְבְּי מְב
- N. B. El infinitivo constructo, por razón de su carácter nominal, prefiere la partícula negativa בָּלְהִי אַבְלֹּ־מִכְּוְנוּ: v. g.: צְּיִיתִיךְּ לְבַלְהִי אַבְלֹּ־מִכְּוְנוּ: te mandé que no comieras de él (Gen. 3, 11).

EJERCICIO 18.º

בֵּית־שֶׁמֶשׁ	Betsemes	צְפָּת	Hizo guardia
בָּעָה	Mugió	אָפֿיע	Guardia
<u>חַל</u> ל	Comenzó	רָנֵז	Temió
רָ <u>ש</u> ָׁרַ	Fué recto	שָׁלְמָן	Mesa
ַבְלָה בָּלָה	Terminó, acabó	שמאל	Izquierda
סָגֵר	Cerró	ក្នុង	Bebió
עלי	Elí		•

1.º בַּיוֹם חַהוּא אָלִים אֶל־עֵלִי אָת בֶּל־אֲשֶׁר דְּבַּרְתִּי אָל־בֵּיתוּ בּיִוֹם חַהוּא אָלִים אֶל־עֵלִי אָת בֶּל־אֲשֶׁר דְּבַּרְתִּי אָל־בֵּיתוּ בְּיִבְּרָ נַלְבִּי חַבְּרוֹת בַּיָּרֶדְ עַלְּבָּרְ חַבְּרְתִּי אָכִרּ הַשְּׁרְנָה הַפְּרוֹת בַּיָּרֶךְ עַלְּבָּרְ נִישְׁרְנָה הַשְּׁלְחָן צָפּה הַצְּפִית אָכוֹל נְיִמִין הְּעָרִים מִשְׁחוּ כְּנִגְן: (Is. 21, 5) בְּיִבְּרְךְ וְשִׁבְּהְךְ וְצֵאתְּךְ שְׁרֵבְיּתְ וְאָת הַתְּבָּוְן אָלָי: (Is. 21, 5) בְּיִבְּית הַשְׁעֵר לְטְבִּיר בַּהְשֶׁרְ וְבָּאָרָ שִׁבְּרָ נִצְאוּיִם נְצָאוּיִ (Is. 37, 28) בּיִבְּית הַשְׁעֵר לַכְבוֹר בַהְשֶׁךְ וְבְּאָבְיִים נְצְאוֹ: (Jos. 2, 5)

Lección XIX

Uso del participio: en calidad de nombre verbal,—con relación al tiempo,—y en cuanto a su régimen.

- 1. En calidad de nombre verbal—a) puede encontrarse el participio en estado constructo: v. g.: אַרָבי עִּיבְרּי los que nan tu nombre (Ps. 5, 5).
- b) Puede, así mismo, recibir sufijos, advirtiendo que los nominales expresan el sujeto, y los verbales el término: v. g.: אָיָטָ mi Creador (Job 35, 10); el que me crea (Job 31, 15).
- 2. Con relación al tiempo, equivale el participio a los diferentes tiempos personales.—a) Con mucha frecuencia se emplea en vez del presente: v. g.: :יוֹנְעֵ יְהוֹהְ עַּרִיקְים conoce el Señor el camino de los justos (Ps. 1, 6).
- N.B. Si el sujeto es un pronombre personal, se pone junto al participio; si es un sufijo, va pegado a יש en las frases afirmativas, y a אָם הַמְּקוֹם אַשֶּׁר אַהָּה עוֹמֵר עִּלְיוֹ אַרְמַח־קְּוֵדְשׁ הוְאָ: en las negativas: v. g.: הַמְּקוֹם אַשֶּׁר אַהָה עוֹמֵר עִּלְיוֹ אַרְמַח־קְּוֵדְשׁ הוְאָ: et lugar sobre el que tú estás, tierra santa es (Ex. 3, 5); אָם־וּשֶׁרְ מֵוֹשְׁיעַי: si tú salvas (Judic. 6, 56)
- b) Unido al verbo קֹהָה se traduce por nuestro imperfecto: v. g.: ימָה הְיָה רְעָה אָר צאן יִתְרוֹן y Moisés estaba apacentando (apacentaba) las ovejas de Jetró (Ex. 3, 1).
- e) En conexión con otras acciones pasadas, tiene fuerza de perfecto: v. g.: וְעַוְבוֹ אָתִדְיהוָה הַמוֹצִיא אוֹהָם מַאֶּרֶץ
  y abandonaron al Señor, que los sacó de la tierra de Egipto (Jud. 2, 12).
- d) Está en lugar del futuro, cuando se trata de un suceso que se considera de próxima realización: v. g.: אַרָוֹי אָנוּ יצִיּאַ a eso de la media noche yo saldré (Ex. 11, 4).
- N. B. El participio activo equivale a los diversos participios latinos según exija el contexto: v. g.: no moriens (Zach. 11, 9); mortuus (Gen. 23, 4); moriturus (Deut. 4, 22).

- e) El participio pasivo corresponde frecuentemente al participio latino en dus o al verbal en bilis: v. g.: בְּדְלֵלְ בְּוֹאְרֵ:
  grande (es) el Señor y muy digno de ser alabado (Ps. 48, 2).
- 3. En cuanto al régimen, el participio rige el mismo caso que las formas personales del verbo: v. g.: קבו מוברים que teme al Señor (II Reg. 4, 1); קבו que te cura (II Reg. 20, 5); ברים: vestido con ropas de lino (Ezequiel 9, 2).

EJERCICIO 19.º

אַבֶּל	Ciertamente		מַלְאָרְ	Nuncio
אַתון	Asna		שָּׁרָה	Sara
קַרַש	Aró	-	שבַא	Saba

-2.° (Eccle. 1, 4): אַרָּתְּי לְעוֹלֶם עְמְדֶּתְ: (1.° בּא יָרָהְאָרֶין לְעוֹלֶם עְמְדֶּתְ: (1.6 בּא יָרָהְאִרוֹת וַיְאָבֶּין לְעוֹלֶם עְמְדֶּתְ: (1.6 בּא אֶל־אִיוֹב וַיֹּאכֵּוֹת בַּבָּקָר הָיוֹ חִרְשׁוֹת וְהָאָתנוֹת -3.° (Job. 1, 14-15) ביאֹטֶר אָלְהִים אָבֶל שָׁרָח אִשְׁחְּךּ יִלֶּנֶת לְּךָּ בֵּן וְקְרָאתְ אָתִּר וַיְלֵּנֶת בְּןּ: (Gen. 17, 19) בַּהְרִה יָרַעִּתִּי כֶּי־יִרֵא אֵלהִים אַבָּה: (Is. 7, 14)

Lección XX

Régimen del verbo hebreo.—Verbos que rigen acusativo.— Verbos que llevan dos acusativos.

1. El régimen del verbo hebreo —a) se le une o directamente (término directo) o por medio de las preposiciones (término directo o indirecto), según que el verbo sea transitivo o intransitivo: v. g.: ייי אוֹבוֹ לְּבֶּׁי e hizo Dios los animales de la tierra (Gen. 1, 25); ייי אוֹבוֹ לְבֶּׁי volveos a vuestros campamentos (Deut. 5, 27).

- b) No todos los verbos que son transitivos en nuestra lengua, lo son también en hebreo y viceversa: v. g.: בְּרַבְּרָ a tí ha elegido Yahvé (Deut. 7,6); בְּרַבְּרָ מִּלְיִר ellos salieron de la ciudad (Gen. 44, 4).
- $N.\,B.\,$ Los diccionarios y la práctica nos enseñarán las diversas construcciones de los verbos mediante las preposiciones, y sus distintos significados.
- 2. Rigen acusativo, además de otros que también lo llevan en castellano,—a) los verbos que significan α) vestir, desnudar, cubrir, adornar...; β) abundar, carecer, llenar, saturar...; γ) sentarse, habitar y morar...; δ) ir, venir y moverse de un lugar: v. g: מַלְּחוֹ עָּרְבִּי בְּנְרִין וְלָבֵשׁ בְּנְרִין נְלְבֵשׁ בְּנְרִין מָשְׁרַבְּי y quitó sus vestidos y puso otros (Lev. 6, 4); בְּלֵחוֹ y quitó sus vestidos y puso otros (Lev. 6, 4); בְּלְחוֹ שִׁרְבִּי בְּנְרִים אֲחֹרְחֵבֶּעְרְבֵּי מִצְרִים אָחֹרְתְּיִעְרָב הַּתְּלוֹחְ וִשְׁרָב הְּתְּלוֹחְ וִשְׁרָב הְּתְלוֹחְ וִשְׁרָב הְתַלוֹחְ וִשְׁרָב הְתַלוֹחְ וִשְׁרָב בּוֹלִוּחְ וִשְׁרָב בּוֹחְלוֹחְ יִשְׁרָב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרָב בּוֹלִוּחְ וִשְׁרָב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרֵב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרָב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרֵב בְּחַלוֹחְ וִשְׁרָב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרֵב בּוֹחְלוֹחְ וִשְׁרֵב בְּחִלוֹחְ וִשְׁרֵב בְּחִלוֹחְ וּבְּיִים בּוֹחִים בּוֹחִים בּוֹחִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִּים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בְּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בְּיִים - b) Los verbos que, para mayor energía de la frase, llevan un sustantivo procedente de su misma raíz: v. g.: בָּבֶר נְרֶל בְּאָרְ:

  lloraron con llanto muy grande (II Sam. 13, 36).
- c) Muchos verbos, que nosotros usamos como intransitivos, pero que tienen una primera significación transitiva, como מָבֶר respondió a alguien; אַר סיפּפּי מָבֶר מַבּמֹצְרִים: se acordó; מַבְר מִבְּרִים: se acordó; מַבְר מִבְּרִים: anunció una buena nueva; מַבְר מִבְּרִים: nos acordamos de los peces que comíamos en Egipto (Num. 11, 5).
- N. B. Hay también verbos que se usan unas veces como transitivos y otras como intransitivos, cambiando por lo mismo de régimen y de significado, como: רָא יָכְלּוּ לָשֶׁבֶּת יַחְלְּהִי עִּפֹּלְ חָבֶּלְ חַבְּעָ חַבְּלְ חַבְּעָ חַבְּלְ חַבְּעָ חַבְּלְ חַבְּלְ חַבְּעָ חַבְּלְ חַבְּעָ חַבְּלְ חַבְּעָ חַבְּעָר יַנְתְּבְלִוּ לַשְּׁבֶּת יַחְלָרִי עִּם־אֲנְשִׁים וַהַּוּבְלִי עִם־אֲנְשִׁים וַחַּוּבְלִי עִם־אֲנְשִׁים וַחַּוּבְלִ עִּם־אַנְשִׁים וַחַּוּבְלָ וּשִׁבְּת יִבְּלִוּ עִם־אֲנְשִׁים וַהִּוּבְלִי עִם־אֲנְשִׁים וַחַּוּבְלָ נִשְּׁבְת יִבְּלִים וַ וְּעִם־אֲנְשִׁים וַהַּוּבְלִי עִּם־אַנְשִׁים וַחַּוּבְלָ עִּשְׁבָּת יִבְּלִים עַּם וּבְּאַבְּע עִם־אַנְשִׁים וַהְּוּבְלָ עִּשְׁבָּת יִבְּעִים וַבּאַרְבָּע עִּם וֹשִׁי luchaste con Dios y con los hombres y veneiste (Gen. 32, 29).

Sobre esto deben consultarse los diccionarios.

3. Llevan dos acusativos—a) los verbos transitivos en las formas causativas pihel e hifhil: v. g.: קַּמָּה os enseñaré el temor de Yahvé (Ps. 34, 12).

b) Los verbos que por su significación reclaman doble complemento directo, como hacer, formar, nombrar, elegir, etc.; los cuales llevan en acusativo la materia y lo que de ella se hace, o la persona y la dignidad, cargo o nombre que se le da: v. g.: יוֹבְנִים בִּוֹבֶם עִּוֹבֶם עִּיבֶּב עִּיבְּבִים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִים עִּיבְּבִים עִּיבְּבִים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִיבְּבִּים עִּיבְּבִּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבִּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּים עִּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּים עִּיבְּיִים עִּיבְּים עִּיבְּיבּים עִּיבְּיִים עִיבְּיבּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּים עִיבְּיבּים עִּיבְּיבְּיבְיּים עִּיבְּיִים עִּיבְּיִים עִּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּים עִּיבְּיבּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבְיבְּיבּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבּים עַּיבְּיבּים עִּיבְּיבּים עִּיבְּים עִּיבְּיבְּים עִּיבְּיבְּיבְּיבּים עִּיבְּיבּיים עִּיבְי

c) Los verbos que toman como régimen directo, complementos circunstanciales (modo, medio, instrumento...); tales son, entre otros, los que significan llenar, cubrir, sembrar, dar, privar y preguntar: v. g.: y la planto de vides escogidas (Is. 5, 2).

EJERCICIO 20.º

בַר	Grano	סָבִיב ֹ סְבִיב	Airededor
כַלִּי	Arma	פָּלִשְׁחִים	Filisteos
י. ⊆ַר	Prado	פָשַמ	Despojó
לחי	Mejilla	ַּצְעַק	Gritó
נָפַח	Inspiró, sopló	צְעָקָה	Grito
ָנְשֲׁבָּור נְשֲׁבָּור	Espíritu		•

י. בּשְׁמשׁ עֲשֵׁוּ מֶשׁוּ מֶתְרַבְּרֵי אָבִיוּ וַיִּצְעַק צְעֲקָה וְּרָלָה וּמָרָה עַרַר בּשְׁמוּ עֲשׁוּ מָשׁוּ מָתְרַבְּלְיִוּ וְיִצְעַק צְעֲקָה וְּרָלָה וּמָרָה עַרַר -2.° (Gen. 27, 34) בּיִאר: (27, 34) -3.° (Gen. 2, 7) בּיִּצֶר וְיִהְוָה מָּלְהִי בְּיִבְּיה וְיִבְּּרְ בִּאַבְּיוֹ וְשְׁלְּחוּ בְּאָבֶייִם מְּבְּרְתוּ בְּאַבִּיהָם וְאָתַרְבְּלְיִוּ וְיִשְׁלְחוּ בְאָרֶץ-פְּלְשְׁתִּים סְבִיב לְבְשׁר בִּית עֲצַבֵּיהָם וְאָתּרַבְּלְיוֹ וְיִשְׁלְחוּ בְאָרֶץ-פְּלְשְׁתִּים טְבִיר בְּעָבִי וְנִשְׁלְחוּ בִּאָרֶץ-בִּי עָבְיִּבְּים וְעֲמָּבִּיהם עֲבָּרְתוּ בִּית עֲצַבִּיהָם וְאָתִרְבְּלִי וְנִשְׁלְחוּ בִּאָרָים עֲמָבְּרִבְּי וְבִּיְּבְּיִם וְצָאַנִים שְׁבַּרְתוּ בְּעָבִיה שְׁבִּרִים הַצֵּאוּ וְעֲמָבְּרִם וְעָמִּבְּרִם וְעָמִבְּרִם הַצָּאוּ נְעְמִבְּרִבְּים וְעֲמִּבְרִים הַצָּאוּ נְיִבְּים הַצָּאוּ נְעָמִבְּרִם הַצָּאוּ נְעָמִבְּרִם הַצָּאוּ נְעָמִבְּרִם הַצָּאוּ נְעָמִבְּרִם הַבָּאוּ נְעָמִבְּרִם הַבָּאוּ בְּרִים הַצָּאוּ נְעְמִבְּרִבְּרִים הַצְּאוּ בְּרִים הַצָּאוּ נְעָמִבְּרִבְּרִים הַצְּאִבְּרִים הַּבְּאוּת בְּרִים הַצְּאִבְּרִם הַבָּאוּ נְנְמִיּבְּרָה בְּיִבְּבְּרִים הַצְּאוּבְיִים הְבָּבְים הַבְּאוּת בְּרִים הַצָּאוּ בְּרִים הַצָּאוּ נְעְמִבְּרִים הַבְּאוּת בְּרִים הַצָּאוּ בְּרִים הַצָּאוּ בְּרִים הַצְאוּבְים וְעָמִּבּרִים הַבְּיִבּים הַבָּאוּ בְּרִים הַצָּאוּ בְּרִים הַצָּאוּן בְּרִים הַצְּאוּם הְבִּים בְּבְּים בְּבִּים הַבְּים הַיְבְּיִם הְבִּים בְּבִים בְּבִּיוּ בְּבִּיוּ בְּבִיים הַבְּצְיוּ בְּיִבּים הַבּיּאוּ בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּבְים בְּבִּבְּים בְּבִּבְים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּבְים בְּבִּבְּבּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּבְּבְים בְּבְּבִים בְּבִּבּים בְּבִּים בְּבְבְּבִּים בְּבְּבִּים בְּבְּבְיבִּים בְּבּים בְּבְּבְים בּבְּבְּבְּבּים בְּבִּים בְּבְבְים בְּבְּבְּבְּים

Lección XXI

Construcción del verbo pasivo.—Construcción pregnante.— Construcción de un verbo con otro.—Aposición de verbos.

- 1. Construcción del verbo pasivo.—a) Su persona agente se expresa mediante el sufijo ל y a veces por בָּלְעוֹ מִן: עִּי מִן: יָּנִי מִן invitado por ella (Esther 5, 12); בַּלְעוֹ מִן se trastornaron por el vino (Is. 28, 7).
- e) El verbo en pasiva puede construírse también impersonalmente, y en este caso conserva el régimen directo con la partícula אַ u otra semejante: v. g.::יְרָלְ יִהְלֵּלְ אָרִר הַאָּבֶרְ מוּ u otra semejante: v. g.::יף מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי בּוֹלְלִי מוֹלִי מוֹלְיִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלְי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלִי מוֹלְי   מוֹלְיי מוֹלְיי מוֹלְיי מוֹלְיי מוֹלְייי מוֹלְיי מוֹלְיי מוֹלְיי מוֹלְייי מוֹלְייי מוֹלִיי מוֹלִיי מוֹלְייי מוֹלְייי מוֹלִייי מוֹלְייי מוֹלִייי מוֹל
- b) Es muy frecuente, especialmente en los Salmos y en los Profetas, porque los agiógrafos quisieron decir mucho en pocas palabras, ganando así la frase en concisión y energía, lo que pierde en corrección sintáxica.

- c) en participio: v. g.: :ក្រុះ ហ្គា que sepa tocar la citara (I Sam. 16, 16).

- 4. La aposición de verbos—a) consiste en poner uno a continuación de otro, con o sin wau, dos verbos en el mismo tiempo, número y persona, para expresar una idea que nosotros designamos por un verbo y un adverbio o por otros giros especiales: v. g.: מְרָבוּ בְּעָבִין se apresuraron, se olvidaron de sus obras,—se olvidaron pronto (Ps. 106, 13); יי volví y levante mis ojos,—levante de nuevo mis ojos (Zach. 5, 1).
- b) Esta aposición se verifica principalmente con los siguientes verbos (que en unión con otro deben traducirse adverbialmente): ישור volver (de nuevo); בווה emprendió (a gusto); מווה aumentó (mucho); se apresuró (pronto); etc.

EJERCICIO 21.º

Cedro	צַל	Sombra
León	קרו י	Cuerno
Hecho	בָתֵל	Raquel, oveja
Rama	בם	Búfalo
Insolente	J⊃ō	Pesó
	León Hecho Rama	León קרו Hecho לובול Rama

Gen. 35,): מַרָּנִי אַרְנִי־אַל; (בּיִה אַרְנִי־אַל; בִּיהָם עַנִּיתְנִי הַבְּרִּוּ וְעָנְכָּיָה אַרְנִי־אַל; (בּיִה מְשָׁה וְהִנְה וֹמְבָּרְנִּי תַּמְים עֲנִיתְנִי מִפֶּי אַרְנִי וְמְבָּרְוּ וְתְבְּרוּ וְנְבִּרְוּ וְנְבְּרוּ וְנְבְּרְוּ וְנִבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְנְבְּרוּ וּבְּרוּ וְבְּרוּ וְבְרוּ וְבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וּבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וּבְּבּרוּ בְּבְּרוּ וְבְּבְּרוּ וּבְבּרוּ בְּבְּרוּ בְּבּרוּ בְּבִּבְיוּ וּבְּבּר בְּבְּבְּרוּ מְבְּבְּרִים בְּבִיוּ בְּבּבּר בְּבְבְּרִים בְּבִּבְיוּ בְּבּבּר בְּבִבְּרוּ בְּבּבּר בּבְּבְרוּ בְּבּבּר בְּבְבּבּר בְּבְּבְּבְיוּ וּבְבּבּר בְּבְבְבְּוּ בְּבּבּר בּבְּבְרוּ בְּבּבּר בְּבּבּר בּבְּבּר בּבְּבּר בּבְּבּר בּבְיוּ בְּבְּבְבּיוּ בְּבְּבּר בּבְּבּר בּבְּבּר בּבְיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבְבְבּיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבּבּיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבּבּיוּ בּבְבּרוּ בְּבְבּבּיוּ בְבּבּבּיוּ בְּבְבּבּיוּ בְּבּבּבּוּ בְּבּבּבּוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּוּ בְּבּבּוּ בְבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּוּ בְּבּבּוּ בְּבּבּוּ בְּבּבּרוּ בְּבּבּבּוּ בְבּבּרוּ בְבּבּרוּ בְּבּבּוּבּוּ בְבּבּבּוּ בְבּבּוּבּוּבּוּבּוּ בּבּבּבּוּ בְבּבּבּוּ בְבּבּבּוּבּוּ

DEL ADVERBIO

Lección XXII

Las partículas hebreas.—El adverbio: su construcción, su repetición.—Adverbios de negación.

- 1. Las partículas hebreas—a) son, en su mayor parte verdaderos nombres; de aquí el que reciban sufijos, adopten forma de plural o estado constructo, se combinen fácilmente entre sí, tomen locativo, y adquieran fuerza relativa unidas a Timo.
- b) El estudio completo de dichas partículas, de sus combinaciones y diversos sentidos—que dan a la frase variedad, elegancia, propiedad, concisión y energía—sólo puede adquirirse con el manejo de los diccionarios y la lectura de la Biblia. Aquí estudiaremos tan sólo lo más preciso acerca de su construcción.
- 2. El adverbio—a) modifica la significación tanto del nombre como del verbo: v. g.: מְנְיֵם לֹא בִינְים pueblos no poco=muchos pueblos (Is. 10, 7).
- b) El adverbio, al juntarse con un nombre, puede ponerse α) en estado constructo delante de él: v. g.: מַנְים מִים מִים (Gen. 24, 17); β) como complemento (del mismo en estado constructo): v. g.: מַנְים - c) La repetición del adverbio indica o su grado superlativo, o un aumento sucesivo, o distribución: v. g.: TND :TND muchísimo (Gen. 7, 19); :DYD DYD poco a poco (Ex. 23, 30).
- 3. Los adverbios de negación—a) más frecuentes son y > y; el primero expresa la simple negación (non), el segundo añade a la negación la idea de súplica, mandato, de-

seo, etc., (ne); si bien las prohibiciones categoricas se expresan por אל (Lecc. xv, 5-b): v. g.: אַר אַא אָנשׁ: nadie saldrá; אַר הַנְאַא אָנשׁ: nadie salga (Exod. 16, 29); הורצה: no matarás (Ex. 20, 13).

b) También se usan como adverbios de negación en el estilo poético בָּלִי ע בַּלִי v. g.: בְּלִי ע בַּל (Ps. 10, 11);

אסר בלי יבוא: no vendrá cosecha (Is. 32, 10).

c) La partícula בלחו expresa la idea de exclusión—sin, excepto, fuera de...—y puede llevar sufijos personales: v. g.: חוב ביהון ביהון ביהון היא no hay santo como Yahvé, porque no hay (nadie) fuera de tí (I Sam. 2, 2).

- d) Otra palabra con que también se expresa la negación, es el sustantivo אָרָן, usado comúnmente en el estado constructo אָרְן, que significa la no existencia de una cosa, y se traduce por no es, no hay, no había, etc., según lo exija el contexto: v. g.: בּיָטִר בְּיִטְרָאֵל en aquellos días no había rey en Israel (Judic. 17, 6).
- N. B. 1.º Cuando se junta con un verbo, éste se pone generalmente en participio: v. g.: אָן וְצֵא וְאֵן הָא no había quien saliese, ni quien entrase (Jos. 6, 1).
- 2.º Cuando el sujeto de la oración es un pronombre personal, se pone como sufijo de אֵנְנָי נֹחֵן לְכֶּם תְּבֶּן: v. g.: אָנֶנָי נֹחֵן לְכֶם מִּבְּן: vo no os doy paja (Exod. 5, 10).
- e) Una negación unida a כל denota exclusión total—ninguno, nada, etc.: v. g.: יְלֶרֶשׁ אַוֹרֶכל y para el pobre nada absolutamente (II Sam. 12, 3).
- f) Dos negaciones no afirman, como en latín, sino que niegan con más fuerza: v. g.: אֵין בֶּקֶר לֹא נָחְשָׁב בִּימֵי no se estimaba en nada la plata en los días de Salomón (I Reg. 10, 21).

EJERCICIO 22.º

תְּרֶשׁ Nuevo יְחַרְ Castigó וֹמָק Ira יְשֵׁן Durmió רכח Corrigió

Lección XXIII

Adverbios interrogativos: Modo de expresar la pregunta en general, la pregunta directa, la indirecta, la disyuntiva y la negativa.—Modo de expresar la respuesta tanto negativa como afirmativa.

1. La pregunta—a) se indica a veces, al hablar, por sólo la inflexión de la voz; por donde en algunos pasajes bíblicos sólo por el contexto se conoce que la frase es interrogativa: v. g.: אַרוֹם עַל־בְּוֹנְוְן y yo ¿no perdonaré a Nínive? (Jon. 4, 11).

Pero generalmente lleva algún adverbio de interrogación.

c) La pregunta indirecta se indica o con el interrogativo o con אַן, quedando indecisa la respuesta: v.g: בְּאָרֵה אַן עם בּרְבָּהְהָנְהָנִהְיִּגְּיִי veamos si ha brotado la vid (Cant. 7, 13).

d) La pregunta disyuntiva, sea directa o indirecta (utrum-an; si-o) lleva הַ en el primer miembro, e וַאָּכֶּר יִצְּחָל בְּיִ יִשְׁר אָבוּ פּח el segundo; siendo dudosa la respuesta: v. g.: וַיאָכֶּר יִצְּחָל אָבוּ אָבּר יִצְּחָל אָבוּ אָבּר יִצְּחָל אָבוּ אָבּר יִצְּחָל אָבוּ אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל וּשִׁר בְּנִי עִשְׁר אָבוּר עָשִׁר אָבוּר אָז וּשְׁר אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִבְּעִּר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִצְיִים וּשִׁר אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִּצְיִּחְל אַבּר יִצְיִּחְל אַבּר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבּר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבר יִּצְיִם וּעִבּיל אַבּר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבר יִצְּחָל אַבר יִצְיִּחְל אַבר יִצְּחָל אַבר יִבְּיִבְּר יִבְּיִבְּר יִבְּיִּבְיל עִבְּיב יִבְּיִבְּיל אַבר יִבְּיב יִּבְיב יִבְּיב יִּבְּיב יִבְּיב יִּבְיב יִב יִבְּיב יִּבְיב יִבְיב יִבְיב יִב יִבְּיב יִּבְיב יִב יִבְּיב יִּבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִּבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יִבְּיב יבְּיב יִבְּיב יִבְיב יבְּיב יִבְּיב יבּיב יבְּיב יבְיב י

e) La pregunta negativa, equivalente a una afirmación rotunda (nonne?—¿acaso no...?) se expresa por אַבְּרָא בְּחוֹבְה עַל־םַכָּר, y supone respuesta afirmativa: v. g.: בְּלֹא־הָוֹא בְחוֹבְה עַל־םַכָּר : בְּלְאַרְה עַל־םַכָּר cacaso no está escrito en el libro de los valientes? (Jos. 10, 13).

2. La respuesta—a) negativa se expresa por ל, y si en la pregunta entra יֵי, por יְצִי v.g.: וַיֹּאכִירוֹ לוֹ אַנְשִׁי־נְלְעָךְ יִי אַבְּוֹר לְאָ: v.g.: וַיֹּאכִירוֹ לוֹ אַנְיִרוֹ לִאָּי יִי עִּבְּרוֹ לִי אַבְּרוֹ וַיִּאַכְּר לְאָ: y le dijeron los galaaditas: ¿eres tú efrateo? y dijo: no (Judic. 12, 5).

b) La respuesta afirmativa no se expresa por ningún adverbio equivalente a nuestro sí, sino repitiendo la palabra principal de la pregunta: v. g.: יַנְיּעָבְּוֹן עַנְיּעְבְּוֹן עַנְיִּעְבְּיִן עְּנִינִי עְּעָוֹן γ dijo: ¿eres tú mi hijo Esaú? γ dijo: γο (soy) (Gen. 27, 24).

EIERCICIO 23.º

אַבשָלום	Absalón	מִיבָּיִהוּ	Miqueas
ָּגְלעֲד גַּלעֲד	Galaad	מַלְּחָמֶה	Guerra, batalla
חַבל	Desistió	פה	Aquí
מולדת	Familia, generación	ַרַמִּת	Ramot

י.1 שָאוּל שָאַל־הָאִישׁ לְנוּ וּלְמִוּלַרְהַנוּ לֵאמר הַעוּר אַבּיבֶם חַי הַנִשׁ לְבָם אָה: (Gen. 43, 7) בְּנֵישׁ לְבָם אָה: בְּרָבְיּ יְשׁמְעׁ הַנֶּרְ נִיאמֵר יִשְׁרָאֵל הַנֶּרְ נִיאמֵר יִשֹרְאֵל הַנֶּרְ נִיאמֵר. -5.º (I Sam. 23, 11) -5.º (I Sam. 23, 11) -5.º (I Sam. 23, 11) -4.º (Judic. 4, 20) -קיָה אָכִיר הַמֶּלֶּך שָׁלוֹם -4.º (Judic. 4, 20) לְנַעַּר לְאַבְשָׁלוְם: -5.º (II Sam. 18, 29) כִּילְּבָּר לְאַבְשָׁלוְם: (Reg. 22,) -נִיאָכֶּר אָם־נָחְדֶּל: (Reg. 22,)

DE LA PREPOSICION, CONJUNCION E INTERJECCION

Lección XXIV

Advertencias sobre el uso de las preposiciones,—conjunciones,—e interjecciones.

1. Las preposiciones—a) se combinan fácilmente entre sí, para expresar con más precisión las diversas relaciones: ע. פֵּ: בְּינֵעֵל de entre, אֱלֹ־ מַנְעֵל hasta detrás, אֱלֹ־ מַנְעָן hasta entre, etc.

b) Cuando una preposición debería ponerse en los dos miembros paralelos de una frase, se omite a veces en el segundo, sobre todo en el estilo poético: v. g.: יְרוֹה אָהֵבוֹ בְּבֶבֹל וֹוְרְעוֹ בַשׁרְּוֹב: Yahvé le amó, hará su voluntad contra Babilonia y su brazo (contra) los caldeos (ls. 48, 14).

- (II Sam. 18, 11); אָלִיךְ עָלֵיךְ עָלֶיךְ וְלָּהָוֹן וּלָּהָרָן (Judic. 16, 12).
- 2. Las conjunciones—a) se juntan entre sí o con otras partículas, formando palabras compuestas, cuyo perfecto significado se aprende por la práctica y los diccionarios: p. e.: pues si, pero, mas; así como, al modo

como, etc.: v.g.: אַך כִּי־אָמַר אַלְּדִים לא הְאַכְלוּ מַכֵל עִץ הַגְּוּן: con que dijo Dios: no comeréis de todo árbol del huerto? (Gen. 3, 1).

- N. B. La razón de esto parece ser, porque en estas fórmulas se sobreentiende la imprecación: Dios me castigue, si..., etc.; según aquello de I Sam. אַרָּהִים וְכָה יוֹסִיף אָס־הְּכַחֵר כִּיְכָּינִי דְבְּרְ: אֵלְהִים וְכָה יוֹסִיף אָס־הְכַחֵר כִּיְכָּינִי דְבְרְ: asi te haga Dios y así te añada, si me ocultas algo.
- c) A veces, para dar mayor énfasis a la frase, se omiten las conjunciones, especialmente las condicionales, las comparativas y las del discurso indirecto: v. g.: אַכְרִי בָא אַרְרִי בְּא מַרִי בְּא אַרְרִי בְא אַרְרִי בְּא אַרְרִי בְּא אַרְרִי בְּא אַרְרִי בְּא אַרְרִי בְא אַרְרִי בְּא בִּיִי בְּא אַרְרִי בְּא בִּיִּי בְּא בִּיִּי בְּא בִּיי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּא בִּיי בְּא בִּיי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּיִי בְּא בִּיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּי בְּיִי בְיּי בְּיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְּיי בְּיִי בְייִי בְּיי בְייִי בְּיי בְּיי בְייִי בְייִי בְּיִי בְּיי בְייִי בְּיי בְּיי בְייִי בְּיי בְּיי בְייִי בְייִי בְּיי בְייִי בְּיי בְייִי בְּייבְיי בְּייִי בְּיי בְּייִי בְייִי בְייִי בְּיי בְּיי בְייִי בְּייבְיי בְּיי בְּייב
- 3. Las interjecciones—a) de dolor, amenaza o imprecación llevan ordinariamente el nombre precedido de לָּבְּי מִינִים וּשְׁבְּי מִינִים וּשְׁבִּי ם וּשְׁבִּים וּשְׁבִים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְּבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְּבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבִּים וּשְׁבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבְּים וּשְּבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְּבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְּבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְים וּשְׁבְּים וּשְׁבִּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּיִים וּשְׁבְּים וּשְּבְּים וּשְׁבְּיִים וּשְׁבְּים וּשְׁבְּיִים בּיּבְּים וּשְּבְּים וּשְׁבְּים בּיּים וּשְׁבְּיִים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיבּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיים בּיּים בּיּים בּיּים בּיּים בּיים בּיים בּיּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיבּים בּייבּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּייבּים בּיים בּיים בּיים בּיים בּייבּים בּייבּים

- b) Las interjecciones הגה א הגה se construyen con acusativo: v. g.: וְהְאֵלְהִים נְפָּה אָתראַבְרָהְם וַיֹּאבִיר אָלִין אַבְרָהְם נִיּאבִיר הַנְנִי: y el Señor tentó a Abraham y dijo: Abraham; y dijo: héme aquí (Gen. 22, 1).

EJERCICIO 24.º

חָלִילָה	Quita allá (absit)	<u> </u>	Frasco
בְּפַר.	Ехріо́	שָׁבַע	Juró
נָגִיר	Principe	שֶׁמֶן	Aceite
נְשַׁק	Besó	שָׁבַן	Inculcó

באסו.) (1. מְאֵלָה שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שָׁלְרֹא שְׁלְרֹא שִׁלְרֹא שְׁלְרֹא שִׁלְרֹא שְׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שְׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרֹא שִׁלְרִא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרִּיִּא שְׁרִיּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִּא שִׁרִיּא שִׁרְיִּא שִׁרְיִיִּא שִׁרְיִּיְבְּיִּיְ שִׁרִיִּיְ שִׁרְיִיִּיְ שִׁרִייִּיְ שְׁרִיּיִ עִּיְבְּיִיְרְ שִׁרִייִּיְ שִׁרְיִּיִּיְ שִׁרִייִּיְ שִׁרִּיִּי בְּוֹיִי שְׁרִיּיִ עְּיִבְּיִּיְ שִׁרְיִי בְּיִיִּבְּיִיְ שִׁרְיִי בְּיִיִּבְּיִיְ שִׁרִייִּי בְּיִּבְּיִיְ שִׁרְיִי בְּיִיִּבְּיִיְ שִׁרִּיִי בְּיִּבְּיִים שְׁרִוּיִ בְּיִיבְיִישְׁרִוּן עִּלִּיְרְיִי בְּיִיִּיְם שִׁרְיִּיִּי בְּיִיִּבְּיִים שְׁרִוּיִּבְיִי בְּיִּבְיִים שְׁרִוּיִּ בְּיִבְּיִיְ שְׁרִייִּי שְׁרָּוּי וְיִבְּיִּים שְׁרִיּיִי בְּיִּבְיִים שְׁרִוּבְייִ בְּיִבְּיִים שְׁרָוּבְי יְחִיּבְּים בְּיִבְייִים שְׁרָּבְּי יְחִינְים בְּיִבְּיִים שְׁרִוּבְי יִּחְיִּבְּים בְּיִבְּיִים שְׁרִוּבְי יִּחְיִּבְּיוּ שְׁיִּייִם שְׁבְּייִי בְּיִּבְּיִים שְׁרִוּבְי יִּיִּבְּיִים שְׁבְּייִים שְׁבְּיבְּייִּ שְּׁיִּייִם שְׁבְּיבְּייִּישְׁיִּוּ שְׁיִּבְיִּים שְׁבְּייִי בְּיִּבְּיִּים שְׁבִּייִּי בְּיִּבְּיִּים בְּיִיבְּיִּים שְׁבִּייִי בְּיִּבְּיִּים בְּיִיבְּיִּים שְׁיִּייִי בְּיִּיִּים בְּיִיבְּיִּים בְּיִיבְּיִים בְּיִּבְיִים בְּיִּיבְּיִּים בְּיִּיבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִיבְּיִים בְּיִּבְּיִים בְּיִיבְּיִים בְּיִּיבְיִים בְּיִיבְּייִים בְּיִּיבְּייִים בְּיִּיבְייוּבְייוּי בְּיִיבְייִּישְׁיוּייוּי בְּיִיבְּייִים בְּיִּבְייִּישְּיִייוּי בְּיִיבְּייִּישְּיִייוּי בְּיבְּייִים בְּייִיבְּייִּי בְּיבְּייִּישְׁיִּייוּ בְּיִבְּייִי בְּיִּבְייִּייִּישְׁיִיוּי בְּבְּיִיבְּייִּישְּיִּייִי בְּיבְּייִּישְּיִייוּ בְּיִייִּישְּיִּייִי בְּיבְּייִי בְּיבִּייִּייִּייִּישְּייִייִּייִייְּבְּייִים בְּיִיבְּייִּייִּיְיִּיִּייִּי

DE LA CONSTRUCCION

Lección XXV

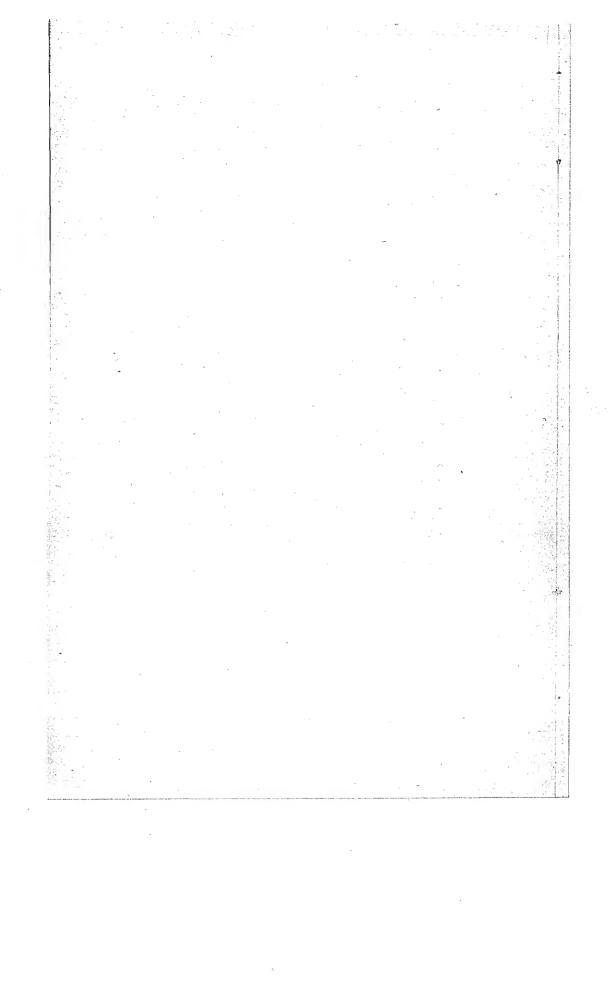
Principales caracteres de la frase hebrea.—Modo de colocar las palabras en la misma.

- 1. Los principales caracteres de la frase hebrea son la naturalidad, la energía, la concisión y cierta vaguedad debida a la escasez de modos y tiempos. El hebreo no admite, como nuestras lenguas, períodos complicados; se contenta con unir una oración a otra de ordinario mediante el wau.
- 2. La colocación de las palabras en la frase hebrea—a) no puede ser más sencilla y natural: sujeto, verbo y predicado o complemento directo; los complementos indirectos pueden ir antes o después del verbo: v. g.: קוֹנ בְּעֵינוּ אַ הַוֹּנְיוּ אַ אַרְיּנוּ אַ אַרְיּנוּ אַ אַרְיּנוּ אַ אַרְיּנוּ אַ Noé encontró gracia en los ojos de Yahvé (Gen. 6,8).
- b) Aparece sin embargo casi siempre al principio de la frase, la palabra que más se quiere hacer resaltar por su mayor importancia, especialmente el verbo: v. g.: קֹרָקׁי בַּנְּוֹ וְאִרְהָא יִּרְלְּהִי בַּנְוֹ וְאִרְהִי בַּנְוֹ וְאִרְהִי בַּנְוֹ וְאָרִי בַּנְוֹ וְאִרְהִי בַּנְוֹ וְאִרְהִי בַּנְוֹ וְאַרְהִי בַּנְוֹ וְאִרְהִי בַּנְוֹ וְאַרְרִים: v creó Dios peces grandes (Gen. 1, 21).
- c) Vense también a veces al principio de la frase, ciertos participios con quienes no concierta el verbo; equivalen al ablativo absoluto u oracional latino: v. g.: בֶּלְ־אִישׁ וֹבֶהוּ וֹבָא נַעֵּר הַבּהוֹן todo hombre sacrificando sacrificio y entraba el criado del sacerdote (cuando alguien ofrecía sacrificio, entraba, etc.) (I Sam. 2, 13).
- d) En el estilo poético, como sucede en todas las lenguas, son más frecuentes y más atrevidas las inversiones.

EJERCICIO 25.º

ಭೆಸ್ತದ	Pagó la pena	इंद्रंच ।	Imagen
<u> </u>	Abrojo .	קוץ	Espina
עֶשֶׂב	Yerba	שְׁפַר	Derramó

APÉNDICE LA POESTA HEBREA

I INTRODUCCIÓN

- 1. Dos elementos podemos distinguir en un poema cualquiera, uno interno y otro externo. El interno que consiste en la nobleza del argumento, la elevación de las ideas, la elegancia del estilo y la brillantez del lenguaje, forma la base de toda composición poética. El externo, que encuentra su expresión en el ritmo, varía según la extructura de cada lengua y el genio de los poetas; generalmente suele estribar en la harmonía de los acentos, y el número o cantidad de las sílabas; a veces también en la simetría de los pensamientos.
- 2. La poesía hebrea, informada por un espíritu eminentemente religioso, y encomendada a un léxicon gráfico y expresivo, aventajó a todas las producciones literarias de la antigüedad, y no ha sido superada por ninguna otra en tiempos posteriores.
- 5. Nuestro intento, al redactar estas líneas, no es dar a gustar a nuestros lectores sus delicadezas y encantos, ni hacernos eco de la abundantísima literatura que de ella se ha ocupado; nuestra intención es más modesta; nos contentamos con desempeñar el papel de gramáticos, fijándonos en su elemento externo. Nos ocuparemos del paralelismo, de las estrofas, del ritmo y de la métrica hebrea, recogiendo las afirmaciones de los sabios más ilustres, distinguiendo las cuestiones ciertas de las inciertas, y dejando la solución definitiva de los puntos oscuros a la sagacidad y estudio de nuevos investigadores.

II

EL PARALELISMO

- 1. El paralelismo tiene lugar cuando los miembros de una frase se corresponden; puede ser sinómimo, antitético y sintético.

labios de decir imposturas (Ps. 34, 14); o—b) en dos versos: v. g.: יהוָה אוֹרִי נְישִׁיי כִּיכִּי אִירְא: יְהוָה בְּעְוֹידְחַיִּי כִּיכִּי אַנְרָא Yahvé es mi luz y y mi salvación ¿de quién temeré? Yahvé es el refugio de mi vida ¿de quién temblaré? (Ps. 27, 1).

- 3. El paralelismo se dice antitético, cuando el segundo miembro afirma lo contrario del primero: v. g.: בֶּסֶף נִבְּיָךְ לְשׁוֹן צַּדְּיִקְ לָב רְשָׁעִים Plata escogida es la lengua del justo; el corazón de los malos vale poco (Pr. 10, 20). Esta clase de paralelismo aparece casi exclusivamente en los escritos de Salomón.
- 4. El paralelismo es sintético, cuando el segundo miembro desarrolla el pensamiento del primero; se emplea con frecuencia en los libros no poéticos: v. g.: בְּכֶל־מִשְׁכֶר נְצִר לְבֵּךְ כִי־מִעֶּנוּ הוֹצְאוֹח חַיִּים: Con todo cuidado guarda tu corazón, pues de él (dependen) los tesoros de la vida. (Pr. 4, 25)
- 5. El paralelismo es la ley primordial de la poesía hebrea; lo admiten todos. Existen, no obstante, hermosos poemas que carecen de paralelismo: v. g.: los salmos 11, 84, 101.

Cada uno de los miembros del paralelismo forma un estico, exigiéndose por regla general un dístico, para que haya verdadero paralelismo.

Ш

LAS ESTROFAS

- 1. Las estrofas resultan de la agrupación de varios versos. No se puede negar su existencia en algunos salmos; lo exije el sentido, como en los salmos 2, 3 y 4; o lo indica el verso intercalar, como se observa en los salmos 42 y 43.
- 2. Algunos autores han dado un paso más, y han creído descubrir en los salmos una distribución en estrofas análoga a la que existe en los cantos corales de los griegos.

Según Zenner (Die Chorgesänge im Buche der Psalmen) se distinguen en los salmos dos clases de cantos corales: unos sencillos, que constan de estrofa, antiestrofa y una estrofa alterna: otros compuestos, que tienen una segunda estrofa alterna.

La estrofa y la antiestrofa presentan igual número de versos, el mismo estilo, e idéntico argumento: por el contrario, la estrofa alterna tiene todo propio.

En la liturgia un coro cantaba la estrofa, otro lo antiestrofa, alternando ambos coros en el canto de la estrofa alterna.

3. Las razones que alega Zenner en apoyo de su opinión, son las siguientes: a) el análisis de algunos salmos: b) la semejanza de la liturgia

hebrea con los cantos corales de los griegos: c) el testimonio de Cosme Indocopleusta: d) la existencia del enigmático קָּלָה que indicaba el cambio de estrofas en el canto.

- 4. No tenemos inconveniente en admitir la posibilidad del aserto de Zenner; pero estamos muy lejos de aceptar sus conclusiones: sometamos a una somera crítica su raciocinio.
- a) Su análisis le ha obligado a hacer un solo salmo de los cuatro primeros, y a convertir en cantos corales algunos salmos que no estaban destinados al culto público.
- b) Es un buen deseo suyo que la liturgia hebrea emulara con los cantos griegos: se trata precisamente de demostrar eso.
- c) No rehusamos el testimonio tradicional alegado, pero bien pudiera suceder que reflejara únicamente una opinión del tiempo de los rabinos, o diera a conocer una costumbre que existía en los tiempos próximos al cristianismo.
- d) No nos atreveríamos a fundar una teoría en una base tan poco estable. Todavía aparece la palabra קַלָּהְ 71 veces en 39 salmos: ha sido suprimida por la Vulgata, y en las demás versiones ha encontrado diversas interpretaciones. Además el cambio de estrofas nada dice a favor de sus cantos corales.
- N. B Algunos salmos dan comienzo a cada uno de sus versos con una determinada letra del alfabeto, siendo llamados por esta razón *alfabéticos*, v. g. ps. 111, 112, (Crest. III).

ΙV

EL RITMO

1. La combinación de acentos forma propiamente el ritmo. En el verso hebreo las sílabas acentuadas de cada estico varían entre dos y cinco: cuando llegan a este número, la cesura se halla después del tercer acento. Las sílabas no acentuadas oscilan entre dos y cuatro.

Los esticos de un mismo verso pueden tener diverso número de acentos. La fórmula suele ser: 2+2, 3+3, 4+4, etc. El verso *kina*, descubierto por Budde al estudiar las Lamentaciones (קינות) de Jeremías, corresponde a la fórmula 5+2.

Generalmente en un mismo poema no cambia el número de los acentos, aunque a veces se permite cierta libertad.

2. Parece cosa comprobada la existencia del ritmo de los acentos en la poesía hebrea. Será quizás difícil averiguar en cada caso la norma a que se amolda el genio del poeta, ni siempre es posible determinar el número de sílabas de cada estico, por cuanto su apreciación depende del modo de pronunciar las palabras; y nosotros conocemos la pronunciación del tiempo de los masoretas; pero no la que estaba en uso entre los antiguos hebreos.

V

LA MÉTRICA HEBREA

1. Si consultamos la tradición representada por Filon (1) y Flavio Josefo, (2) y recogida por Eusebio de Cesarea, (3) San Jerónimo (4) y San Agustín, (5) la poesía hebrea debe figurar junto a la griega y la latina en cuanto a la métrica. Las sílabas no sólo por su acentuación, sino también por su número y cantidad desempeñan un papel importante en los poemas del pueblo judío.

Semejante afirmación ha estimulado la actividad de no pocos sabios, que se han entrenido en encontrar la verdadera medida de los versos hebreos sin que el resultado haya coronado tan nobles esfuerzos.

A tres pueden reducirse los sistemas que se han propuesto acerca de la métrica hebrea.

2. Bickell (Metrices Biblicae regulae exemplis illustratae, Dichtungen der Hebräer) aplica a la poesía hebrea sus descubrimientos acerca de la siriaca. Cada verso consta de un determinado número de sílabas, sin tener en cuenta para nada la cantidad de las mismas. La sílaba tónica sucede a la que no lo es, y viceversa, siendo todos los pies yambos o coreos.

Este sistema encontró un decidido partidario en Gietmann (De re metrica Hebraeorum): actualmente nadie lo patrocina. Efectivamente: a) se aparta demasiado de la puntuación de los masoretas: b) pronuncia de diversa manera una misma vocal, según convenga: c) recurre a correcciones que no tienen fundamento.

3. Ley (Leitfaden der Metrik der hebräischen Poesie) y Sievers (Metrische Studien) exponen una nueva teoría acerca de la métrica hebrea fundándose en los poemas germanos, y admiten en la poesía hebrea solamente dos clases de pies, yambos y anapestos.

El defecto de esta opinión consiste, en que no prueba ese parentesco de la lengua hebrea con la germana; y sus consecuencias son tan amplias que de hecho aplicó Sievers sus principios al Génesis y a los dos libros de Samuel.

4. *Grimme* (Psalmen Probleme) y *Schlögl* (De re metrica veterum Hebraeorum) han medido los versos hebreos según la cantidad de las sílabas.

Este sistema tropieza con serias dificultades: a) se basa en principios gramaticales que nadie acepta: b) establece una distinción arbitraria

⁽¹⁾ De vita Moysis 1, 5.

⁽²⁾ Ant. 2, 16, 4; 4, 8, 44.

⁽³⁾ Praep. ev. 11, 5.

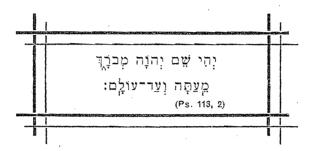
⁽⁴⁾ Praef. in lib. Job.

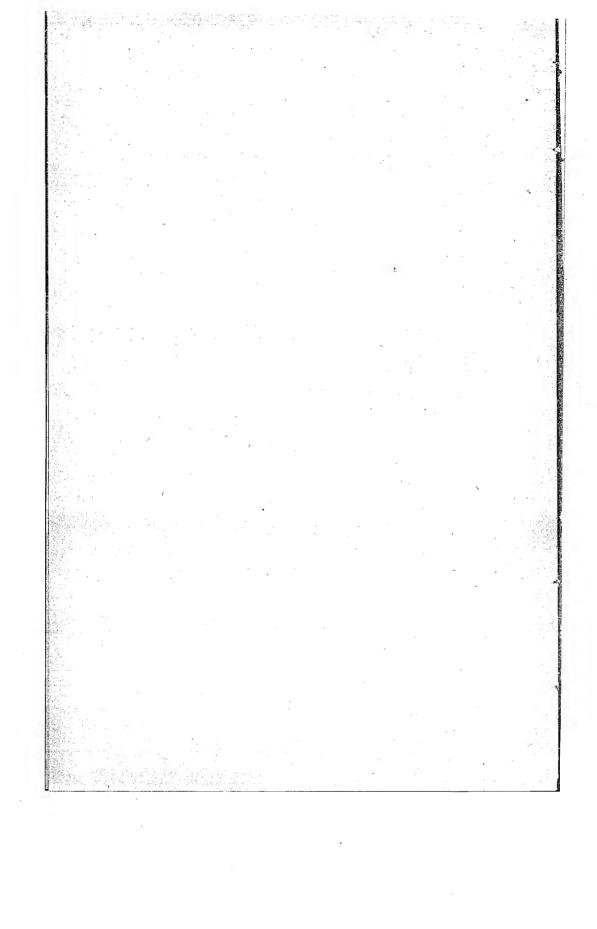
⁽⁵⁾ Ep. 101, ad Mem

entre las sílabas largas y breves: c) no determina cómo los distintos pies (Schlögl señala hasta 75) forman el verso: d) sus principios tienen aplicación hasta en los libros no poéticos.

* * *

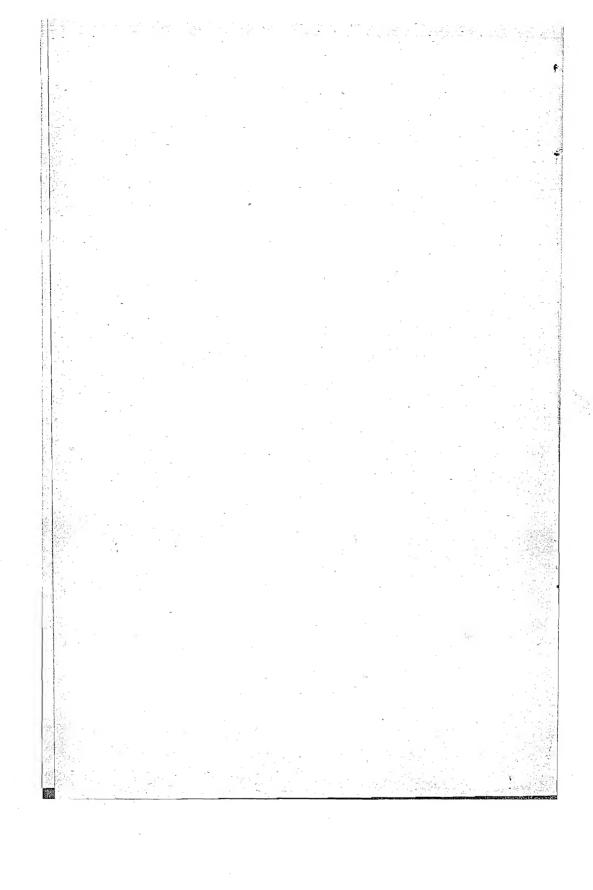
Nuestra conclusión es bien sencilla: reconocemos en la poesía hebrea el *paralelismo*, las *estrofas* y el *ritmo* de los acentos; y suspendemos nuestro juicio sobre la *métrica*, declarando que no nos satisfacen los sistemas discutidos, por ser poco seguros y algún tanto arbitrarios.

ARAMEO BÍBLICO

27

GRAMATICA DEL ARAMEO BÍBLICO

Lección I

El alefato arameo comparado con el hebreo.—Particularidades de algunas consonantes.—Modo de ser de las vocales según la diversidad de las sílabas.—La pausa.—El tono.

- 1. El alefato arameo en nada difiere del hebreo; todos los signos son idénticos en ambas lenguas.
- 2. Algunas consonantes hebreas, especialmente las sibilantes, aparecen cambiadas en dentales en algunas palabras arameas: v. g.: קהבין סייס, שוריים סייס, מוריים חובים חובים חובים חובים חובים מוריים
Además el צ se cambia en y: v. g.: אָרֶע=אָרֶע tierra; צ en p: v. g.: אָרֶע בּיִרְעָ (Jer. 10, 11); ל en רי פ. פ. פּרִירָן אַרָע בּירָע בּירָן וּירָע בּירָע בּירָן אַנּירָן hijo.

El Halef—a) es mero signo ortográfico, α) en el estado definido de los nombres: v. g.: יוְלָיָא el día; β) en el estado absoluto singular de los femeninos: v. g.: יוְלָיָא ciudad; γ) en los verbos Lamed-yod: v. g.: אַרָאָא יוּחס; δ) en algunas palabras precedidas de las partículas בְּ, בְּ, לְ, אָ יָ, יִ לָּבָּא מָר eso; אָרָבָא γ Dios.

- b) Se cambia en yod α) en el plural absoluto y constructo del participio de Qal de los verbos Hayin-wau: v. g.: קוֹמָן en lugar de קאַמון de ge levantó; β) en la forma Haqtel del verbo אָהָאָ v. g.: הַוֹחָר v. g.: הַוֹחָר.
- c) Pide al principio de palabra tsere en vez de jatef: v. g.: אַוּלָּ marcha tú.
  - d) Cede su vocal a la rod que le precede: v. g.: דניאל Daniel.

El yod a) se convierte en halef, cuando le antecede hamets, especialmente en los numerales y en los nombres gentilicios: v. g.: de בַּשֶּׂבְאָר cuarlo; b) conserva el pataj, que va delante, cuando se encuentra en sílaba abierta: v. g.: בוּרָם casa

Elwan precedido de la vocal a, se contrae siempre en ô: v. g.: ການ

El nun deja muchas veces de asimilarse: v. g.: កក្សុង tu.

La metátesis de la ה tiene lugar en algunas formas verbales: v. g.: אַנְשְׁהַנְּיִּל se mudará; יַנְעְבֶּינְ él regará.

5. La vocal de la sílaba pretónica desaparece en la lengua aramea: v. g.: מְמָלֵה cien; מְמֵל mató. Se conserva en la forma Haqtel de los verbos Hayin-wau: v. g.: מְהַקִּים, יְהַקִּים.

La sílaba tónica cambia a veces su vocal. En los nombres; a es invariable: v. g.: אַיַר cabello; i se cambia en a delante de אַיַר י. v. g.: אַשַּׁי verdad. En los humilde; עַרָר leopardo; u se muda en o: v. g.: אַיַר verdad. En los verbos, a permanece: v. g.: בַּרַבר escribieron; i persevera en sílaba abierta: v. g.: אַלמוּ dominaron; pero en sílaba cerrada a veces se convierte en e: v. g.: אַלמוּ קֹרֵב ofreció; u no se altera: v. g.: אַבּל comerá.

A primitiva nunca aparece o: v. g.: דר generación; שנה bueno.

- 4. La pausa casi nunca influye en el cambio de las vocales. El pataj delante de pod se muda en kamets: v. g.: אַרָּטָן samaritaño.
- 5. El tono generalmente afecta a la última sílaba; pero se halla en la penúltima en los casos siguientes: a) en las formas segoladas: v. g.: אָבָין piedra, יבּין manos; b) cuando la palabra lleva alguna aformativa, o sufijo que no admite el tono: v. g.: יבִין conociste, אַבָּין su padre, אַבָּין los que edifican; c) en algunos nombres extranjeros: v. g.: אַבִּיןנְשׁ Dario, אַבָּיןנִשׁ Ciro; d) en algunas palabras excepcionales: v. g.: אַבַּיוֹנְאַ מּבּיִר מּאַכּיִרי, אַבָּין מּאַבָּין מּאַבּיר מּאַבּיר אַבּין מּאַבּיר אַנִּין אַ מּבּיר אַנִּין אַ מּאַבּיר אַנִּין אַבּין מּאַבּיר אָבּיר אַנִּין אַבּיר אָבּיר אַנִּין אַבּיר אָבּיר אַנִּין אַנּין אַנּיין אַנּיין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּיין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּיין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּייין אַנּיין אַנּין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּין אַנּיין אַנּין אַנּין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּין אַנְייִין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּיין אַנּייין אַנּי
- N. B. Sirva de *Ejercicio* para esta y las siguientes lecciones, el que va al final de las mismas. En él se puede observar fácilmente el estrecho parentesco que existe entre el Arameo bíblico y la lengua hebrea.

Lección II

Los pronombres: personales, demostrativos, relativos, interrogativos e indefinidos. Los numerales: cardinales y ordinales.

—Los múltiplos.

1. Pronombres personales:

	,		-			
	SINGULA	R.	}	PLUR	AL	
1 c.	אַנָה	Yo	1 c.	<u>אכ</u> חלא	Nosotros	
2 m.	אַנְהָּ אַנְהָּה	Tú	2 m.	व्यक्ता	Vosotros	
2 f.	»	»	2 f.	>>	· »	
3 m.	777	ÉI	3 m.	ין המו	11% Ellos	
5 f.	84777	Ella	3 f.	pak	Ellas	

 para dar énfasis a un pronombre posesivo: v. g.: מני שנה de mí mismo. Los pronombres אַנון, הְבּוּן, הְבּוּן se unen a los verbos, indicando el término directo de su acción.

2. Pronombres demostrativos:

	Sing. Este	14	ּרָנְה		Sing.	Aquel m.	1	77	
•	Esta		Ę%			Aquella f.		ı آ	
			•			Aquel c.		וּכֵן	
	Plur. Estos c.		M KI	אַלֶּה	Plur.	Aquellos c.		אלה	אַכּוּן

- 3. Pronombre relativo, ¬ que, cual, quien.
- 4. Pronombres interrogativos, ជ្រ ¿quién? កាដ្ឋ ¿qué?
- 5. Pronombres indefinidos, בַּוְרְדָּר cualquiera que; בְּוֹהְדָּר cualquiera cosa que.
- 6. Los numerales cardinales desde el 5 hasta el 10, se juntan a los nombres masculinos en la forma femenina, y viceversa.

Los numerales ordinales terminan en :-.

	Numera	Numerales	ordinales			
	Masculino		Femenino		Masculino	Femenino
1	חַר.		ווָה ה		קַדְמָי	»
2	הָרִיון		פֿרָמֵין	1	נוֹלוֹ	הַּנְיָנְה
3	שַׁלְּע		הְלָתָה		הְלִיתַי	הָלִיסְנָא
4	אַרָבַּע		אַרְבְּעָה		רָבִיעָי	ָרְבָּיעְיָא
5	חַמש		חַמְשָׁה			
6	שַׁמ		កច្ចុំឃុំ			
7	שָׁבַע		שָׁבְעָה	٠	•	
8 7	וּמְבָונֵי		הְּמְנְיָה			
9	חשע	•	קשעה	*		٠
10	<u>עש</u> ר		עַשְׂרָה		,	
12	חָרֵי עַשַּׁר	)		'		
20	עֶשֶׂרִין	100	ಭಜ್ಞಗ		, 	9
3 0 🚕	הַלְתִין	200	מָאַמָיוּן			-
60	rav	400	בַע מִאָּה	7.85	d d	
1.000	ק <u>לא</u> def	אַלפָא .	p1.	אַלפין		.e√
10.000	المتار	•	p1.	أخذأا	·•	

- 7. Los múltiplos se forman con los cardinales y el nombre וְּמָנֶין: v. g.: חַר אַבְעָּר זְיִבְעָר tres veces; o añadiendo הַלְּחָה וְמִנְיָן siete veces.
  - N. B. 1.º Los cardinales desde el 3 en adelante son sustantivos. 2.º Los numerales pueden recibir sufijos: v. g.: מַלָּהָהוֹן ellos tres.
- 3.º Para indicar las fechas se emplean los cardinales: v. g.: בַּשְּנַת :בָּשְנַת en el primer año de Ciro.

Lección III

Géneros,—estados—y números de los nombres.—Los sufijos unidos al nombre.

- 1. Los géneros del nombre en la lengua aramea son dos: masculino y femenino.
- 2. Los estados son tres: absoluto, constructo y definido. El estado definido, propio del arameo, determina el sentido del nombre lo mismo que el artículo: v. g.: אוֹמָא el día.
  - 3. Los números son tres: singular, plural y dual.
- a) El singular de los masculinos no tiene forma propia. El plural toma la terminación p— en el estado absoluto, y en el constructo: v. g.: abs.: יוֹמָן días; const.: יוֹמָן días de.
- b) El singular de los femeninos acaba en תְּיְ en el estado absoluto: v. g.: מַלְכוּן en ן con los nombres abstratos: v. g.: מַלְכוּן reino; y en י con los concretos: v. g.: נְוְלֵי estiercol; en תַּ en el estado constructo: v. g.: מָנְרָת carta de.
- c) El plural absoluto hace en ן y el constructo en חָב: v. g.: abs.: מָנוֹן; const.: קינון animales.
  - d) La terminación del dual es יבון: v. g.: manos.
- c) El estado *definido* toma la ferminación ເຄັ en el singular y ເຄັ en el plural masculino: v. g.: ເຊິ່ງກຸ່າ, ເຄັ່ງກຸ່າ.

MODELOS

MASCULINO

Sing abs. און dia; const. און dia de; def. און el dia
Plur abs. און dias; const. און diasde; def. און los dias

FEMENINO

Sing. abs. הָיוָה animal; const. חוות animal de; Plur. abs. וְחָהָ animales; const. חווה animales de; Sing. def. הַוּנְהָא el animal Plur. def. אַחָיָה los animales

N. B. Nuestro genitivo se designa a) con el estado constructo: v. g.: הַבְּיִבְי בְּבֶּל sabios de Babilonia; b) con el יִן interpuesto: v. g.: בּלְכָא: v. g.: לישָרָאַל: v. g.: לושָרָאַל: יע פּלְרָאוֹ el poder del rey; c) con el de Israel.

4. Los sufijos personales unidos al nombre indican posesión.

MODELO

	CHARLES OF STREET BASE STREET	SUFIJOS	MASCULINO		FEMENINO		
	-	_	Singular	Plural	Singular	Plural	
Sing.	1 c.	,	ווכוי	ווֹמַי	מונעי	ָ הַוְינָתִי	
	2 m.	7	וּוֹמָךְּ	יוֹםַוֹדְ	נוֹּוֹלַבּ	מינטר	
	2 f.	כִי	ווּמֵכִי	יוֹמֵיִכִי	מונמכי	חַוּנָתכִי	
	3 m.	הַה הָי	יוֹמֶה	יוֹכזוֹהֵי	הַוֹינָתַה	חַינָתה	
	3 f.	ה הַה	ווֹמַה	יוֹמַנָה	חֵיוִמַה	ָּתֵינ <u>ָת</u>	
Plur.	1 c.	נָא	יוֹמַנָא	יוֹמַיְנָא	חַווִםנָא	ַקינָתַנָּא	
	2 m.	כום כון	יוְמִבוּוְ	יוְמֵיכוּוְ	תיונהכון	ונינוֹליכון <u>היוֹלי</u> כון	
	2 f.	ביו	וֹמְכֵיו	וְלְמֵיכֵיוּ	חַינַתְּבֵין	מינהביו	
	3 m.	הום הון	יוְמָהוֹן	יוְמֵיהוּוְ	נוֹתֹלינוֹן	וותקונון	
	3 f.	היו	וֹמְתָּנוּיוֹ	יןְׁמֵיהֵין	קינקהיו	מינוֹטְמֵיוּ	

N. B. 1.º Los sufijos se agregan a los nombres lo mismo que las demás terminaciones.

2.º El punto de aglutinación es pataj; en la tercera persona mas-

culina singular tsere.

Los sufijos נא, הַ, הָ, הָ, carecen de tono.

Lección IV

Diversas clases de nombres.—Nombres anómalos.

1. Nombres con una vocal primitiva. El estado absoluto del singular de estos nombres puede llevar una vocal auxiliar: v. g.: piedra, o carecer de ella: v. g.: נְשֵׁר águila. El estado constructo es idéntico al absoluto. El definido lleva la vocal en la primera radical. En el plural las terminaciones de todos los estados, así como los sufijos, se añaden a la forma primitiva:

MODELO

Sing. abs. בּלְבָּא rey; const. בְּלְבָּא rey de; def. בְּלְבָּא el rey
Sing. abs. בְּלְבָּא libro; const. בְּלָבָּא libro de; def. בְּלְבָּא el libro
Plur. abs. בְלְבִיץ reyes; const. בְּלְבִיץ reyes de; det. בּלְבִיץ los reyes
Plur. abs. בּלְבִיץ libros; const. בְּלָבִיץ libros de; def. בּלָביץ los libros

2. Nombres con dos vocales primitivas breves. Estos nombres en los estados absoluto y constructo del singular tienen la vocal en la segunda radical, que desaparece al tomar las terminaciones; entonces en la primera radical aparece una i:

MODELO

Sing. abs. בְשֵׁרָ carne; const. בְשֵׁר carne de; def. בְּשֶּרָן la carne
Plur. abs. בְשֶׂרָן carnes const. בְשֶׂרָן carnes de; def. בְשֶׂרָן las carnes

3. Nombres con la primera vocal breve y la segunda larga. Estos nombres conservan invariable la vocal larga:

MODELO

Sing. abs. שַּלְכֵּוּ paz; const. שׁלְם paz de; def. שִּלְכָוּ la paz
Plur. abs. שַלְכֵּוּ paces; const. שַלְכֵּוּ paces de; def. שׁלָכִוּץ las paces

4. Nombres con la primera vocal larga y la segunda breve. La vocal breve desaparece con las terminaciones:

MODELO

Sing. abs. עַלַם eternidad; const. אַלַם eternidad de; Plur. abs. עַלְמִין eternidades; const. עַלְמִין eternidades de; Sing. def. אַלְמָא la eternidad Plur. def. אַלְמָא las eternidades

5. Los numerales y nombres gentilicios terminados en $\gamma_{\overline{r}}$. El *yod* se convierte muchas veces en *halef* con las terminaciones:

MODELO

Sing. abs. אָשְׁיֵב caldeo; const. אָדְיַב caldeode;
Plur. abs. אָדְיִב caldeos; const. אָדְיָב caldeos de;
Sing. def. אַדְיָב elcaldeo
Plur. def. אַדְאָדְע los caldeos

- 6. Los participios de los verbos Lamed-yod. Estos participios, cuando reciben las terminaciones, pueden llevar la vocal bien en la primera, bien en la segunda radical: v. g.: de שֵׁרָנִי de שֵׁרָנִי de שֵׁרָנִי soltó שֵׁרָנִי.
- 7. Los femeninos terminados en 1, 1—. El wau y el vod son vocales en el singular; pero quedan consonantes en el plural:

MODELO

Sing. abs. מַלְכוּף reino; const. מַלְכוּף reinode; def. מַלְכוּף el reino Plur. abs. מַלְכוּף reinos; const. מַלְכוָף reinos de; def. מַלְכוָף los reinos

8. Ofrecen alguna anomalia los nombres siguientes:

Sing.	ZΩ	Padre	con	suf.	אַכוּדְ	Plur	· ユラヌ	לַכָּסִנָּא	<u> </u>
•	И	Hermano					» c	on suf.	מחוד
	ИŪИ	Mujer					נְשָׁין	>>	נְשֵׁיהוֹן
	בַות	Casa, const. בֵּית	con	suf.	בֿוֹטִי		בֿעון	»	בַּנְתִיכוֹן
	⊑ِ۲	Hijo	»	>>	ĖÜĖ		בניו	בֿנו	בְּנֵיהוֹן
	שָׁם	Nombre	>>	>>	שָׁמָה	7	ת שְׁמָהָ	זִם שְׁעַהָ	שִׁמְהָּהִי
	יַר	Мапо	»	>>	בְּוָרָה	Duaנֶדְהוֹ	וַבון 1	*	
	בֹּנָת	Compañero				Plur	בּנְנָן	>>	בֿללטע

Lección V

El verbo arameo.—Tiempos.—Modos.—Personas.—Formas verbales.—Los sufijos unidos al verbo.—Modelo de verbo firme.

1. La conjugación aramea no conoce propiamente los tiempos. El perfecto, que indica que la acción del verbo está terminada, puede ser histórico, profético, y a veces equivale al futuro exacto en las oraciones condicionales. El imperfecto rara vez es histórico; designa la repetición o duración del acto, y suple al futuro exacto en las oraciones temporales.

En una narración continua indiferentemente se hace uso del perfecto o del imperfecto.

El *yusivo* alguna vez presenta una forma contracta; pero generalmente hace lo mismo que el imperfecto.

2. El modo infinitivo va casi siempre acompañado del prefijo 5, y suele terminar en 77 + 7, menos en la forma Qal.

Todas las formas verbales activas tienen dos *participios*: activo y pasivo. El *pasivo* denota que la acción está terminada. Todos los demás participios pueden suplir al imperfecto, y muchas veces se traducen por el presente.

El participio es histórico-a) cuando viene después del perfecto, llevando wau copulativo, sin mencionarse de nuevo el sujeto;—b) después de בַּאַבֵּין, o בַּאַבֵּין.

Puede omitirse también el sujeto del participio, cuando es tercera persona.

Tanto el participio, cuando se halla en plural, como el verbo en la tercera persona plural se pueden traducir en sentido impersonal pasivo: v. g.: אָמָרִין se deshace.

3. Las personas se distinguen por las aformativas y preformativas. Las aformativas del perfecto son:

SINGULAR	PLURAL		
3 m פָּחַב escribió él	פתבו escribieron ellos		
3 f. ก กฐกุจ escribió ella	פַּתַבְה escribieron ellas		
2 m. תָ (חֲ) פַּמַרִּםְ escribiste (m)	פּבּרוּנוֹן eseribisteis (m)		
1 c. הַיָּת eseribí	escribimos כְּחַבְנָא ··· נָא		

Las aformativas y preformativas del imperfecto son:

SINGULAR			PLURAL		
5 m.	٠ ١	פּבְּרָבְי escribiră él	יבחבון יייון escribirán ellos		
3 f.	$\cdots$	אַכְהָב escribirá ella	וְבָּהְבָּן escribirán ellas		
2 m.	$\cdots$	בַּקְבָּהְ escribirás (m)	וויים escribiréis (m)		
1 c.	<i>%</i> ····	בּקּבְאֶ escribiré	ייי escribiremos נְכְחֶבּ		

Las aformativas del imperativo son:

4. Las formas pueden ser activas y pasivas:

Í	Qal	בֿעַב	;	Hitqetel	עַלְכָּמֵב
ACTIVAS	Qattil	בַּתָּב	PASIVAS	Hitqattal	ָהָתְּכ <u>ַת</u> ּב
	Haqtel	מַכְחָב		Hoqtal	ַלְכָּמַב

Formas más raras son:

En la forma pasiva, einco veces la preformativa אָת sustituye a הָה; y tres veces está $\aleph$ en lugar de ה en la forma Haqtel.

5. Los sufijos unidos al verbo tienen distinto punto de aglutinación según la diversidad de los tiempos:

	CTIE	rijos	CON EL PERF. IMPER. E INF.	CON EL IMPERF.
	SUL	1303	CON EL PERF. IMPER. E INF.	CON EL IMPERF.
Sing.	1 c.	ָני .	<u>"</u> "	ופּנָר בְּנֵי הַנֵּי
	2 m.	7	7 ~~.~~	
	2 f.	בִי	<u></u> כי	<u>יי</u> נכי
	3 m.	הָי	Ħ <u></u>	ונֵה דָנָה דָנָה
	3 f.	Ţ	n_	<u> </u>
Plur.	1 c.	Ç%	×5 <u>-</u>	1555 <u>-</u>
	2 m.	כם	במ	נְכוּון

N. B. 1.° Los sufijos קי, כָּי, הָי, הָ, בָּ, בָּט carecen de tono.

 $^{2.^{\}rm o}$. Los pronombres de tercera persona del plural no se añaden al verbo a modo de sufijos.

		TDANO	TOTAL CO.	
	TRANSITIVO פַּחַב <i>escribió</i>			
	Qal	75.5	03071010	Witestal
Perf. Sg. 3 m.	בַּמַבָּ	קרב	וכל	Hitqetel
5 f.	בּטׄבֿע בה±	uj	. بر	במבטרט בֿעלבֿנכ
2 m.	خُلَاخُكُ (كُا) خُلانة ، • .		וִבֵּלֹתְ	ברברבר (בש) בּעבׁבּעׄבֶּע
1 c.	בַּטַבָּט הַבְּהַלָּ יְיִיּי,		위(ਜ਼ :	نْنْخُنْخُنْ (خُنْ)
P1. 3 m.	בׄנוֹבוּ בּינִּבּיי.	,,,,,,,,,,,		معن المن المن المن الم
5 f.	,	ָלְרָ ב וּ		בבבבר בַּלְבָּנְבוּ
2 m.	בתבת יי בַּתְבָּת			ָהַלְּכָּת <u>ְ</u>
1 c.	בשביני בַּעַבְתוּוּן			יילבנילעון הַלַּנַלְיּנַתְּ
	בַּטַבְנָא	שָׁמִלְנָא		טַלּטַבְּלָא
Impf. Sg. 3 m.	ָנֹלָשֻׁב 	יִשְׁלַמִּ		(עֻׁ) בְּטַבְּתָּ
3 f.	תכתב	הִשְׁלַמ		(ນັ້) ⊐ນືລໍບໍ່ຍັ
2 m.	فَحْرَفُح	הִשְׁלֵמ		ַתְּתְבְּתָב מִתְבְּתָב
1 c.	אָכִתְּב	•		אָתְכָּתֵב
Pl. 3 m.	ָיִבְתָּבוּוֹן יִבְתָּבוּוֹן			ּוֹלַכַּעַבוּוֹן יִלִיכַּתְבוּוֹן
3 f.	ָנִלָּטִּבָּ <i>ו</i>			וֹטַכּּעֹבּוֹ
2 m.	מַכָּמָבוּון	•		ָתָתָ <u>כַּ</u> תְבוּון
1 c.	<u> </u>	נְשְׁלַם		ָּנְתְּכְּחָב נִתְּלְתָּבְ
Impvo.Sg.2m.	ַבְּתָבַ			
2 f.	בְּתָבִי		, <	
Pl. 2 m.	בְּתֻבוּ			•
Infinitivo	לְמִכְתֵּב	•		לְהִתְּכְּתְבָּה
Part. act.	. ್ರ ಶಬಕ್ಕ		וָכְל	
» pas.	בְּתִיב:			בּטַבְּטָב

	INTRANSITIVO	
ofreció קרב	יבל pudo	
Qattil	Hitqattal	Haqtel
בֿמָב	ָ הַתְּכַמֵּב	הַכְּמָב
قڨڅע	<u>ئۆڭۈر</u>	בֿבַּטֶּבֶת
ق فَتُتَ	. הָבְפַפַבְּתְ	בֿלִמַּלְמָּ
בַּמְבֵת,	u≒ģāģ÷ -	בֿלַטַּבָת
כתבו	הָתְּכַּמַבוּ	הַכְתָּבוּ
כּמִבָּה	הבַפַבָּה	הַכְּתִבָּה
פַמָּכְתּוּן	הָתְבַּתַּבְתוּוּן	בַּכְתַּכְתוּן
כֿטַבְנָא	בּתְּכַתַּבְנָא	בל <u>י</u> טללא
וֹכַטֵּב (עַׂ)	בּשַבַּאָיִ	יָהַכְהָּב (יַכְ)
<u>⊃ü⊃</u> ü	בַּפַבַק	טַבַּלָּמָ <u>ַ</u> ב
فَٰدَقَد	้⊃ต⊇กุ๋ดฺ	فتأخفح
אַכַתָּב	אָתְכַּמַב	אַַהַכְּמִב
וְכַמְבוּוְ	יָתְפַּהְבוּון:	וָהַכְּחָבוּוּן
וָבַתְּבָן	וֹ⊐ַתְּ⊇ּטִי	יָבַרָּמְבָ <i>ו</i>
וְזִבַהְּבֵהְ	מִתְבַּמְּבוּוֹן	הַהַכְּתִבוּן
לַכַּמָב	נָתַפַּמַב	ָנְ <u>ה</u> ַכְּתִּב
<u> </u>		בֿכָתַב
פַּמִּבִי	De la	בַּכְתָבִי
פַּתָבוּ		ובַרִּתְבוֹּ
לְכַחְבָּה	មក់ចំទីប់បង្	לְהַכְּמְבָּה יִלְהַכְּמְבָּה
מׄכמב		מָםַבְּיִזּב
מָבַ <u>מ</u> ּב	ۻ <u>ۮ</u> ڂٛٛٛٛ؆ڿ	מְחַכְּחַב

Lección VI

Verbos de primera,—segunda—y tercera radical gutural.

- 1. Los verbos guturales no admiten daguesch en la consonante gutural, exigen delante de sí el sonido de a, y piden scheva compuesto en lugar del simple.
  - 2. Verbos de primera radical gutural:

אַמֵר dijo, אַכַל hizo, חַלַף pasó, חַסַן poseyó, אַכַל comió

שַּׁכֶּלָר .f. אַכֶּעֶרָת 2 m. אַכֶּעָרָת 2 f. אַכֶּלָר

1 c. אַמְרֵת Plur. צַבַדו

Hitgetel: Imperfecto יְתְעַבֵּר Participio מָתְעַבֵּר Hagtel: Perfecto הַהַּסְנוּן Imperfecto

3. Verbos de segunda radical gutural:

יַרֵב dió, בְּרֵךְ alabó, אַרַב mezcló, בְּרֵךְ temió נְתֵב buscó, מָתֵא golpeó, דְרַב ardió, מָתַא apoyó

Qal: Participio יָהַבִּין

Hitqetel: Imperfecto יְתִינְהַבוּן Qattil: PERFECTO IMPERFECTO PA

tiil: PERFECTO IMPERFECTO PARTICIPIO Sing. אין מון בָרָב Sing. אין מערב activ. מְעָרַב pas. מְעָרַב

Hitqattal: Perfecto בְּחָבֶה Participio בָּחָבָה

Con reduplicación virtual יְבַעוּן

קעדיו

4. Verbos de tercera radical gutural:

ישְׁלַח envió; אַלַר encontró; אַלַן prosperó; אָלַר encontró; אָלַן prosperó; אָלַר cayó; אַלַן desarraigó; אַלַל buscó

Qal: Imperfecto ישֵׁלֵח Participio activ. יַשָּלֵח pasiv. שָּלָהַן

Hitqotel: PERFECTO IMPERFECTO יְתִנְסֵּח הַשְּׁתְכָּח הַשְּׁתְכַח הַשְּׁתְכַח הַשְּׁתְכַח

Sing. 3 m. קשָׁתְכַּח זלשתכחת מוּל.

2 m. השתכחת

ສ ໜ• ບໍ່ພໍ⊃ັບໍ່ສໍ່ບໍ

Plur. זְתַעַקרוּ

Qattil:	PERFECTO	IMPE	RFECTO	IMPERATIVO	PARTICIPIO
Sing. 2 m.	שַׁבַּחָמָ	Sing: 3	m. יבַקר	ברו	משבח נ
1 c.	שַׁבְּחֵת שַׁבְּחֵת	-	•		:
Plur. 3 m.	שבחור		*	•	
Haqtel:	PERFECTO	IMP	ERFECTO	IMPERATIV	O PARTICIPIO
Sing. 3 m.	הַצְּלַח	Plur.	נַהַשָּׁכַח	Plur. פרן	מַצְלַח צַּ
2 m.	רוֹבַעְּםָ				•
1 c.	הַשְׁכַּחַת				
Plur. 3 m.	השכחו				
	" '= Y L				•

Lección VII

Verbos «Pe-halef», «Pe-nun», «Pe-wau» y «Pe-yod».—Verbos «Hayin-hayin».

1. Verbos «Pe-halef».—אַבָא comió; אָנָא encendió. Qal.—El halef es quiescente en el imperfecto אָבָא y en el infinitivo לְמֵאבֵר.

Imperativo 2 m. אַכַר Partic

Participio pasivo אוה

- N.B. אָבַר hace en el imperfecto de la forma Haqtel אַבַר perecerás $t \hat{u}$.
  - 2. Verbos «Pe-nun». בְּמֵל (מַלְ se elevó; בְּחַת se elevó; נְחַת salvó. Estos verbos asimilan el nun en las siguientes formas:

Qal: Imperfecto יָפֵל Imperativo אַשָּ

Haqtel: Imperfecto תְּהָשׁ Imperativo תְּבֶּעָלְה Part. בְּיַשִּיל Part. בְּיַשִּיל Pert. בְיַשִּיל Pert. בְיַשִּיל Pert. בְיַשִּיל Pert. בּיִשְּיל Pert. בּיִשְיל Pert. בּישִּיל Pert. בּיִשְיל Pert. בּישִּיל Pert. בּישִּיל Pert. בּישִיל Pert. בּישִּיל Pert. בּישִּיל Pert. בישִיל Pert. בישִיל Pert. בישִיל Pert. בישִּיל Pert. בישִיל Pert. ביש

3. Verbos «Pe-wau». יְרֵע conoció; יְרֶע pudo; יְרָע habitó; יְרֵע añadió.

El wau se asimila en el imperfecto de Qal: v. g.: אָדָל, y desaparece en el imperativo: v. g.: אָדָל.

Haqtel.—El wau se convierte en ן: perfecto הוֹחָב, imperfecto וְהוֹבְע Hoqtal.—El wau hace ן: v. g.: חַבְּבָּוּה.

4. Verbos «Pe-yod». ומבל fué bueno; ובל llevó.

Qal: Imperfecto יוטב

Hagtel: Perfecto הֵיבֵלה Infinitivo

- N. B. Los verbos אָבְרָבְּיִ se marchó, y בְּלֵקְהָּלּ pierden la segunda radical; el primero en el imperfecto: v. g.: אָבְּיִבְּיִּ y en el infinitivo de *Qal:* v. g.: יְבָּיִבְּיִּךְ; y el segundo en las formas *Haqtel y Hoqtal:* v. g.: בְּבָּיִקּר,
- 5. Verbos «Hayin-hayin»:—קַקְּ deshizo; רְעַע destruyó; בְּרַך desri-bó; בְרַע se compadeció.

La primera radical de estos verbos toma siempre daguesch después de las preformativas, menos en la forma Qattil.

Qal: Perfecto imperfecto imp. Inf. Part. Sing. 3 m. אַלין מְחַן נּדּוּ Plur. אַלין מְחַן נּדּוּ זֹיּ זֹי זֹי אַצַע ז'י סְּחַן נּדּוּ ז'י אַצַע פֿר ז'י פֿר זי זיי פֿר זיי

Haqtel: Perfecto imperfecto imp. inf. part. Sing. 3 f. הַנְּקָת Sing. 2 f. הַרָּק con suf. מְהַבָּק לְהָעָלָה הַעַלְנִי con suf. הַבְּקַת מוּ

Qattil.—Esta forma es regular: v. g.: יְמֵלָל, הָמַלָּל.

N. B. Conservan las tres radicales los verbos שַלֵל subió; y שַלֵל buseó sombra, en las siguientes formas: חָשְלֵל, אָלַלְין, עָלַלִין, עָלַלִין, אַלַלִין, אַלַלִין, Además אַהַנְעָלָה, hace en la forma Haqtel לְהַנְעָלָה, הַנְעָלָה.

Lección VIII

Verbos (Hayin-wau», «Hayin-yod» y «Lamed-yod».

1. Verbos «Hayin-wau» y «Hayin-yod».—קום levantarse; קום elevarse; און comer; קום terminar; שום poner וןן comer, און ser criminal.

En estos verbos se observan las siguientes particularidades: a) la vocal a del perfecto de Qal nunca cede el tono; b) cuando se repite la última radical, se obtienen las formas Qatlel e Hitqatlal; c) con la segunda radical duplicada se tiene la forma Qattel.

IMPERFECTO PARTICIPIO Qal: PERFECTO IMPERATIVO Sing. 5 m. יקום Sing. 2f. Sing. 5 m. כַּם בואם מקום .3 f. Plur. Plur. 5 f. 2 m. יקוכון .Plur. 3 m יקומן ז 5 f. 1 c.

Plur. 3 m. קמו

 $\mathit{Hitq^ctel.}$ —Esta forma duplica la ה; y su vocal característica es $\mathit{ka-mets}$, menos en יהוין.

Imperfecto ರೂಗು. Participio מתשם Hagtel: PERFECTO IMPERFECTO PARTICIPIO INFINITIVO Sing. 3 m. Sing. 5 m. הַקִּים יָהָקִים <u>להו</u>נה כִּוּנָוֹכֵּוִים 5 f. $2\,\mathrm{m}.$ הַקִּימִתְּ PDD 1 c. 2 m. הַקַימָת Plur. 3 m. Plur. 3 הַקימוּ יָתִיבוּוּן Hoqtal: Perfecto Qatlel: Participio Hitgatlel: Perfecto Qattel: Infinitivo

2. Verbos «Lamed-yod».—En lugar del pod primitivo llevan generalmente estos verbos por tercera radical el ¬, cuando carecen de aformativa; pero le sustituye el halef siempre en el infinitivo de Qal, muchas veces en los imperfectos, y alguna vez en los perfectos y participios.

El $yod\ a)$ se conserva consonante delante de la aformativa 1— de los imperfectos, en todos los infinitivos menos en el de Qal, en los participios, tanto en el singular femenino como en el plural, y en el infinitivo de Qal acompañado de los sufijos.

- b) Forma diptongo en en el perfecto de Qal delante de la aformativa הָ; y en delante de n, t, y, menos en בַנַיִחָה.
- c) Queda quiescente en todos los perfectos, excepto en los transitivos de Qal y en los imperativos.
  - d) Desaparece, y el verbo termina en n- o n- en el perfecto transitivo de Qal, n- o n- en los imperfectos, n- en el infinitivo de Qal,

n o n en los participios.

- N. B. 1.º Las aformativas א א א ווא se hacen א א ווא respectivamente.
  2. La vocal del perfecto de *Qal* se alarga delante de ה: v. g.: אור א א בייניין א הייניין א הייניין א בייניין א הייניין א היינייין א הייניין א היינייין א היינייין א הייניין א הייניין א היינייין א הייניין א הייניייי
- Los verbos lamed-halef no se diferencian de los lamed yod.

Modelo de los

*.	הַנָה fué	הָשׁ bebió	se aseme	jó -
Qal:		T	T 1	Hitqetel
Perf. Sing.	3 m	Transitivo	Intransitivo	
rein omg	5 f.	הַנָה, הַנָא		הָהְכְּלִי
	2 m.	ביני ביני	שְׁתִיאַת	אַטַבְּנִנַת
	2 m. 1 c.	ביולל בולל		
Dire	5 m.	<u>ה</u> וִית	צְׁבָית	
Fiur.	5 m. 5 f.	וַבַרוּ	(אָ) שְׁתִיו	
	2 m.	וֹייתוֹן <u> ד</u> וֹייתוֹן	•	
	1 c.	וֹבְמִינְנָא		
Impf. Sing.	5 m.	יִבְעֵא	,	ָיִתְבְּנִא. יחלבּנא
4	·3 f.	ការភ្លាំខ្ល		טַּתְבְּנֵא
	2 m.	מַקְנֵא		
	1 c.	אָבְעָא		•
Plur.	3 m.	יִבנון		
**	3 f.			
	2 m.		e e	תתרמון
	1 c.			
Impvo. Sing.	. 2 m.	<u>ה</u> וני –	ЖÄ	1
	2 f.	*\#	7 .	
Plur.	2 m.	ווֹבוּ	אֱתוֹ	
	2 f.	· ************************************	™₩	
Infinitivo		לְמִבְנֵא	לְמֵוֵא	
Part. act.		בּעֵה.		מִתְּבָּנִא
» pas.				

יייס בְּעָה	Sco קְנָה Qattil	<i>compro</i> Hitqattal	קּנְה <i>edificó</i> Haqtel	אַרָּה suoto Hoqtal
	כוני	ָהִ <u>הְנ</u> בִּי	בּלְלִי	
	מַנִּיתָ			ָ הֵיתַיִּת ַ
	שׁנִּיו	រ១២សុំសុ	ָּטֶעְדִּיוּ	הָיתֵיוּ
•	=		ing the second second	
*	,			
	וָבַלֵּא	ָשְׁחַנֵּא. יִשְׁחַנֵּא	וָרַשְׁנֵא	- 2
,	•	٠,		•
	יִשַׁנוּן אַסוּנא	יִשְׁחַנוֹן	ּ וְתַעְּרוֹן	
**	לְּחַנָּא		הָבַוְּרֵא	
	מֶנֵי		الألازر	
	÷ (3)			* *
		*		
4	מעלא			
-	ظهنئه	מִתְנַשְּׁאָה	טָבוּשְׁנִאַ	*

Lección IX

Las preposiciones.

- 7 אַרַבְירהן después; con sufijo אַרַבּירהן 8 אַרַבִּירהן después; א אַרַבּיר 9 אַרָבָּיר en; א א אָרַבָּיר 10 מון delante; א אַרַבּיר

N. B. Entre los *adverbios* se emplea bastante אָרְתֵי fué; puede juntarse con los sufijos: v. g.: אָיתִינְן אָיתֵוּנְאָ אָיִתוּהָר, אָיתוּנְלָא, אָיתוּנְלָא, אָיתוּנְלָא.

EJĖRCICIO

ۼٛڎؚٳ	Piedra	בְּנָה י	Edificó
מביו	Entonces	בַּקר	Buscó
אַרוֹמִתְא	Ecbata	้ า <u>ม</u>	Medio
אַלָה ,	Dios	ַּנְלָל	Grande
אַכְּוּה	Codo .	נֹל <u>ונ</u> ֹא	Tesoros
אָע	Leña, madera	u⊃i i	Sacrificó
F\ <u>ន</u>	También	רבַח	Sacrificio
WN	Cimiento	11 3	Oro
מַמר	Lugar	أخار	Que
Ä	En	בכרון	Memorial
ڂٞڟڔ	Babilonia	ال الماريج الماريخ الماريج	Darío
لثرثي	Castillo	נוֻיבַל	Templo
בּוֹנוּ	Casa	727	Marchó, llevó

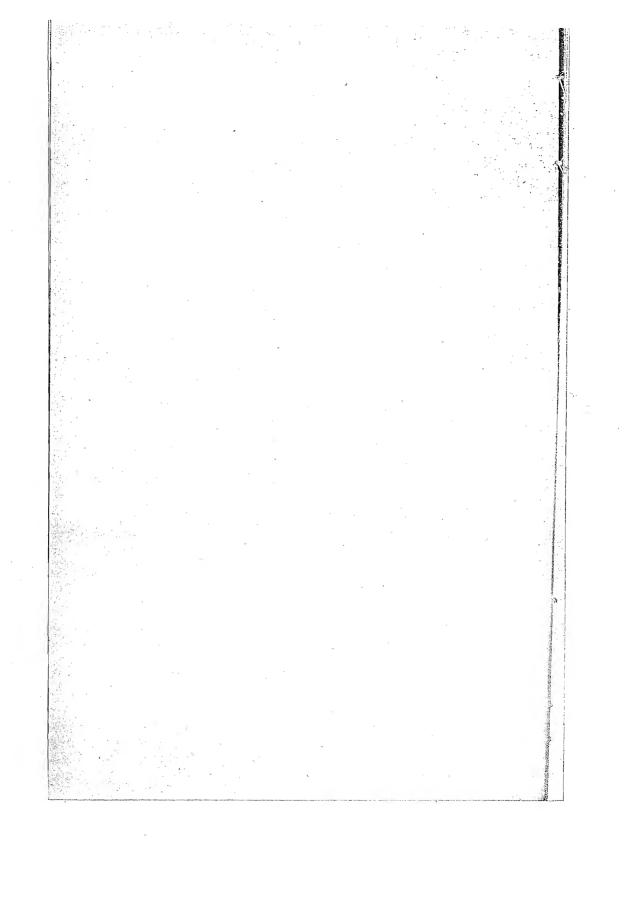
סר	Uno	1	נבוכרנצר	Nabucodonosor
חַבַת	Nuevo		ַנוֹבּֿׁנוּ	Pared
מעם.	Decreto	1	נְחַת	Bajó, puso
וְבַל	Llevó		נְפַק	Sacó
יַםב י	Dió		נפָקָה	Gasto
וַרוּשָׁלֶם	Jerusalém	}	סָ <u>ב</u> ל	Erigió, levantó
כורש	Ciro	Ì.	מִפַּר	Libro
ڌڙ	Así		פַּתָּי	Anchura
קַבַף	Plata `		רום	Levantar, altura
בְתַב	Escribió		שִׁים	Poner
מָאן	Vaso		קׁכַח	Encontró
מגלה	Volumen, rollo		שָׁנָה	Año
קֶבי	Media		שָׁתִין	Sesenta
מְדִינְה	Ciudad		חוב	Volver
כָּולֶרְ	Rey		טֿלָת	Tres
מְן־	De.		פַּמָה	Allí
			•	-

לָטִיכִלָּא בִּירבִירוּאָבָּט לָאַטִּבִּה וְסִטִּת בִּבִּית אָּלְטָא: (בּסִבָּא בִּירבִירוּאָבָּט וְמִיבִּל לְבָבָּלְ וְחַטִים וְחִיבָּוּ וְסִבָּת בִּבְּעָה וְהַבְּלָא בִּירבִירוּאָבָּט וְחִיבִּל לְבָבָּלְ וְחַטִיבוּן וִיטְּהּ בְּבִּתְ הַלְּבָּא בִּירבִירוּאָבָּט וְחִיבִּל לְבָבָּלְ וְּבָּטְים וּוִיבִּל לְבָּא בִּירבִין וִיאָּבּוּ בּיִּחִין בִּיּטִּא וְנִיבְּבָּוּ בִּי בַּבְּבָיוֹ בִּי אָבָּוֹ בִּלְּבָּא בִּירוּאָבָּט בּיִּטְא וִנִּבְּבָּוּ בִּי בְּבָּבִיוֹ בִּי אָבְּיוֹ וְנִיבְּבָּוּ בִּי בְּבָּבִי בִּיוֹ וְנִאָּשׁוּחִי מִסְוֹבְּלָּא בִּירבִּין וְאָשׁוּחִי מִסְוֹבְּלְּא בִּי בְּבָּבִי בִּיְבָּי אַכִּין בִּיְּשָׁכִּין וְבִּעְּחִין וְאָשׁוּחִי מִסְוֹבְּלְּץ בִּיְבְּבָּוּ בִּי בְּבָּבִין בִּיִבְּיוֹ בְּבְּבִין בִּיְבָּע בִּוֹלְא בִּילְבָּא בִּיוֹ בְּבְּבִּי בִּין בְּבָּבִין בִּיִּשְׁכִּין בְּבָּבִין בִּיִּשְׁכִּין בְּבְּבִּין בִּיִּים בּּיִבְּעִי בִּיְבְּבָּי בְּבִין בִּבְּבְּבִין בְּבְּבִּין בְּבְּבִין בְּבָּבִין בִּבְּבְּבִין בְּבְּבִין בִּיְבְּבְּי בְּבִּבְין בִּבְּיִבְּי בְּבִּין בִּיְּבְּבִּין בְּבִּבְיוֹ בְּבְּבִין בְּבְּבִּין בִּבְּבִין בְּבְּבְּבִין בְּבְּבִּין בְּבְּבִּין בְּבְּבִין בְּבְּבְיִבְּי בְּבִּבְּי בְּיבִיים בְּבָּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִּין בְּבְּבִין בְּבְּבִּין בְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבִין בְּבְּבְיוּ בְּבִּין בְּבְּבִין בְּבְּבְּבִין בְּבְּבְיִים בְּבִּבְּין בְּבְּבִין בְּבְּבְּיִים בְּבְּבִין בְּבְּבְיוּ בְּבְּבִּין בְּבִייִּיְ בְּבְּיִים בְּבְּבִין בְּבְּיִים בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבִין בְּבִיין בְּיִבְּיִים בְּבְּבְּים בְּבִּים בְּבִּין בְּבִין בְּבְבְּבִים בְּבִּין בְּבִּים בְּבִים בְּבִיין בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבִּבְים בְּבִּין בְּבִיין בְּבְּבְים בְּבְיבְּים בְּבְּבְּבְיבְּבְיבִין בְּבְּבְּי בְּבְּבְיין בְּבִיים בְּבְּבְיוּבְיבְיוּבְיבְים בְּבְּבְּבְיבִּים בְּבְּבְּבִיין בְּבְבְּבְים בְּבְּבְיוּבְבְּבְים בְּבְבּבְּים בְּבְבְּבְיבְּבְּבְּבְים בְּבְּבְּבְיבִים בְּבְּבְּבְבְּבִים בְּבְּבְבְּבְים בְּבְבְּבְיבְבּבּבּין בְּבּבְיוּבְים בּבְּבְבְּבְבְיוּ בְבְּבְבְּבְיוּ בְּבְבְּבִין בְּבְּב

Ø

Ótestotia Somietsación Docabacatio

Crestomatía hebrea

PASAJES HISTÓRICOS

más discutidos en la Exégesis bíblica.

1.—El diluvio (Gen. VI-VIII).

Cap. VI

- 1 וְיָהִי בִּי־הַחֵל הָאָדָם לָרב עַל־פְּגִי הָאָדָטָה ובָנוֹת יִלְּדוֹ
- 2 לְהֶם: וַיִּרְאוּ בְנֵי־הֶאֱלֹהִים אָת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טבת הֵנָה
- ז יַרְקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכּל אֲשֶׁר בְּחֲרוּ: וַיּאמֶר יְחַיְּח לְא־יָדוֹן זּיִקְחוּ לָהֶם נְשִׁים מִכּל אֲשֶׁר בְּחֲרוּ: וַיִּאמֶר יָמֵיו מֵאָח רוּחִי בַאַרַם לִעַלֶם כּשַׁנְם הוּא בָשֵּׁר וְחָיוּ יַמֵיו מֵאָח

⁽¹⁾ Hemos procurado escojer para nuestra Crestomatía aquellos pasajes del Antiguo Testamento, cuyo conocimiento puede reportar alguna utilidad tanto al teólogo como al escriturista. No desconocemos las múltiples discusiones críticas y exegéticas que sobre algunos de elíos existen; nosotros no podemos examinarlas, y mucho menos resolverlas. De desear fuera que alguna pluma netamente española las tratara con la amplitud con que merecen ser expuestas; mientras tanto remitimos a nuestros lectores al *Cursus Sacræ Scripturæ*, publicado bajo la dirección del P. Cornely S. J., o a la *Theologia Biblica*, del P. Hetzenauer O. M. C.

- אַהָרִים שָׁנְּה: חַנְּפִלִּים הָוּ בַאָּרֶץ בַּיָּמִים הָחֵם וְנַחַדּ אַהְרִים שָׁנָּה: חַנְּפִלִּים הָוּ בַאָּרֶץ בַּיָּמִים הָחֵם וְנַחַדּ
- פֿי רַבָּה הַנָּבּרִים אֲשֶׁר מִעוֹלָם אַנְשִׁי־חַשְׁם: וַיַּרְא וְהוְה 5 לָהֶסָ הַפָּה הַנִּבּרִים אֲשֶׁר מִעוֹלָם אַנְשִׁי־חַשְׁם: וַיַּרָא וְהוְה
- 6 כע כָּל־הַיּוְם: נַינָהֶם יְחוָה כִּי־עְשָׂה אֶת־הָאָנָם כָּאָרֶץ
- בַּרָאתֹּ, מִתֹּלְ פִּנִּ, וֹאִבָּנִטִּט מֹאַבַם תַּוַבְּטִּטָט אַת-טְאַבָם אַשֶּׁר נִיּטְעַבּם אָשֶּׁר
- 8 וְעַד־עוֹף הַשָּׁמֶיֶם כִּי נִהַמְוֹתִי כִּי עֲשִׂיתִיְם: וְנֹהַ מְעָּא הֵוֹ
- 9 בְּעֵינֵי יְהֹנָה: אֵלֶה תוְלְרֹתׁ נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַּדִּיק הַמָּיִם הָיָה
- 10 בַּרְרָתֻיו אָת־הָאֱלהִים הִתְּהַלֶּדְרַנְהַ: וַיּוֹלֶדְ נָהַ שְׁלשָׁהַ בָנְיֶם
- 11 אָת־שֵׁם אָת־חָם וָאֶת־יָפֶּת: וַתִּשְׁהַת הָאָבֶץ לְפְנִי קְאֱלֹהֻים
- 12 נתפֶלֵא הַאָּהֶץ הָמֶם: נירָא אֱלֹהִים אָת־הָאָהֶץ וְהַנְּהַ
- 13 נְשְׁחָתָה כְּיהשְׁחִית כָּל־בָשֶׁר אֶת־דַּרָכּו עַל־הַאָּבֶץ: וַיּאמֶר אֶלחִים לְנִם כֵּץ כָּל-בָּשֶׂר בָּא לְפָנֵי כִּי־מֵלְאָה הָאָרֶץ חָמְם
- 14 מפניהם וְהְנִי מִשְׁהִיתָם אָת־הַמְבֶּהְ וְבֶפַרְתָּ אֹהָה מְבֵית וֹמְחוּץ גפָר קנִים מְעֲשֶׁה אָת־הַמֵּבְּה וְבֶפַרְתָּ אֹהָה מְבֵית וֹמְחוּץ
- 15 בַּכְבַר: ווָה אַשֶׁר הַעֲשֶׁה אֹחָה שׁלשׁ מְאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ

- 16 הַתַּבָה הַמִּשִּׁים אַמָּה רָחְבָּה וּשְׁלשׁים אַמָּה קּמְמָה: צהַר מְצַשֶּׁה לַתִּבָּה וְאֶל־אַמָּה הִבְּלֶּנָה מִלְמַעְלָה וּפָּתַח הַתִּבְה
- 17 בְּצַרָּה הָשֶׂים תַּחְתִּים שְׁנִים וּשְׁלְשִׁים הַעְשֶׂהָ: וַאֲנִי הִנְנִי מַבִּיא אֶת־חַמַבּוּל מַיִם עַל־חָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשְׂר אֲשֶׁר־ בּוֹ רוּחַ חִיִּים מִתַּחַת חַשְׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִנְנְע:
- 18 וַהַקְכוֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבְאֹחָ אֶל־הַתַּבָּה אַתָּה וּבְנֵיךְּ
- מפל מָבִיא אָל־בַּמַבָּח לְּקְדְּיה אָמָּךְ זָבָר וּנְקַבָּח יְהְוְיּ: וּמִבֶּל־הָחֵי מִבְּל־בָּשֶׂר שְׁנַיַם
- 20 מָדָעוֹף לְמִינָהוּ וּמִן־הַבְּהַמָּה לְמִינָהְ מִפֹּל הָמֶשׁ הְאָּדָמָה
- 21 לְמִינְהָוּ שְׁנֵים מִכּל יָבאוּ אֵלֶיהְ לְחַחִיוְת: וְאַהַּח קַח־לְהְּ מִבָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יִאָבֵל וְאָסַפְּהָ אָלֶיִהְ וְהָיָה לְּהְּ וְלְהֶם
  - 22 לְאָרְלֶּה: וַנַּעַשׁ גָהַ בְּכל אֲשֶׁר צָנָה אתו אֱלהִים בֵּן עֲשֶׂה:

Cap. VII

- 1 האמר ועוני לום לא שפט ולקרביטו אָקרטּמֹבֹע בּיר
- 2 אוֹדָּה רָאִיתִי צַהִּיק לְפָנֵי כַּהּוֹר חַוָּה:מָכֵל חַכְּחֵמֶה חַשְּׂחוֹרָה מְקַּח־לְּךְּ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתֹּוֹ וֹמִן־חַבְּחֵמֶה אֲשֶׁר

- ז לא מְהֹרָה הִוֹא שְׁנֵים אִישׁ וְאִשְׁהְוֹ: נַם מִעוֹף הַשְּׁמֵיםזבר וּנְקַבֶּה לְחַיּוֹת זֶבע עַל־פְּנִי כָּל־חָאְבֶץ:
- יום וְאַרֶבְעִים לֻוְלָה וּמֶחיתִי אָת־בָּל־חַיְקוּם אֲשֶׁר עְשִׂיתִי 4 יום וְאַרְבָּעִים לֻוְלָה וּמֶחיתִי אָת־בָּל־חַיְקוּם אֲשֶׁר עְשִׂיתִי
- 5 מעל פְּנֵי הָאָרָמָה: וַיַּעַשׁ נָהַ כְּכֵל אֲשֶׁר־צְּוָהוּ וְהֹוֶה:
- 6 וְנַהַ בֶּן־שֵׁשׁ מָאוֹת שְׁנָהֻ וְהַפַּבוּל הָיָה מֵיִם עַל־
- דָּבָא נה ובֶנָיו וְאִשְׁחוֹ וּנְשִׁי־בְנִיו אָתוֹ אֶלֹי 7 הָאֶבֶץ: וַיָּבא נה וּבְנָיו וְאִשְׁחוֹ וּנְשִׁי־בְנָיו אָתוֹ
- אַ הַמַּבְּרָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבְּוֹל: מוְ־הַבְּהַמְה הַמְּהוֹרָה וּמִן־
   הַבְּהַמְה אֲשָׁר אֵינָנָה מְחוֹרָה וּמִן־הַעוֹף וְכל אֲשֶׁר־
- 9 רבוש על־הַאָּרָכְּוּה: שָׁנֵים שְׁנֵים בָאוּ אָל־נהַ אֶל־הַהַבְּה
- 10 זַבֶּר וּנְבַבֶּרָה בַּאֲשֶׁר צִּוָּה אֱלֹהִים אָת־נְהַ: נִיְהִי לְשִׁבְעַת
- 11 בּיָמֶים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאֶהֶץ: בִּשְׁנַת שֵשׁ־מֵאוֹת שְׁנָה לְחַיִּי־נַחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָח־עָשֶׁר יוֹם לַחְדֶשׁ בַּיוֹם הַנֶּה נִבְּקָעוּ בָּל-מַעְיִנִת הְּחוֹם רַבָּח וַאֲּרָבּת הַשְּׁמֵיִם נִפְּתְחוּ:
- 12-13 וַיְהִי הַנָּשָׁם עַל־הָאָבֶץ אַרְבָעִים יִוֹם וְאַרְבְעִים לְיִלְהּ:בְּעָצָם בֿיוֹם הוָה בָא נה וְשֵׁם-וְהָם וָנֶפֶּת כְּנִי-נְחַ וְאֵשֶׁת נה
- 14 ושָׁלשָׁת נְשִי־בָנִיו אַחָם אָל־הַתִּבְה: הַבָּּה וְכָל־קְחַנִה

לְמִינָה וְבָל־חַבְּחֵבֶּה לְמִינָה וְבָל־חָבֶבֶשׁ חֶרבֵושׁ עַל־הָאָבֶץ

- 15 לְמִיגָחוּ וְכָל־הָעוֹתְּ לְמִיגַחוּ כּל צְפּוֹר כָּל־בָּגָף: וַיָּבאוּ אֶּל־ נם אָל־הַמָּבָּח שְׁנֵים שְׁנֵים מִכָּל־הַבְּשֶׁר אֲשֶׁר־בּוּ רוּם
- 16 חַיִּים: וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקַבָּה מִכְּל־בָּשָׁר בָאוּ בַּאֲשֶׁר צִּנָה
- 17 אתו אֶלהֻיֶם נַיִּסְנֵר יְהוֹה בְּעַרְוֹ: נַיְהִי הַמַּבוּל אַרְבָּעִים יוֹם על־הָאָרֶץ נַיִּרְבּוּ הַמַּיִם נַיִּשְׁאוּ אָת־הַתִּבָּה נַהְּרָם מִעַל
- 18 הַאָּבֶץ: נִינְבָּרוּ הַפִּים נִירְפוּ מְאֹד עַל־הָאָבֶץ וַהַּלֶּך הַהַבְּר
- 19 על־פְּנֵי הַמֶּיִם: וְהַפֵּיִם נְּכְרוּ מְאדׁ מְאדׁ עַל־הָאָרֶץ וַיְכְּםוּ
- 20 בֶל־הֶדְרִים הַנְּבֹּדִים אֲשֶׁר־מַחַת בָּל־הַשְּׁבְּיִם: חֲבֵוֹשׁ עֲשְׂרֵה
- 21 אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבֶרוּ הַמָּיִם וַיִּכְסוּ הֶהָרְים: וַיִּגְיַע כָּל־בָּשֶׁר הַרבִשׁ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף וֹבַבָּהָמָה וֹבַחַיִּה וֹבְכֶּל-הַשֶּׁרֵץ
- 22 הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָָרָץ וְכל הָאָרֶם: כל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוַח חַיִּים
- 23 בְאַפֶּיו מִכּל אֲשֶׁר כֶּחָרָבָח מֵתוּ: וַיִּפַח אָתרֹכָל־הַיְקוּם אַשֶּׁר עַל־פָּנִי הָאֲדָּטָח מִאָּדָט עַד־בְּהַמֶּח עַר־כָּטָשׁ וְעַד־ עוֹף הַשָּׁמִיִם וַיִּפָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׁאֶר אַרְ־נִם וַאֲשֶׁר אִתּוּ
  - 24 בתַּבֶּה: וַיִּנְבָּרוּ הַמִּיִם עַל־הָאָרֵץ הֲמִשִׁים וּמְאַה יְוְם:

Cap. VIII

- יוְפּר אָלהִים אָת-נחַ וְאַת כָּל-קְהַיָּח וְאָת בָּל־חַבְּהַכְּה וַיִּעֲבֵר אֲלֹחִים רוַח עַל־חָאָרֶץ וַיִּשׁכּוּ אָשֶׁר אָתוֹ כַּהַבָּח וַיִּעֲבֵר אֱלֹחִים רוַח עַל־חָאָרֶץ וַיִּשׁכּוּ
- 2 המִים: וַיִּמְּכָרוּ מַעְיָנת הָהם וְאָרָכּת הַשְּׁמֶים וַיִּכָּלֵא הַנְּשֶׁם
- 3 מורה שֶׁמֶים: וַיִּשְׁבוּ הַפֵּיִם מֵעֵל הָאָרֶץ הָלוּךְ נְשׁוְב וַיַּחְסְרוּ
- 4 הפֵּים מִקְצֵה הַמִּשִׁים וּמְאַת יוְם: וַמְּנַח הֹחַבָּה בַּחְדֵשׁ
- קיו הַלוֹךְ וְהָסוֹר עַר הַחְדֶשׁ הַאֲשִׁירִי בְּאֲבִיעִי בְּאָבָים: וְהַפַּיִם הַיוּ הַלּוֹךְ וְהָסוֹר עַר הַחְדֶשׁ הַאֲשִׁירִי בְּאָבִר לַחֹבָשׁ קיו הַלוֹךְ וְהָסוֹר עַר הַחְדֶשׁ הְאֲשִׁירִי בְּאָבִר לַחֹבָשׁ
- 6 נַרָאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים: וַיְהִי מִקֵץ אַרְבָעִים יוֶֹם וַיִּפְתַּח נֹם
- אָת־חַלוֹן הַהַּכָּה אֲשֶׁר עָשֶׂה: וַיְשַׁלַּח אֶת־הָערֶׁכ וַיִּצֵא נְצוֹא 🧸
- 8 נְשׁוֹב עַד־יְבשֶׁת הַפַּיִם מֵעַל הָאֶבֶץ: נִיְשַׁלַּח אָת־היוֹנְה
- 9 מַאָּתְּוֹ לִרְאוֹת חָכַלוּ הַפַּיִם מִעל פְּנֵי הָאָדְּמָה: וְלֹא מְצְאָה הַיוֹנָה מְנוַח לְבַהְּדֵנְלָה וַהָּשָׁב אָלִיו אֶל־הַתֵּבְה כִּי־מֵים על־פְּנֵי כְּל־הָאָרָץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּלְהָה וַיָּבָא אֹהָה אַלִיו
- 10 אָל־הַהָּבֶה: וַיֹּהֶל עוד שׁבְעַח יָמִים אַהַרֶּים וַיִּבֶּף שַׁלַח
- 11 אַת־הַיונָה מִן־הַתָּבָה: וַתָּבא אַלִיו הַיוֹנָה לְעָת עָרַב וְהְנָה

אָבֶּרְרוּנִת מָּרָף בְּפִּיְהָ וַיִּבַע נחַ כִּי־כַּלְוֹ הַפַּיִם מַעַל הָאֶבֶץ:

- 12 וַיּהֶל עוֹר שִׁבְעַת נָמִים אֲהֵרֶים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיוֹנָה וְלֹא־
- 13 בָּרָאשוֹן בְּאֶהָר לַחֹּדֶשׁ חֶרְבוּ הַפַּיִם מַעַל הָאָבֶיץ נַיָּסֵר נַחַ בָּרָאשׁוֹן בְּאֶהָר לַחֹדֶשׁ חֶרְבוּ הַפַּיִם מַעַל הָאָבֶיץ נַיָּסֵר נִחַ
- 14 אָת־כַּיכְכָּה הַחָּבָה וַיִּרָא וְהִנָּה הַרְבוּ פְּנֵי הָאָדָקָה: וּבַהֹדֶשׁ
- 15 הַשָּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעָשְׁרִים יוֹם לַחְדֶשׁ וָבְשָׁה הָאָבֶץ: וּוְרַבֵּר
- 16 אֱלהִים אָל־נהַ לַאמְר: צֵא מִן־הַחָּבֶּה אַהָּה וְאִשְׁהְּדְּ וּכְנֶיךְּ
- 17 וּנְשֵּׁי־בָנֶיךְ אִמֶּך: כָּל־חֲחַיָּה אֲשֶׁר־אִמְּדְ מִבְּלְ־בָּשֶּׁרְ בָּעוֹף הַבָּבְּחַמָּה וּבְבָל־חָרָמָשׁ חָרמִשׁ עַל־חָאָרֶץ חַוְצֵא אִמְּדְּ
- וֹבְנְיו הָשֶׁרְצוּ בָאָרָץ וּכָּרוּ וָרָבוּ עַל־הָאֶרֶץ: וַיֵּצֵא נְחַ וּבָנְיו אַקּו: 18 וְשֶׁרְצוּ בָאָרָץ וּכָּרוּ וָרָבוּ עַל־הָאֶרֶץ: וַיֵּצֵא נְחַ וּבָנְיו

2.—Abraham vence a los reyes de Oriente

Gen. XIV

- אַכְּרְ־סְרֹם וּמֶלֶּךְ עַמְרָה וּמֶלֶּךְ אַרְטָה וּמֶלֶּךְ אָרִים
   ומֶלֶךְ בָּלֵע הְוֹא־צְעַר וַיְעַרְכוֹ אָהָם מִלְחָמְה בְּעַמֶּק הַשִּׁרְים:
- 9 אָת בְּרָר־לְעָמֵר מֶלֶך עִילָם וְתִּדְעֵּל מֶלֶךְ גוִים וַאַמְרָפֵל

מָלֶר שִּנְעַר וְאַרְיוּך מֶכֶּר אָלְמַר אַרְבָּעָח מְלְכִים אָת:

- 10 הַּחֲמִשְׁה: וְעַמֶּק הַשִּׁדִּים בָּצֵּרְת בָּצֵּרְת הָמָר וַיַּנֶסוּ מֶלֶּדְּד
- 11 סָרֹם נַעֲמַרָה נַיּפְּלוּ־שֻֻמֶּה וְחַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ: נַיִּקְחוּ
- 12 אָת־בֶּלּ־וְרָכֶשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָד וְאָת־בָּל־אָבְלָם וַיַּלְבוּי וַיִּקְחוּ אָת־לוֹט וְאָתּדְרָכָשׁוּ בָּן־אֲחִי אַבְרָנֵב וַיַּלְבֵוּ וְהוּא ישֵׁב
- ינכא הַפֶּלִיט ניגַר לְאַבְרָה הַעְּבְרֶי וְהוּא שׁבֵן בְּאָלְנֵי מַכְּוָרָא הָאָּמִרִי אֲחִי אָשְׁכֵּל וַאֲחִי עְנֵר וְהֵם בַּעְלֵי
- 14 בְּרִית־אַבְּרֶם: וַיִּשְׁמַע אַבְרָם בִּי נִשְׁבָּה אָחֻיו וַיָּרֶק אָת־ הַנִיכִיו יְלִיבִי בִיתוּ שְׁמִנְּה עְשֶׁר וִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדּף עַד־בְּן:
- 15 וַיִבְבֶׁל עֲבֵּיהֶם בִּיְלָה הוא וַעֲבָרִיו וַיַּבַּעָ וַיִּרְדְּכֵּם עַד־חוֹבְה
- 16 אַשֶּׁר מִשְּׁמִאל לְרַמְשָׁק: וַיִשֶׁב אֵת כָּל־הָרְכָשׁ וְגַם אָת־לוֹמ
- 17 אָחִיו וּרְכָשׁוֹ הַשִּׁיב וְנֵם אֶת־הַנְּשִׁים וְאָת־הָעְּם: וַיִּצֵא כָּוּלֶדִ־סְרֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוֹבוֹ מְחַבּוֹת אָת־כְּדָר־לְּעּאֶר וְאָת־הַפִּּלְכִים אֲשֶׁר אִתְּוֹ אֶלִרעְכָּוּלְ שָׁוֹח הוּא עָכָּלְ הַפָּּוּלֶךְ:
- 18 ומּלְכִּר־צָּבֶּק מֶּלֶּךְ שָׁלֵם הוציא לָהָםוֹיָגוֹוְ וְהוּא כהוֹ לְאֵל עֶּלְּוֹוְ:
- 19 וַוְבְרָבָהוּ ניאַכּאָרָ בָּרוּךְ אַבְּרָם לְאֵל עֶּלְיוֹן קְנָהוֹ שָׁמַיִם וְאָבֶין:
- 20 וברור אל גליוו אַאֶּר־כוּגוּן אֶבֶירְ בִּינֵילְדְ נִיפָּוֹרלוּ פוּצְיאַר כוכל:

3.—La primera plaga de Egipto

Erod. Wii

- 19 ניאטָר יְהוָח אָל־מּשָׁה אֱמר אָל־אַהַרון קה מַשְּׁה וּנְמֵהְ יַדְּךָּ עַל־מֵימֵר מִצְרַיִם עַל־נְחֲרֹחָם עַל־יְאְרֵיהֶם וְעַל־ אַנְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִּקְוָה מֵימִיהֶם וְיְחִירִּדָם וְתַלִּ
- לְצֵינֵי פַּרְעה וּלְצֵינִי צֵבָרָיִו וַּיִּהְפְּכֵּוּ כָּל־הַפֵּיִם אֲשֶׁר בַּיְאַר לְצֵינִי פַּרְעה וּלְצֵינִי צֵבָרָיו וַיִּהְפְּכִוּ כָּל־הַפִּים אֲשֶׁר בַּיְאַר לְצֵינִי פַּרְעה וּלְצֵינִי צֵבָרָיו וַיִּהְפְּכִוּ כָּל־הַפִּים אֲשֶׁר בַּיְאַר לְצִינִי פַּרְעה וּלְצֵינִי צֵבָרָיו וַיִּהְפְּכִוּ כָּל־הַפִּים אֲשֶׁר־בּיְאַר לְצִינִי פַּרְעה וּלְצֵינִי צֵבְרָיו וַיִּהְבְּיִים וּבְּאַר בִּיְאַר
- 21 לְדֶם: וְחַדֶּנָה אֲשֶׁרבּיָאר מֵתָה וַיְּכָאַשׁ הַיְאר וְלא־וְכְלֹּוּ מִצְּרֵים לְשָׁחוֹת מֵיִם מִן־הַיְאָר וְיְהִי חַדֶּם בְּכָל־אָּרֶץ מִצְּרֵיִם:
- 22 ויצשרכן חַרְסְבֵּיי מִצְרִים בְּלְמִיהָה וַיֶּחֲוַק לֵב־פַּרְעה וְלֹא־ שָׁכִיע אַלִּיחָם בַאַשֵּׁר דְּבֵר יִחוָה:

4.—Los israelitas en Egipto

Exod. 1

5 במצרים: וַנְּכָּת יוֹסָרְּ וְבֶלְבֹּי שִׁבְעִים נְבֶּשׁ וְיוֹסֵרְּ חָבְּוֹי וְבְנֵי בֹּלִיבְּנָים נְבָּשׁ וְיוֹסֵרְּ חָבְּוֹי וְבְנֵי

יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיִּשְׁצְמוּ בּּמְאַד מְאַדְ וַהִּפְּלֵא

- 8 האָהֶץ אֹהְם: נַיָּכֶם מֶּלֶּךְ־חָרָשׁ עַל־מִצְּרָיִם אֲשֶׁר לְא־יָדַע
- 9 אָת־יוֹכְף: ניאמֶר אָל־עַמֶּו הנֵה עַם בְּנֶי־יִשְׂרָאֵל רַכ
- וְצְצוּם כִּמֶּנוּ: הָבָה נִתְּחַכְּמָה לֵּו מֶּן־וְרָבֶּה וְהָיָה כִּי־ תַּקְרֶאנָה כִּילְחָמָה וְנוֹפַף נַם־הוּא עַל־שׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעֵלָה מִן-הָאָרֶץ:

Exod. XII

- אַרוּ מְּנְיִרִישְׂרָאֵל עְשׁוּ כִּּוְדַבר מֹשֶׁאָה וַיִּשְׁאֲלוּ מְמִּוּצְרֵיִם כְּלֵּירבֶּכֶּחָף 35
- 36 וכָלֵי זָהָב וּשִׁמֶּלְת: וַיְהוָה נָתַן אֵת הֵן הָעָם בַּעֵינֵי מִצְרֵים
- 22 וַיִּשְׁאַלֹּוֶם וְיָבַצְּלוֹ אָת־מִצְּקְיִם: וַיִּסְעוֹ בְגַיִיוִשְׂרָאֵל מֶרַעְיְמִם
- 40 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֶשְׁכוּ בְּמִצְּרָיִם שְׁלְשִׁים שְׁנְה וְאַרְכֵּע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֶשְׁכוּ בְּמִצְרָיִם שְׁלְשִׁים שְׁנְה וְאַרְכֵּע מִאוֹת שָׁנָה:

5.—Los israelitas pasan el mar Rojo Exod. XIV

סים בֶּבֶּב פִּרְעָה וּבְּרָשֶׁיו וְהֵילְוּ עֵל־פִּי הְהִירה לִּבְּנִי בַעַל 9 בּוֹרְדְּפוֹ מִצְרֵיִם אֲחֲבֵיהָם נִישִׁיוּ וְהֵילְוּ עֵל־פִּי הְהִירה לִבְּנִי בַעַל

- מאָרֵים נמַעַ אָחָרֵיהֶם וַיִּיראוּ כְּאַד וַיִּצְעַקוּ בְּנֵי־יִשְּׂרָאֵל 10 צְּפָּן: וּפַּרְעה הָקְרָיב וַיִּשְׁאוּ בְנֵיְ־יִשְּׂרָאֵל
- 15 אָל־יְחנָה: נַיאמֶר יְהנָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַקּ אֵלֶיו דַּבֵּר
- יַרֶּךְ עַל־דַוָּיָם וּכְקָעֵיהוּ וְיִבאוּ בְּגִי־וִשְּׂרָאֵל בְּתוֹךְ דַּיָּם יַרֶּךְ עַל־דַוָּיָם וּכְקָעֵהוּ וְיִבאוּ בְּגִי־וִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ דַיִּם
- 17 בְּנַבְּאֶח: וְאֲנִי הִנְנִי מְחַוֹק אֶת־לֵב מִצְרוֹם וְנִבאוּ אְחַרִיהֶתְ
- 18 וְאָבֶּרְרָה בְּפַּרְעה וּבְכֶל־חֵילוּ בְּרְכְבּוּ וּבְבֶּרְשִׁיוּ: וְיִדְעוּ מּצְרַיִם בִּי־אָנִי וְהוֹנֶח בְּהִבְּרִי בְּפַּרְעה בְּרִכְבּוּ וּבְפֶּרָשִׁיוּ:
- 19 מַשְּהְרֵיהֶבְ נִיפַע עַמּוּר הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיִּעֲמֹד מִאְחְרֵיהֶם: מַשְּהְרֵיהֶב וַיִּפַע עַמּוּר הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיִּעֲמֹד מֵאְחְרֵיהֶם:
- יוֹבָרא בּין מַחֲנֵח מִצְרֵים וּבִּין מַחֲנֵח יִשְׂרָאֵל וַיְחִי חֲעְּנֵן וֹבָחֹשִּׁךְ נַיָּאֶר אֶת־סַּלְיִלֶּח וְלְא־קָרַב זֶּח אֶל־זֶּח כְּל־סַּלְיְלָח:
- בּרנִם מַשֶּׁה אֶת-נָדוֹ עַל־הַיָּם נֵיוֹלֶךְ וְהֹנָה אֶתּ-הַיָּם בְּרנַה בַּרִים עַזָּה בָּל־הַלַּיִלָּה וַיִּשֶּׁם אֶת־הַיָּם לֶחֲרָבֶּה וַיִּבְּּקְעוּ
- 22 הפוס: ונכאו לגליואלהאל לעוף בים בובאע נוסום לשם
- 23 חומה מימינם ומשמאלם: וַיְרְדְפוּ מִצְרֵים וַנְכֹאוּ אַחְרֵיהֶם
- 24 כל סום פַּרְעה רַכְבוּ ופֶּרָשֻׁיִו אֶל־הוֹךְ הַנָּם: וַיְהִי בְאַשְׁמהֶת

םכּמֶר נישָׁקּר יְחֹנָח אֶל־בְּיחֲנֵח מִצְּרֵים בְּעַפּוּד אֵשׁ וְעָגְן

- בּבְבָוּיֶתְ נַיּאמֶר מִצְּרֵים אָנוֹסָה מִפְּנִי וִיְּלְרָאֵל בִּי יְהוְה נִיּקִר אֵת מִּדְרִים: נַיָּסַר אֵת אפֿן מַרְכְּבוֹתִיו וַוְּנְדְּוֹבְהוּ
- 26 נלְחָם לָהֶם בְּמָצְרֵים: ניאמֶר וְרוּה אָל־מֹשֶׁה נְמֵה אֶל־ יַרְךָּר עַלִּרְדָּיָבֻ נִיִּשֶׁבוּ חַמֵּיִם עַל־כִּנְצְרֵיִם עַל־רִכְבוּ וְעַל־
- 27 בְּרָשִׁיוּ: וַנִּטּ משָׁה אֶת־יָרוּ עַל־חַיָּם וַיְשָׁב חַיָּם לִפְנוֹת בּגֶּר לְאֵיתָנוֹ וִמִּצְרַיִּם נְסִים לִקְרָאתֻוֹ וַיְנַעֵּר יְהֹנְה אָת־מִצְּרַיִם
- 28 בְתוֹךְ חַיְם: וַיִּשֶׁכוּ הַפָּאִם אַחֲרִיהָם בַּיָּטְ לֹאִ־נִשְׁאַר בְּהֶם לְכל הֵיל פַּרְעוֹז הַבָּאִם אְחֲרִיהָם בַּיָטְ לֹאִ־נִשְׁאַר בְּהֶם ער־אָחֲרִ:

6.-El maná

Exod. XVI

- 14 וַמַעַל שִׁרְבַת הַאָּל וְהוָה עַל־פְּנֵי הַמִּרְבָּר דַּק מְחְבְּבֶּם דַּק
- 15 בּרָפּר על־חָאָבֶץ: וַיִּרָאוּ בְּגִי־יִאְרָאֵל וַיּאמָרוּ אָישׁ אָלִּר אָחִיוּ מָן הוּא כִּי לֹא יָרָעוּ מְהַרּהוֹא וַיִאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם
- 16 הוא מַלְּהָם אֲשֶׁר נָמוְ יְתוָה לֶכֶם לְאָכָלֶה: זֶה מַרְבֶּר אֲשֶׁר

צוָה וְהוָה לְּקְטוּ מִבְּוּנוּ אִישׁ לְכִּי צָּבְלְוּ עָמֶר לַנְּלְנּלֶת

17. מספר נפשתיכם איש לאָשֶׁר בּאָחֶלו תּקְחוּ: וַיִּעְשׁוּ־בּן

18 בְּגֵי־יִשְׁרָאֵל וַיּלְּקְטוּ הַפַּוּרְבָּה וְהַפַּסְעִיט: וַיָּטְדּוּ בַעְבֶּיר וְלֹא הָעְדִיף הַפַּוּרְבָּה וְהַפַּסְעִיט לֹא הָחְסֵיֶר אִישׁ לְפִּי־אָכְלוּ לָקָטוּ:

7.—Josué detiene el sol

Jos. X

- 12 אָז יְרַבֵּר יְּהוֹשֶׁעַ לַיְהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה אֶת־הָאֱמְרִי לִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִיאמֶר לְעִינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּוֹשׁ בְּגַּבְעוֹן דּוֹם וְיָרֵהַ
- 13 בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן: וַיִּדִּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵהַ עְמֵר עַדְרִיקּה גּוּי אִיְבְיוּ הַלא־הִיא בְּתוּבָה עַלִּרִםֻפֶּר הַיָּשֶׁרְ וַיְעֲמֹד הַשָּׁמֶשׁ בְּחֲצִי
- 14 הַשְּׁמֵּים וְלֹא־אָץ לָבֹא כְּיוֹם הָמִים: וְלֹא הָנָה כַּיוֹם הַהוּא לְפָנָיוֹ וְאַהְנָיוֹ לִשְׁמצַ יְהנָה בְּקוֹל אָישׁ כִּי יְהנָה נִלְּחָם לִישָּׂרָאֵל:

8.—El voto de Jefté Judic. XI

29 נַּהָּדִי עַל־יִפְּהָח רוּהַ יְהוֹה וַיַּעֲבֹר אָת־הַגּלְעָד וְאָת־מְנַשְׁאֻה

וַיַּעֲבר אָת־כִּוּאָפָּח נִלְעָד וּכִוּפִּאְפָּח נִלְעֵד עָבר בְּנֵי עַמּוּן:

- 20 הַנַּר יִפְּתָּחָ נָדֶר לִיחֹנָה נַיאַמַּרָ אָם־נָחוֹן מַמַן אָת־בְּנֵי
- 31 עפון בְּיָרָי: וְחָיָה הַיוּצֵא אֲשֶׁר וֵצֵא מִדַּלְתִי בִּיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּכִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמֹּוֹן וְהָיָה לֵיחוָה וְקְעְלִיתִיהוּ עלְה:
- 22 וַיַּצְבר יִפְהָח אֶל־בְּנֵי עַמּון לְהַלְּחֶם בָּם וַיִּמְנִם וְחֹנָה בְּנְרְוֹ:
- ישְׂרָאֵל: וַיָּבא יִפְּתָח הַמִּצְּפָּה אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנָּה בִּתוֹ יצֵאת לְקְרָאתוֹ בְּתֻפִּים וּבִמְחלֹוֶת וְרֵק הִיא וְחִידָה אֵין־לא מִמֶּנוּ לֹקְרָאתוֹ בְּתֻפִּים וּבִמְחלֹוֶת וְרֵק הִיא יְחִידָה אֵין־לא מִמֶּנוּ
- אַבָּה בַּתִּי בַּלְּבֶע הַבְּרֵעְהוּנִי וְאַהְ הָיִית בְּעְּבְרֶי וְאָנְבִי פָּצִיתִי 55 בֵּן אוֹבַה: וַוְהִי כִּרְאוֹתוֹ אוֹמָה וַיִּלְרֵע אָתִּדְבְּנְבְיוֹ וַיּאמֶּר
- אָת־פִּיךּ אֶל־יְהְוָה נְשׁמֵּה לִי בְּאֲשֶׁר נָצָא מִפֶּיךְ אֲהַר אֲשֶׁר אָמִי פְּצִיתָה אָלִין אָבִי פְּצִיתָה 36
- ין אַלְכָה וְוָרַדְּהִי עַל־הֶהָרִים וְאָבְכֶּה עַל־בְּתוּלֵי אָנִר אָביה נִעְשֵׂה לִּי הַדְּבָר הַוֶּהְ הַרְפֵּה פִנְּנִי שְׁנַים חֲדְשִׁים וְאַלְכָה וְוָרֵדְהִי עַל־הָחִרִּם וְאָבְכֶּה עַל־בְּתוּלֵי אָנִכִי
- 28 וְרֶעוֹהָי: וַיִּאמֶר לִכִי וַיִּשְׁלַח אוֹהָהֹ שְׁנֵי חֲדָשִׁים וַחֵּלֶּךְ הִיא

- ַּבְּעוֹתֶיםָ נַתְּבָּךְ עַל־בְּתוּלֶנָח עַל־הֶּחָרִים: נַיְחִי מָקֵץ שְׁנַיִם זַבְּעוֹתֶים נַתְּשָׁב אֶל־אָבִים נַיַּעֵשׁ לָּה אָת־נִּדְרוּ אֲשֶׁר נָבְּרֵ
- 40 וְּהִיא כֹא־נְדְעָּה אִישׁ וַתְּהִי־חק בְּיִשְׂרָאֵל: מַיְּמִים יָמִימָה הָלֵבְנָה בְּעוֹת יִשְׂרָאֵל לְחַנִּוֹת לְבַתּ־יִפְתָּח הַנִּלְעְדְי אַרְכַּעַת יָמִים בַּשְׁנָה:

MH

PASAJES DOGMÁTICOS

más importantes del Antiguo Testamento

DE DEO UNO

1.—Nombre de Dios

Exod. III

- וְאָמֶרְתִּי לְהֶם אֱלֹהֵי אָבּוְתִיכֶם אֲלָחַנִי אֲלִיכֶם וְאָמְרוּ־לִי וְאָמֶרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אָבּוְתִיכֶם אֲלָחַנִי אֲלִיכָם וְאָמְרוּ־לִי
- 14 מהדשמר מה אמר אַלקם: ניאטר אַלהים אָל־משָׁה אָרְנָה אַשֶּׁר אָהְנָה ניאטָר כה האמר לבְנִי וִשְׂרָאַל אָהְנָה
- 15 שַלְחַנִי אַלִיכָם: נַיאִבֶּר עוד אַלֹּהִים אַל־מֹשָׁה כה האבר

יִצְּחָר לְּרֵר דְּרֵ: יִצְּחָל וַאַלְחֵר יְצֵּלְתַ שְׁלְחַנִי אֲלֵיכֶם זָּחִ־שְׁמִי לְעַלָּם וְזָּח זְלָרִי לְרֵר דְּרֵ:

Exod. VI

2.5 נְיְדַבֵּר אֵלְהִים אָל־מִאֶח וַיּאמֶר אַלְיו אַנִּי יְהנְהֵ: וָאָרָא אָל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְּחָק וְאָל־יַצְקֹב בְּאֵל שַׁבְּי וֹשְׁמִי יְהנְה לא נוֹרַעְתִּי לְהֵם:

2.—Atributos esenciales de Dios

a)—Eternidad e inmutabilidad

Ps. CII

וְאַתָּח מַּצָמָר וְכָלָם כַּבָּגֶר וִכְלֵו כַּלְבוּשׁ מְּחֲלִיפִּם וְאַתָּח יאברוּ וְאַתָּח מַצָּמָר וְכָלָם כַּבָּגֶר וִכְלֵו כַּלְבוּשׁ מְּחֲלִיפִם וְוְחֵלְפוּ:

28 וְצַּמָּה הוָא וּשְׁנוְחָיף לא יִמָּמוּ:

b)—Unidad

Deut. IV

- 20 נֹלְבֹאֹנִ הַיּנִם נַלְּאָבֹנִ אָּלְ-לְּבָבֶּר כִּי נְחַנְּח הַנִּא בֹאַלְבִינִם
- 40 בשפים מפעל ועל-האָרֶץ מִהְחַת אִין עוְר: וְשְׁמִרְהָ אָתֹר

יִרנָה אֱלֹהָיךּ נתֵן לְדָּ בָּלִ-חַנָּמִים: וֹלְבָנֶיךָּ אֲחַתֶּיִדְּ וּלְּמֵעֵן תַּאָרִיךְ נְמִים עַל־הֶאָדָמָה אֲשֶׁר הָלְבָנֶיךָ אֲחָתִיוּ אֲשֶׁר אָנְבִי מְצַוְּדְּ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִישֵׁב לְדְּ

Is. XLV

- 5 אַבי יְהנָה וְאֵין עוֹד וּוּלָתִי אֵין אֱלֹהַיִט אֲאַזֶּרָדְּ וְלֹא יְדַעְהָנִי:
- יַלְעָרֶי בִּלְעָרֶי בִּלְּעָרֶי בִּלְעָרֶי אָנִי אָנִי בִּלְעָרֶי אָנִי אָנִי בִּלְעָרֶי אָנִי אַנִי בּלְעָרֶי
- יברא השֶׁר עשֶׁר שְׁלוֹם וברֵא קּלְר: יוצֵר אור ובורא השֶּר עשֶׁה שָׁלום וברֵא לַרָּע אֲנִי יְהוָה עשָׂה כָּל־אָלָּה:

c)—Inmensidad e incomprensibilidad

Amos IX

- ן רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנִי נִצְּב עַל־הַפִּוְבּה נִיאֹטֶרְ הַהְּ הַפָּפְּתוֹר בַּהְעָעם בְּלְשׁ בָּלֶם וְאַחֲרִיתָם בַּחְּרֵב יוֹרְעֲשׁוּ הַסִּפִּים וּבְצֶעַם בְּראשׁ כָּלֶם וְאַחֲרִיתָם בַּחְּתֵּב
- יַחְתָּרוּ בִשְּׁאֵל מִשָּׁם נָדִי תִּפְּחָתֵם וְאָמִדְעֵלוּ הַשְּׁמִים מִשְׁם יַּדִי תִּפְּחָתֵם וְאָמִדְעֵלוּ הַשְּׁמִים מִשְׁם יַ
- וּלְקַהְתָּיֶם וְאִם־יִּמְהְרֵּוּ מִנֶּגֶּד עִינֵי בְּקַרְקֵע הַּיָם אֲחַפֵּשׁ זוֹלְקַהְתִּיֶם וְאִם־יִּמְהְרֵּוּ מִנֶּגֶּד עִינֵי בְּקַרְקֵע הַּיָם מִשְׁם 3
- 4 אַצוָה אָת־חַנָּחָשׁ וּלְשָׁבְם: וָאִם־וַלְכוּ בַשְׁבִי לִּכְנִי אִיְבִיחֶם

סְשָּׁם אֲצֵנֶה אָתִרַםחֶבֶב וְחֲרָנְתֵם וְשַּׂמְתִּי עֵינִי עְלֵיהֶם

- ַ לָרֶעָּה וְלֵא לְּמוּבֶה: וַאְרֹנִי וֶהוֹה הַצְּבָאוֹת הַנְּגַעַ בְּאָרֶץ הַמוֹבְּרוֹ בִּלְּה וְשְׁקְעָּה הַ
- 6 כיאר מִצְּלְיִם: הַבּוֹגָה בַשְּׁמֵים מִצְּלוֹתְו וַאֲגָּדָּתוֹ עַל־שָּׁרֶץ יְחֹנְה שמו:

3.—Atributos operativos de Dios

Ps. XCIW

- 7-8 וַיְאַמְרוּ לא וִרָאָה־יָתְ וְלְא־יָבִין אֱלֹחֵי וַעֲקֹבְ: בִּינוּ בְעֲרִים
- פ בַּצָּבֶח וּכְסִילִים מָתַי תַּשְּׂבְּילוּ: הַנִּטַע אֹזֶן הַלֹא יִשְׁכְּעָע אִם־ 9
- 10 יְצֵר עַיִן הַלא יַבּּיְמ: הַיִּםר גּוּיִם הַלא יוּבְיַח הַקְּלַמֵּד אָדָם דְּעַת:
- a)—El entendimiento divino conoce— α) todas las cosas que tienen existencia,

Ps. CXLVII

- אַבוּרֵה מִבְּר וּמְחָבֵּשׁ לְעַצְּבוּחָם: מוֹנָה מִכְּבָּר בַּיּר מִכְּבָּר בַּיִּר מִכְּבָּר מִנְה מִכְּבָּר
- לבובְבֶנה לְכָלָם שֵמוֹת וִקְרָא: נְדוֹל אֲדונֵינוּ וְרַבֹּבְּהַ לְתְבְוֹנְתוֹ אֵין מִסְפֶּר:

β) todos los actos humanos,

Ps. CXXXIX

- 1-2 יְהֹוֶה הָבַלְרָחַנִי וַמִּדֶע: אַמָּה יָדַאְהָ שִׁבְּחִי וְקוּכְּיִי בַּנְתָּה לְבִעִי
- יבי אַין הַבְעִי הַרֶּבְעִי הַרֶּבְעִי הַרֶּבְעִי הַרָּבְעִי הַרָּבְעִי הַרָּבְי הַבְּבְּנְהָה: בִּי אֵין 3.4
- 2 מַלָּח בַּלְשׁוֹגְי הֵן יְהוֹה יָבִעְהַ כָּלָּה: אָחור וָהֶוֹהַ צַּרְתָּגִי
- 6. וַהְשֶׁת עָלֵי בַּפֶּבָה: פְּלִיא דַעַת מִנֶּגִני נִשְׂנְבָה לְא־אוֹכַל
  - 7 לָה: אָנָה אֵלֵך מֶרוּחֶדְ וִאָנָה מִפְּנֵיךְ אֶבְרָה:

y γ) toda clase de futuros.

Exod. III

- 19 וְאֲנִי יָדַשְׁחִי כִּי לְארִיחֵן אֶהְבֶם כֶּלֶךְ מִצְרַיִם לְהַלֶּךְ וְלֹא
- 20 בְּיָר חֲזָקֶה: וְשֶׁלַחְתִּי אָת־יָרִי וְהַבֵּיתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּכֹל נִפָּלִאתִי אֲשֶׁר אֱעֲשֶׁה בָּקְרָבּוֹ וַאֲחֲרֵי־כֵן יְשֵׁלַח אֶתְבֶם:

Jer. XXXVIII

- זַרְאָכֶר וְרָכְיָרָהוּ אֶל־צִּרְּקְּרָהוּ כְּח־אָכֵר וְחְנָה אֵלּהוּ צְּבָאוֹת אֵב־יָצא מֵצֵא אֶל־שָׁרֵי מָלֶּדְ־כָּבֶּל וְחְוְחָה אֵלּהוּ וְבִיתָּךְ: אֵלהוּ וִשְּׁרָאֵל אִב־יָצא מֵצֵא אֶל־שְׂרֵי מֶלֶּדְ־כָּבֶּל וְחְוְחָה אֵלהוּ וְבִיתָּךְ: נְפִּשֶׁׁיִּר וְרָכְיָּיָהוּ אֶל־צִּרְּקְּיָהוּ כְּח־אָכֵּר וְחְנָח אֵלּהוּ וְבִיתָּךְ:
- 18 וְאָם לְא־תָצֵא אֶל־שָׁרֵי מֶלֶךְ בְּבֶל וְנִהְנָח הָעִיר הַוּאַת בְּיֵד הַבַּשִּׁרִים וּשִׂרָפוּהָ בָּאֵש וָאַהָּה לִא־תִּפְלִט מִיַּדָם:

b)—La voluntad divina es—a) benigna,

Ps. CIII

- 2 3 בַּרְבִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוְהָ וְאַל־הִּשְׂבְּחִי בָּל־גְמוּלְיו: הַפּלֵהַׁ
- 4 לְכָל־צַוגַכִּי הָרבָא לְכָל־ מְהַלוּאָיְכִי: הַגֹּאֵל מִשַּׁחַרוּ הַיְּיֶכֵי
- בּמוֹב עָרְיָךְ הִתְּחַבּישׁ בּמוֹב עָרְיָלָ הַתְּחַבּישׁ בּמוֹב עָרְיָךָ הִּתְּחַבּישׁ בּמוֹב עָרְיָלָ
- 6 פַּגָּשֶׁר נְעוּרֶיְכִי: עשֶׁה צְּדָקוֹת יְחֹנְתְ וֹכִוּשְׁפְּטִים לְכָל־
- 8-9 צשוּקוֶם: רַחוּם וְחַנּוּן יְהֹוְהָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָּםֶר: לא
- ַ 10 בְּנֶצַח יָרֶיֶב וְלֹא לְעוֹלָם יִמְוֹר: לא בַהְטָאֵינוּ עֲשָׂה לָנֶוּ וְלֹא
- דַרְ בַּעְוֹגְתִינוּ נְּכֵּוֹל עָלִינִוּ: כִּי כִּנְבהַ שָּׁבֵּים עַל־הָאָבֶץ נְבֵּר הַסְּדּוֹ עַלִּ־יְרָאָיוּ:
  - β) omnipotente y libre,

Ps. CXXXV

- 5-6 כִּי אֲנִי יָדַעְהִי כִּי־נָדוֹל יְדוֹנֶה וַאֲדנִינוּ מִכָּל־אֵלּחִים: כּל בִּישָׁמִים וּכָאָרֶץ בַּיַמִּים וְכָל־
- ז הַהֹּמִית: מַעְלֵה נְשִׂאִים מִקְצֵה הַאָּהֶץ בְּרָקִים לַמְטָר עְשֶׁהֹ'מוצא רוַה מַאוֹצְרוֹתֵיו:

γ) justa,

Exod. XX

- 2 אָנבִי וְהֹנָה אֱלֹהֶיֶךְ אֲשֶׁר הוְצֵאתִיךְ מֵאֶהֶץ כִּצְּרֵיִם מִבֵּית
- לְּדְּ פֶּסֶל וְכָל־תְּמוּנָה לְּדְּ אֲלְהִים אֲחָרִים עַל־פָּנְי: לְא־יִהְנֶשֶׁה לְּדְּ אֲלִה בַשְׁבַיִּים מְפַעַל וַאֲשֶׁר בְּאָרֶץ לְּדְּ פֶּסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַשְׁבַיִּים מְפַעַל וַאֲשֶׁר בְּאָרֶץ
- ן אָ מַעְּבָרֶם כִּי אָנבִי יְחנָה אֱלהֵיךּ אֵל כַּנְּא פּכֵּר עֲוֹן לֹא מַעְבָרֶם כִּי אָנבִי יְחנָה לֶאָרֶץ: לְא־תִשְׁתְּחַנֶּה לָהֶם 5
- הַבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלְשִׁים וְעַל־רִבְּנִים לְשִׂנְאֵיֵ: וְעשָׁההַבְּי לְאַלְכֵּיִם לְאְהַבַּי וּלְשְׁמְרֵי מִצְוֹתְי:

δ) santa,

Ezeq. XXXIX

7 נוְהֵי דְבַר־יְחנְה אַלֵּי לֵאמר אֶת־שֵׁם קְּרְשִׁי אוֹדֵנע בְּתוֹךְ עַפִּי יִשְׂרָאֵל וְלְא־אַהֵל אֶת־שֵׁם־כָּוְדְשִׁי עוֻד וְנְדֵעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אַנִי יְהנְה כָּרוֹשׁ בִּישְׂרָאֵל:

ε) veraz,

Ps. XXXIII

3-4 שירו ליהוָה שיר חָדָשׁ הַיִּשִׁרוּ נַגֵּן בַּתְרוּעָה: בֶּי־יָשֶׁר

הַכֶּר־יְהֹנָה מְלְאָה הַאָּבֶץ: הַכָּר־יִהנָה מְלְאָה הַאָּבֶץ: סַכָּר יְהנָה מְלְאָה הַאָּבֶץ:

ζ) sabia,

Ps. CIV

- 24 בְּחַרַבוּ כַּוְצְשֶׁיךְ וְחֹנָח בָּלֶם בְּחָכְטִח עְשֻׂיתְ כִּוְלְאָה הָאָבִין
- 25 קניגה: זֶה דַנָּם נָדוֹל וּרְחַב יָדַיִם שֶׁם־רֶבֶּשׁ וְאֵין מִסְפָּגְר
- 26 היות קשַנות עם־גְּדוֹלְות: שֶׁם אֲנִיוֹת יְהַבֵּלֵכְוּן לְוְיָתָן זֶה־
- ינצרָהָ לְשַהֶּלְ־בְּוּ: בָּלֶם אֵבֶּיְהְ וְשַׂבֵּרְוּן לְהֵת אָכְלֶם בְּעִּחְוּ: עָיָם אֵבֶיף וְשַׂבֵּרְוּן לְהֵת אָכְלֶם בְּעִּחְוּ: y יז) feliz.

Ps. XXXVI

- 8 פער הַכָּור חַסְרָּר אָלְהִים וּבְנִי אָדֶם בְּצֵּלְ בְּנְפִּיף וְחֵבְיוּן:
- פרור פּרָשָׁן בּרָהָשָׁן בָּרָהָד וְנַחַל עֲדָנָיוּד תַשְׁבִּרִי: פִּרעפִּוּד כְּוֹכוֹר 9-10
- לִימִרִּילֵב: בּיִמִרִילֵב: 11 חַיִּיִם בִּאוֹרָךְ נִרְאָּח־אוֹר: מְשׁרְּ חַסְּוְּךְּ לִיךְּעֶּיֶךְ וְצִּדְּקְתְּרְּ

DE DEO CREANTE

1.—El mundo

a)-Dios creó el mundo en seis días

Gen. I

1-2 בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹדֹוֶם אֵת הַשְּׁמֵים וָאָת הָאְרֶץ: וְהָאִרֶּץ

קוֹתָת תחוּ נְבחוּ וְחשֶׁךְ עַלְ־פְּנֵי תְחֹשֶׁ וְרוַה אֱלְהִים

- 3 מְרַחָפֶּת עַל־פְּנֵי הַמְּיִם: וַיִּאכֶּר אֱלהִים יְחִי־אוֹר וַיְחִי־אוֹר:
- 4 נירא אַלהִים אַת־הָאוֹר כִּי־טוֹנֻב וַיַּבְהֵּל אֱלהִים בֵּין הָאוֹר
- ובון הַרוֹשֶׁר: וַיִּקְרָא אֱלהִים לָאוֹר יוֹם וְלַהשֶׁר כָּרָא לָיֶלָה 5.
- 6 בּוֹלִים הַעָּבֶר הַוֹם אָבֹוֹר: הַיּאכּיב הָוֹם בַּבְּבַר וִוֹם אָבוֹר: הַיּאכּיב אָבוֹרם יְבִיר בַבְּבַר
- קחוך הַפְּוֹע ווּבְדֵּל בֵּין הַפַּים אֲשֶׁר מִהַחַת לְרָקוֹע וּבִין אַת־הַרָקוֹע וּנִבְדֵּל בֵּין הַפַּים אֲשֶׁר מִהַחַת לְרָקוֹע וּבִין
- 8 הַּמַּיִם אֲשֶׁר מִעַל לֶרָקֻיִע וַיְּהִי־בְּן: וַיְּהְרָא אֱלהִים לֶרָקִיַע
- הַפַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁכַּיִם אָל־מָקוֹם אֶחָר וְתְרָאָה הַיַּבְּשָׁה פּ שָׁמָיִם מִתַּחַת הַשָּׁכַּיִם אָל־מָקוֹם אֶחָר וְיִּאמֶר אֱלְהִים יִּצְּוֹוּ פּּ
- 10 נוְדִּיִרָבְן: נַיּבְרָא אֱלֹדִים לַיַּבְּשָׁה אֶבֶין וּלְמִּקְנֵה הַפַּיִם כְּרָא
- יַפְּעָם וַיַּרָא אֱלֹהִים כִּי־טּוְב: וַיּאטֶר אֱלֹהִים חַּרְשֵׁא הָאָרֶץ 11 הָשָׁא עַשֶּׁב מַזְרַיֵע זָרֵע עַץ כָּרִי עַשֶּׂה כָּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר
- 12 זַרְעוֹרבו עַל־ הָאָבֶץ ווֶהִירבְן: וַהוֹצֵא הָאָרֶץ הָשֶׁא עֵשֶׂב מוָריַע וָרַע לְּמִינָהוּ וְעֵץ עְשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר וַרְעוֹרבוּ לְמִינְחְוּ
- 13 וַיַּרָא אֱלֹהִים כִּי־מוֹב: וַיְהִי צֶּרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:
- 14 ניאמר אלהים יהי מארת ברקוע השמים להבדיל בין

הַיוֹם וּבֵין הַלָּגְיָלָה וְהָיוּ לְאתת וּלְכוּוְצַדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים:

- 15 וְהָיוֹ לִמְארת בּרְקִיעַ הַשָּׁמֵיִם לְהָאִיר עַל־הָאָבֶץ וְיְהִי־בְּןּ:
- 16 <u>וַיּעַשׁ אֱלהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְארה הַנְּרלֹיֶם אֶת־הַמְּאר הַנְּרלֹי</u> לְבֶּיִלְשָׁלֶת הַיּוֹם וְאָת־הַמָּאר הַכְּמוֹ לְבֶּיִלְשֶׁלֶת הַלַּיְלָח וְאֵת
- 17 הַפּוֹכֶבְים: וַיִּמֵן אתָם אֱלֹהִים בּרְקנֵע הַשְּׁטָּיֶם לְהָאִיר עַל־
- 18 הָאֶרֶץ: וְלִמְשׁל בַּיּוֹם וּבַלַּוְלָה וּלְהַבְּדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבִין
- 19 הַחְשֶׁךְ וַיַּרָא אֱלֹהִים כִּי־שׁוְכ: וַיְהִי־עָרֶב וַיְהִי־כבֶּר יוֹם
- אַרָץ נָפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף בַּמַיִם שָׁרֶץ נָפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף 20
- 21 על־הָאָרֶץ עַל־פָּנֵי רְקִיַע הַשְּׁמְיִם: וַיִּכְרָא אֱלֹהִים אֶת־ הַתַּנִינִם הַנְּדּלֹיֶם וְאֵת כָּל־נִכָּשׁ הַחַיָּה הָרְטָשֶׁת אֲשֶׁר הַבָּרָא אֱלְהִים אֶתּר בַּלִּרְעוֹף כָּנָף לְמִינָהוּ וַיַּרָא שֶׁרְצוּ הַמֵּיִם לְמִינָהוּ וְאַת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינָהוּ וַיַּרָא
- 22 אֱלהום כִּי־טוְב: וַיְבָרֵך אֹהָם אֱלהום לֵאמֶר פְּרוּ וּרְבוּ
- 23 וֹנְהִי־עֶּהָב בַּמֵּיִם וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַנְהִי־עֶּהֶב 23
- 24 וְיָהִיבּקֶר יוֹם־חָמִישִׁי: וַיֹּאמֶר אֱלהִים הוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפְשׁ דַיָּה לִמִינָה בָּהמָה וָרָמֵשׁ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָה וְיִחִיבֵּן:
- 25 וַיַעשׁ אֱלֹהִים אָת־תַנַת הָאָרָץ לְמִינָה וָאָת־הַבְּהֵמְה לְמִינְה וְאָת כָּל־רֵמִשׁ קָאַרָמָה לִמִינְהוֹ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּרשוֹב:

b)-La creación es una obra libre y propia de Dios

Ps. CXXXVI

- 3-4 הודו לַאֲדֹנִי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלֶם הַסְרְוֹ: לְעשׁה נִפְּלָאוֹת
- 5. גָרלות לְבַדֶּוֹ לְעִשֵּׁה הַשָּׁמֵים בִּתְבוּגָה: לְרוֹקַע הָאָרֵץ עַלֹּד
- הַבְּיִם לְעָשֵׁה אורים נְדּלִים: אָת־הַשָּׁמָשׁ לְמָמְשָׁלֵת כַּיּוֹם אָת־הַיָּרַה וְכֹנְכָבִים לְמֶמְשָׁלוֹת בַּלְיִלָה:

Ps. CXW

- 5-4 לְמָה יאמְרוּ הַגֹּוְיִם אַיַּה־נָא אֱלֹהִיהֶם: וַאלֹהִינוּ בַשְּׁמְיִם בַּלְּאֲשֶׁר־חָפֵץ עְשְׂה:
- c)—El fin de las obras de Dios es la manifestación de su gloria.

Ps. XIX

- 2 הַשְּׁמֵים כְּסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּכִינְצְשֵׁה יָדִיו מֵגִּיד הְּרָקִוע:
- 4-3 יום לְיום וַבַּיַע אָבֶור וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַנָה־דְּעַת: אַין־אבֶר
- וכלאט ניבל מקונים קאָמָא אָסטטָר בּנֹר נְאָמָע פּנְים:
- d)—Dios conserva todas las criaturas en su ser y operaciones.

Ps. CXLVIII

8 בלכפש הפנים בגרים בפרו לאני א מאל בפגלמע בינה

9-10 בְּלְבוּרֵת הַסִּוּס יֶחְפָּאֻ לֹא בְשׁוֹבֵּי עָרֵב אֲשֶׁר יִקְּבְאוּ: לא מריְרֵאִיו אֶת־הַכִּינַחֲלִים לְחַסְרְוּ: אָת־יְרֵאִיו אֶת־הַכִּינַחֲלִים לְחַסְרְוּ:

2.-Los ángeles

Ps. XCI

10 וו 10 לארינְאָנֶה אַלֶּיהּ רָעֲהְ וְנָנֵצְע לְארינְקְרֵב בְּאָהְהֶלְּהּ: כֵּי מַלְאָבְיוּ

13 הגר בְּאָבֶן רַנְּלֶיה: עַל־שַׁחַל נְפָּתֵן תִּדְרֶהְ תִּרְכִם בְּפִיר 13

13 הַנְּרִי בְּאָבֶן רַנְּלֶיה: עַל־שַׁחַל נְפָּתֵן תִּדְרֶהְ תִּרְכִם בְּפִיר 13

3.-El hombre

a)-Origen de los primeros padres

Gen. I

- 26 ויאשֶר אֱלחים נְצְשֶׁה אָרֶם בְּצַלְמֵנוּ בּּרְמוּתְגוּ וַיִּרְדּוּ בּרְנַתּ דַּיָּם וּבְעוֹף הַשְּׁבֵּיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכְל־הָאָרֶץ וּבְכְל־הָרֶבְשׁ
- 27 הַרְטֵשׁ עַל־הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אָלְהִים אָתרֹקָם בְּעַלְמוּ בְּצָּלָם אֵלְהִים בָּרָא אִדִּן נָכָר וּנְּקָבָּה בָּרָא אַקְם: -

Gen. II

- בַּאַפֶּיו נִשְׁמַת חַיִּיֶם וַיָּהִי הָאָדָם לְנַפָּשׁ הַיָּה:זַיִּאָרָם אָלְהַיָם אֶת־הָאָדָם לְנַפָּשׁ הַיָּה:
- 18 וַיאמֶר יָהוָה אֱלהִים לא־טוב הֱיות הָאָרָם לְבַרְוֹ אֱצֵשֶׂה־
- 19 לו עוֹר כָּננְדּן: וַיַּפֵּל יְהוֶה צֵּלֹהִים תַּרְדָּטֶה עַל־הָאָרֶם וַיִּישְׁן
- אַלָּהִים אָת־הַצֵּלֵע אֲשֶׁר־לָּלֵח מוֹ־הָאָדָם לְאִשֶּׁה וַיְבְאָהָ 20 אַלהִים אָת־הַצֵּלֶע אֲשֶׁר־לָלָח מוֹ־הָאָדָם לְאִשֶּׁה וַיְבְאָהָ 20
- 21 אֶל־ קאָרֶם: וַיאמֶר הָאָרָם זאת הַפַּעַב עָצֶם כִועְצָבֵר וּבְשָׂר
- לבל לואת יפּלא אַשָּׁה פִּי מֵאִישׁ לְּלֵּחָהְדוּאְת: עַלְּבּּן מָאָרִה יְבָּלְהָיּה יְפָּלֶּהְרּ יְבָּעָּר יִבְּעָּר יִפְּלֵיאישׁ אָתִדּאָבִיו וְאָתִדּאִמוֹ וְדָבַר בְּאִשְׁתּוּ וְהָיוּ לְבְשָּׁר
- 23 אָקָר: וַיַּהִיוּ שָׁגַיהָם עַרוּמִים הַאָּרָם וֹאִשְׁתִּוּ וַלֹא יִתְבּשְׁשׁוּ:

b)-Su estado felíz

Cen. H

- 8. ניפֿג יְעוֹע אֶלְנִים נּוּבְּגוֹן מְפָנֵם נִיּאָם אֶׁם אֶתּ־קֹאָרָם
- לִמִרְאָה וָמוֹב לִבְאַבָּל וְעֵץ הַנוּיִם בְּתוֹךְ הַנְּן וְעֵץ הַנַעַת אַמְר יָצְר: נַצְּמָח יְהוָה אֵלְהִים מו־הָאַדָּמָה בָּל־עֵץ נְּחְמָּר 9

- 10 ַ מוֹב נָרֶע: וְנָדֶר יצֵׁא מֵצֵרֶן לְהַשְּׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשְּׁם יִפְּרֵד
- 11 וַהָּנָה לְאַרֶבֶעָה רָאִשִׁים: שֵׁם הָאָחָר פִּישׁוּן הוּא הַפּוֹבֶב
- ַ אָת־בָּל־אָרֶץ הַהְוִילְה אֲשֶׁר־שֶׁם הַזָּהֶכ: וְזַהַב הָאָרֶץ הַהִּיא 12
- 13 מוֹכ שֶׁם הַבְּדַלַּח וְאֶבֶן הַשְׁחָם: וְשֵׁם־הַנְּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן
- 14 הוא הסובב אֶת־כְּל־אָרֶץ כּוְש: וְשׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִּישׁי הַדְּלֵק הוא הַהלֵד קרָמֵת אַשׁוֵר וְהַנְּהָר הֶרְבִיעֵי הוא
- 15 פָּרֶת: וַיִּפֶּח יְהֹוָה אֱלֹהִים אֶת־הְאָנָם וַיַּנְּהֵהוּ בְּנֵן־עֵהָן לְּעָבְנָה וּלְשֶׁמְרֶה:

Gen. I

- 28 וַיְבֶרֶךְ אתָם אֱלֹחִים וַיּאמֶר לְהֶם אֱלֹחִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְּאֶדָה וּרְדוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשְּׁמִים וּבְכָל־
- 29 חַיָּה הֶרכֶּשֶׁת עַל־הָאָבֶץ: וַיּאכֶּר אֱלֹחִים הְנֵה נְתַתִּי לְבֶּם אָת־כָּל־עַשֶּׁב וֹרַעַ וָּרַע אֲשֶׁר עַל־כְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ וְאָת־כְּל־
- שַּׁאָר־בּוֹ נָפָּשׁ חַיָּה אָת־בֶּל־נָרֵת עֲשֶׁב לְאָכְלָה נַיְהִי־בְּן: הַּיָּה הָאָרֶץ וּלְכָּל־עוֹף הַשְּׁמֵים וּלְכל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אַשְּׁר־בּוֹ נָפְשׁ חַיָּה אָת־בֶּל־נָרֵת עֲשֶׁב לְאָכְלָה נַיְּהִי־בְּן:

c)-El primer pecado

Gen. III

- ן וְבַּנְּחָשׁ הָנָהְ עָרוּם מִכּל חַנַּת הַשְּׁבָּה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהנְה אֲ אֵלהַים נַיאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַרְּ בִּי־אָמֵר אֱלהִים לא
- 2 האכלו מכל צין הגן: נהאמר האשה אל-הגקש מפרי
- פאן הגן נאכל: וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹדְ־הַנָּן אָטֵר אֱלֹהִים 5
- 4 לא האכלו משנו ולא תגעו כן פו־הְמְתוּן: וַיאמֶר הַנְּחָשׁ
- 5 אֶל־הָאִשָּׁהַ לא־מוֹת הְּמָתוּן: כִּי ידֵעַ אֱלְהִים כִּי כִּיוֹם אַל־הָים וְדָעִי מוֹב אַכְלְכֶם מִמָּנוּ וְנָפָּקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיִיהֶם בְּאלֹחִים וְדְעִי מוֹב
- לְצִינֵים וְנֶּחְכֶּר הָעֵץ לְהַשְּׁכֵּיל וַתִּקָּח מִפּּרְיוֹ וַתִּאכֵל וַתְּמֵן קּהַשְּׁכֵּיל וַתְּמֵן 6 בָּעִינִים וְנֶּחְכֶּר הָעֵץ לְהַשְּׁכֵּיל וַתִּים 6
- זַרְתִּים ְהָס נַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה נַיִּעֲשׁוּ לְהֶט חֲגַרְתֹּ:
   זַרְתִּים ְהַס נַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה נַיִּעֲשׁוּ לְהֶט חֲגַרְתֹּ:

d)-Sus consecuencias

Gen. III

9-8 נַישִּׁמְעוּ אָת־קוּל יָהוָה אֱלהִים כָּתוּך עֵץ הַגְּן: נַיִּקְרָא יְהוָה 10 אַלהִים אֵל־הַאָּדֶם נַיאמָר־לוּ אַנֵּה: נַיאמָר אַת־קלְּהְ

- הציר לְדָּ כִּי צִירוֹם אָׁתָּחִ הַמִּן־הָצִץ אֲשֶׁר צִיִּיתִיךּ לְבּלְתִּי הציר לְדָּ כִּי צִירוֹם אָתָּחִ הָמִר מִי בְּּצִיתִיךּ לְבּלְתִּי
- 12 אַבֶּל־מִפֶּנוּ אָבֶלְהָ: וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאשָׁה אַשֶּׁר נְחַהָּה
- 13 עפֶּרִי הִוּא נְחְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאִכֶּל: וַיּאַמֶּר יְהוְה אֱלֹהִים לָאִשֶּׁה מַה־זאת עַשֻׂית וַתּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי
- אַרְבּּל: אָל־הָאָשָׁה אָמַר וְחנָה אָלהים הַרְבָּה אַרְבּּה עַצְבוֹנְדְּ וְהַרְנַךְ בְּעָצֶב הַלְּדִי בְנִיֶם וְאֶל־אִישֵׁךְ הַשְׁיּבְּה אַרְבָּה
- 17 וְהוּא יִמְשֶׁל־בֶּּך: וּלְאָרָם אָמֵר כִּי שָׁמַעְּהָ לְּקוּל אִשְׁהֶּדְּ וַתֹאכֵל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צוְיתִיךְּ לֵאמׁר לֹא תֹאכֵל מִמֶּנְּוּ אַרוֹרָה הָאָרָמָה בַעְבוּרךְּ בְּעִצְבוּן תִּאכְלָנְה כֹּל יְמֵי חַיֶּיְךְּ:
- כי עָפָּר אַתָּח וִאָּל-עָפָּר מַשׁוּב: אַפָּיִּר תַּאָמָיַח לַך שׁוְבַרְּ אָל-תְאַדְּמָּח כּי מִפֶּנְּח לְאָחָח 18-19 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְּמִיַח לֵּךְ וְאָבַלְּחָ אֶת־עַשֶּׁב הַשְּׁתֶּה לְאָחָחָ

DE DEO REDEMPTORE

a)-La primera promesa de la redención

Gen. III

14 וַיאמֶר וַהוָה אַלהיב אֶל־הַנְּחָשׁ כּי עְשִׁיתְ וֹאַת אַרוּר אַקּה

מְבֶּל־הַבְּהַמָּה וּמִבּל הַיַּת הַשְּּהֶה עַל־נְּחוְנְהְ תַּלֵּה וְעְפֶּר 15 האכַל בָּל־יְמֵי הַיֶּיְךְ: וְאֵיבָה אָשִׁית בֵּינְדְּ וּבֵין הָאִשְּׁה וּבֵין 15 הַאַרָּה הוּא יְשׁוְפָּה ראשׁ וְאַהָּה הְשׁוּפָנוּ עֲקָב:

b)—Renovación de la promesa hasta el tiempo de Moisés.

Gen. XII

- 1 ניאפֶור יֶהוָה אֶל־אַבְרָם לֶּדְּ־לְּדְּ מְאַרְצִּף וּמְפוֹלְדְּהְּה וּמִבּית
- 2 אָכֵיִד אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאָדְ: וְאֶצֶשְׂדּ לְנוֹי נְּרוֹל וַאֲבָּהֶכְיִךְ
- אַאַוֹר וְנִכְּרָכוּ כָּךְּ כֵּל מִשְׁפָּחת הָאַרָּמָה; זְאַנְר וְנִכְּרָכוּ כָּךְּ כֵּל מִשְׁפָּחת הָאַרָּמָה; זֹיִי וְאַבְּרָכָה שְׁמֶּךְּ וְחָיָה בְּרָכָה: וַאֲבְרָכָה מְבָּרָכֵּה וּמְקַלְּיִךְּ

Gen. XXVIII

- אָבִיךּ נִאְלֹחֵי יִצְּׁחָלֵן הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַמָּח שׁבֵב עְלֶּיָח לְּךְּ אָבִיךּ נִאְלֹחֵי יִצְּחָלֵן הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַמָּח שׁבֵב עְלֶּיָח לְּךְּ
- וכֹוֹרֵאֵב: זְכֵוֹכָּלֶח וָצָפּנֶח וָנָגָנֶה וִנִבְּרָכוּ כָּבְּ כִלְ-מִּשְׁפְּחוֹת חָאֲדָמָח זֹבְינִה וֹלְזוֹרָאֵב: וָבִיח זִרְעַךְ בַּעְפַר הָאָרֶץ וּפְּרַצְּתָּ יַמְּחֹ

Deut. XVIII

14 כי הגוום המלה אַשֶּׁר אַהָּה יורִשׁ אֹהָם אָל־מְעְנְנִים

וֹאֶל־קֹּםְמִים וִשְּׁמַעֵּו וִאַּמָּח לא כֵּן נְתַּן לְּךְ וְחַנְח אֵלְהֵיף:

- 15 נְבִיא מִקּרְבְּדְ מֵאַהֶּיךְ בָּמנִי יָקִים לְּדְּ יְחֹנָח אֱלֹהֶלֶךְ אַלְיוֹ
- 16 הִשְּׁמֶעוּן: כָּכל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךְּ בְּחֹרֶב בִּיוֹם הַקְּהָל לֵאמֶר לֹא אֹמֶךְ לִשְׁמֵצֵ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִי וְאֵת
- 17 הָאֵשׁ הַנְּדְלָה הַזֹּאת לֹא אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוְּת: ניּאמֶר
- 18 יְהוֶה אֵלֶּיו הַישִּׁיכוּ אֲשֶׁר דְּבְּרוּ: נְבִיא אָקִים לְהֶם מִקּּהֶב אֲחֵיהֶם כָּמוֹדְּ וְנְחֲתִי דְבָרֵי כְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־
- 19 אַשֶּׁר אַצוּנָנו: וֹדְנָה דָאִישׁ אַשֵּׁר לְא־יִשִּׁכֹּע אַלְּדְבָּרֵי אַשֵּׁר
- יַרַבּר בַּשְּׁמֶּי אָנַכִּי אָדְרשׁ מֵעְפּוּ: אַךְּ חַנְּבִיא אֲשֶׁר יָזִידּ לְרַבֵּר רָבָר בָּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא־צִוּיתִיו לְדַבֵּר וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרֵים וּמֵת הַנְּבִיא הַחוּןא:

c)—El Mesías prometido es Dios

Ps. II

- 6 5 אַז יְדַבֶּר אֵלֵימוֹ בְאַפּּוֹ ובְחֲרוֹנוֹ יְבְחֲלְמוֹ: וַאֲנִי נְסַבְּתִי
- אַלִּי בְּנִי אַתְּה אֲנִי הַיִּוֹם וְלְּדְּקִיךְ: אַלִּי בְּנִי אַתְּה אֲנִי הַיִּוֹם וְלִּדְּקִיךְ:

Ps. XLW

? בקאָר אַלהים עולָם וְעֶרָ שׁבֶט מישׁר שׁבֶט מלְכוּתְר:

אַרֹהִים אֶלְהִיף אֶלְהִים אֶלְהִיף אֶלְהִים אֶלְהִיף אֶלְהִים אֶלְהִיףשֵׁמֵן שְּׁשוֹן מֶחֲבַרֶּך:

Is. IX

5 כִּי־יֶּלֶד יָלַד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ וַתְּחִי הַכִּשְׁרָה עַל־שָׁכְּמֹוְ וַיִּקְרָא שָׁמוּ פָּלָא יוּעֵץ אֵל נְבּוֹר אֵבִי־עַד שַׂר־שָׁלֹוְם:

d)-Los tiempos mesiánicos

Dan. IX

- ַבְּפָשׁע וּלְחָתֵם" הַשָּאות וּלְכַפֵּר עִוֹן וּלְהָבִיא צָּדֶק עְלְכַּאֵּה בְּעַבְּים שִׁבְעִים שָּבְעִים נָחְחַּךְ עַלִּרַפֵּר עָוֹן וּלְהָבִיא צָּדֶק עְלְכַּאֵים בּ
- 25 וְלַחְתם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִּמְשׁחַ קּדָשׁ קּרָשִׁים: וְתִּדֵע וְחַשְּבֵּל מִן־מּצָא רָבָר לְחָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוְשָׁלֵיִם עַר־מִשִׁיַח נְגִיד שֵׁבָעִים שִׁבְצָח וִשְּׁבָעִים שִׁשִׁים וּשְׁנַיִם תִּשׁוֹב וְנִבְנְחָה שֵׁבָעִים שִׁבְצָח וִשְׁבָעִים שִׁשִׁים וּשְׁנַיִם תִּשׁוֹב וְנִבְנְחָה

²⁴ a según varios manuscritos אַן לְבַלֵּה (Quere וְלַבְּלֶּה (C. p.) אַרְהָרָה (בּלּגוֹם אַר אַר בּלָּה (C. p.) אַרְהָרָה (C. p.) אַרְהָרָה (B según varias versiones אַרְהָרָא (C. p. אַר בְּלֵּא (C. p.) אָרְהָרָא (בּלֵּא הַפְּעוֹח אַר según varias versiones אַרְהָרָא (C. p. אָר בְּלֵא הַפְּעוֹח (L. p.) אָר בּלָּא הַפְּעוֹח (בּלִא הַפְּעֹח (L. p.) אָר בּלָא הַלָּא (בּלָא הַפְעֹח (בּלִא הַפְעֹח (בּלִא הַבְּעוֹר (בּלִא הַבְּעֹר (בּלָא הַבְּעִר (בּלָא הַבְּעָר (בּלָץ (בּלָא הַבְּעָר (בּלָץ (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָּע (בּלָע (בּלָע (בּלָע (בּלָע (בּלָּע (בּלָע (בּלָע (בּלָע (בּלָע (בּלַע (בּלָע (בּלָע (בּלַע (בּלָע (בּלַע (בּלע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלַע (בּלע (בּלַע (בּלַע (בּלע (

בָּלָה וְגָחֲרָצִה חִפַּך עַל־שוֹמִם: יַשְׁבִּית' זֶבַח וִמִּנְחָה יְנְעַל בְּנַף י'שׁקוּצִים מְשׁמֵם ' וְעַד־ בַּלָּח וְגָּחֲרָצִה חִפְּרָה יְנִעל בְּנַף 'שׁקוּצִים מְשׁמֵם ' וְעַדְּרּ בִּלִם שְׁמִמוֹת' : וְהוּבְּיִר ּ בְּרִית לֶּרַבִּים שְׁבוּעַ אֶּחֲר וַחֲצִי חַשְּׁבוּע

e)-Concepción y nacimiento del Mesías

Is. VII

- 13 וַיאַכֶּור וְשַׁעְיָחוּ שָׁכְוּעוּ־גָּא בֵּית־דָּוֹרֶ הַכְּעַם כִּכֶּם הַלְּאוֹת
- 14 אַנְשִׁים כִּי חַלְאוּ נַם אֶת־אֱלֹחֵי: לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנִי הוּא לָכֶם אוֹת הַנַּה הָעַלְמָה הָרָה וְילָּכֶּת כֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ עִפְּנוּ אֵל:
  - 15 הַכְּשָׁה וּדְבַשׁ יאבֶל לְדַעְתוּ כָּאוֹם בָּרָע וּבְחוֹר בַּשּוֹב:

Walaq. III

שַּתֵּם חֲפָצִים הִנִּח־בָא אָמַר יְהנָה צְּבָאוֹת: הִיכָלוּ הַאָּדוּן אַשֶּׁר־אַתָּם מְבַקּשִׁים וּמֵלְאַךְ הַבְּּרִית אֲשֶׁר הַנְנִי שׁלֵחַ מַלְּאָכִי וּפּנָּח־דָּרֶךְ לְפָּנָּן וִפּּחָאם יָבא אָל־

Wich. W

י וְאַתָּה בֵּית־לֶחָם אָפָרָחָה צַעִּיר לְחָיוֹת בְּאַלְפֵּי יְהוּדְה מִמְּךְּ לִי יִצֵא לְהִיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוּצְאחִיוּ מִקְּדֵם

tes es un texto dudoso || 27 ° c. p. וְהַעֲבֶר || b según algunas versiones || ישְבָּרוֹ || o también || יעַל־הַקְּדֶשׁ || d-d c. p. שׁקוּץ מְשׁמֶם, Cf. Biblia Hebraica, editada por Kittel, Lipsia 1913.

2 מימי עולם: לָכן יִהְנִם עַד־עַת יוְלֵדָה יָלָגָר. וְיָתֶּר אָחִיוּ יְשׁוּבוּן עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאָל:

f)—Su pasión

Zach. IX

- 9 בּילִי מָאד בַּת־צִּיון הָריצִי בַּת יְרוּשְׁלֵים הַנֵּה מַלְבֵּךְ יָבוֹא לְךְ צַדִּיק וְנוֹשְׁע הוְא עָנִי וְרבֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִּר בֶּוֹךְ
- וֹמִנְּחָר. זְהַכְרַתִּי הָבֶב מֵאֶפְרֵיִם וְסוּס מִירוּשְׁלֵים וְנִכְּרְתָה הָשֶׁת מִלְּחָמֶה וְדְבֶּר שָׁלוֹם לַנִּוֹיֻם וּמִיְשׁלוֹ מִיָּם צַּד־יָם וֹמִנְּחָר צַד־אַפְּנִיי־אֶּרֶץ:

Zach. XI

- 12 וְאַמֵּר אֲלֵיהֶם אָם־פוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׁבָרִי וְאִם־לֹא
- 13 הַדְּלֵּוּ וַיִּשְׁקְלוּ אָת־שְׁכָרִי שְׁלְשִׁים בְּפֶּף: וַיּאמֶר יְהוְה אָלֵי הַשְׁלִיבֵחוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶבֶר הִיְקְר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי בְּוְעֲלֵיהֶם הַיּוֹצֵר: הַיּוֹצֵר:

is. Lii

1-2 מִי הָאָמִין לִשְּׁמְעָתֻגִּוּ וּוְרוֹע יְהוָה עַל־מִי נְנְלָהָה: וַיַּעַל

- בַּיונַק לְפָּנָיו וְכַשׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לא תאַר לו וְלא חָדְרֶ
- 5 וְנָרְאֵהוּ וָלֹא־מַרְאָה וְנֶחְמְרֵהוּ: נִבְּוֶה וַחֲרֵל אִישִׁים אִישׁ מַלְאכוֹת וִידוּעַ חֻלִּי וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנוּ נִבְוֶה וְלֹא
- 4 ַחַשַּׁבְנֶחוּ: אָבֵן חָלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאבֵינוּ סְבָּלֶם וַאֲנַחְנוּ
- 5 חַשַּׁבְנָחוּ נָגוּעַ מָכֵּה אֱלֹחִים וּמְעָנְּה: וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשְׁעֵינוּ מְרָכָּא מִעְוֹנוֹתֻינוּ מוּסַר שָׁלומֵנוּ עָלִיוֹ וּבְחַבֶּרָתוֹ נִרְפָּאִ־
- 6 לָנוּ: כָּלָנוּ כַּצאן הָעִינוּ אִישׁ לְדַרְכוּ בָּנְינוּ וְיְהוָה הִפְּנִיע
- ז כו אַת עַון כָּלְנוּ: נגַש וְהוּא נְעֲנָה וְלֹא יִפְתַּח־פּיו כַּשֶּׂהלַפֶּבַח יוכָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גוְיֵיהָ גְאֱלֶטְהַ וְלֹא יִפְתַּח־פּיו פִּיוּ:
- 8 בעצֶר וּכִּפִּשְׁפָּט לְקָח ֹוְאֵת דרוֹ בִי וְשׂוֹחֶה כִּי נְנְזַר בֵּאֶרִץ
- 9 חַנִּים כִּפֶּשַׁע צַכִּוֹי נָגַע לְכוּוֹ: וַיִּמֵן אֶת־רְשְׁעִים הְּבְרוֹ וְאֶת־
- 10 עָשִׁיר בְּמוֹתָיו עַל לא הָמָם עָשָׂה וָלא מִרְמָה בָּפִּיו: וַיְהוְה הַפֵּץ בַּבְּאוֹ בְּחָלִי אִם־חָשִׁים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יַרְאָה וָרֵע וַאֲרִיךְ
- 11 נָמֶיֶם וְחַכֶּין וְהוָה בְּיָרוֹ וּצְלֶה: מִצְצַׁמֹל נַכְּשׁוֹ וִרְאֶה וִשְּבָע
- 12 בְּרַצְתּוֹ וַצְּדִּיק צַּדִּיק עָבְדִּי לְּרַבֶּים וַעֲוֹנְחָם הוּא יִסְבְּל: לְכֵן אָחַלְּקִלוֹ בְרַבִּים וְאָת־עְצוּמִים יְחַלֵּק שְׁלָל חֲחַת אֲשֶׁר הָאֶרָה לַּמְוֹת נַפְשׁוּ וְאָת־עְּצוּמִים יִחַלֵּק שְׁלָל חֲחַת אֲשֶׁר נְשָׂא וַלַפִּשְׁעִים יַפְּנִעֵי:

g)—Su sacerdocio y sacrificio

Malaq. I

- 10 מי גַם־בֶּבֶם אַמַר יְחֹנָח צְבָאוֹת וּמִנְחָח לא־אָרְצֶּח מִיּיְבֶם אַמַר יְחֹנָח צְבָאוֹת וּמִנְחָח לא־אָרְצֶּח מִיֶּיְבֶּם:
- 11 כִּי מִמִּוְרֵח־שָׁמָשׁ וְעַד־מְבוּאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוִים וּבְכָל־ מָקוֹם מָקְמֶר מָגָשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה מְּחוֹרְ,ה כִּי־נָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמֵר יְהוָה אָבָאוֹת:

h)—Su reinado

Ezeq. XXXIV

- 23 בַּרָכּותִי עַבִּיהָם רעָה אָחָר וְרָעָה אֶחָהָן אֵח עַבְּרִי דְּוֹךֶ
- 24 הוא יִרְעָה אתָם וְהוּא יִהְנֶה לָהֶן לְרֹעֵה: וַאֲנִי יְהוָה אָהְנֶה לָהֶם לֶאַלֹּהִים וְעַבְּדִי דָּוֹר נָשִׂיא בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי:

DE NOVISSIMIS

1.—La muerte Ecclesi. XII

- 1 ווָכור אָת־כּהָאךּ בִימֵי בְהָרוֹהֶיֶךְ עַר אַשְׁשֶׁר לְא־יָכאוּ יְמֵי
- י הָרָעָה וְהַנִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר האמֵר אֵין־לִּי בְהֶם הָפֶּץ: עַׁר אַ הְבִּיב וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ בְּשָׁבוּ וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ וְשָׁבוּ וִשְׁבוּ וְשָׁבוּ וִשְׁבוּ וִשְׁבוּ וִשְׁבוּ וִשְׁבוּ וִשְׁבוּ וּ

ן הָעָבִים אָחַר חַנְּשֶׁב: וִיִשׁב הֶעְּבָּר עַל-הָאָהֶץ בְּשֶׁבְּיָּהְ הַלְּבִים אָחַר חַנְּשֶׁב: וִיִשׁב הֶעְבָּר עַל-הָאָהֶץ בְּשֶׁבְּיָּהְ

Ecclesi. IX

וֹהַשְׁבּוֹן וַרַעַת וְחָבְמָּה בִּשְׁאֵל אֵשֵׁר אָהָה הֹלֶך שְׁמָּה: וֹהָשָׁבּוֹן וַרַעַת וְחָבְמָה בִּשְׁאֵל אֵשֵׁר אַהָּה הֹלֶך שְׁמָּה:

2.—La resurrección ls. XXVI

- 19 יְדְיִוּ מֵתָּיִךְ נְבָלָתִי יְקוּמְיִוּן הָקוּצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עְפָר כִּי שַׁל
- 20 אורת שלֶּדְּ נָאָרֶץ רְפָאִים הַפְּיל: לַדְּ עמִי בא כְחֲדָרֶיךְ
- 12 וסְנֵר דְּלֶתֶּיךְ בְּעֲּדֶךְ חֲבִי כִּמְעֵמ־רֶנֵע עַר־יַצְבְרּדְעָם: כֵּי־ הְנֵה יְחֹנָה יִצֵּא מִמְּקוֹמוֹ לִפְּקֹד עֲוֹן ישֵׁב־הָאָרֶץ עְלָיִוּ וְגִּלְּתָה הָאָבֶץ אָתִּדְּבְּנִינְה וְלֹא תְכַפֶּה עוֹד עַל־חַרְנְיֶה:

Dan. XII

- יבעת הַהִיא יַעֲמד מִיכְאֵל הַשֵּׁר הַנְּרוֹל הְעמֵּר עַל־הְּנְיְנְתְּ יבְעֵת הַהִיא יַבְּעָת הַהִיא יִפְּלֵם עַפִּךְ כָּל־הַנְּכְיָצָא בְּתִּיבּ הַעמר הַהִיא יִפְלֵם עַפִּךְ כָּל־הַנְּכְיָצָא בְּתִּיבּ
- 2 בַּמְמֶר: וְרַבִּים מִיְשֵׁנֵי אַדְמַתדעָפָר יָגֻוְצוּ אֵלֶּח לְחַיֵּי עולָם

זַהרו פְזהַר וֹהַפַּיִם לַּדְרָאוֹן עולָם: וְהַפַּשְׂבִּילִים זַוְהרו בְּזהַר הָרָקִיַע וֹמַצְּדִּיקִי הָרַבִּים כַּכּוְכָכִים לְעוֹלָם וַעֲדְ:

Job. XIX

עורי בּלְמָנִי נָבַעְּהִי נְאָלִי הֶן וְאֲלֵי הֶרוֹן עַל־עָפָר נָקוְם: וְאַחַר בּ עוֹרִי 25-26

לֹגָ" וְצִינֵי רָאוּ° וְלִאִּ־זְּרֶ בָּלוּ כִלְיִםּי בְּחֵקִייּ: לֵגָ" וְצִינֵי רָאוּ° וְמִבְּשֶׁרִייּ אֲחֲוָה אֵלְוַהּ: "אֲשֶׁר אֲנִי" אֶחֲוָה־ 27

3.—El juicio particular **Ecclesi. XI**

- סר קאָלהים בַּמִּשְׁפֶּט: וְהָסֵר כַּעַם מִלּבֶּּךְ וְקַעְבֵר רָעָה מִבְּשָׁרֶּוָדְ בִּי־חַיַּלְרוּת וְהַשְּׁחָרוּת הְכָל:

Ecclesi. XII

- 13 אָת־הָאֱלֹהִים יָרָא וְאָת־מִצְוֹתְיו שְׁמֹד כִּי־יֶה כָּל־הָאָדָם:
- אַם־מוֹב ואָם־רֶע: אָם־מוֹב ואָם־רֶע:

4.—La gloria İs. LX

- 19 לא־יְהָנֶה־לֶּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמֶם וּלְנְנֵה הַיְּרֶהַ לֹא־ יָאִיר לֶּךְ וְהָנָה־לֶּךְ יְחֹנָה לְאוֹר עוֹלֶם וִאְלֹבֵיוְךְ לְתִּפְאַרְתְּךְ:
- 20 לאריכא עור שִׁנְשֵׁר וְירָחֵר לא וֵאָסֵרְ כֵּי וְהֹנָה וְחָנֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשֶׁלְמוּ וְמֵי אֶבְלֵרְ:

5.—El infierno

- עֹשֶׁר הַשְּׁמֵּיִם הְהָנְשִׁר הַלְּבָנִי נְאָם־יְהֹוְהֵ כֵּן יַנְעֲכֶם וְשִׁמְּרָם לְפָנֵי נְאָם־יְהוֹלֶה כֵּן יַנְעֲמֵד וַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם: 22
- 23 וְהָנָה מִבֵּי־הֹדָשׁ בְּחָרָשׁוּ וּמִבֵּי שַׁבָּתְ בְּשַׁבַּחּוֹ נְבוּא בְּל־בְּשָׂר
- 24 לְהִשְּׁמְהַוֹּת לְפָנֵי אָמֵר יְהוָה: וְיִצְאוּ וְרָאוּ בְּכּוְּהֵי הְאָנְשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִּי הֹןלַעְחָם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ הַרָּאוֹן לְכָל־בָּשֶׂר:

III

Salmos más usados en el oficio de vísperas

Salmo CX

ים לְבִּיְלָּוְדִּ: לְאָם יְהֹנָה לֵאְחֹנִי שֵׁב לִימִינָ, צַר־אָּשְׁית אְיְבֶיִדְ הַחַדוֹם לְבִּיְלָּוְדִּ: 1

- קוֹר וְשָׁלַח וְהנָח מִצִּיוָן רְהֵה בְּקֶרֶב אְיְבֶיף: עַמְּךְ נְדָבוֹת בְּיוֹם חֵילֶף 2-3
- 4 בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵנֶתֶם מִשְּׁחָֻרְ לְּךְ טֵל יַלְדְּקֶך: נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹאׁ וּנְחֵם אַמָּה־
- ַסְלַכִּידְצֶּדְקֹי עַל־דִבְּרָתִי מַלְכִּידּצֶּדְקֹי אֲדְנֵי עַל־יְמְינְךָ מָחַץ בְּיוְחַ־אַפּוֹ 5
- 6-7 מְלַּקִים: וָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא נְּוָיֻוֹת מְחַץ רֹאשׁ עַל־אֶּכֶץ רַבְּּה: מְנַחַל בַּדֶּכֶךְּ יַשְׁתָּה עַל־כֵּן וָרִים רְאשׁ:

Salmo CXI

- (ל) לְהָת לְהֶם נְוָחֵלת גוּיְם: (א) אוֹרֶה יְהוָה בְּכְל־לֵבְבֻּ
  - (בּ) בְּסוֹר וְשָׁרִים וְעֵבְּה:
    - (ג) נְּדּלִים מַעֲשֵׂי וְהֹוֶתְ
    - (ד) דְרוּשִׁים לְכָל־הֶפְצֵיתֶם:
      - (ה) הור־וְהַנָּר בְּּעְלֻוֹי
        - (ו) וְצִּרְקָתוֹ עֹכֶּינֶת לְצַר:
          - (ז) זֵכֶר עֲשָׂה לְנִפְּלְאוֹתָיֵו
            - (ח) קנון וְכַחוּם וְוּוֹנֶהְ:
            - (ט) טָרֶף נָתַן לִירֵאָיֵו (ט
          - (י) וְנְכּוֹר לְעוֹלָם בְּרִיתְוֹ:
          - ֹ בַּחַ בַּאְצַשְּׁיו הָנִיד לְעַכְּאוֹ (בּ)

- (כו) קַעַשִּׁי וָדָיו אֱמֶת וּמִשְּׁפָּעַ
  - (נ) גָאֶטָנִים כַּל־פִּקּוּדְיו:
  - (ם) סְמוּכִים לָעַד לְעוּלָחֲ
  - (ע) עַשׂוִים בָּצָּטֶת וְנִשְּׁר:
    - (פּ) פְּרוּת שָׁלַח לְעַמוּ
    - (צ) צְּוָה־לְעוֹלֶם בְּרִיתְוֹ
    - (ק) קַרושׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:
- ר) באשׁית חָכְמֶה וִרְאַת יְהוְה
  - (ש) שֶׁבֶל מוֹב לְבַל־עשִׁיהָ,ם
    - (ש) שָּׁהַלְּחוֹ עֹבֶּירָת לַעַרְ:

Salmo GXII

- (ר) דור וְשָׁרִים וְבֹּרֶךְ:
- (ה) הון-וְעשֶׁר בְּבֵיתְוֹ
- (ו) וְצִּדְקָחוֹ עכֶּירֶת לְעַרָ:
- עוֹלְחוֹי-טֹאָ אַנִי אַישׁ הַאָּרי-וַעָּאַ (אַ)
  - (כ) בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאד
  - (נ) נְבּוּר בְּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעֻוֹּ

לַוְשָּׁרֵים	אור	בַּחשָׁרְ	וָבַה	(7)
--------------	-----	-----------	-------	-----

- (ה) תנון וַכַחום וְצַרִּיְק:
- (מ) פוְב־אִישׁ חוֹגון וּמַלְוֶּהֶ
- (י) וְכַלְבֵּל הְבָרָיו בְּמִשְׁפְּט:
  - ּ (כ) כִּי־לְעוֹלָם לֹא וִמְוֹמ
- (ל) לְזַכֶּר עוֹלֶם וִהְיָה צַּדִּיְק:
- (מ) מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָאַ)
- י(נ) נָכוּן לָבּוּ בְּשְׁםַ בַּיְחֹנְה:

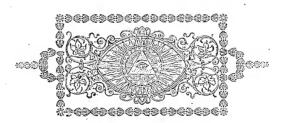
- (ם) קמוך לבו לא יירָא
- (ע) עַד אָּשֶׁר-יִרָאֶה בְּצְרָיו:
  - (פ) פּזַר נָתַן לָאֶבְיונים
  - (צ) צִּרְקָתוֹ עֹטֶׁרֶת לְּצַרְ
  - (ק) קַרָנוֹ מָרוּם בְּכְבוֹר:
    - ר) רְשָּׁע וִרְאֶה וְכְעָם (ר)
    - (ש) שָׁנָיו יַוְדַרקׁ וְנָבָּלֶם
- (ת) קַאָּוַת רְשָׁעִים תּאֹבֶר:

Salmo CXIII

- -1-2 הַלְלוּ עַבְבִי יְהַנָּהָ הַלְּלוּ אֶת-שֵׁם יְהַנָּה: יְהִי שֵׁם יְהנָה מְבַּדִּי בְעַפָּה וְעַר-
- בּל-בּוֹיִם יְהֹנְהָ עוֹלְם: מִמּוְבַח-שָּׁמֶשׁ עַר-מְבוֹאֵן מְהְלָּל שֵׁם יְהנְה: כָם עַל-בְּל-גוֹיִם יְהנְהָ
- -5-6 על הַשָּׁמִים כִּבָּרְוּ: מִי בּיְרוֹנָה אֱלֹהֵיֶנוּ הַפַּוְבִּיהִי לְשָׁבֶּת: הַפַּוְּשִׁפִילִי לְרָאוֶֹת
- -2-8 בַּשָּׁמֵיִם וּבָּאֶרֶץ: מָקִימי מֵעְפָּר דָּלֶ מָאַשְׁפּוֹת יָרִים אֶבְוְוֹן: לְהְוֹשִׁיבִי עִם-
- 9 לְדִיבֶּיֶם עִם-נָדִיבֵּי עַפְוּ: מוֹשִׁיבִי עַקָּרֶת הַבַּיַת אָם-הַבָּנִים שְׁמֵחָה הַלְּלִּינְהְ:

Salmo CXVII

יַבְלוּ אֶת-יְהוָה כְּל-גוּיֻם שַׁבְּהוּהוּ כָּל-הָאָמְים: כִּי נְבֵר עְלֵינוּ הַסְדּוּ הַוּ הַבְּל-הָאָמְים: כִּי נְבֵר עְלֵינוּ הַסְדּוּ הַיּ הַלְּלוּיִהָּ: נָאָמֶת-יְהנָה לְעוֹלֶם הַלְלוּיָה:

conversación hebrea Guía de la

1.-AL LEVANTARSE

-¿Hasta cuándo estarás durmiendo, perezoso? ¿cuándo te levantarás de tu sueño?

-Es que no he pegado ojos en toda la noche, me he levantado a media noche, y después se ha apoderado de mí un gran sopor.

-; Ea, levántate!; que ya ha salido el sol.

-He tenido un sueño; me parecía que estaba a orillas del río...

-¡Déjate de sueños! Lávate y límpiate.

-Sí; diré con el Salmista: «me rociarás con hisopo y quedaré limpio; me lavarás y quedaré más blanco que la nieve».

-¡Ea, ea! vístete.

-Me levantaré, me lavaré, me ungiré, me peinaré, me vestiré el traje de fiesta, me calzaré las sandalias, me pondré los anillos, y rezaré la oración de la mañana.

-Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

אַר־מָתִי עָצֵלַ תִּשְׁכָּבְ (Pr. 6, 9) :קשַנחָדּ:

(Est. 6, 1) בַּלַיִלָה הַהוּא נְדְרָה שׁנְתִי (Ps. 119, 62) אַכּוֹתִר לַוֹלָה קַכּוֹתָּר (Ps. 119, 62)

Gen.) :לֵר קוָם הַשֶּׁטֶשׁ נָצָא עַל־הָאָרֵץ:

בַתַלמִי הָנְגִי עמָד עַלי (Gen. 41, 17)

עַוב הַלמות (Pr. 9, 6) רָהַץ וּמְהָר: (II Reg. 5, 13)

אַני אַעשָה זאָת ואָטַרִתִּי בְּנְעִים זִכְרוֹת ישַּׁרָאֵל (II Sam. 23, 1) הָחַמָּאָנִי באַזוֹב יוֹכַבַּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶנ אַלְבִּין: (Ps.)

אָקום וָרָחַצְּחִי וּכָּוֹשַׁחְחִי וְעָשִׂיחִי שִּׁעָּרֶ וְלַבֵּשִׁתִּר חָג (Est. 5, 1) וְשַׂמִתִּר נְעָלַר בַרָנְלֵי (Ezeq. 24, 17) והַצְּמִידִים עַל־ יָרֵי וְחָהְפַלֵּלְהִי אֶל־יִהוּיָח (Jer. 29, 12)

כַּבוּד לַאָב ולַבֵּן וּלְרוַח הַקְּדֵשׁ: (1)

⁽¹⁾ Todas las oraciones de esta guía de conversación están tomadas del libro Le Pieux Hebraïsant publicado por Drach (1853).

Dignare, Domine, die isto, sine peccato nos custodire.

O Domina mea! o Mater mea! memento me esse tuum. Serva me, defende me, ut rem ac possesionem tuam.

Angele Dei, qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna, hodie illumina, custodi, rege et guberna. Amen. שוני מבק-חמא: אַּמִּבָּא-חַן בַּתּונֶוֹךְ וָחַנָּה לְּאֲמִבֵנִוּ חַוּוֹם

ושרק נחלחב: זְרֵבְ נָצִּנִינִי וְחִוְּשִׁיתִּינִי כִּכִּוֹ לִנְיָבֵּ זְבַרְּשִׁי וָאִפִּי זִכְּנִי-נָא כִּי-אַנִּי פַּחַת

שַּלְאַדְּ הָרָעְנִי: אָמָן קָּמָשְׁמֶרֶת בְּחַסְּדִּי הַשְּׁמְיִם: נְצְּרֵנִי הַיוֹם מַּלָּאַדְּ עַלְ-עַבְּדְּדָּ (Ps. 31, 17) הַנְּתוּוּ לְדְּ מַלְאַדִּ הַלָּבִים

2.-EN LA IGLESIA

-¿Dónde está la Iglesia?

-Venga V. conmigo... Aquí la tiene V.

-¿Qué significan estas cosas?

—Es que unas señoras piadosas han ofrecido alfombras, tapetes, tarros, trigo, cebada, harina, habas, lentejas, garbanzo, miel, manteca, ovejas, y gordos becerros, para la iglesia y los pobres.

Esta iglesia tiene 60 codos de larga, 20 de ancha, y 30 de alta.

—Aquí todo es de oro purísimo; el altar, los candelabros, las flores, las lámparas...

—Hay una torre elevada que rodea la iglesia. ¿Quiere V. que subamos?

-¡Cuidado, no suban VV.!; que han comenzado a oirse truenos.

—Señor cura, tome el incensario, y pida al Señor que cesen los truenos.

—No tenga miedo. Nos ha escrito el rey: hagan los sacerdotes cuantas reparaciones crean necesarias; por mi cuenta los gastos. הַגִּירָה-נָא לִי אֵי-וָה בֵּית הָאָלהִים: (1 Sam. 9, 18) לְכָּח עִפָּרִי הַנָּה בֵּית הָאָלהִים:

(II Sam. 16, 2) :מָה-אֵלָה: נשים הַסִירוֹת הָבִיאוֹ עַרשת וֹסַפּוֹת וּכֶלִי יוצֵר וַחִשִּים וּשִּׂערִים וַקַּטַח וַקַלְי וּפוֹל וַעַרָשִׁים וְקַלִי: וּדְבַשׁ וְחֶכְיִאָּה וְצִאֹן וֹשְׁפות בָקָר לְבֵית הָאֱלֹהִים (II Sam. 17, 28-29) :וְלָאָבווניִם: בֵּיֹת הָאֶלֹהִים הַזֶּה שִׁשִּׁים-אַפְּה.אָרָכּוֹ ּוְעֶשְׂרִים רָחָבֶּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַפְּח קוֹמָתוֹי (I Reg. 6, 2) בַבַית הָאֵלּהִם טִוּבַּח הַזְּהָב וַהַמְּנרת וֹ Reg. 7,) בַּבֶּרת וָהַב סְגוּר: מָגַרַּל-בֶּית הָאֵלהִים לִמַעַלָה לִמַעַלָה קעלו (Ezeq. 41, 7) הַעַלוּ Exod. 19,) הַשְּׁמָרוּלָבֶם עַלוֹת בַּמִנְדָל 12) כֵּי וָהָיוּ קלת וּבַרָקוִם: ,19 קה-לְךְ מַהָתוֹת הַכּהֵן (Num. 16, 6)

וְשַׁנְתָּהַר אֶּל-יְחֹנְה וְרֵב מִהְיוֹת קּלְה: (Exod. 9, 28) (Exod. 9, 28) עֵּל-הַּירָא מִפְּנִיהָן (Jer. 1, 8) כְּחַב עָלוּוּ הַפֶּלֶךְ מִחֹוֹקִים הַכְּהַנִּים אֶת-בֶּהֶק הַיִּנִים (II Reg. 12,8)) (II Sam. 18, 11) —Quisiera confesarme, oír misa y comulgar.

-Los músicos tienen ya en sus manos el tímpano, la cítara, la lira, el salterio, los címbalos y el sistro.

-Rezaré algo, mientras ellos cantan.

Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. Amen.

Ave, Maria, gratia plena; Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen. אֶחְפְּצֶה לְהַתְנֵדּוֹת אֶחּ-כְלּ-חַטאֹחֵי וַלַּעֲטִד עַל-הָתָבּן טִסְּה וּלְכַלְבֵּל אֵת נַפְשִׁי בִּעָצִם יִצְׁהֵנִי:

Job. 21,) הַנֶּלֶרִים יִשְׁאוּ בְּחָבְּ וְבְנְּלִיבְּ וְבְנְּלִיבְ וְצְלְצְּלִיר וְצְלְצְּלֵיר (Ps. 150) הַרוּעָרָ: (Ps. 150)

אַני הָרְבֵיתִּי לְהַחְפַּלֵּל לְפְנֵי וְהּנְּהָ (I

(Sam. 1, 12 משר. 1) בשלינו מָבְּעָלְי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מְבָעָלִי מִבְּעָלִי מְבָעָלִי מִלְּהִים לְּבַעָּלִי חִובְנִוּ: (Pr 30, 8) וְהַלְּהִים לְּבַעָּלִי חובְנוּ: (Pr 30, 8) וְהַלְּהִים לְּבַעָּלִי חובְנוּ: (בְּאָמַיִם הָיוֹם אֶת-לֶהֶם הָּתְלֵּי מִבְּעָלִי חובְנוּ: הַיִּוֹם אֶת-לֶהֶם הַצְּלֵי חובְנוּ: הַּיִּעְם הַבְּעָלִי חובְנוּ: הַּיִּעְם הַצְּלֵיִי מִנְּיִלְנוּ מְבָעְלִי חובְנוּ:

שַּלוּם עֲלֵוֹדְ מַרְיָם מְלָאֲתִי (1, 21) אָם הָאֶלְהִים הַעָּהִירִי בַּעְּדָנִי הַחַּשְּׁאִים יבָרוּדְ יְשׁנַע פְּרִי-בִּמְלְדְּ:מִיְיָם הַקְּדְשְׁה עַבְּרוּ וְשְׁנַע פְּרִי-בִמְלְדְּ:מִיְיָם הַקְּדְשִׁה עַהָּה וְּבָעֵת מותָנו: אָמֵן:

3.-EN EL COMEDOR

— Benedic, Domine, nos et hæc tua dona, quæ de tua largitate sumus sumpturi. Per Christum D. N.—Amen

- Comamos y bebamos.
- -No hay pan ni agua.
- -Aquí tienes vino de Engaddi.
- -No bebo ni vino ni sidra.
- -Dáme un poco de agua en el vaso, para que beba.
- -¿No es ésta la copa en que bebe mi señor?
- -Comeremos carne asada con ensalada. No comas nada crudo.
  - -Échale sal.

בְּרֵךְ וְהֹנָהְ אֹחָנוּ וְאָת- זֶה הַמְוֹזן מַהְּנֵת יַרְךְּ הַרְּחָבָה אָשֶׁר הַשְּבִּינִנּ לְמַעַן הַמְשְׁיֵח אַרנִינִי: אָמֵן: מָן לֶשֶׁח!: (Is. 22, 15) אָכול וְשְׁחֵוּ: (Is. 22, 15) אָכול וְשְׁחֵוּ: (Cant. 1, 14) הַנָה יַוֹן בַּרְמֵי עֵן גָּדְי: (Pag. 17, 10) מַן וְשְׁכֶר לֹא שְׁתִיחִי: (Gen. 17, 10) הַלֹא זָה אֲשֶׁר וִשְׁמֶּה אֲדֹנִי בְּוֹ: (Gen. 24, 5) הְאֹכְלוּ אֶת-תַבְּשֶׁר צְלִי-אֵשׁ וֹמְרֹרְים: אַל-האַכְלוּ מָמָנוּ נָאָ: (Exod. 12, 8-9)

(Lev. 2, 15) בַּמֶלַה הִמְלָה:

- Ese bocado de carne, que ha sido gustado antes por las fieras, échalo a los perros.

-El cocinero no partió las aves.

---¿Qué es esto?

-Uvas pasas, higos secos, leche y queso.

-Comeréis de prisa.

—«Después que hubieres comido y te hubieres saciado, bendice al Señor tu Dios».

—Está bien. Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis benefiçiis tuis: qui vivis et regnas in sæcula sæculorum.— Amen. בֶּשֶׁרָ בַּשְּׁדָה מְרָפָּה לֹא האכֵלוּ לַכֶּעֶׁב הַשִּׁלְכון אהו: (22, 30 באכלוּ)

קַמַבֶּח לֹא כָּתַר אֶת-הַצִּפּןר:(15, Gen. 15, בְּיַבְּקּר:(10 10) מֵה-זֹאת: (Exod. 15, 14)

מַה-זאת: (13, 14 בּלִים (חֶלֶב (חֵמֶאֶה: צַּמָּקִים וּדְבֵלִים (חֶלֶב (חֵמֶאֶה:

הְאֹכְלוּ בְּחָפָּוֹןן: (Exod. 12, 11) וַאֶּכַלִּתִּ וִשְּׁבִּעְהַ וּבְרַכִּהָּ אֶּת־יְהֹנָה אֵלהֵיף: (Deut. 8, 10)

זאת טוב לְפָנֵי הָאֶלְהִים: (.7 Ecclesi. 7) זאת טוב לְפָנֵי הָאֶלְהִים: (29 נודֶה-לְךְּ עַל בָּל-הַטבוֹת אֲשֶׁר אָפֵוְ: אַפֵּוּ:

4.-EN LA CLASE

—In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

-Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.

-Venid, niños, escuchadme, y yo os enseñaré el temor del Señor.

-¿Dónde se encuentra la sabiduría, y cuál es el lugar de la inteligencia? Si puedes, respóndeme.

-No, señor; no puedo.

-Absalón, atiende, escucha y calla, mientras yo hablo.

-Tengo dolor de cabeza.

-Zacarías, cógelo y llévalo a su madre.

-¿Por qué se ha reido Baltasar?

-No me he reido.

-Mientes; no es así; te has reído.

—No mires atrás, Ciro; la mujer de Lot, por mirar atrás, se convirtió en estatua de sal. בשֶׁם הָאָב וְהַבֵּן וְרנַח הַקְּדָשׁ: אָמֵן:

אַפּלַטַּר: לְבּוֹת חַסִּירֵיוּ וְחַבְּעֵר בְּנַפְּשֶׁם אַשׁ בּוּא-נָא רנּט הַלְּבָש: מַלֵּא מָחוֹרָה

קַלְכוּדְבֶּנִים שִׁמְעוּדְלִי יִרְאַת יְהוֹהְ אַלְמֶּדְּכֶּם: (Ps. 34, 12) אַלְמֶדְּכָּם מָאַיִן הִּמָּצֵאָ וֹאִי זָה מִקּוֹם

בֶּינֶה: (Job.28,12) אָב-תּוּכֵל הַשִּׁיבְנִי: (Job. 33, 5) לא אַדְנִי (Gen. 42, 10) לא אוֹכַל:

(I Reg. 20, 9) אַבְשֶׁלוֹם הַקְשֶׁב שְׁכֵע-לֹיְוַהְחַרְשׁוּאְנְכִי אַרַבֵּר: (Job. 33, 31)

ווו (II Reg. 4, 19) זְבַרְיָהוּ שָׁאָהוּ אֶלּ-אָכְוֹ: (ibidem)

(Gen. 18, 15) לָׁמֶּה בֵּלְמִשֵּׁאצֵר צְּחֲקר; לֹא צָחַקּתָּר (Gen. 18, 15) לֹא

(Gen. 18, 15) :מַרַקּתִי פוּ צַרַ אַל מּיָרָם

אַל־תַּבִּימ אַתְרֵיךּ כְּרֶשׁ: אָשֶׁת לוט נָבַט מַאַתְרָיו וַהְּהִי נְצִיב מֶלַח: (Gen.) 19, 17-26 —Darío le ha pegado a Jesús, y le ha herido.

 Daniel, si tienes algo más que decir, habla, responde ne poco a poco.

No sé más.

-Marchad a casa en paz, y que ninguno salga de casa hasta mañana; así de día en día os haréis más sabios.

—¡Ah! sere nos como Salomón, que disputó sobre los árboles, desde el cedro del Líbano hasta el hisopo que brota de la pared, y disertó sobre los asnos, y las aves, y los reptiles y los peces.

ן דְּרְיֵנֶשׁ נָכָה יְהוּשֶׁעַ הַכֵּה וּפָּצְעֵ: (I) Reg. 20, 37 דְּנִיאֵל אָב-יָשׁ-מִלֵּין הַשִּׁיבִנִּי מִעַט מַעָטֵ: (Job. 33, 32)

לא יְדַעְהָּוּ כְּהְ: (Il Sam. 18, 29)

I Reg. 22, (Reg. 22, 17)

שובו איש-לְבִיתוֹ בְשְׁלוֹב: (Reg. 22, 17)

ער-בְּקֶר: (Exod. 12, 22) כה כִּיוֹם
על-רְבְּקִר: (Exod. 12, 22) כה כִיוֹם
אָל-יום הַּנְּדִּילוּ חָכְבְיְהָכֶם:
אָל הְוֹם הַּנְּדִּילוּ חָכְבְיְהָכֶם:
תְּאָנִים כִּוֹן-הָאֶנִוֹ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹ וְעַדּ
הַתְּעִים כִּוֹן-הָאֶנוֹ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹ וְעַדּ
הַהְּמָח וְעַלִּ-הָעוֹף וְעַל-הָעוֹרְ
תַּבְּנִים: (Reg. 5, 13)

5. - OFICIOS VARIOS

- a) Cain fué Librador.
- -Vayamos a regar el huerto.
- —El mío ha producido espinas y cardos.
- -Desde que comenzó Noé a cultivar la tierra después del diluvio, y plantó la primera viña ¡cuántos pueblos sembraron sus campos y plantaron viñas!
  - -¡Y cuántos se emborracharon!
- Rafael plantó una viña, y la cavó, y la limpió de piedras, y la rodeó de un seto, y edificó una torre en medio de ella y puso en ella un lagar.
- -Pues y yo equé más debí hacer por mi viña?...

Sin embargo en vez de uvas, ha traído agraces... Ni la podaré ni la cavaré, y que crezcan las zarzas...

-¿Sabes que se han quemado los haces de Miguel?

b)-Abel fué pastor.

a) (Gen. 4, 2) אַרֶּקֶה נַלְּכָה לְּהַשְׁקוֹת אֶת-הַנְּן: (Gen. 2, 10) קוֹץ וְבַרְבַּר הַצְּמִיח נַנִיִי

נח ההל אחר המבול לעבה האדמה נישע כְּרָם: (Gen. 9, 20) אַהְבִּוּ־כִּן עַמִּים רַבִּים זָרָעו שְׁדוֹח וִנְטְעוּ כִּרְמִיְם: (Ps. 107, 57)

נַיִּשְׁתוּ מִן-הַנֵּין נַיִּשְׁכֵּרוּ: (Gen 9,21) נַיִּשְׁתוּ מִן-הַנֵּין נַיִּשְׁכֵּרוּ: נַיְּסַקְּלֵּהוּ נַיִּשְׁעָהוּ שׁרֵק נַיִּבֶּן מִנְּדֶּל בְּתוֹכוּ וַנְסַקְּלֵהוּ (Is 5, 2).

מַה־לַּעֲשׁוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עֲשִּׁיתִי בְּז: (ls. 5, 4) מַדנע קוִיתִּי לַעֲשׁוֹת עֲנָבִים וַיִּעֲשׁ בְּאָשִׁים: (ls. 5, 4) לֹא אֶזְמֵר וְלֹא אֵעְדֵר וְעָלֵה שָׁמִיר וַשֵּׁיִתִּ: (ls. 5, 6)

הַנְרַעְּהָ כִּיְ־הַצֵּא אֵשׁ וּמְצְאָה קצִים (Exod. 22, 5) וָנָאֶכֵל נְּדִישׁ מִיכְאֵלְ: (Exod. 22, 5) הַבֵּל הַיָּהָ רִעָּה צֵּאָן: (Gen. 4, 2) —Ha habido una rina entre los pastores de Abraham y los de Lot, y se han dispersado las ovejas y han sido devoradas por las fieras...

—¡Ay de los pastores que se apacientan a sí mismos... comen la leche... se visten de lana... pero no apacientan... ni sanan lo enfermo, ni atan lo que se ha quebrado, ni buscan lo que se ha perdido!...

—Yo las apacentaré en pastos abundantísimos, en verde yerba, junto a los frescos arroyos...

—En Belén ha venido una peste sobre las ovejas, caballos y asnos; les salían úlceras... y han muerto todos los animales...

—Mira dos pequeños rebaños de cabras...

c)—Abdías hizo unas túnicas de piel.

-Gabriel tenía un pozo en el vestíbulo, y le puso una cubierta y extendió encima las mieses...

-No hay en mi pueblo quien sepa cortar leña como los sidonios, envíame gente para que corten cedros del Líbano, les daré el jornal que pidas...

—Al cortar los árboles, se le cayó el hacha al agua.

—Vosotros, id a vuestro trabajo; no se os dará paja; haréis el número de ladrillos de costumbre...

-En Egipto están de huelga y vociferan; ¿por qué nos tratas así?

—Sara buscó la lana y el lino; tomó en sus manos el huso e hizo sábanas y cíngulos...

—Toma tú la navaja de afeitar y rasúrame la barba.

וַהִּירַרָּיב בֵּין רְעֵּי מָקְנְּהְראַבְּרָם וּבִּין רעִי מַקְנְּהְרלוְט:(Gen. 15,7) וַהְּפּיצִינְה הַצֹּאֹן וַהְהְיֶינָה לְאֶכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׁדֵה: (Ezeq. 54, 5)

הזי רעים אַשֶּר הָיוּ רעים אוֹחָם.... אָת־הָחָלָב יאבלו וְאָת־הַצֶּבֶּר יִלְבָּשׁוּ וְלָאִ הַצֹּאֹן יִרְעוּ הָרעִים: וְאֶת־הַחוּלָה לָא־יָרַבְּאוּ וְלַנִשְּבֶּרֶת לֹא יַהַבְשׁוּ וְאָת־ הָאבֶרֶת לֹא יָבַקִשׁוּ: (Ezed. 34, 2-4) בַּלְאַרָם: (Ezeq. 34, 14) בּלַאַבִּיקִים: (Ezeq. 34, 14)

בְּבֶּרת-לֶחֶם חָיָה דֶּבֶר בְּבֵר מְאַד בַּצֹּאׁן בַּפּוּסִים וּבַחֲסוֹרִים: וַיְהִי שְׁחִין כּּוְהַ צְּבַעְבָּעָת וַיְּסָת כּל מִקְנֵה בֵּית-לֶחֶם: (Exod. 9, ā-10) בָּאָה שָׁנִי חֲשָׁפֵי עַוּיְם: (Reg. 20, 27)

e)(Gen. 3,21):יְנֶתְּעָשֶּׁהְ כַּתְּנִוֹת עוֹרְ:

אֶשֶׁר תַּאָכֵרְיאֵל בְּאֵר בַּחֲצֵרוּ נוַפְּרְשׁ אֶת־-חַבּּרְיאֵל בְּאֵר בַּחֲצֵרוּ נוַפְּרְשׁ אֶת־-חַבְּרְיאֵל בְּאֵר בַּחֲצֵרוּ נוַפְּרְשׁ אֶתּר תַּאָבוּ נוֹיִשְׁשֵׁח עְּלִיוּ הַלְּכִּלְּוֹיְ וִשְׁכֵּר עַבְּנִיף אָשֶּׁן לִּךְּ כְּכִלּ תְּבָּנִיף אָשֶּׁן לִךְּ כְּכִלּ וְעַבְּנִיף אָשֶּׁן לִךְּ כְּכִלּ וְעַבְּנִיף אָשֶּׁן לִךְּ כְּכֵל תַּבְּרָוֹיִם מָוְ- מַשְּׁכֵּר עַבְּנִיף אָשֶּׁן לִךְּ כְּכֵל וְעַבְּנִיף אָשֶּׁן לִךְּ כְּכֵל וֹנִישְׁבַר תַאָּמֵר תַאָמֵר הַאָמֵר (Reg. 5, 20) אַתָּר מַפִּלּרְוֹל נְפַל

וְעַּמָּה לְכוּ עִבְּדוּ וְמֶבֶּן לֹא-וּנְחֵן לָכֶם וְעַמָּה לְכוּ עִבְדוּ וְמֶבֶן לֹא-וּנְחֵן לָכֶם וְחַבֶּן לְבֵנִים חָתֵּנִוּ: (Exod. 5, 18)

מֶצְרִים נִרְפִּים חָם וַיִּצְצַקוּ לֵאמר לַמְה מְצָשֶׁח כֹּהְ לְנְוּ: (Exod. 5, 15) מְצָשֶׁח כֹּהְ לְנְוּ: (Exod. 5, 15) מְּמֶרוּ בָּלֶךְ סָרוּן וַחֲגור עְשְׁחָה-לְהְּ (Pr. 31, 13-19-24) מַפֿר מָקני (Pr. 31, 13-19-24) (Ezeq. 5, 1)

6.-LA GUERRA Y LA PRENSA

—¿Qué dice «La Libertad de Jerusalém» acerca de la guerra?

—Escucha. Dijo el rey: Escuchad, ancianos y todos los habitantes. Despertad; una nación fuerte invade mi país; sus dientes se asemejan a los del león; tiene la intención de devastar toda la región. Gritad todos; haced la guerra santa; convertid vuestros arados en espadas.

El enemigo pagará vida con vida y ojo con ojo. Ellos confían en el número de sus carrozas; nosotros esperamos en la ayuda de Dios...

Entonces reunió a los centuriones y soldados, y les entregó lanzas y armas; y todos exclamaron: «¡Viva el rey!...»

—Los filisteos recogiendo sus ejércitos, se reunieron en Soco de Judea y acamparon entre Soco y Azeca; los israelitas se reunieron en el valle del terebinto; los unos estaban sobre un monte, y los otros sobre el otro; había entre ellos un valle...

 Un soldado apuntó con la ballesta e hirió al rey.

- —Los israelitas vociferando, acometieron contra los filisteos, invadieron sus campamentos; muchísimos cayeron muertos, y los demás huyeron.
- Han sido devueltas a Israel las ciudades que les arrebataron los filisteos.
- —Se hizo la paz, y fundieron las espadas en rejas de arado, y las lanzas en hoces...

Et cætera.

מָה אָפַר פְּרוֹת יְרוּשְׁלַיִם לְמִלְּחָמָה:

שְׁבֶעֶ הַפֶּלֶךְ שָּׁכֵּור: שִׁמְעוּ-זֹאת הַוְּמָנִים נוֹי עָלָה עַל-אַרְצִי אָצוֹם וְאִין מִסְפֶּרָ בּוֹי עָלָה עַל-אַרְצִי אָצוֹם וְאִין מִסְפֶּרָ 2-6) קרְאוּ-זֹאת לַשְׁהַּד שְׁבֶּה: (,1 Joel 1, עַלִי כּל אַנְשִׁי הַמִּלְהָמְה: כּתוּו אָתִיכֶם לַחַרַבְוֹת: (9 Joel 3, 9)

הצר וָתֵּן נֶפֶּשׁ תַחַת נָפֶשׁ עֵין תַחַת עָין: (Exod. 21, 25) אֵלֶה חָסוּ בְּרֶכֶּב (Ps. 20, 8) אַלָּה חָסוּ בְּרֶכֶב

אָן לְקָח אֶת-שְׁרֵי הַמֶּאוֹת וְאֶת-הַשְּׁלְתִּים נַיָּהֵן לָהֶם אֶת-הַחֲנִית וְאֶת-הַשְּׁלָמִים נַיִּאַלְרוּ וְתִּי הַמֶּלְדְּי: (Il Reg. 11, 12)

אֶסְפּוּ פָּלְשָׁחִּים אֶת-מְחַגִּיהֶם לַפִּילְחָמֶה נִיּאֶסְפּוּ שוֹכֹה וְבֵּין-שִׁוֹכָה וִנְּיִחְגַּה וְנִיחָגוּ גַאֶּסְפִּוּ וַיַּחַנוּ בְּעֵמֶּק הְאֵלֶּהְ וּפְּלְשְׁתִים עְהְרִים אֶל-הַהָּנוּ בְּעֵמֶק הְאֵלֶּהְ וּפְּלְשְׁתִים אֵל-הַהֵר מִוָּה: (I Sam. 17, 1-3)

זישׁ מְשַׁךְ בַּקְשֶׁת נַיבָּה אֶת-מֶלֶּךְ: (Reg. 22, 54 הַרִיעוּ אַנְשִׁי וַשְׁרָאֵל וַיִּרְדָּפּוּ אֶת־הַרִעוּ אַנְשִׁי וַשְׁרָאֵל וַיִּרְדָּפּוּ אֶת־הַרְעוּה בַּיְשְׁפּוּ אֶת-מַחֲנֵיהֶם וַיִּפְּלוּ הַלְּלֵי פְלִשְׁתִּים: (Sam. 17, 52) הַלְּלֵי פְלִשְׁתִּים: (Gen. 14, 10)

שָׁבוּ הֶעָרִים אַשֶּׁר לְקְחוּ-פִּלְשָׁתִּים מָאָת יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל: (I Sam. 7, 14)

הָנְהָּוֹ שָׁלוֹם (I Sam. 7, 14) וְכָהְחֹּהּ הַרְבוֹתָם לְאָתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַנְמַרֹּוְת: (Is. 2, 4) וְכוּלֵי=וֹכוּ: וְגוֹמַר=וֹגוֹ

41

7.-EN LAS VISITAS

- -Abreme la puerta.
- -Buenos días, hermano mío.
- -Entra, y cierra la puerta.
- -¿Estáis todos bien?
- ¿Qué quieres?
- -Te traigo una buena noticia.
- —Siéntate; tenemos un buen brasero.
- -Nuestro amigo José se casó y tuvo un hijo; es muy rico.
  - -¿Quién te lo ha indicado?
- —Anoche me dijo Jacob. A muchos les pareció que hablaba de broma.
  - -Me alegro en él alma.
  - -Adios.
- —Vente mañana a esta misma hora.
  - -También vendrá Zacarías.
- —Pongámosle un sofá, una mesa, una silla y un candelabro.

פָּתַח-לִי שְׁעַר: (Ps. 119, 19) הַשֶּלוּם אַתְּה אָחְי: (II Sam. 20, 9) בא וְסָנַרְתָּ הַדְּלָת: (II Reg. 4, 4) הַשֶּלוּם לְכָלְכֶם: (II Reg. 4, 26) אַבַשֶּׁר אִתְּך: אַבַשֵּׁר אִתְּך:

Jer. 36,) שֶׁב וְאַח הָאָשׁ מִבעֶרֶת לֶנְוּ:

רֵענוּ יוֹמַף לָקַח לוֹ אִשָּׁה וַתַּלֶּר לוֹ אֶח־ הֵי: (Exod. 6, 23) וְהוּא כָּבִר כִאד בַּמֶּקְנָה בַּבֶּסָף וּבַוְּהָב: (Gen. 13,2) כִּי הָנִיר לֵב: (Gen. 3, 11)

יַעַקָב אָמֶש אָמַר אַלְי: (Gen. 51,29) נַיְהִי בִמְצַחַק בְעִינִי רַבִּים: (,19 14)

שֶׁמנֵה שָׁמַהְקּי: לְכָה לְשֶׁלוֹם: (I Sam. 1, 17) בֹא צֵלֵי בָּעָת מְחָר: (II Reg. 10, 6)

אַף יָבֹא זְכַרְיָהְוּ: נְשִׁים לו מִשְּׁה וִשְׁלְחָן וִכִּפֵּא וֹמְנוֹרָה: (II Reg. 4, 10)

8.-TIEMPO, HORA Y EDAD

- -No había llovido aún este año.
- —Los cielos se cubrieron de nubes, sopló el viento y cayó una lluvia torrencial.
  - —Ya comienza a tronar.
  - -Relampaguea.
  - -Cae nieve.
  - -Cae granizo como nunca.
- —Se han multiplicado las aguas y lo han inundado todo.
  - -Ya sale el arco-iris.

לא הָמְמִיר יְהוֹהָ אֲלֹהִים עַל-הָאָרֶץ בַּשְּׁנֵח הַזֹאָתְ: (Gen. 2, 5) הַשְּׁמֵים הִתְּקַדְּרוּ עָבִים וְרוַּח וַוְהִי הָשֶׁם נָּדוְל: (I Reg. 18, 45)

> יַרְעֵם אֵל בְּקוּלְוּ: (Job. 37, 5) יַרְעֵם אֵל בְּקוּלָוּ: (קרָק:

הַנֵּה הַשֶּׁלֶנִ: הָיָּיִה בַּרָד כָּבֵד מָאד אֲשֶׁר לֹא-הָיָה בֶּמַהְוּ: (Exod. 9, 24)

ספוס נְבְרוּ מְאד מְאד וַיְכָּפּוּ כְּל־ הָאָרֶץ: (Gen. 7, 19) וֵצֵא דֶשֶׁת יְהוָה בֶעָנָן: (Gen. 9, 13)

- —Mientras dure el mundo, habrá siembra y recolección, primavera, verano, otoño e invierno, días y noches.
- -¿Quieres que adelante o retrase el reloj?
  - -¿Qué edad tienes?
  - -Tengo 130 años.
- -Hoy no son las calendas, ni es sábado.

עד כָּל-יְמֵי הָאָבֶץ וָבַע וְקָצִיר וְקר וְחם וְקֵנִץ וְחֹבֶּף וְיוֹם וְלֵוְלֶה לֹא יִשְׁבַּתְּוֹ: (Gen. 8, 22)

הַלְּךְ הַצֵּל מַעַלוֹת אָם-יְשׁוֹב מַעַלוֹף: (II Reg. 20, 9) פַּפְּה יְמֵי שְׁנֵי חַיְּיְדּ: (Gen. 47, 8) יְמֵי שְׁנֵי מִגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וֹמְאַת שְׁנְהְ: (Gen. 47, 9) הַיִּוֹם לֹא חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבְּתְ: (II Reg.)

Los me	ses hebreos	Su correspo	ndencia	en nuestro	- cómputo
1	נִיםָן	Marzo	(mitad)	Abril	(mitad)
2	אָנָר	Abril	. »	Mayo	»
3	סִינָן	Mayo	»	Junio	»
4	פמוז	Junio	»	Julio	»
5	ゴダ	Julio	»	Agosto	»
Ġ	אַלול	Agosto	»	Septiembre	»
7	יתָשְרַוּ	Septiembre	»	Octubre	»
8	מַרַחָשָׁנָן 📗	Octubre	»	Noviembre	»
9	בּסְלֵוּ	Noviembre	»	Diciembre	· · » .
10	מָבֵת	Diciembre	>>	Enero	>>
11 .	שָׁבֶמ יִשְׁבָמ	Enero	»	Febrero	. »
12	אַדָר	Febrero	» ·	Marzo	>>

9. EN LAS RECREACIONES

- -¿Qué haces aquí, Elías?
- —Salgamos fuera (a dar un paseo).
- -¿Dónde estás? Hemos oído tu voz en el huerto.
- -Podéis comer de todos los árboles que hay en el huerto.
- —¿Qué es lo que tienes en la mano?
  - -Una vara.
- Una fuente brota de la tierra
   y pasa un r\u00edo que riega el huerto.
  - -Descálzate y lávate en el río.

(I Reg. 19, 9): מַה-לָּךְ פַּה אָלֵיקְהוּ (Gen. 4, 8): לְכָה וְנֵצֵא הַחוּצְהְ

Gen. 3,) אַּגְּבֶּה: אָת־קְלְּךְ שָׁמַיְנִגוּ בַּגַּנְן: (.9-10 מַבּל עֵץ-הַגָּן אָכל האבְלוּ: (.2 Gen. 2) מַבל עֵץ-הַגָּן אָכל האבְלוּ: (.16 מַנָּה בַּיִרָּה:

ַםְּחָה עוֹ יַעַלֶּה מִן-הָאָרֶץ וֹנְהָר יִצֵא אֲשֶׁר הָשְׁקָּה אֶת-הַנָּן: (Gen. 2, 10) שֵׁל נְעָלֵיף מִעַל כִנְלָיף וֹרָחץ עַל-הַנָּהְךְ: (Exod. 3, 4) -Mira una culebra; cógela de la cola.

-Corre; pasa de prisa el río.

—Lot abrió un pozo, y no lo cubrió y en él cayó el buey de Roboam.

—Jezabel escribió cartas en nombre de Acab, las selló con el sello de éste, y las envió a los ancianos... (Exod. 4, 4) הָנָה נָחָשֶׁ אֱחוֹ בִוְנָבְן:

רוץ (II Sam. 18,25) עֲבר מְהַרָה אֶתּ-הַפְּיָם: (II Sam. 17, 21) לוט פָּחַח בּוֹר וְלֹא יְכַשֶּׁנוּ וְנָפַל שְׁמְה שׁוֹר רָחַבְעָם: (Exod. 21, 55)

אִיזֶבֶל כְּחָב סְפְּרִים בְשֵׁם אַחְאָב תַּזְקְנִים (I Reg. 21, 8) מַזְלָנִים: (I Reg. 21, 8)

10.-DE VIAJE

- -Aparejadme el asno.
- -¿A dónde vas?
- -Voy a Belén; haré un viaje de tres días.
  - -Buen viaje.
  - -¿De dónde vienes?
- —No pases adelante, te traeré agua para que te laves los pies; quédate y mañana marcharás.
- Benjamín se ha vuelto por el mismo camino que había traído.
- -Traía en su alforja pan y queso.
- —Rubén encontró una nave que marchaba a Tarsis, y se embarcó.

Sopló un viento fuerte y hubo una gran tempestad en el mar.

Y temblaron los navegantes, y arrojaron sus tesoros para que se aligerara la carga...

Y remaban para llegar a la orilla y no podían.

Al fin se calmó el mar.

(I Reg. 15, 13) :תָּבְשׁוּכּלִי הַחָּמוְר: (Gen. 16, 8) אַנַה הַלֶּד: אַלַדְ אַל-בֵּית-לַחָם דַכַּדְ שָׁלֹשֵׁת נַמִּים (Exod. 8, 27) : אלד: (I Reg. 22, 12) :תַּצְלַחָ: (Judic. 19, 17) מַצַּון הָבןא: Gen. 18,) אַל־נָא הַוְעַבר מִעַל עַרָהָּ 3) יַפַּח־נָא מְעַמ־מַים וּרְחוֹץ בּוְּלֶוֶף: ּלִין וְהָשְׁבַּכְוְתְּ וְהָלַּכְּקָ (Gen. 18, 4) יִרָּבְרָבֶּה: (Gen. 19, 2) בָּנְיָמִין הָלַדְּ בַּהֶּרֶדְ אֲשֶׁר־הָלַדְּ בָּרָאשׁנְךְ: (Gen. 15, 3) וו Reg.) הַבִּיא בְּצִקְלנו לֶהֶם וְחֶמִאָּה: רָאוּבֵן מְצָא אָנִיָּה כְּאָה תַּרְשִׁישׁ נַיָּבִר נַיִּירָאוּ הַפַּלָּחִים נַיָּטִיוּוּ אֶת־הַכֵּלִים אַשֶּׁר בָּאָנִיָּה אֶל-חַיָּם לְחָקֵל מַצַלִּיתֶם: (Jonás 1, 3-4-5-13) ויעמד הים מועפר

11. ENFERMEDAD Y MUERTE

- -¿Por qué gimes?
- -Está enfermo mi amigo.
- -No soy médico.
- -Salus infirmorum, ora pro eo.
- —Ya ha muerto; no había quien lo sepultara; en todas las casas había algún muerto; ha sido sepultado en el sepulcro de su padre.
  - -;Ay! ya no veré más su cara.
- —Su padre murió a los 60 años de edad, y embalsamado fué puesto en el sepulcro.

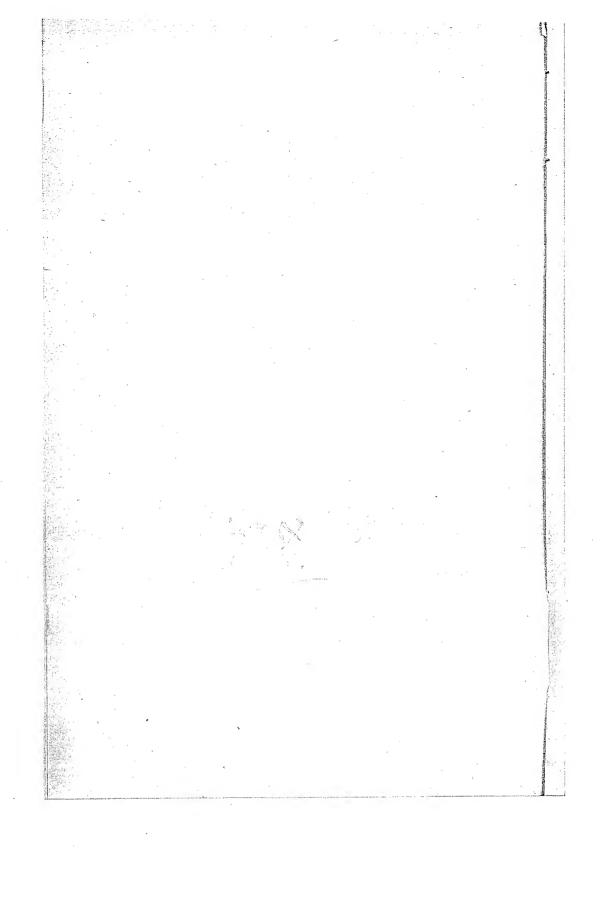
¡Pobre madre! no hay quien la consuele; ruedan las lágrimas por sus mejillas.

-Requiescat in pace. Amen.

עַל-מָה אַתָּה נָאָנְּהְ: (Ezeq. 21, 12) עַל-מָה אַתָּה נָאָנְהְ: (Is. 3, 7) בְּעִי חָלֶּהְ: לֹא-אָהְנָה חַבְּשׁ: (Is. 3, 7) לֹא-אָהְנָה חַבְשׁ: (Gen. 5, 8) תָּרוּפַת (Gen. 5, 8) נִיּקְבֵּר בְּקַבֶּר אָבִיוְ: (Fsol. 12, 30) נִיּקְבֵּר בְּקַבֶּר אָבִיוְ: (Exod. 12, 30) אַהְה לֹא-אַכָּף עוֹד רְאוֹת פָּנִיןְ: (II Sam. 17, 23) בּיִקְה לֹא-אַכָּף עוֹד רְאוֹת פָּנִיןְ: (10, 29 (Gen. 50, 26))

בַּלִילָה וְרִמְעָתָה עַל לֶחֲיָהְ: (.Lament בַּלִילָה וְרִמְעָתָה עַל לֶחֲיָהְ: (.Lament מַ, 1) נִנוּח בִּשָּׁלִוֹם: שָּׁכֵּוִן:

Vocabulario Hebreo-español

de las palabras empleadas en los Ejercicios y en la Crestomatía

×

אַכ m. Padre.-pl. אַכוּת

אַבֶּר Pereció.-pih. Destruyó

m. Destrucción.

עֲבֶה Quiso.

אַבְּוּן m. Necesitado, misera-

אַבִּימֶלֶּךְ prop. Abimelek.

בל Lloró

אבל adv. Ciertamente.

אבל m. Llanto.

אָבֶל-בְּרָמִים prop. Abel Keramim.

אָכֵן f. Piedra.

אַכְרָהָם prop. Abraham. (אַכָרָהָם

אַבְשָׁלוֹם prop. Absalom.

אָנְרָה f. Bóveda.

m. Estanque.

ทุก M. Señor.—บุกาม Dios.

אַדְיר adj. Magnífico.

מוֹשׁ m. Hombre-prop. Adám

אַרְמָה /. Tierra.

אַרְמָה prop. Adma.

אַרָר m. Magnificencia, valor

בהב Deseó, amó.

កក្<u>កាស្ត្</u> interj. Ah!

אַהֶּל m. Tienda, taberná-

culo.

אַהַרוֹן prop. Aarón,

in conj. O.

אַנָה Agradó, deseó.

אול adj. Necio, impío.

אולת f. Necedad.

m. Maldad, falsedad.

אופן m. Rueda.

אוץ Apresurarse, insistir.

אוצר m. Tesoro-pl. אוצר

TIN Alumbrar -m. Luz.

מוֹת com. Señal, enseña.

is adv. Entonces.

אווצ m. Hisopo.

hif. Oyó, escuchó.

🏗 f. Oído, oreja.

אוא Se ciñó, protegió.

חקונה m. Indígena.

m. Hermano.

אַרָאָר prop. Acab.

אָהָה num. Uno-f. הַהַאַ

חוח f. Hermana.

אַרוֹנ Tomó, cogió.

אַרַר prep. Después, detrás.

אחור f. Parte posterior.

אַחָר m. Otro.

שַּחַרִית Ultimo, postremo.

מַחַרֵי־כֵן adv. Después.

אר adv. ¿Dónde?

אוב m. Enemigo.

איבה f. Enemistad.

אורב prop. Job.

אָרָ adv. ¿Cómo?

אול m. Carnero.

נול com. Ciervo.

אילון prop. Ayalón.

nada. -const.

PS

איפה /. Efa, medida.

איש m. Hombre, varón. – pl.

אַנִשִׁים

אישון m. Pupila.

אִיסָן m. Perennidad.

adv. Ciertamente, solamente.

לבל Comió.

りづれ m. Comida.

אכן adv. Ciertamente.

אָבֶא Excitó al trabajo.

conj. No, que no.

prep. A, hacia, hasta.

为 m. Poderoso.— prop.
Dios.

אלח pron. Estos, éstas.

אַלוַה prop. Dios.—(אַלהַים)

אלון m. Encina.

אלוף m. Familiar.

אלבהו prop. Elías.

שליל m. Vanidad, ídolo.

אלישע prop. Eliseo.

מלם nif. Calló.

אַלמַנָה f. Viuda.

אלסר prop. Elasar.

אַלַף Aprendió—pih. enseñó.

אַלֵּה num. Mil.

ממות f. Madre-pl. אמות

onj. Si, ¿acaso?, no.

אַכְּיָה f. Codo.

ממה Esclava.

קמונָה f. Fidelidad.

אָפְּוִים prop. Los habitantes de Uma.

אַמְלֵל adj. Enfermizo, débil.

אַמַן Sustentó, creyó.

אָכֵון Así sea.

אַבַוץ Fué firme, fuerte.

אַמַר Dijo.

אכור m. Palabra.

אכורי prop. Amorreo.

אַמְרָפֵל Amrafel.

אַמָח f. Firmeza, fidelidad

חַחַמְאַ f. Saco.

אָנָה Se acercó, se ofreció – adv. dónde.

עוש m. Hombre.

אַנַה Gimió.

אָנְכִי, אֲנִי pron. Yo.

אָניָה f. Nave.

אַנהְנוּ pron. Nosotros.

אָסַהְ Reunió-nif. pereció.

אָקַר Ató, ligó.

 $\eta \otimes conj$. También -m. Naríz, íra.

พาอห conj. Ciertamente.

ל אַפֵּלְרוּ f. Obscuridad.

ספא m. Fin-adv. nada.

אָמֵר m. Ceniza, polvo.

אַפְרֵיִם prop. Efraim.

אָפִרְתָּה prop. Efrata.

תכבה m. Langosta.

אַרָבָּה f. Ventana.

אַרְבַּע *num*. Cuatro. אַרְבַּע cuarenta.

אָרְנָה f. Establo.

אָרָז m. Cedro.

אַרַחוֹת. Camino-pl. אַרַחוֹת

m. León.

אַרִיוֹךְ prop. Ariok.

אַרַהָּ Alargó.

adj. Largo de.

אָרָה m. Largura.

מרכם prop. Aram.

אָרֶע f. Tierra.

אָדָר Maldijo.

אַרָרָט prop. Ararat.

שא f. Fuego.

רשׁמִּ f. Mujer−pl. בַשִּׁים

אשור prop. Asur.

אָשְׁכוּל prop. Escol.

ששׁם Pecó, satisfizo.

בשט m. Pecado, satisfacción

אַשְׁמוּרָה f. Vigilia.

אשפות f. Fiemo, cieno.

אַשֶּר pron. Que, cual, quién.

אָשֶּׁר m. Felicidad—אָשֶׁר telíz.

חא prep. A, con.

מתה pron. m. Tú-f. אַמּר

אָרוּן f. Asna.

אַפַר prop. Eteo.

•

n prep. insep. En, por.

בארות f. Pozo-pl. באר

דַאַשׁ Tuvo mal olor.

בֶּבֶל prop. Babilonia.

Obró pérfidamente.

שנר m. Vestido.

nif. Se separó—hif. separó.

ת ברלח m. Bdelio.

מהן m. Vaciedad.

inf. Tembló—pih. temió.

កង្គក្នុ f. Bestia.

Entrar, venir—hif. introducir.

בואַף prop. Boaca.

Despreciar. -m. desprecio.

שום Avergonzarse.

Despreció.

בהן Exploró, tentó.

ים בְּחוּרִים m. Joven בְּחוּרִ juventud.

בַּחַר Eligió, prefirió.

רטַם Confió.

תַּטַח m. Seguridad.

קמן f. Vientre.

בין Advertir, entender.

קינְה f. Prudencia, inteligencia.

de בון prep. Entre.

m. Casa—pl. בְּוֹת בַּיִת de dentro.

בית־אַל *prop*. Betel.

מות־לחם prop. Belén.

שמש prop. Betsemes.

בְּכְהּ Lloró.

m. Primogénito.

לם conj. No, que no.

Fué consumido.

מלי adv. Nada, sin,

Devoró, tragó.

m. Daño.

בלעדי prep. Sin, fuera de.

בֶּנִים m. Hijo −pl. בֶּנִים

בנה Edificó, construyó

בעבור prep. Por, a causa de.

קער prep. Cerca de, a favor de, detrás de.

שַעַל m. Dueño, marido.

בְעַל־צִפּוֹן prop. Baal-Sepón.

בַּעַר Consumió, fué estúpido

עצע Hizo trizas.

בצע m. Ganancia.

 $\underline{\underline{\text{Abrio}}}$, rompió, -pih. cortó.

קר m. Ganado mayor, buey

תקר mi. Mañana.

בַּקשׁ pih. Buscó, preguntó.

ק<u>ם</u> *adj.* Puro, recto-*m*. grano.

בְּרָא Creó, formó.

קָרָד m. Granizo.

ל. Comida.

m. Hierro

בָּרַח Huyó.

m. Tranca.

קרות f. Alianza.

קבק Se arrodilló, bendijo—

pih. saludó.

לְבְרָהְ /. Bendición.

קַרָק m. Relámpago.

קשֶׁר m. Carne, cuerpo.

בנות f. Hija-pl. בת

בתולה f. Doncella, virgen.

בתולים m. Virginidad.

أن

ל באנה f. Soberbia, Majestad.

נאַל Redimió – נאַל redentor

דבה Fué elevado.

מבה adj. Alto, elevado.

נבור adj. Valiente—m. gigante, héroe.

לבולה f. Término.

לבונה f. Fortaleza.

וְבְעַה f. Collado, colina.

וְבִעוֹן prop. Gabaón.

נבר Se fortaleció, se agrandó.

תֶּבֶר m. Hombre.

מרול adj. Grande.

לְבַל Creció – hitp. se mostró grande.

נְדְעוֹן prop. Gedeón.

m. Gente, nación.

בויים prop. Los habitantes de Goyim.

f. Cuerpo.

נֵע Murió, expiró.

נוך Habitar, temer.

Πη Esquiló-η cortado.

נור Cortó.

וְחָן m. Vientre.

ניא com. Valle.

נידון prop. Geon.

برز Alegrarse, saltar de gozo.

ללכת f. Cráneo, cada hom-

קלה Descubrió, manifestó.

נלעף prop. Galaad.

conj. También.

אבמל Retribuyó.

תכול m. Retribución.

במר Terminó, completó.

com. Huerto.

בוַב Robó.

נְעָה Mugió.

געָרָה f. Castigo.

pa com. Vid.

תַּבֶּר *m*. Pino.

לַכְּרִית f. Azufre.

בר adj. Peregrino.

מים m. Lluvia vehemente.

-

Se unió.

קבָן *pih*. Habló—*hif*. sometió—קבַן palabra.

דְּבְרָה f. Causa, modo

m. Miel.

ונָה f. Pez.

m. Trigo, comida.

m. Oso.

דָּוָר prop. David.

Permanecer.

דוך m. Generación, edad.

דון Juzgar - m. juicio.

adj. Oprimido.

Oprimió.

מַשְׁם adj. Oprimido, afligido

תבי m. Estrépito, sonido.

ኃ፱ *adj*. Inteligente, pobre.

דלל Fué afligido.

הלת f. Puerta.

m. Sangre.

דמה Fué semejante.

דמות f. Semejanza, imágen.

במם Estuvo quieto, pereció.

דַמשׁק prop. Damasco.

j prop. Dan.

רַעַת דִּעָה /. Ciencia.

דַעַך Se apagó.

בק adj. Tenue.

דראון m. Abominación.

m. Zarza.

קַרַק Caminó, dirigió.

דָרֶךְ m. Camino.

שברש Buscó.

פֿשַא Germinó.

אין m. Yerba tierna.

בשון Engordó.

m. Gordura, abundancia.

n pref. art. El, la, lo, los, las.

n pref. interrog. ¿Acaso?

interj. Ea!

קבל prop. Abel.

הבל m. Vanidad.

הַנֶּה Meditó.

מוֹחוֹת m. Escabel.

ารุก m. Honor.

הוא pron. m El, él mismo.

Tin m. Magestad.

Perturbar—nif. se conmovió.

m. Riqueza.

קיא *pron. f.* Ella, ella misma.

הנה Fué.

הון m. Hin, medida.

m. Templo, palacio. הֵיכֶל

קלַם Marchó.

הַלֵּל pih. Alabó.

הַם, הַם pron. m̞. Ellos.

המה Murmuró, se perturbó.

ງາວໆ m. Tumulto, riqueza.

הַמַם Se perturbó, se agitó.

מבה, הן adv. He aquí.

pron. f. Ellas—adverbio, aquí.

קפַה Volvió, se cambió.

m. Torcido.

הר m. Monte. – poét. הר

אַרַג Mató.

הֶרֶה Concibió.

הרון m. Preñez.

Destruyó.

ì

מאָכ m. Lobo-prop. Zeb.

או pron. Ésta, esto.

חבו m. Matanza, sacrificio.

קו m. Soberbio.

Al pron. m. Éste.

בהו m. Oro.

אוווס Brilló.

וֹהֵר m. Brillo.

17 pron. Este, que.

711 Atreverse.

וולה prep. Fuera de.

וות m. Olivo.

7] adj. Puro.

וְכָה Fué puro.

Ţ⊒į Fué puro.

רבו Se acordó-hif. recordó.

קבְוֹ m. Macho.

וֹבֶר m. Memoria, recuerdo.

וֹקְבוֹן m. Recuerdo.

וַלְעָכָּה f. Calor fuerte, enojo.

וְמָה f. Consejo.

וַמֵר pih. Cantó.

קנה Fué abominable, abominó.

זעה f. Sudor.

שַעַן Se enojó.

<u>זעַ</u> m. Enojo, ira.

זעם Celoso.

זַעַק Gritó.

וקן Envejeció,

顶 m. Viejo.

וקנים m. Vejez.

וַקַן Levantó, consoló.

Ppl Purificó.

ון adj. Extraño.

וַרָה Dispersó, conoció

ורוע f. Brazo.

ורויף Abundante.

תות Resplandeció.

וְרֵע Sembró—*hif.* dió semilla.

ובע m. Semilla, descendencia.

אַבְה nif. Se ocultó.

הבה Se escondió.

קבורה f. Llaga.

הַבֶּר m. Compañero, aliado.

הַכְרוֹן prop. Hebrón.

שַבַשׁ Ligó, impidió.

חַנְרָח f. Cíngulo, vestido.

Descansó, cesó, derritió.

חַהַלֵּק prop. Tigris.

חָרֶר m. Habitación, cuarto.

תַבש Renovó.

שׁרֵשׁ adj. Nuevo.

m. Mes.

דוֹבַה prop. Joba.

חַוַה pih. Enseñó, anunció.

m. Vinagre.

קוילה prop. Javila.

אות Atormentar, esperar.

הומה f. Muro.

הוץ m. Muro, plaza, afuera.

תוַה Vió.

ווון m. Visión.

prop. Azael.

m. Puerco.

קוַק Fortaleció, endureció.

-hif. tomó.

קוָק adj. Fuerte, firme.

אטָה Pecó.

ກບູກ m. Pecado.

הַשְּׁאָה, חַשְּאָה f. Pecado.

קיָה f. Vivo, animal.

עוני, הָנָה Vivió.

תיים (קי) m. Vida.

m. Fuerza.

הַכֵּם Fué sabio.

בבה adj. Sabio.

TT / Cobiducío

קְּכְמָה /. Sabiduría.

תלב m. Grasa.

הַלְה Enfermó.

קלון com. Ventana.

m. Enfermedad.

m. Flauta.

interj. ¡Fuera!

Profanó,--hif. recobró, empezó;-poh. traspa-

só.

קלַק Cambió,—hif. reverdeció.

אָלַץ Sacó-nif. fué libre.

אם Distribuyo, dividio.

הַלֵּק m. Parte, porción.

קלְקָה f. Adulación.

□□ m. Suegro.

הַמְאָה f. Queso.

חַחֲ Agradó, deseó.

קמה f. Ira, ardor.

תמור m. Asno.

קַם m. Violencia, injuria.

דמר Fermentó.

תֶּבֶר m. Asfalto.

קמְשִׁים Cinco.—חֲמָשׁים מְּמִשׁים cincuenta.

ord. Quinto.

ה m. Gracia, favor.

הַנֵה Acampó.

קניך m. Experto.

חנוך prop. Enok.

מנון adj. Misericordioso.

חבַם adv. De baide.

אַכן Se compadeció.

קּמֶר m. Misericordia, bondad.

חַקָּה Confió.

חבר m. Piadoso.

m. Langosta.

קםר Careció, necesitó, faltó.

חַקר m. Miseria.

עָםֵץ Quiso.

תַּפֵץ m. Voluntad.

רַפַר Cavó, exploró.

אַםְר Se avergonzó

תַּבְרְפְּרוֹת f. Topos.

שַבַּשׁ Buscó.

דין m. Saeta.

דצר m. Medio.

חציר m. Yerba.

עַנְץ Partió, dividió.

אָנְק ֶת. Cascajo.

קה m. Mandato.

Decretó, mandó.

חַקַר Investigó, averiguó.

חקר m. Investigación.

חַרָת Fué desolado, se secó.

בתר f. Espada.

חרב prop. Horeb.

קּרֶבֶּה f. Tierra seca.

דְרֵר Tembló.

מרֵר adj. Tímido.

תְרָה Ardió, se irritó.

וֹחְם m. Ira, ardor.

רוץ adj. Listo, astuto.

תרוץ m. Foso.

תרשמים m. Intérpretes, magos.

חַרָּף m. Invierno.

חַבְּים f. Ignominia.

עַרַץ Decidió, resolvió.

פורס Rechinó con los dientes.

קרש Esculpió, pensó, estuvo tranquilo, aró.

בשֵׁהְ Pensó,—nif. fué semejante.

וֹשְׁעְהַ m. Pensamiento.

קשֵׁים Impidió, perdonó, se obscureció.

קשֶׁר m. Obscuridad, tinieblas.

P빨디 Se unió, agradó.

ኘቧር Cortó. .

םחַה Selló.

IDD m. Esposo.

N⊓ m. Suegro.

חַתַר Cavó, se metió.

Ö

שַׁבַּח m. מָבָח f. matanza.

חַהֲשָׁ Purificó.

שהור adj. Puro.

מהַר m. Pureza.

שום adj. Bueno.

שֵׁל m. Rocio.

שָׁמֵא Manchó.

טְמַן Ocultó.

מַעַם m. Inteligencia.

ฤช m. Párvulos.

מַרֶם adv. Aún no, antes que

מַרָה adj. Fresco, verde.

קרף m. Comida, presa.

אין m. Río.

יבול m. Comida.

יבל hif. Trajo.

צבש Se secó.

יַבָּשְׁה f. Seco.

יבשת f. Sequía.

עַע Se fatigó.

ינע adj. Cansado.

ינוע m. Comida.

נד f. Mano.

ברה Arrojó - hif. alabó.

יַרַע Conoció.

Dió.

יהובה prop. Judá.

יה, יהוה prop. Dios.

יהושע prop. Josué.

יום m. Día-pl. יום

ומם adv. De día.

יונה f. Paloma.

ונק m. Retoño.

וֹסְף prop. José.

ונצר m. Alfarero.

מור adv. Juntamente.

יָהִיד adj. Unico.

Esperó נחל

קמב Fué bueno—*hif.* hizo bien.

נון m. Vino.

וֹכַת hif. Arguyó, reprendió

צבל Pudo.

רַבְּר Concibió—hif. engendró.

תלך m. Niño, hijo.

ילדות f. Juventud.

ולִיך adj. Nacido--m. hijo.

ם m. Mar.

m. Occidente.

יַמִין m. Derecha.

יסד Fundó, estableció

אָפַן Añadió, continuó.

רָּכֵר Castigó – nif. fué amonestado.

יעל Fué útil.

יַעֵּלִ m. Cabra.

יעוראשר conj. Porque.

נעף Se fatigó.

יעף adj. Fatigado, cansado

נַעִץ Aconsejó.

יעקב prop. Jacob.

יער prop. Yahar-m. selva.

יְהָה f. Hermosa.

וְמֵת prop. Jafet.

יפתח prop. Jefté.

צַצַע Salió-hif. sacó.

וצב hitp. Estuvo, hizo alto.

וְצְּחָר m. Aceite.

יצְּחָק prop. Isaac.

יצר Formó, creó.

יצר m. Modo, figura.

רצת Encendió.

וקום m. Sustancia, lo que es.

יקר Apreció, estimó.

יקר adj. Precioso, raro.

בקש Tendió lazos.

ירא Temió-adj. temeroso.

לְרָאָה f. Temor.

יַרֵד Descendió

ירד prop. Yored.

יַרְהֵן prop. Jordán.

ירושְׁלַיִם prop. Jerusalém.

ברה m. Luna.

ירד m. Muslo-const. אין מון m. Muslo-const.

יָרְכְּיִרְהוּ prop. Jeremías.

ובק m. Verdor.

יַרִשׁ Heredó, tomó--*hif*.destruyó.

ישרָאל prop. Israel.

שי adv. Fué.

רשב Habitó, se sentó.

ושועה /. Salud, salvación

נשון Durmió.

ושע Salvó, libró.

ישע m. Salvación.

ישעיהו prop. Isaías.

רשר Fué recto.

בשר adj. Recto, justo.

בתום m. Huérfano.

וחר Quedó, restó, abundó.

יהר m. Resto, reliquia.

יחרו prop. Jetró.

 $\supset$

pref. Como.

ר conj. Como.

קבר, כבר, פבר, פבר, פבר, פבר, פבר

בבר adj. Grave, rico.

לברות f. Dificultad.

בֶּבֶה Apagó.

m. Gloria.

סבם pih. Lavó.

Sujeto, calco.

בְּרַ־לְעמֶר prop. Codorlahomer.

no adv. Asi.

תו m. Sacerdote.

בוכב m. Estrella.

pilp. Sustentó.

בון, כון בון Establecer, levantar.

מוֹם m. Copa.

שום prop. Etiopía.

בוַב Mintió.

בוַב m. Mentira.

קט m. Fuerza.

ro, sino.

בים m. Bolsa.

מַכָּה adv. Así.

.Todo כלד, כל

בַּלָא Impidió, cesó.

m. Perro.

קלה Terminó, completó.

ת כלי m. Vaso, instrumento.

לות ל Eiñones.

נכון adv. Como.

adv. Así, bien.

m. Cítara.

בנן Estableció.

כנע Se acobardó.

קנף f. Ala, alado.

m. Plenilunio.

m. Trono.

כְּחָה Cubrió.

תקיל m. Necio, impío.

ל כסילות f. Necedad.

בֶּסֵל m. Confianza, necedad

תכקף m. Plata.

Se indignó.

בַעַם m. Ira.

קם f. Palma, mano, pié.

תַפוֹר m. Rocio, escarcha.

תפיר m. León grande.

סְפַבְּ Oprimio.

בפר Cubrió-pih. condonó,

-hitp. fué expiado.

קב *m.* Pez.

45

ת בפחור m. Adorno del candelabro.

תה Cordero.

כבם Campo cultivado.

ברכול prop. Carmelo.

כרע Se humilló, afligió.

Destruyó, hizo alianza.

בשְׁרָים prop. Caldeos.

בשל Fué débil.

בּחֵב Escribió.

Rodeó, ciñó.

5

by pref. prep. A, para, en.

No adv. No.

אַה Se fatigó, fué molesto.

m. Pueblo.

תַּבֶב, לֶב m. Corazón.

לבר prep. Aparte, solo.

שלבוש m. Vestido.

מבט nif. Se precipitó.

לבן hif. Blanqueó.

לְבָן prop. Labán.

לכש Vistió.

לַהְבָּה f. Llama.

לַחֲטֵ Ardió.

שוֹש prop. Lot.

אנה Se unió, tomó prestado.

לְנְיָחָן prop. Leviatán, dragón.

לחי f. Mejilla.

בתם Comió, luchó.

לחם com. Pan, comida.

Oprimió.

か m. Magia.

לול m. Noche.

לין Pernoctar, habitar.

.Tomo לַכֵּר

לֶכֵן conj. Por lo cual.

למד Aprendió—pih.enseñó.

למד prop. Lamek.

למען conj. Para que.

לץ adj. Burlón.

Tomó.

m. Ciencia, instrucción

Recogió, espigó.

בקק Lamió.

לשון com. Lengua.

10

קאך adv. Demasiado.

מַאָּה num. Cien.

מאונים m. Balanza.

m. Comida.

No quiso.

Despreció.

מאור m. Lumbrera.—plural

מָארוֹת

עבוא m. Entrada.

m. Diluvio.

תבטח m. Esperanza.

מְבִּוֹשׁ part. Deshonesto.

מבלעהי prep. Sin.

קבן pih. Entregó.

מבן m. Escudo.

מר m. Medida.

תרבר m. Desierto.

מַדַר Midió.

מנה f. Longitud.

מדונע adv. ¿Por qué?

Desde.

קרין prop. Madián.

תָּדָן m. Disputa.

מדֶע m. Familiar.

מָה־, מְה pron. Qué.

מהבלאל prop. Malaleel.

קהַר Se apresuró.

כונ Deshacerse.

מוט Moverse.

לתלחת f. Generación.—plural

מולדות

מוסר m. Doctrina, corrección

מוער m. Tiempo determinado

מוצא m. Salida.

m. Lazo.

מושב m. Habitación.

מוש Pasar, apartar.

מות Morir.

מוח m. Muerte.

מוכח m. Altar.

קוְמֶה f. Consejo.

תוכור m. Cántico.

תוְרָח m. Oriente.

מְהָה Destruyó, borró.

קיחול m. בְּיִחוּל –f. Música,

danza.

לָחֵנֶה f. Campamento.

m. Refugio.

סְּחְחְקְים m. Semejante a la es-

cama.

קַחַץ Derribó. 🦈

m. Entraña.

תַּחָר *m.* Mañana.

קַהַשְּׁבָה f. Pensamiento.

מחָחָה f. Ruina.

מַטָּה m. Vara, ramo.

m. Tesoros.

m. Deseos, gustos.

רְשַׁבְ Llovió.

קטָר m. Lluvia.

מו pron. Quien.

בוכאל prop. Miguel.

קיבוהו prop. Miqueas.

מים m. Aguas.

מִין m. Especie, género.

מִנְית prop. Minit.

כוישר m. Rectitud, planicie.

מכאוב m. Dolor.

מכה m. Herida.

מכסה m. Techo, cubierta.

בולא Llenó- adj. lleno.

מלאד m. Nuncio, mensajero.

לובה f. Oficio.

קלָה f. Palabra.

m. Sal.

קלְהָמָה f. Guerra, batalla.

מַלַשׁ pih. Se libró.

קלף Reinó.

מלה m. Rey.

ה בלכות f. Reino.

מלכי־צֵדְק prop. Melquisedek.

Dijo, cortó, se marchitó

מלמעלה adv. Sobre.

ממרא prop. Mamre.

לוו לומשלוו f. Dominación.

מן prep. De, desde.

מַן m. Maná.

כנה Contó, numeró.

קנוַת m. מָנוֹחָה f. Descanso.

קנחה f. Ofrenda, oblación.

מנשה prop. Manasés.

מם m. Tributo.

תַּסְנֵר m. Cárcel.

שְׁמַדְּ Mezcló.

קֶּקֶּדְ *m*. Mezcla.

סַםְם Se derritió.

תקפר m. Número.

מעון m. Refugio.

שטה adv. Poco-שטה Fué poco.

מַעיַן m. Fuente—pl. מַעיַן

מעלה m. Subida, grada.

m. Hecho.

m. Occidente

מַעַשֶּׂרה *m*. Obra.

ת מעשר m. Diezmo.

אַצְּיָטְ Encontró.

קצוה f. Mandato.

לצורה f. Fortaleza.

מצפה prop. Mispa.

מצרים prop. Egipto.

מְקְרָשׁ m. Templo, sagrado.

תקנה m. Reunión.

m. Lugar.

מקור m. Origen.

קקטָר m. Incienso.

מִקנֶה m. Posesión, hacienda.

מקרא m. Reunión.

מר adj. Amargo.

מַרָאַה m. Visión, aspecto.

מְרִיבֶה prop. Meriba.

מליהה prop. Moria.

מַרְכָּב m. Carro.

קרמה f. Engaño.

קּרְעֶה m. Pasto.

מַרְפָּא m. Salud, cura.

קשְנָב m. Altura.

ל משורה f. Medida.

קשׁרָה f. Principado.

משה prop. Moisés.

מְשַׁחֹ Ungió.

משׁיַם adj. Ungido-prop. Mesías.

קשה Distribuyó

קשָׁכָן m. Habitación.

Dominó מַשֵּׁל

משפחה f. Familia, linaje.

שְּׁמְשֶׁמְ m. Juicio.

קל m. Peso.

תְּשָׁחֶת. Convite.

מחוק adj. Dulce.

חרשלח prop. Matusalém.

מְתֵי adv. ¿Cuándo?

קַחַק Fué dulce.

۲

נא interj. Ruégote.

באָם partic. Dicho.

כארן Cometió adulterio.

נאץ Despreció.

נבון part. Inteligente.

בכות prop. Nabot.

עַבֵּט Miró, contempló.

נְבִיא m. Profeta.

נְבָל adj. Necio.

וְכֵלָה f. Cadáver.

נבע hif. Manifestó, anunció.

נגב *m*. Sur.

נגַר Anunció.

נגד prop. Delante.

Resplandeció.

עניר m. Príncipe.

בנן Tocó, pulsó.

נגע Tocó, hirió.

אַבְּלַבְּעָ , 10co, 1iu to:

תנע m. Herida.

ּנְנֵף Hirió, tropezó.

נגש Se acercó.

נד m. Montón.

לְּבֶרְהְ /. Voluntad libre.

תרוב m. Príncipe.

יַרַר Prometió, ofreció.

קד *m*. Voto.

נהן Condujo, dirigió.

נהר m. Río.

Descansar.

Di) Huir.

נורָא partie. Admirable.

m. Anillo.

וֹז prop. Noé.

Guió.

נהושה adj. De bronce.

שנחל m. Río.

לחל Heredó.

לחלה f. Heredad, posesión.

חוֹן nif. Se compadeció.

נחַמֵר partic. Agradable.

נְחָשׁ m. Serpiente.

בְּמָה Extendió.

צטע Plantó.

נטר Guardó ira.

שַׁשֵׁטַ Arrojó, lanzó, abandonó

נכא adj. Afligido.

נֶכְה Hirió.

נַכְה pih. Tentó, exploró.

נסק Derramó, ungió.

נַכֵּע Levantó el campamento

נעורים m. Juventud.

בְעִים adj. Suave, agradable.

נעם m. Suavidad.

נער m. Niño, jóven.

קעַן Empujó, arrojó.

רַבָּן Sopló, inspiró.

ת נפולום m. Gigantes.

לפל Cayó, echó.

הַלְּאוֹת f. Milagro.

נפש f. Alma.

נפת f. Destilación.

בצב Puso, estuvo, colocó.

תצח m. Eternidad.

נצל Libertó.

נצַר Guardó. 🧃

לקבה f. Hembra.

נקי adj. Inocente.

נְקַל part. Despreciable, fácil.

לְקְמְה f. Venganza.

נקף Rodeó.

נך m. Lámpara, luz.

צְשֵׁאַ Llevó, quitó, perdonó.

נְשֵׁנֵ Tocó, alcanzó.

נשיא. Principe.

גַשָּׁאַ Engañó.

נשה Se olvidó.

נשך Mordió.

נְשְׁמָה f. Espíritu, hálito.

נשַק Abrazo.

תישר m. Aguila.

נַתַן Dió.

נָהָן prop. Natán.

בבם Rodeo.

מבים adv. Alrededor--m. rodeo.

בל Llevó.

רוַם Cerró, entrego.

סרום prop. Sodoma.

710 m. Asamblea, secreto.

DID m. Caballo.

סופה f. Tempestad.

סור Apartarse—hif. separar.

מַכֵן hif. Conoció.

סבר Se cerró.

חרסם prop. Socot.

ּחַלַם Perdonó.

סלע m. Piedra.

קַמַּדְּ Sustentó, se apoyó.

קנה m. Zarza.

קערה m. סער f. Tempestad.

קף m. Umbral.

קפר Escribió-pih. contó.

תפת m. Libro.

סְתַר Ocultó.

קתר m. Oculto, clandestino.

y

עב m. Nube.

עבר Trabajó, honró.

עבר m. Siervo, criado.

עָבֵר Pasó.

עַבְרָה f. Ira, ardor.

עַכְרָי prop. Hebreo.

ערי. ער prep. Hasta—m. eternidad.

שי m. Testimonio.

ערות f. Mandato, testimonio.

אַדָע f. Congreso, reunión.

עדי m. Adorno, ancianidad.

עָּדֶן m. Deleite-prop. Edén.

ערף Abundó, tuvo superfluo

עַרֵר Dispuso, ordenó, faltó.

עַרָר m. Rebaño.

עוֹד adv. Todavía.

עוד Volver—hif. dar testimonio, confirmar.

עול m. Maldad.

עולם adj. Eterno.

וֹיָע m. Maldad.

קוע *m*. Ave.

עוף Volar.

עוץ prop. Huts.

עור Despertar.

ען adj. Fuerte, robusto.

וע m. Fortaleza.

עוב Abandonó.

יווין adj. Fuerte, robusto.

עור m. Ayuda.

עטה. Cubrió.

עטלף m. Murciélago

קטץ Fué lánguido, débil.

עטר Ciñó – pih. coronó.

עטרה f. Corona-const. עטרה

עולם prop. Elam.

עין f. Ojo - dual עין

אָיַר adj. Fatigado.

עררם m. Ciudad – pl. עיר

עור Asno.

מירוֹם adj. Desnudo.

עכר Afligio.

by prep. Sobre.

עלה Subió, ofreció.

עלה m. Hoja.

עלה f. Holocausto.

עלי prop. Eli.

עליהה f. Habitación superior.

עליון adj. Elevado—propio
Dios.

שלם Se ocultó.

עלמה f. Virgen, joven.

עם com. Pueblo.

עם prep. Con.

אָמֵר Estuvo en pié, permaneció.

עמוד m. Columna.

אָטֵל Trabajó.

עמל m. Trabajo.

עבול Trabajador.

עבוק m. Valle.

עכור m. Gomer, medida.

עמלה prop. Amorreo.

אָנָה Respondió, fué afligigido.

ענוה f. Modestia, cobardía.

עני adj. Afligido, miserable.

ענן Usó de hechizos.

עָנָן m. Nube.

אָנָע m. Rama.

עַנַק Ciñó como presea.

ענר prop. Aner.

עַפַר m. Polvo.

ווסף prop. Efron.

μy m. Arbol.

עצב Se afligió.

בצֵע m. Dolor.

עצבה f. Dolor, simulacro.

אָצְבוֹן m. Molestia, dolor.

עצה f. Consejo.

מצוים adj. Fuerte, poderoso.

y adj. Perezoso.

Dzy Fué robusto.

קאָם f.Hueso,cuerpo,él mismo-pl. אָצָט

עצר m. Opresión.

עקב m. Carcañal.

אַקֶּב m. Fin, premio—conj. porque.

עקר adj. Estéril.

עקש adj. Perverso. .

ערב Prometió.

ערֵב m. Tarde.

ערֵכ m. Cuervo-prop. Horeb.

ערה Se desnudó, entregó.

עַרוְם adj. Desnudo.

ערום adj. Astuto, prudente.

עַרָדְ Dispuso, preparó.

ערער prop. Aroer.

ערץ Tembló.

עריץ m. Tirano.

עשב m. Yerba verde.

אַשֶּע Hizo.

עשו prop. Esau.

ינשורי *num*. Décimo.

עשר *num*. Diez.

עשיר adj. Rico, soberbio.

עשק Oprimió.

עשר Se enriqueció.

עשר m. Riqueza.

עת m. Tiempo.

עחה adv. Ahora.

עַתַק adj. Insolente.

עָתַר Oró.

מַנֵע Acometió, suplicó, pactó

חבר m. Cadáver.

בנש Salió al encuentro.

בַּרָה Libertó, redimió.

קרנת f. Libertad.

פה const. פה −f. Boca.

אם adv. Aquí.

חום Proferir, soplar.

פוץ Dispersarse, romper.

חַוֵּם Dispersó, esparció.

חם m. Lazo, red.

תוך m. Temor.

Temió.

בירות פירהחירות prop. Pihajirot.

פושון prop. Pisón.

קם m. Frasco.

m. Milagro, admirable.

Se escapó.

adj. Admirable.

m. Escapado.

מלשחים prop. Filisteos.

conj. Que no, no.

Se volvió, miró, preparó

מבוה m. Faz—לפנום antes.

m. Corales.

מַכְל m. Idolo, simulacro.

פֿעַל Obró.

מַעַם m. paso—adv. vez.

Abrió.

עקר Visito.

m. Mandatos.

הפקח Abrió.

פר m. Toro.

Rompió, separó.

פרה Fructificó.

חקם Germinó.

ית פּרָנ m. Fruto.

מַבָּ hif. Tuvo uñas separadas.

פַרַע Soltó.

פרעה prop. Faraón.

אָרַץ Rompió, se difundió.

שַרַשֵּ Distinguió.

שַּרָשׁ m. Caballo, jinete.

פרח prop. Eufrates.

פַשַע Pecó.

עשט m. Delito.

מתאם adv. De repente.

חַחָם Abrió-pih. persuadió.

תחֶםְ Abrió.

חתם m. Puerta.

פּהָנ m. Impericia.

קחיות f. Fatuidad.

תוף m. Vibora.

3

צאן com. Rebaño.

אַבֶּא m. Ejército.

צבוין prop. Tseboim.

אַר m. Lado.

צַּדִיק adj. Justo.

צַרַק Fué justo, justificó.

צַרָק adj. Justo--m. justicia.

אָרָקָה f. Justicia.

ערקירו prop. Sedecías.

שהרום m. Luz-צהר Mediodía

צור Cazar.

אָנָה pih. Mandó.

צוף Destilar, inundar.

בוק m. Angustia.

צוק Derramar-hif. oprimir

אוצ Poner cerco—m. roca, filo.

אַר m. Caza

ציה f. Seco.

ציון prop. Sión.

ציץ Brillar-m. flor,

צל m. Sombra.

אלח Prosperó.

עלם m. Imagen, sombra.

שלמוה M. Sombra.

צלע /. Costilla.

ჯე<u>ა</u> *m*. Sed.

קבַשְ Germinó.

אמר m. Lana.

Destruyó, echóa perder

עעד m. Paso.

צעיר adj. Pequeño.

צַעַק Gritó.

צער prop. Sohar.

צַפַה Miró, contempló.

נפור com. Ave.

אַפִית f. Acecho.

וַבְּעָ Ocultó.

ום m. Norte.

קצ m. Enemigo.

צרה f. Angustia.

קרַצַ Purificó en el fuego.

צרר Fué enemigo.

צרך m. Bolsa.

P

בר Enterró.

קבֶר m. Sepultura.

שרוש adj. Santo.

קרים adj. Oriental.

קְּרֶם m. Oriente-prep. an-

te.

קרש Santificó.

קדש m. Santidad.

m. Reunión.

זה m. Cuerda, sonido.

אַרָּה Esperó--nif. se reunió.

קול m. Voz.

קומה f. Altura.

Dip Levantarse.

קרץ m. Espina.

קוץ hif. Despertar.

קטן adj. Pequeño.

קטר Quemó, incensó.

קיטור m. Vapor, humo.

prop. Cain.

קינן prop. Ceinán.

קיץ m. Verano.

m. Ignominia.

קלל Aligeró-hif. maldijo.

קללה f. Maldición.

m. Nido, habitación.

מלא adj. Celoso.

Poseyó, adquirió.

קנין m. Posesión, cosa.

קסם Adivinó.

קץ m. Fin.

קּצֶּה *m*. Fin.

קצור m. Mies, siega.

קצר Cortó, segó.

קרא Llamó, leyó.

קראָה f. Encuentro.

Se acercó—hif. ofreció

קרב m. Medio, intimo.

קרוב adj. Próximo.

קְרָה Salió al encuentro--pih. edificó.

hif. Tuvo cuernos.

קָרֶי f. Cuerno.

קרע Rasgó.

אָרָקע m. Suelo, fondo.

קרה f. Ciudad.

קשַב Atendió, prestó oidos.

קשת com. Arco.

עַּאָה Vió, apareció.

ראש m. Cabeza, principio, veneno.

ראשון num. Primero.

ראשית f. Principio.

מב adj. Mucho.

חת Multitud.

בבר Se multiplicó.

רֶבֶה Aumentó.

רבִיבִים m. Lluvia.

תבע m. Asiento.

רָבִיעִי num. Cuarto.

תבעים m. Tartaranietos.

Tembló.

לְנֶל f. Pié.

תנע m. Momento—adv. de · repente.

בְרָה Dominó.

אַדַק Persiguió.

בְּנָה Fué saciado.

רוון partic. Principe.

תוח m. Espacio, libertad.

רוַח com. Viento, espíritu.

רום Elevarse.

רוַע hif. Saltar de júbilo.

רוק Equipar, preparar.

בחב f. Plaza.

בוות m. Latitud.

מום adj. Misericordioso.

בחות adj. Lejano.

להל f. Oveja-prop. Raquel.

בהם Se compadeció.

m. Misericordia.

m. Vientre.

קַהַף Se movió, incubó.

כהץ Se lavó.

רוב Discutir-m. litigio.

בֻבַ Montó. ′

בֶּבֶת m. Carro.

m. Carro.

m. Hacienda.

m. Difamador.

תם m. Búfalo.

רְמִירַה f. Engaño, astucia.

במַם Conculcó, pisó.

Reptó רַמַש

תבוש m. Reptil.

במת prop. Ramot.

רַנָּה f. Júbilo.

בַנן Saltó de alegría.

רַנְנָה f. Júbilo.

בע adj. Malo.

רַע m. Amigo, pensamiento

רְעָה Apacentó רְעָה pastor.

דְעָה m. Maldad.

רַעָר f. Amiga.

בעמסם prop. Ramses.

רַעַנן adj. Verde.

שַעַקַ Tembló.

សុក្ខា្ Curó.

หลุา m. Muerto.

דפה Decayó, de'ó

רצון m. Voluntad, deseo.

רַצַּה Agradó.

חַצַק Mató.

בק adv. Solamente.

בקב Se pudrió.

בקר Saltó.

דָקוַע m. Firmamento.

Pulsó, extendió, confirmó.

שה Pobre.

רַשַּע Fué injusto.

רָשָׁע adj. Injusto, impío.

עשׁע m. Injusticia.

רַשָּׁעָה f. Delito.

רַשֶּׁת f. Red.

وريخ

שַׁבַע Se sació.

שַׁבֵּר Consideró, esperó.

שֵׁנֵב Fué alto.

קה שַּׁדָּה m. Campo.

שְׁרִים prop. Sidím.

שׁה com. Oveja.

שׁנֵח. שׁנַח. שׁנַח. שׁנַח. שׁנַח.

שום Poner.

פתיש Se rió, se divirtió.

స్థాల్లు m. Enemigo.

קבל Fué prudente.

שׁבֵל m. Prudencia.

קבְע m. Merced, precio.

שמאל m. Izquierda.

חמש Se alegró.

לְּמְחָה /. Alegría.

חַמֶשׁ adj. Alegre.

אָמְלָה f. Vestido.

שנא Tuvo odio.

שְׁכָּה f. Labio—dual, שֶׁכָּה

ששׁ m. Principe.

שרה prop. Sara.

אַרַשְׁ Prendió fuego, quemó.

ושש m. Alegría.

نون

שאול prop. Saul.

שׁאַל Pidió.

שאל m. Infierno, orco.

שַאַנן Fué tranquilo.

עשׁצֵּר Quedó, restó.

שבא prop. Saba.

שבה Llevó cautivo.

ישֶׁבֵי m. Cautividad.

מבש com. Vara, cetro.

שבע Juró.

שֶׁבַע num. Siete—שָׁבַע se-

tenta

שביעי num. Séptimo.

שַׁבוַע m. Seniana.

שבר Rompió, quebrantó.

קבר m. Rotura, ruina.

חבשי Descansó.

חשש m. Sábado, descanso.

שׁנֵנ Erró, se equivocó.

שַיֵּשׁ *prop*. Omnipotente,

Dios.

מהם m. Piedra preciosa, onix

שוב Volverse.

שַׁנָה Comparó, igualó.

שוה prop. Save.

שׁוַעָה f. Clamor.

שוף Poner asechanzas, buscar.

שוק com. Pierna.

שור m. Buey.

קרוש m. Dón, regalo.

שחה Adoró.

שׁחַשֵּׁ Sacrificó.

שַׁחַל *m*. León.

שַהַר m. Aurora.

אחרות /. Aurora de la vida.

שהת Corrompió, perdió.

חַשֵּׁ m. Corrupción, cueva.

קשֵׁשְ m. Flujo, ímpetu.

שור Cantar - m. cántico.

שית Poner.

בַבֶשֵׁ Se acostó.

שֶׁכְבָּה f. Derrame.

שׁכַח Se olvidó.

שַׁכַרָּ Se bajó, se calmó

שׁכל Fué privado de hijos.

שַׁכַם Madrugó.

שׁכֶם m. Hombro.

שַׁכֵּן Habitó

שלנ m. Nieve.

m. Paz.

m. Pena.

שלח Envió.

שלחן m. Mesa.

שלך Echó, arrojó

שַׁלֵל m. Despojó.

שַלֵּם Fué terminado, pagó.

שֵׁלֵם adj. Perfecto, justo.

שלם prop. Salum.

שלמה f. Retribución.

קלש Sacó.

שלש num. Tres,- שלש treinta.

שלישי חנוחו. Tercero.

שלישיח. Tercera vez.

שׁלְשִׁים m. Biznietos.

שם adv. Allí.

בש prop. Sem-m. Nom-שמות .bre-pl

שמר Devastó.

שכוואל prop. Samuel.

ם שֵׁמֵים m. Cielos.

שׁמֵשׁ Fué desolado.

שֶׁמֵן m. Grasa, aceite.

שכונה num. Ocho.

שַׁמַע Oyó.

שמועה m. Rumor, fama.

שׁמַר Guardó.

שמש m. Sol.

שׁי com. Diente.

שׁנָה m. Año.

שׁנְה Sueño.

שׁנֶה Se cambió.

שני num. Segundo – plural

*אַ*נְיִים.

שנים num. Dos.

שָׁנַן Afiló.

ישָׁנְעָר *prop*. Senaar.

שַׁעַן Se apoyó.

שַעַי m. Puerta.

ישְׁפְחַה f. Criada.

שבש Juzgó-שבש juez.

קבַשְׁ Derramó.

שׁפֵל Se humilló.

שָׁפַן m. Zorra.

שקרץ m. Abominación, ídolo.

שקח Bebió, regó.

שׁכַל Pesó.

שַקע Se sumergió.

אַקף Se inclinó, contempló.

שקר m. Mentira.

שָרַץ Brotó, reptó, abundó.

שֶׁרֶץ m. Reptil.

שרֵש m. Raíz.

מַשַׁ Sirvió.

שׁשֵׁי num. Seis—שִׁשָּׁי se-

senta.

מים prop. Set.

שְׁתָה Bebió.

ל. Deseo.

קאַנַה f. Higo, higuera.

אר m. Forma, figura.

הכאה f. Fruto.

חַבְּה f. Arca.

תבונה f. Prudencia.

m. Orbe, mundo.

חַרְעֵל prop. Tidal.

וחה m. Soledad, vacío.

בהם com. Abismo-plural,

הַהוֹמוֹת

הַלְּה f. Alabanza.

קום const. קום adj. Medio.

תוחלת f. Esperanza.

תוכחה f. Castigo, pena.

תולדות f. Generaciones.

תוֹלְעָה f. Gusano.

הוְעֶבְה f. Abominación.

קוף m. Timpano.

הוֹרָה f. Ley.

הַתְבְּלוֹת f. Consejos.

החלה f. Principio.

m. Enfermedad.

החנה f. Gracia, súplica.

m. Súplicas.

חַחַה prep. Bajo, en lugar de.

תַּחְתִּיִם m. Habitaciones infe-

riores.

m. Mosto.

וְסָם Peso.

n. Probidad.

קמונָה f. Imagen.

קמר adv. Siempre, perpetuo.

חַמִּים adj. Perfecto, completo.

নুত্ৰু Tomó, sustentó.

דעם Fué perfecto, terminado

הַנָה Celebró con alabanzas

m. Sierpe, pez grande.

הַעְה Erró.

תּעְפוֹת /. Tesoros.

הַפְאָרָה f. Majestad, ornato.

הְפַלְה f. Oración.

רְּבֵּרְ Cosió, enlazó.

הַקְנָה f. Esperanza.

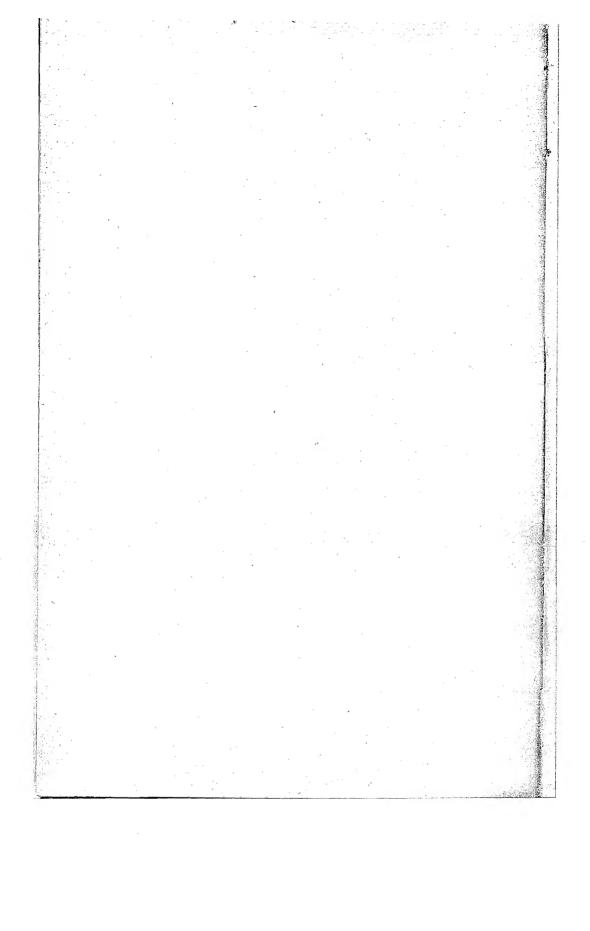
תרהמה f. Sueño pesado.

קרומָה f. Ofrenda, don.

קרועה f. Sonido, trompeta.

השוקה f. Deseo, apetito.

.

INDICE

Lecciones	• · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Paginas
	Dedicatoria	III
	breo en los Seminarios.—Las lenguas semitas.—La lengua hebrea.—Su evolución.—Historia de las Gramáticas hebreas.—Método y Plán de la presente.	VII
	PRIMERA PARTE	
	MORFOLOGIA	
I	Alefato hebreo. —Propiedades de algunas consonantes. —Su clasificación. —La numeración por me-	
II	dio de letras	1.
Ш	las mismas	3 ·
IV	dad y omisión	6
	Queri y el Ketib.	9
V	Raíz — Prefijos — Sufijos — Preformativas — Aformativas — Modelo del perfecto de los verbos en	•
¥.77	la forma Qal	. 15
VI	Propiedades eufónicas de las consonantes: Asimilación. — Quiescencia. — Reduplicación. — Cambio. — Metátesis. — Supresión. — Propiedades de las gu-	·
VII	turales	17
,	labas.—Su vocalización	20
VIII	Cambio de vocales en las sílabas.—El tono.—El nasog-hajorCambios de vocales debidos al tono.	25
IX	La pausa.—Cambios de vocales motivados por ella.—Otros cambios de vocales.—Modelo del im-	
	perfecto de los verbos en la forma Qal	$\frac{26}{43}$

SEGUNDA PARTE

ANALOGIA

DEL ARTICULO

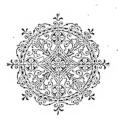
I	El artículo —Omisión del daguesch —La vocal del artículo delante de las guturales	51
	DEL PRONOMBRE	
II	Pronombre personal, demostrativo, relativo, interrogativo e indefinido.	გე
	DEL NOMBRE SUSTANTIVO	*
III	Nombre sustantivo. — Género. — Número. — Formación del singular, del plural y del dual.	36
IV	Estados del nombre hebreo.—Formación del estado constructo.—Casos	5 9
V	Formas del nombre hebreo.—Formas simples con una vocal primitiva y con dos vocales.—Empleo	
VI	de algunas de estas formas	41
VII	les.—Empleo de algunas formas aumentadas Formas aumentadas con prefijos.—Idem con su-	45
VIII	fijos.—Empleo de alguna de estas formas Sufijos personales.—Formas del nombre con los	46
IX	sufijos	48
	gulares en singular y plural.—Nombres irregulares solamente en plural	5 3
	DEL ADJETIVO	
X	Terminaciones del adjetivo hebreo.—Formación del comparativo y superlativo	55
XI	Adjetivos numerales cardinales, ordinales, distributivos, múltiplos.—Tabla de los números.	57
	DEL VERBO	
XII	Generalidades acerca del verbo hebreo.—Su clasificación.—Formas.—Voces.—Tiempos.—Modos.	
XIII	—La conjugación	60
XIV	to e imperfecto. — Wau conversivo. — Su puntuación. — Sus efectos en la forma verbal	64 ′
	—Modo cohortativo y yusivo.—Modelo de los verbos firmes-perfectos en la forma Qal.	66

Lecciones	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Paginas
$^{\prime}XV$	Formas Nifhal, Pihel y Puhal. – Hifhil y Hofhal.	
	HitpahelFormas más rarasModelo de los verbos <i>firmes</i> en las anteriores formas	69
XVI	Los sufijos personales unidos al verbo — Modifi-	
	cación de las formas verbales Modo de unirse los	
	sufijos a los verbos. – Modelos de verbos firmes con	
3/1/11	sufijos	75
XVII	Verbos de primera, segunda y tercera radical gutural.—Modelos de los mismos	80
XVIII	Verbos asimilables «Pe-nun» (1"E) y «Pe-yod»	00
	$(y^{\mu}\mathbf{p})$. – Modelos de los mismos	87
XIX	Verbos débiles «Pe-halef» (%"5), «Pe-yod» (1"5) y	
3737	«Pe-wau» (γ"Ξ).—Modelos de los mismos	90
XX	Verbos <i>débiles</i> «Hayin-hayin» $(y''y)$, «Hayin-wau» $(y''y)$ y «Hayin-yod» $(y''y)$.—Modelos de los mismos.	96
XXI	Verbos débiles «Lamed-halef» (y^n) y «Lamed-he»	<i>5</i> 0
	(מ"ל"). — Modelos de los mismos	104
XXII	Verbos doblemente no firmes. — Verbos de diver-	
	sa formación e idéntica significación. — Verbos de-	
	fectivos	111
	DE LA PREPOSICION	
XXIII	Origen de las preposiciones.—Sus clases.—Preposiciones con sufijos.	112
•	DEL ADVERBIO, CONJUNCION E INTERJECCION	
XXIV	Adverbios.—Conjunciones.—Clasificación de las	
AAIV	conjunciones.—Interjecciones	116
	TERCERA PARTE	
	SINTAXIS	
	DEL ARTICULO	
· I	Casos en que se usa el artículo en hebreo. — Ca-	
	sos en que se omite Modo de expresarse nuestro	
	artículo indeterminado	125
	DEL NOMBRE SUSTANTIVO	
II	El género femenino.—El número singular.—El	
***	número plural	126
III	El nominativo.—El genitivo.—Formas y equiva- lentes del genitivo.	129
IV	El dativo.—El acusativo.—El vocativo	152
v	Aposición de los nombres. – Repetición del sus-	
	tantivo	136

Lecciones		Páginas
	DEL ADJETIVO	
·VI	Concordancia del adjetivo calificativo con el sus-	
, -	tantivo. — Concordancia del predicado con el sujeto.	138
•	DE LOS NUMERALES	
1711		1.40
VII	Numerales cardinales.—Numerales ordinales	140
	DEL PRONOMBRE	
VIII	Pronombre personal separado - y sufijo	142
IX	El pronombre demostrativo: su truducción,—su	
	construcción—y su equivalente	145
X	El pronombre interrogativo: su traducción,—su	
	construcción—y su mayor énfasis	147
ΧI	El pronombre relativo: usado como tal,como	
	mero signo de relación—y como conjunción	149
XII	Modo de expresar en hebreo nuestros pronom-	
	bres reflexivo,—recíproco—e indefinido	152
	DEL VERBO	
XIII	Concordancia del verbo con su sujeto por regla	
	general Excepciones en cuanto al género, en cuan-	
	to al número, y en cuanto al género y número junta-	
	mente Concordancia del verbo con un sujeto com-	
	puesto.—El impersonal «se»	154
XIV	Uso del perfecto: su significación propia. — Casos	
	en que equivale a nuestro presente, imperfecto, plus-	
•	cuamperfecto y futuroEl perfecto con wau con-	
	versivo	157
XV	Uso del imperfecto: su significación propia. — Ca-	
	sos en que equivale a nuestro presente, imperfecto,	
	perfecto y presente de subjuntivo.—El imperfecto	
	con wau conversivo	161
XVI	Uso del cohortativo Uso del vusivo	162
XVII	Uso del imperativo. —Dos imperativos unidos.	163
XVIII	Uso del <i>infinitivo</i> absoluto - y del constructo	164
XIX	Uso del participio: en calidad de nombre verbal,	
	-con relación al tiempo-y en cuanto a su régimen.	167
XX	Régimen del verbo hebreo. — Verbos que rigen	
~~~.	acusativo Verbos que llevan dos acusativos	168
XXI	Construcción del verbo pasivo. — Construcción	
	pregnante Construcción de un verbo con otro	
	Aposición de verbos	171
	DEL ADVERBIO	•
XXII	· Las partículas hebreas. —El adverbio: su construc-	
	ción, su repetición. — Adverbios de negación.	175

Lecciones	_	Páginas
XXIII	Adverbios interrogativos: Modo de expresar la pregunta en general, la pregunta directa, la indirecta, la disyuntiva y la negativa.—Modo de expresar la respuesta tanto negativa como afirmativa	175
XXIV	DE LA PREPOSICION, CONJUNCION E INTERJECCION . Advertencias sobre el uso de las preposiciones,— conjunciones—e interjecciones	177
XXV	DE LA CONSTRUCCION Principales caracteres de la frase hebrea. — $Modo$ de colocar las palabras en la misma	189
	APENDICE	
	La poesía hebrea. —Introducción. —El Paralelismo. —Las estrofas. —El ritmo. —La métrica hebrea.	183
	GRAMATICA DEL ARAMEO BIBLICO	
I	El <i>alefato</i> arameo comparado con el hebreo — Particularidades de algunas consonantes. — Modo de ser de las vocales según la diversidad de las silabas.	
II	—La pausa.—El tono	191
III	les: cardinales y ordinales —Los múltiplos Géneros, — estados—y números de los nombres.	192
IV V	-Los sufijos unidos al nombre	194 195
VI	boModelo de verbo <i>firme</i>	197
VII	gutural	202
VIII IX	yod».—Verbos «Hayin-hayin»	203 204 208
•	CRESTOMATIA HEBREA	
I	Pasajes históricos niás discutidos en la Exége-	No.
II	sis Bíblica	211
Ш	guo Testamento Salmos más usados en el oficio de vísperas.	225 25 0

										Pa	iginas
GUIA DE LA C	ONV	'ER	SA	CIO	NC	HE	BR	EA			
1—Al levantarse .			•								253
2-En la Iglesia									•		254
3-En el comedor.		÷									255
4—En la clase											256
5-Oficios varios .											25 7 .
6-La guerra y la pi	rensa	. •									259
7-En las visitas .											260
8-Tiempo, hora y e	dad										260
9-En las recreacion	nes										261
10-De viaje											262
11-Enfermedad y r										• •	263
VOCABILIARIO I	IERE	REC)-F.	SP.	ΑÑ	OL.		_			265

ERRATAS MAS IMPORTANTES

	110 1110		ANILS
PAGINA	LINEA	DICE	
		DICE.	LEASE
7	4	<u>בולבי</u>	כְּלְכוּ
.19	12	إينوا	שָׁבָּה
25	24	<u> </u>	לָב' ו
26	8	no	no siempre
	21	radical	radical yod
32	3, 8	תַבֶּר, הַהָבָּח	הַפָּר, הֶחָכָם
»	19	valle	collado
D	15, 29	בֶנֶרְ, אָרָוֹ	בֿוָר, אָנִי
37	29	אַבות	מַבות יי
49	6, 11	מומנו, מומי	םומינו, מומי
54	5 5	בַּתִּים	בַּהִים
56	17	 הַכזון	הָבוּרן הַבוּרן
58	27	הַמִּשַׂה	חַבּישַׁר
64	16	radical	vocal
65	21	لإلأل	צער
66	3	בּוֹּקָר בּוֹּקָר	מוֹפֶר
68	7	الأوالة	ذَرِين نائي
69	9	מַוֹנים	מַתוּנוּם
80	3	F10	
83	14 ·	וֹאָהַמְנוּ	ישְׁחַמְנוּ
97	20		טַמָּת.
107	14, 31	מְנִצְּה, וְמָצֵּה	מִנְצְּה, יִמִּצְה
115	20	מליק	
127	19	17/5/12	ازنـروپارا زنوخ ئـخ.
		······································	

	_ ^
010	וֹלְינִי בְּינִינְ מִינִינִ מִינִינִ מִינִינִ

(1) Aplíquese esta corrección a los modelos.

ADVERTENCIA.—Esta Gramática ha sido adoptada de texto, aun antes de estar terminada, en los Seminarios de Pamplona, Salamanca, Sigüenza y Toledo y en el Convento de PP. Capuchinos de Pamplona, y son varios los señores Profesores que nos han prometido ponerla de texto en sus clases desde este mismo curso (1920-1921). A todos damos las más expresivas gracias.